

ಕನ್ನಡ ನುಡಿ

ಮೇ ೨೦೨೩ - ಜೂನ್ ೨೦೨೪

ಹೆಸರಾಯಿತು ಕರ್ನಾಟಕ : ಉಸಿರಾಗಲ ಕನ್ನಡ

ಬೆಂಗಳೂರು ೧೨ನೇ ಜನ್ಮದಿನೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪನಮನ

ಕನ್ನಡ ರಕ್ಷಣಾವೇದಿಕೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಟಿ.ಎ. ನಾರಾಯಣಗೌಡರಿಗೆ ಕುವೆಂಪು ಸಿರಿಗನ್ನಡ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

'ಕನ್ನಡ ಧ್ರುವತಾರೆ' ಶಂಕರ ಬಿದರಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಶಾ.ಮಂ. ಕೃಷ್ಣರಾಯರಿಗೆ ಪಿ.ಕೆ. ನಾರಾಯಣ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ

೮೭ನೇ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಕ.ಸಾ.ಪ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಚೋಪಿ

ಶ್ರೀಮತಿ ಲಿಂಗಮ್ಮ ಮತ್ತು ಡಾ. ಚಿಕ್ಕಕೋಮಾರಿಗೌಡ ಹಾರೋಕೊಪ್ಪ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿತರಣೆ

ಶ್ರೀ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್‌ರವರ ೧೪೦ನೇ ಜನ್ಮದಿನಾಚರಣೆ

ಸ್ಥಾಪನೆ: ೧೯೧೫

ಕನ್ನಡ ನುಡಿ

ಮೇ ೨೦೨೩ - ಜೂನ್ ೨೦೨೪

ಸಂಪುಟ : ೮೯-೯೦

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ

ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ನೇ.ಭ. ರಾಮಲಿಂಗಶೆಟ್ಟಿ

ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಡಾ. ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜು

ಗೌರವ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಬಿ.ಎಂ. ಪಟೇಲ್‌ಪಾಂಡು

ಸಂಪಾದಕ

ಪ್ರೊ. ಎನ್.ಎಸ್. ಶ್ರೀಧರಮೂರ್ತಿ

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ

ಡಾ. ನಟರಾಜ್ ಡಿ.ಕೆ.

ಡಾ. ರಹಮತ್ ಕಂಚುಗಾರ

ಶ್ರೀ ಟಿ.ಎ.ಎಂ. ಕೊಟ್ಟೇಶ್

ಡಾ. ಮೇಘನಾ ಕೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಿಲಾ ಮದನ್

ಶ್ರೀ ಎನ್ನೇಬಿ ಮೊಗ್ರಾಲ್‌ಪುತ್ತೂರು

ಶ್ರೀ ಪ್ರಶಾಂತ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್

ಮುಖಪುಟ ಮತ್ತು ಒಳಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ

ಉದಯ ಕುಮಾರ್ ಹೆಚ್.

ವಿಳಾಸ

ಕನ್ನಡ ನುಡಿ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು,

ಪಂಪ ಮಹಾಕವಿ ರಸ್ತೆ, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ,

ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೧೮

ದೂರವಾಣಿ : ೦೮೦-೨೬೬೧೨೯೯೧

೨೬೬೨೩೫೮೪ / ೨೪೪೨೩೮೬೨

ಜಾಲತಾಣ : <http://www.kasapa.in>

ಮಿಂಚಂಚೆ : kannadaparishattu@gmail.com

ಯೂಟ್ಯೂಬ್ : <http://www.youtube.com/c/KannadaParishattu>

ಫೇಸ್‌ಬುಕ್ : ಕ.ಸಾ.ಪ. ಬೆಂಗಳೂರು

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನುಡಿ

ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿಗಳೆಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ನಾಮಕರಣ ಮತ್ತು ಏಕೀಕರಣ. ಇವೆರಡಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನದು ಅಳಿಸಲಾಗದಂತಹ ಹೆಸರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಎಂದಿನಿಂದಲೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಪರಿಷತ್ತಾಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ನನ್ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ -ಕರ್ನಾಟಕ- ಕನ್ನಡಿಗರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡವು ಭಾರತದ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೊಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯರಂಗಗಳೆರಡಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಭಾಷೆ ಶ್ರೀಮಂತ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಈ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನದು.

ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಹೋಗಿತ್ತು. ಕೊಡಗು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಕೆಲಭಾಗಗಳು ಬ್ರಿಟೀಷರ ನೇರ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಸೊಂಡೂರು, ಸವಣೂರುನಂತಹ ಹಿರಿಕಿರಿ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿದ್ದವು. ಹೀಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ್ದರೂ ಸಹ ತನ್ನದೇ ಆದ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಿತು. ಅನೇಕ ಉಪಭಾಷೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುವ ಒಂದುಗೂಡಿಸುವ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರೇ ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಅಭಿಲಾಷೆಯಂತೆ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಷೋಜ್ಜೀವಿನಿ ಸಭಾ' ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪೂರ್ವರೂಪ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಮುಂದೆ ೧೯೧೬ರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತು. 'ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಷಾ ಪರಿಷ್ಕರಣವೂ, ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಂಥಾಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಉದ್ದೇಶ' ಎಂಬ ಅಂಶವು ಆರಂಭಿಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಒಂಬತ್ತನೇ ಅಂಶವಾಗಿತ್ತು.

೧೯೩೪ರಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವಗಳು ಆರಂಭವಾದವು. ಇಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳೂ, ಗ್ರಂಥ ಪ್ರದರ್ಶನವೂ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡಿಗರು ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಣೆ ಪಡೆದು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗೂ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಂದೇಶ ಎನ್ನುವ ಧ್ಯೇಯದಲ್ಲಿ 'ಸಂಚಾರೋಪನ್ಯಾಸ' ಮಾಲೆಗಳು ನಡೆದವು. ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕು, ಅವುಗಳ ರೂಪರೇಷೆ ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದು ಪರಿಷತ್ತಿನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ವ್ಯಾಪಕತೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಸಬಹುದು ಎಂದು ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ಡಿ.ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪನವರು ಮೊದಲಿಗರು. ಹಿರಿಯರ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಂದು ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯ ಉದ್ದೇಶವೇ ಕನ್ನಡಿಗರು ಮತ್ತು ಪರಿಷತ್ತಿನ ನಡುವೆ ಸಂಪರ್ಕ ಸೇತುವೆಯಾಗುವುದು. ಈ ಆರಂಭ ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಆಯಿತು. ೧೯೩೮ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೪ರ ವಿಜಯದಶಮಿಯಂದು ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿ 'ಕನ್ನಡ ನುಡಿ' ತನ್ನ ಪ್ರಾರಂಭವನ್ನು ಮಾಡಿ ೧೯೬೯ರ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿಂದ ಪಕ್ಕ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿ ಬದಲಾಯಿತು. ನಾನು ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಂತೆ ಬದಲಾದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಣವು ದುಬಾರಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಪರಿಸರಕ್ಕೂ ಹಾನಿಯಾಗುವುದರಿಂದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ನಾವು 'ಕನ್ನಡ ನುಡಿ'ಯನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಅಪರೂಪದ ಲೇಖನಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಒಳಗೊಳ್ಳಲಿದೆ. ಮುಂಬರುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಹಿಗ್ಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ, ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಬೆಂಬಲ ನಮಗೆ ಹೀಗೆ ಸಿಗಲಿದೆ ಎಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ನಮ್ಮದು.

ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

೧. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನುಡಿ	೦೧
೨. ಸಂಪಾದಕೀಯ	೦೨
೩. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಡೀ ದಿನ ಹೆಸರಾಯಿತು ಕರ್ನಾಟಕದ ಸುವರ್ಣ ಕಲರವ	೦೩
೪. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ನದಿಯ ಹಾಗೆ ...	
೫. ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೦, ೨೧ ಮತ್ತು ೨೨ರಂದು ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಲ೨೨ನೆಯ ಅಖಿಲಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ	೦೬
೬. ಹೆಸರಾಯಿತು ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಏಕೀಕರಣ ಇತಿಹಾಸ	೦೭
೭. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕಾಗಿ ಲಾಂಛನ ಹಾಗೂ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅವಕಾಶ	೧೦
೮. ಕನ್ನಡ ಬದ್ಧತೆಯ ಹರಿಕಾರ ಟಿ.ಎ. ನಾರಾಯಣಗೌಡರು	೧೧
೯. ಪಾರಂಪರಿಕ ಬೇರಿನ ಆಳದೊಂದಿಗೆ ಹೊಸತನದ ಚಿಗುರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಕನಸು ಪರಿಷತ್ತಿನದು	೧೩
೧೦. ದೇಶ ಕಂಡ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಡಾ. ಶಿವರಾಜ ಪಾಟೀಲ್	೧೪
೧೧. ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿರುವ ಲ೨೨ನೆಯ ಅ.ಭಾ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸ್ವರೂಪದ ಕುರಿತು ಸಲಹೆ ನೀಡಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅವಕಾಶ	೧೬
೧೨. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ೨೦೨೨ನೇ ಸಾಲಿನ ವಿವಿಧ ದತ್ತಿನಿಧಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು	೧೭
೧೩. ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಚರಿತ್ರೆ	೨೦
೧೪. ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳ ಸಬಲೀಕರಣ ಚಿಂತನಾ ಸಭೆ	೨೪
೧೫. ಕಾವೇರಿ ವಿವಾದ : ಸಂಕಷ್ಟ ಸೂತ್ರ ಕೂಡಲೇ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಆಗ್ರಹ	೨೬
೧೬. ಶಂಕರ ಬಿದರಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ	೨೭
೧೭. ಕ.ಸಾ.ಪ. ದಲ್ಲಿ ಕುವೆಂಪು ಜನ್ಮದಿನೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ	೨೮
೧೮. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ದೇಶಿ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ ಕಂಬಾರರು	೨೯
೧೯. ಎಲೆ ಮರೆಯ ಕಾಯಿಯಂತಹ ಸಾಧಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಕೆಲಸ ಪರಿಷತ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ	೩೦
೨೦. ಬಡತನದ ಬೇಗುದಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂದು ಬಂಗಾರವಾಗಿದ್ದ ಡಾ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ	೩೨
೨೧. ಪಿಟೀಲು ವಿಧ್ವಾನ್ ಟಿ. ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಕ.ಸಾ.ಪ.ದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ	೩೩
೨೨. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಇತಿಹಾಸ (೧೯೧೫-೧೯೭೦)	೩೫
೨೩. ಶಾ.ಮಂ. ಕೃಷ್ಣರಾಯರಿಗೆ ಕ.ಸಾ.ಪ. ನ ಪಿ.ಕೆ. ನಾರಾಯಣ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ	೪೬
೨೪. ವಿತ್ತ ಪಾರಂಪರಿಕ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಹೊಯ್ಯಳ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಗಳು	೪೭
೨೫. ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಕನ್ನಾಡು - ಶಂ.ಬಾ. ಜೋಶಿ	೪೮
೨೬. ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಮಾತೇ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರವಾಹವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು	೪೯
೨೭. ಕನ್ನಡ ಪರಂಪರೆಗೆ ಕ್ರೈಸ್ತರ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರ	೫೦
೨೮. ನಾಡಪ್ರಭು ಕಿಂಞೇಗೌಡರ ದೂರದೃಷ್ಟಿ ನಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾದರಿ	೫೧
೨೯. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕ.ಸಾ.ಪ.ದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿ ಸಭೆ	೫೨
೩೦. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯವಿರಬೇಕೆ ಹೊರತು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯವಿರಬಾರದು	೫೩
೩೧. ಚೈನರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದರು	೫೪
೩೨. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಸಂಸದರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು	೫೬
೩೩. ಕನ್ನಡದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯ ಸಾಧಕ ಡಾ. ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ	೫೭
೩೪. ಸರಳತೆ ಸಜ್ಜನಿಕೆಯ ಮೂರ್ತರೂಪ ಡಾ. ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ	೫೮
೩೫. ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಉದಯವಾಗಲಿ ಖ್ಯಾತಿಯ ಮುಯುಗೋಳ ನಾರಾಯಣರಾಯರ ಕೊಡುಗೆ ದೊಡ್ಡದು	೫೯
೩೬. ಕೇರಳ ಗಡಿನಾಡ ಘಟಕದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಜಿಲ್ಲಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಟ್ ಅವರ ನಿಧನ - ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನುಡಿಸಮನ	೬೦
೩೭. ಕನ್ನಡ ಕಥಾಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೊಸ ತಿರುವನ್ನು ನೀಡಿದ ಯಶವಂತ ಚಿತ್ತಾಲರು	೬೧
೩೮. ಜಿ.ಎನ್. ರಂಗನಾಥರಾಯರ ನಿಧನ-ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟ	೬೨
೩೯. ಕನ್ನಡದ ಸೀಮೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ ವಿ.ಕೃ. ಗೋಕಾಕರು	೬೩

* * *

ನಿಘಂಟುಗಳ ಅಗತ್ಯ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಘಂಟುಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದವು. ಅವುಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ಮೂಲಕ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಆರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದಲೂ 'ಕನ್ನಡ-ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು'ನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ೧೯೧೬ರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಬಂದಿತ್ತು. ೧೯೩೦ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪರಿಷತ್ತು ತನ್ನ ಪಂಡಿತ ವರ್ಗದ ಸಹಾಯದಿಂದ 'ಷಟ್ಪದಿ ಕಾವ್ಯಗಳ ಕನ್ನಡ-ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು' 'ಪಂಪ ಭಾರತ ನಿಘಂಟು' ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಹಲವು ಪ್ರಾಚೀನ ನಿಘಂಟುಗಳಿಂದ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ 'ನಿಘಂಟುಗಳ ನಿಘಂಟು' ಹೀಗೆ ಹಲವು ನಿಘಂಟುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕನ್ನಡದ ಪದಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ನಿಘಂಟಿನ ಕೊರತೆ ಕಾಡುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು.

ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು ರೂಪಿಸುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ೧೯೪೧ರ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ. ಆಗ ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶವಾಗಿದ್ದ ಸಕಲ ಸದಸ್ಯರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿಘಂಟಿನ ಅಗತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಮ್ಮತದ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಈ ಕುರಿತು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವಂತೆ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ವಿನಂತಿಸಲಾಯಿತು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಿದ್ಧತೆಗಳಾದ ನಂತರ ೧೯೪೪ರ ಜನವರಿ ೨೨ರಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಶಬ್ದಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶೋಧನೆ ಕೆಲಸಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆದವು. ನಿಘಂಟಿನ ರೂಪರೇಷೆಗಳು ಖಚಿತಗೊಂಡಿದ್ದು ೧೯೫೫ರ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ. ಇದನ್ನು ಹಲವಾರು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರು. ಒಂದು ಕಡೆ ನಿಘಂಟು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಈ ಬೃಹತ್ ನಿಘಂಟಿನ ಮುದ್ರಣ ಹೇಗೆ ಎಂಬ ಆತಂಕ ಇದ್ದೇ ಇತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಜನಬಲವಾಗಲಿ, ಹಣಬಲವಾಗಲಿ ಆಗ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಬೆಂಬಲ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಸ್ವತಃ ನಿಘಂಟು ತಜ್ಞರೇ ಆಗಿದ್ದ ಪ್ರೊ.ಜಿ. ವೆಂಕಟಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದಾಗ ಅಂದಿನ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರಾದ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರ ಮನ ಒಲಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರು. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ನಿಘಂಟು ಸಂಚಿಕೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಮೊದಲ ಸಂಚಿಕೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದು ೧೯೬೪ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ೨೬ರಂದು. ಹೀಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ಸಂಚಿಕೆಗಳು ಮುಗಿದ ನಂತರ ಮೊದಲ ಸಂಪುಟ ೧೯೭೦ರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಕನ್ನಡ ಬೃಹತ್ ನಿಘಂಟಿನ ಎಂಟು ಸಂಪುಟಗಳು ಸಿದ್ಧವಾದವು. ಈ ನಿಘಂಟುಗಳು ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ತತ್ವಗಳು, ಛಂದಸ್ಸಿನ ನಿಯಮಗಳು, ಕನ್ನಡ ಪರಂಪರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಚಿತವಾಗಿದ್ದವು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಬದ್ಧವಾದ ನಿಘಂಟು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲು ಎನ್ನುವ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಶಿಷ್ಟ ಲೇಖನಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ, ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಗಳು ಸೃಜನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ನಿಯತವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಕಟವಾಗಲಿವೆ.

- ಎನ್.ಎಸ್. ಶ್ರೀಧರಮೂರ್ತಿ ಸಂಪಾದಕರು

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ

ಇಡೀ ದಿನ ಹೆಸರಾಯಿತು

ಕರ್ನಾಟಕದ ಸುವರ್ಣ ಕಲರವ

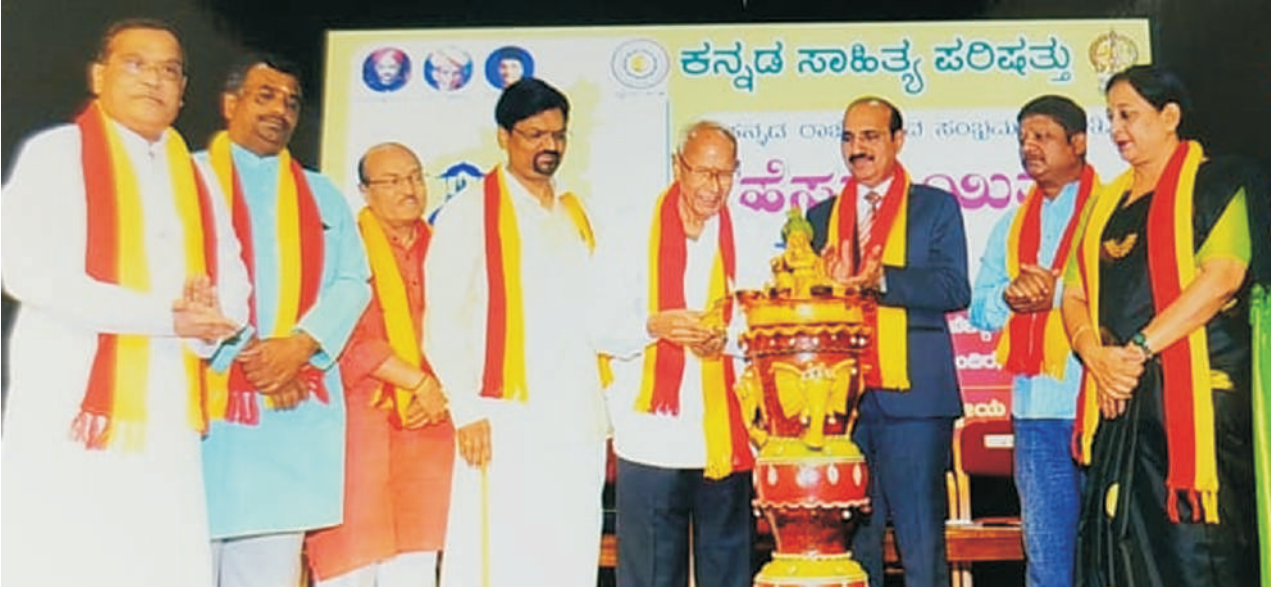
ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನುವ ಹೆಸರು ಬಂದು ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿರುವ ನವಂಬರ್ ಒಂದರಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು 'ಹೆಸರಾಯಿತು ಕರ್ನಾಟಕ-೫೦' ಎನ್ನುವ ಇಡೀ ದಿನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸಿತು. ಧ್ವಜಾರೋಹಣದ ನಂತರ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ನವಂಬರ್ ಒಂದರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೦.೩೦ಕ್ಕೆ ಆರಂಭವಾದ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆಶಯ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಆಡಿದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವುದು, ಕನ್ನಡಿಗರಾಗುವುದು ಪುಣ್ಯದ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರ ಆಶಯವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲಿದೆ. ವರ್ಷ ಪೂರ್ತಿ ಸುವರ್ಣ ಸಂಭ್ರಮದ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಉಳಿಸಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಸುವರ್ಣ ಸಂಭ್ರಮದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಐದು ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ನೀಡಲು ತಾತ್ಕಿಕವಾಗಿ

ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಈ ಕುರಿತ ಆಯ್ಕೆಗೆ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಜಿ-ಮರ್ಜಿ-ಶಿಫಾರಸ್ಸಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದ ಮುಖ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಆಯುಕ್ತರಾದ ಎನ್.ಸಿ.ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅವರು ೧೯೭೪ರಲ್ಲಿ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ತಮಗೆ ಇಂತಹ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿರುವುದು ಅದೃಷ್ಟವೆಂದು ಹೇಳಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಪು ನೀಡುವ, ನಾಡಧ್ವಜದ ಕುರಿತು ಕಾನೂನು ಸಲಹೆ ನೀಡುವ, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡುವ ಕುರಿತು ಸಲಹೆ ನೀಡುವ ಅವಕಾಶಗಳು ತಮಗೆ ದೊರಕಿದ್ದನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಅನ್ಯರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು ಎಂದು ಕರೆ ನೀಡಿದರು. ಇಡೀ ದಿನದ ದಿಕ್ಕೂಚಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಟಿ.ವಿ. ವೆಂಕಟಾಚಲ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಅನ್ಯಭಾಷಿಕರ ಆಕ್ರಮಣ ಹೊಸದಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸದಾ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಎದುರಿಸಿ ನಿಂತಿದೆ. 'ಕರುಣಾಳು ಬಾ ಬೆಳಕೆ' ಎಂದು ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀಯವರು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಿಸಲು ಶ್ರಮಿಸಿದ ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀಯವರು ಸದಾ ಕನ್ನಡ ತಲೆ ಎತ್ತುವ ಬಗೆಗೆ ಚಿಂತಿಸಿದವರು. ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವದ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ, ಇತಿಹಾಸವೂ ಇದೆ. ೧೯೦೩ರಲ್ಲಿ ಬೆನಗಲ್ ರಾಮರಾಯರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಕೀಕರಣದ ಕಹಳೆಯನ್ನು ಊದಿದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಂದಿನ ಕನ್ನಡ ನುಡಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಏಕೀಕರಣ ಮತ್ತು ನಾಮಕರಣಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಅಂತಹ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸುವರ್ಣ ನಾಮಕರಣ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಮುದವೀಡ ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ಏಕೀಕರಣದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಹರಿಕಥೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಸಂಗ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಅವರು ಅನೇಕ ಹಿರಿಯರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅವರ ಅರ್ಪಣೆ ನಮಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸಿದರು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ

ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೇಳುವ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಟಿ.ವಿ.ವೆಂಕಟಾಚಲ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ 'ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ' ಎನ್ನುವ ಬಹು ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತು ಜೊತೆಗೆ 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ ಪತ್ರಿಕೆ'ಯ ಹೆಸರಾಯಿತು ಕರ್ನಾಟಕ-೫೦ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ನುಡಿ ಆಪ್ ಕೂಡ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಬಲಿದಾನ ಮಾಡಿದ ರಂಜಾನ್ ಸಾಬ್ ಅವರ ಮೊಮ್ಮಗ 'ಶರ್ಮಾಸ್ ವಲಿ' ಅವರನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು

ನಂತರ ಖ್ಯಾತ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರಾದ ಡಾ.ಗುರುರಾಜ ಕರ್ಜಗಿ ಅವರು 'ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ' ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ನೀಡಿ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಪದಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಕೀಕರಣ ಮತ್ತು ನಾಮಕರಣದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಎಳೆ ಎಳೆಯಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿಟ್ಟರು. 'ಚಿರಂತನ ಕರ್ನಾಟಕ' ಎನ್ನುವ ಕವಿ ಗೋಷ್ಠಿ ಖ್ಯಾತ ಕವಯತ್ರಿ ಡಾ.ಪಿ.ಚಂದ್ರಿಕಾ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು, ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನುವುದು ನಮ್ಮನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮನುಷ್ಯರಾಗಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟು ಕವಿತೆಗಳು ನಮ್ಮ ಜೀವಂತಿಕೆ ಸ್ವರೂಪವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟರು. ಡಾ.ವಿ.ಎ.ಲಕ್ಷ್ಮಣ್, ವಿಶಾಲ ಆರಾಧ್ಯ, ಸಂತೆಬೆನ್ನೂರು ಫೈಜ್‌ಖಾನ್, ಅಂಜನಾ ಹೆಗಡೆ, ಮುದಿಗರೆ ರಮೇಶ, ಎಡಿಯೂರು ಪಲ್ಲವಿ, ಗಿರೀಶ್ ಹಂದಲಗೆರೆ, ಡಾ.ಕೆ.ಮೇಘನಾ, ಮಾಲಾ ಪ್ರಸಾದ್, ಡಾ. ಶ್ವೇತ ನಿಹಾಲ್ ಜೈನ್ ತಮ್ಮ ಕವಿತೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಭಿಕರನ್ನು ಸೆಳೆದರು. ಖ್ಯಾತ ಗಾಯಕಿ ಕುಮಾರಿ ಭಾಗ್ಯಶ್ರೀ ಗೌಡ ಅವರ ತಂಡದಿಂದ 'ಹಚ್ಚೇವು ಕನ್ನಡದ ದೀಪ' ಎನ್ನುವ ಕನ್ನಡಪರ ಗೀತೆಗಳ ಗಾಯನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಭಿಕರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿತು. ನಿಶ್ಚಯ್ ಜೈನ್ ಅವರು ಗಾಯನದಲ್ಲಿ ಜೊತೆ ನೀಡಿದರೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್, ವೇಣು ಆಚಾರ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾದ್ ಪಕ್ಕವಾದ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೊತೆ ನೀಡಿದರು. ಸಂಜೆ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗೆ ನಡೆಯುವ ಸಮಾರೋಪ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಲಲಿತೆಯ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ.ದೊಡ್ಡರಂಗೇಗೌಡ ಅವರು ಸಮಾರೋಪ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ತಮ್ಮತನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ, ನಾಡಗೀತೆ, ನಾಡಧ್ವಜಗಳು ನಮ್ಮ ಅಸ್ಮಿತೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದರು. ಹಂಪಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವಿಶ್ರಾಂತ ಕುಲಪತಿಗಳಾದ ಪ್ರೊ. ಎ. ಮುರಿಗಪ್ಪನವರು ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಹೊರನಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡ ಪೀಠಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕು, ಕನ್ನಡವನ್ನು ಭರವಸೆ ನೀಡುವ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕನ್ನಡಪರ ಚಿಂತನೆಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬರಲು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ, ಕಾನೂನು ಹೋರಾಟಕ್ಕೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಸಿದ್ಧವಿದ್ದು ಸದಾ ಕನ್ನಡ ಕರ್ನಾಟಕ ಕನ್ನಡಿಗರ ಧ್ವನಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿದೆ ಎಂದರು.

ಇಡೀ ದಿನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಕಲರವ ತುಂಬಿದ್ದು, ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ಭಾಗವಹಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಮೆರೆದರು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು

ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ನದಿಯ ಹಾಗೆ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲರ ಏಕೈಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ವಿಸ್ತಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ನದಿಯ ಹಾಗೆ ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು, ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡಿದ್ದು, ಇದರ ಆರ್ಥಿಕ ಮೊತ್ತಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವರ ಭಾವನೆಗಳು ಮುಖ್ಯ, ಇಂತಹ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಬೆಂಬಲದಿಂದಲೇ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಳಿಯುವುದು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದರು. ಅವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ ಅಭಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮತಿ ಪಿ.ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮೇಲಿನ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ತಮ್ಮ ಪತಿ ದಿವಂಗತ ಎಸ್.ಎ.ಅಭಯ ಕುಮಾರ್ ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಈ ದತ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ರಂಗಭೂಮಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ಇಬ್ಬರು ಗಣ್ಯರಿಗೆ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಿವರ ನೀಡಿದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು, ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಹಾಲ್ ಗೆ ಇರುವ ಮಹತ್ವವೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ 'ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರಾಜ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಂದಿರ'ಕ್ಕೆ ಇದ್ದು ಇಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ-ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಡೆದಿವೆ, ನಿರ್ಣಯಗಳು ಸ್ವೀಕಾರಗೊಂಡಿವೆ, ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಮೇರು ಬರಹಗಾರರು ಇಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಧನ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡುವಂತಹದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಕೀಕರಣ ಮತ್ತು ನಾಮಕರಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಕನ್ನಡ-ಕರ್ನಾಟಕ-ಕನ್ನಡಿಗರ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಸದಾ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದ ರಾಜೀವ್‌ಗಾಂಧಿ ಆರೋಗ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವಿಶ್ರಾಂತ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮತ್ತು

ಖ್ಯಾತ ವಾಗ್ಮಿಗಳೂ ಆದ ಡಾ. ಕೆ.ಪಿ. ಪುತ್ತೂರಾಯರು ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ, ಅಪಾರ ಮನ್ನಣೆ ಮತ್ತು ಅಭಿನಂದನೆ ಎರಡೂ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿಗಳು. ಪುರಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಆತ್ಮಾನಂದದ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಪತ್ತಿನ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀಡುವುದು ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದಾನಿಗಳನ್ನು, ಪುರಸ್ಕೃತರನ್ನು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿನಂದಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಸಾಹಿತಿಗೆ ಸಾವಿರಬಹುದು ಆದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾವಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಸೋಣ ಆದರೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆರಾಧಿಸೋಣ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು.

ದತ್ತಿ ದಾನಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಪಿ.ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅಭಯ ಕುಮಾರ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಇರುವ ಆನಂದ ವರ್ಣನಾತೀತ. 'ಕಿರಿಯ ನೀರನು ಕಿರೆಗೆ ಚೆಲ್ಲುವಂತೆ' ತಾವು ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು, ಅದು ದೈವ ಸಂಕಲ್ಪವೂ ಹೌದು ಎಂದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಜೊತೆಗಿನ ತಮ್ಮ ಒಡನಾಟವನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗುವ ದತ್ತಿ ನಿಧಿ ಅರ್ಹರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕತೆ ಎರಡನ್ನೂ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು.

ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರಾದ ಡಾ.ಎಚ್.ಎ.ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿ, ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕೈಲಾಸಂ ಓದಿದ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತಾವೂ ಕೂಡ ಓದಿದ್ದನ್ನು ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಧನ್ಯತೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ರಂಗಭೂಮಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಸೆಳೆಯಿತು, ದಿಗ್ಗಜರ ಒಡನಾಟ ಇಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲು ಸ್ಪೂರ್ತಿ ನೀಡಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ವೃತ್ತಿ ತಮಗೆ ತೃಪ್ತಿ ನೀಡಿದರೆ ರಂಗಭೂಮಿ ಸಂತೃಪ್ತಿ ನೀಡಿದೆ ಎಂದರು. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪುರಸ್ಕೃತರಾದ ಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕಿ ಪ್ರೇಮಾಭಟ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಸರಸ್ವತಿ ಮಂದಿರವೆಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ದೈವಿಕೃಪೆ ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡರು. ವಿಶಾಲ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬರೆವಣಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ತಮಗೆ ಬರೆವಣಿಗೆಯೇ ಸರ್ವಸ್ವವಾಗಿದ್ದು ಕಡೆಯ ಉಸಿರಿರುವವರೆಗೂ ಬರೆಯುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಕಂಡ ಬದುಕನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ತರುವೆ ಎಂದ ಅವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನೊಂದಿಗಿನ ತಮ್ಮ ನಿರಂತರ ಒಡನಾಟವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು ಲೆಳಿರ ಈ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ತಾವು ಕನ್ನಡಪರ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಸದಾ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಡಾ. ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜು ಅವರು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರೆ, ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪಟೇಲ್ ಪಾಂಡು ಅವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ನೇ.ಭ.ರಾಮಲಿಂಗ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೦, ೨೧ ಮತ್ತು ೨೨ರಂದು ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೌಕಿಕ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ - ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ್ ಜೋಶಿ

೨೦೨೪ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೦, ೨೧ ಮತ್ತು ೨೨ರ ಶುಕ್ರವಾರ, ಶನಿವಾರ ಮತ್ತು ಭಾನುವಾರಗಳಂದು, ಲೌಕಿಕ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಅದ್ವೈತಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಲು ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿರುವುದು, ಸಂತೋಷ ತಂದಿದೆ. ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸಹಕಾರವನ್ನೂ ನೀಡುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆ ನೀಡಿರುವುದು, ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹುರುಪನ್ನು ತುಂಬಿದೆ ಎಂದು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ್ ಜೋಶಿಯವರು ನುಡಿದರು.

ಸಮ್ಮೇಳನದ ದಿನಾಂಕ ನಿಗದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕರೆದಿದ್ದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರಾದ ಮಾನ್ಯ ಚಿಲುವರಾಯಸ್ವಾಮಿಯವರು, ಅನೇಕ ಶಾಸಕರು, ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರು, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರುಗಳು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ನೇ.ಭ.ರಾಮಲಿಂಗಶೆಟ್ಟಿ, ಡಾ. ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜು ಹಾಗೂ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಟೇಲ್ ಪಾಂಡು ಅವರುಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ (೧೯೯೪) ನಂತರ ಆಯೋಜಿತವಾಗಿದ್ದು, ಜನರು ಇದರ ಕುರಿತು ಅಪಾರ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಮಕರಣವಾದ ನಂತರ ಮೊದಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನವು ೧೯೭೪ರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿತ್ತು. ಈಗ ನಾಮಕರಣದ ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವವು ಜರುಗುತ್ತಿದ್ದು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಇದರ ಕುರಿತು ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ್ ಜೋಶಿಯವರು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರು.

ಲೌಕಿಕ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವ, ಓದುಗರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಮತ್ತು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವಂತಹ ಲೌಕಿಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ವಿದೇಶದಿಂದ ಎಚ್.ವಿ.ನಂಜುಂಡಯ್ಯನವರ ಮೊಮ್ಮಗ, ಕರ್ಪೂರ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರ ಮೊಮ್ಮಗ, ಸರ್ ಎಂ.ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಮೊಮ್ಮಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ವಿದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಹಲವು ಆಸಕ್ತ ಕನ್ನಡಿಗರು ಆಗಮಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಮೆರಗನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿದ್ದಾರೆ.

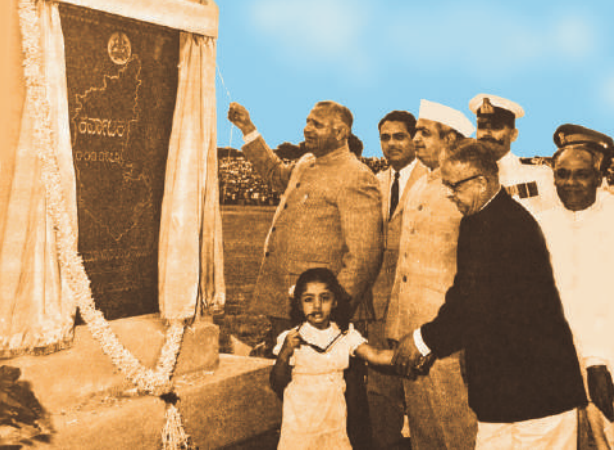
ಕಳೆದ ಸಲದ ಹಾವೇರಿ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡ ರಥವು ನಾಡಿನೆಲ್ಲೆಡೆ ಸಂಚರಿಸಿ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದನ್ನು ಹಾಗೂ ಲೌಕಿಕ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಧೂಳು ರಹಿತವಾಗಿ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಮುಕ್ತವಾಗಿ, ಜರ್ಮನ್ ಟೆಂಟ್‌ನೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ, ಶಿಸ್ತು-ಸಮಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ಕೂಡಿ, ಶುಚಿ-ರುಚಿಯಾದ ಆಹಾರದಿಂದ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಆಕರ್ಷಿಸಿದ್ದನ್ನು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ್ ಜೋಶಿಯವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ಈ ಹಿಂದಿನಂತೆಯೇ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತವನ್ನು, ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 'ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಅರ್ಥ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಡೆಸುವಂತೆ' ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೂಚಿಸಿದರು.

ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ಕನ್ನಡ ಅಕ್ಷರ ಚಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಆಸಕ್ತರೆಲ್ಲರೂ ಈಗಲೇ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರದ್ದಾಗಿದ್ದು, ನಾವು-ನೀವೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ, ಸಮ್ಮೇಳನದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಪಣ ತೊಡೋಣ ಎಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ್ ಜೋಶಿ ಅವರು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಹೆಸರಾಯಿತು ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಏಕೀಕರಣದ ಇತಿಹಾಸ

- ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ

ಕನ್ನಡಿಗರ ಮಾತೃ ಸಂಸ್ಥೆ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿ' ನ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅರಸರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮನ್ ನಾಲ್ವಡಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಅವರ ಅಭಿಲಾಷೆಯಂತೆ ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದ ಸರ್.ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನವರು 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿ'ನ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಕಾರವನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ೧೯೧೫ರ ಮೇ ೩ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ನ ವಿಶಾಲ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನವು ನಡೆಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸ್ವರೂಪದ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ೧೯೧೫ರ ಮೇ ತಿಂಗಳ ೫ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ಬುಧವಾರ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು' ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತು. ಕರ್ಪೂರ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರು ಐದನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮೊದಲ ಸದಸ್ಯರಾದರು. ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು' ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕನ್ನಡಪರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಆರಂಭಿಸಿತು. ಸರ್ ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್ ಅವರು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿದರು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದವು. ಮುಂದೆ ಜಿಲ್ಲಾ, ತಾಲ್ಲೂಕು, ಹೋಬಳಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಕನ್ನಡವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವ ಕೆಲಸ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

೧೯೩೧ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೨ರ ಬುಧವಾರ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಿಂದ ಕಟ್ಟಡದ ತಳಹದಿಯ ಉದ್ಘಾಟನೆಯು ನೆರವೇರಿ ೧೯೩೩ರ ಮೇ ೨೯ರಂದು ಉದ್ಘಾಟನೆಯಾಯಿತು. 'ಪರಿಷತ್ ಪತ್ರಿಕೆ'ಯು, ನಳ ಸಂವತ್ಸರದ ಚೈತ್ರ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ೧೯೧೬ರ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ

ಉದಯಿಸಿತು. ಅದು ವಿದ್ವತ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಬಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದನ್ನು ಪರಿಷತ್ತು ಹೊಂದಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ೧೯೩೮ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೪ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ವಿಜಯದಶಮಿಯ ದಿನ 'ಕನ್ನಡ ನುಡಿ' ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಈ ಎರಡೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಂಪರ್ಕ ಸೇತುವೆಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿವೆ. ಆರಂಭದಿಂದಲೂ ಪರಿಷತ್ತು ಪ್ರಕಟಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಉದ್ಗಂಧಗಳು, ಅವುಗಳ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಅನುವಾದ ಸೇರಿಂತೆ ೩೨೦೦ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಈವರೆಗೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಗಮಕ, ಶಾಸನಶಾಸ್ತ್ರ, ಹಳಗನ್ನಡ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿಶೇಷ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಆರಂಭವಾಗಿದ್ದು ೧೯೪೦ರಲ್ಲಿ. ಅಣುಗ, ಕಾವ, ಜಾಣ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು. ಈಗ ಪ್ರವೇಶ, ಕಾವ, ಜಾಣ ಮತ್ತು ರತ್ನ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಹಂಪಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಪಿಎಚ್.ಡಿ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಕೂಡ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ೧೯೪೭ರವರೆಗೂ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು ಪೋಷಕರಾದ ಮೈಸೂರು ಒಡೆಯರು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮುಂದೆ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಬದಲಾಗಿ ಕಾಸರಗೋಡು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮೇಳನಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗುವ ಪದ್ಧತಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿತು. ಎಂ.ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿಗಳು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಂತರ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಬದಲಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಜನರಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು.

ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯಂಗಾರರು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಏರಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಈಗ ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡದಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಜೀವ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಏಕೈಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದು ಹೆಸರಾಗಿರುವ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಈಗ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಜೀವ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಒಂದು ಕೋಟಿ ಆಜೀವ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿಸುವ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಪರಿಷತ್ತಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಬಹು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದ್ದು ೩೧ ಜಿಲ್ಲಾ ಘಟಕಗಳು, ತಮಿಳುನಾಡು, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ತೆಲಂಗಾಣ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಕೇರಳ, ಗೋವಾ ಸೇರಿದಂತೆ ಆರು ಗಡಿ ನಾಡು ಘಟಕಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೊಂದಿದೆ.

ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಎರಡು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ದತ್ತಿ ನಿಧಿಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದ್ದು, ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಮಹತ್ವದ ಕೆಲಸವು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ನಡೆಸಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವೆಂದರೆ, ನಿಘಂಟು ಪ್ರಕಟಣೆ. ೧೯೧೯ರಲ್ಲಿಯೇ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಿಘಂಟು ಕಾರ್ಯಗಳು ರೂಪುಗೊಂಡವು. ೧೯೩೦ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ 'ಷಟ್ಪದಿ ಕಾವ್ಯಗಳ ಕನ್ನಡ-ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು' ಹಲವು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ 'ನಿಘಂಟುಗಳ ನಿಘಂಟು' 'ಪಂಪ ಭಾರತ ನಿಘಂಟು' ಸಿದ್ಧವಾದವು. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಬೃಹತ್ ನಿಘಂಟಿನ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ೧೯೪೪ರ ಜನವರಿ ೨೨ರಂದು ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಿಘಂಟು ಕಛೇರಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ೧೯೭೦ಕ್ಕೆ ಎಂಟು ಸಂಪುಟಗಳ ಬೃಹತ್ ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು ರೂಪುಗೊಂಡಿತು. ೧೯೭೫ರಲ್ಲಿ 'ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ನಿಘಂಟು' ರೂಪುಗೊಂಡರೆ ೧೯೭೭ರಲ್ಲಿ ಬಹು ಜನಪ್ರಿಯ 'ಕನ್ನಡ ರತ್ನಕೋಶ'ವು ರೂಪುಗೊಂಡಿತು.

೧೦೮ ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಕನ್ನಡ-ಕನ್ನಡಿಗ-ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂವರ್ಧನೆಗೆ ಪಣತೊಟ್ಟಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಪರಿಷತ್ತಾಗಿರುವ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಬಳಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ತಲುಪಿಸುವ ಮಹತ್ವದ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆ. ನಾಡು-ನುಡಿ-ಜಲ-ನಲೆ, ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕನ್ನಡ-ಕನ್ನಡಿಗ-ಕರ್ನಾಟಕದ ರಕ್ಷಣೆ ನಮ್ಮ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

ಏಕೀಕರಣವೇ ನಮ್ಮ ಗುರಿ ಎಂದು ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ದಿನದಿಂದಲೂ ಇದೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸ್ಪಷ್ಟ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಏಕೀಕರಣ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಮಕರಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದೆ. ತನ್ನ ಆರಂಭದ ದಿನದಲ್ಲೆಯೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಸಮಗ್ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ರಚಿಸಿ ದೃಢವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದು ಈಗ ಇತಿಹಾಸ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಆರಂಭವಾದಾಗಲೇ ಅದರ ಹೆಸರು 'ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು' ಎಂದಾಗಿತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ನಾಡಿನ ಜನಮಾನಸದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಯತ್ನ ಇದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂಬ ಉಚ್ಚಾರವೂ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎನ್ನುವ ಬಳಕೆಯೂ ಇದ್ದಿತು. ಈ 'ನ-ಣ'ಗಳ ಜಗಳ ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿತ್ತು ಎಂದರೆ, ಜಿ.ಪಿ.ರಾಜರತ್ನಂ ಅವರು, ಈ ಕುರಿತು ವಿಡಂಬನಾ ಕವಿತೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಪರಿಷತ್ತು ಹೋಳಾಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ೧೯೩೮ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು' ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನ ಪರವಾಗಿ ಪರಿಷತ್ತು ಎಂದೂ ಬೆಂಬಲವಾಗಿತ್ತು.

೧೯೨೧ರ ಮಾರ್ಚಿ ೩ರಂದು 'ಕರ್ನಾಟಕ'ದ ಏಕೀಕರಣದ ಕುರಿತು ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ, ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನೂ ಇಟ್ಟು, ಉಳಿದವರಿಗೂ ಮಾದರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣದ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕೂಡ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿತ್ತು. ೧೯೩೦ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೫ರಿಂದ ೭ರವರೆಗೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ, ೧೬ನೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಕುಲ ಪುರೋಹಿತ ಆಲೂರು ವೆಂಕಟರಾಯರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಮಾತ್ರವೇ ಏಕೀಕರಣದ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬಹುದು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮುಂದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಯುವರಾಜ ಕಂಠೀರವ ನರಸಿಂಹರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಅವರ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ೧೯೩೮ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಿಂದ 'ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಡಿನ ಚರಿತ್ರೆ' ಪುಸ್ತಕವು, ಮೂರು ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಈ ಪ್ರಯತ್ನವು ಕನ್ನಡ ಬರಹಗಾರರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರುವ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಯೋಗ ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿದೆ.

೧೯೪೮ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೯ರಿಂದ ೩೧ರವರೆಗೆ ಕಾಸರಗೋಡಿನಲ್ಲಿ, ೩೧ನೆಯ ಸಮ್ಮೇಳನವು ನಡೆದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಲಾಜಿಗೆ ಕಾಯದೆ ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಮೂಡಿಬಂದಿತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 'ಸಹಾಯಕ ಸೀಮಾ ನಿಶ್ಚಯ ಸಮಿತಿ'ಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಚೌಚರಿ ಕಮೀಷನ್ ಮುಂದೆ, ಈ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಏಕೀಕರಣದ ಸ್ವರೂಪದ ಕುರಿತು ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿತು. ಈ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ತಿರುಮಲೆ ತಾತಾಚಾರ್ಯ ಶರ್ಮ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ನೀಡಿದ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆ ಎಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬಹುದು.

೧೯೫೫ರ ಜೂನ್ ೧೦ರಿಂದ ೧೨ರವರೆಗೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರು, 'ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಒಂದಾಗಬೇಕು, ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರು ಬರಬೇಕು' ಎನ್ನುವ ಸ್ಪಷ್ಟ ಕರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅದೇ ವರ್ಷ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ, ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದ ಆದ್ಯ ರಂಗಾಚಾರ್ಯರು 'ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣವಾಗಲು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳೇ ಕಾರಣ' ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಇದೇ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲೆಯೇ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣವಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬರಬೇಕು' ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಏಕೀಕೃತ ನಾಡಿಗೆ 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎನ್ನುವ ಹೆಸರೇ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಮೊದಲಿಂದಲೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇದು ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ಆಗ ಇನ್ನೂ ಏಕೀಕರಣ

ವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಫಜಲ್ ಆಲಿ ಸಮಿತಿ ವರದಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು ಅಷ್ಟೇ! ೧೯೩೯ರಿಂದಲೂ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಲು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಏಕೀಕರಣವಾಗದೆ ಸಮ್ಮೇಳನಾಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ತಳೆದಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆಯೇ ಏಕೀಕರಣವಾದ ನಂತರವೇ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ೧೯೫೨ರ ಮೇ ೨ರಿಂದ ೯ನೆಯ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ನಡೆದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಗುರಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎನ್ನುವ ಹೆಸರು ನಾಡಿಗೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ನಿಖರವಾದ ಕರೆಯನ್ನು ನೀಡಿದರು.

೧೯೭೦ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೨ರಿಂದ ೨೯ರವರೆಗೆ ನಡೆದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ದೇ.ಜ.ಗೌ ಅವರು 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂಬ ಹೆಸರು ನಾಡಿಗೆ ಬೇಗ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಆಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಆಗ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಅವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಬಾಂಗ್ಲಾ ಯುದ್ಧದ ಕಾರಣದಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿಂಜರಿತದ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ವರ್ಷಗಳಾದ ೧೯೭೧, ೧೯೭೨ ಮತ್ತು ೧೯೭೩ ಈ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ತನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿತು. ಆಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಅವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ನಾಡಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಮುಂದೆ ನಾಡಿಗೆ ೧೯೭೩ರ ನವೆಂಬರ್ ಒಂದರಂದು 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎನ್ನುವ ಹೆಸರು ಬಂದ ನಂತರ ೧೯೭೪ರ ಮೇ ೩ರಿಂದ ಜೂನ್ ೨ ರವರೆಗೆ

ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ೪೮ನೆಯ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಜಯದೇವಿ ತಾಯಿ ಲಿಗಾಡೆಯವರು 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಈ ನಾಡಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದು ಕನ್ನಡಿಗರು ಒಗ್ಗೂಡಲು ಪ್ರೇರಣೆ ಆಗಲಿ' ಎಂದು ಕರೆನೀಡಿದರು. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದ ಅಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ದೇವರಾಜ ಅರಸು 'ಕರ್ನಾಟಕ'ದ ನಾಮಕರಣದಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸಿದ್ದರು.

ಕನ್ನಡ ತಾಯಿ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಕುರಿತ ಶ್ರೀಮಂತ ಪರಂಪರೆಗೆ ಮನ್ನಣೆ ನೀಡಿದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಕನ್ನಡಿಗರ ಆಶೋತ್ತರಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿ, ೧೨-೧೧-೨೦೨೨ರಂದು ತನ್ನ ಆವರಣದಲ್ಲಿ 'ಭುವನೇಶ್ವರಿ ದೇವಿ'ಯ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲರ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಬಿಂಬವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು. ಇದರ ಅನಾವರಣದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು, ಭಾರತದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಾದ ಶಿವರಾಜ ಪಾಟೀಲರು, ಸುತ್ತೂರು ಶ್ರೀಗಳಾದ ಜಗದ್ಗುರು ಶಿವರಾತ್ರಿ ದೇಶಿಕೇಂದ್ರ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಬರಹಗಾರ್ತಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಸಂಧ್ಯಾ ಪೈ, ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ನಿಘಂಟುಕಾರ ರೆವರೆಂಡ್ ಫರ್ಡಿನೆಂಡ್ ಕಿಟ್ಟಲ್ ಅವರ ಮರಿ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಶ್ರೀಮತಿ ಆಲ್ಮತ್ ಕಿಟ್ಟಲ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ಗಣ್ಯರು ಭಾಗಿಗಳಾಗಿ, ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಈ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸಿದ್ದರು. ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ಕೂಡ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದವು. ■

ಸಾಹಿತ್ಯ - ಸಮಾಜ

(೧೯೪೩, ಶಿವಮೊಗ್ಗ; ೨೨ನೆಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಭಾಷಣದಿಂದ)

“ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಮಾಜ ನಿರಪೇಕ್ಷವಲ್ಲ. ವಾಲ್ಮೀಕಿ, ವ್ಯಾಸ, ಕಾಳಿದಾಸ, ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್, ಹೋಮರ್, ಗಯಟೆ, ಪಂಪ, ಹರಿಹರ, ಕುವೆಂಪು, ರತ್ನಾಕರ, ಪುರಂದರದಾಸರು ಹಾಳು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಲಾರರು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮನಸ್ಸಿತಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಂತ ಬದಲಾವಣೆ ನಡೆಯುವಾಗಲೇ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಜೀವಂತವಾಗುವುದು. ಆದರೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಯಾವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಸೇರಲಾರದು. ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪಕ್ಷಪಾತವು ಪಕ್ಷಪಾತವಿದ್ದಂತೆ. ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್‌ನಿಂದ ಜ್ಯುಡಿಷಿಯರಿ ಬೇರೆ ಇರುವಂತೆ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಉಪಜೀವನದ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳಿಂದ ತಟಸ್ಥವಾಗಿ ರಸಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಯಾರ ಆಳೂ ಆಗಲಾರದು; ಜಡವಾದಗಳಿಗೆ ದಣಿಯಬಾರದು. ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಮ್ಯಕ್‌ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತಿದೆ. ಪಕ್ಷೋಪಪಕ್ಷಗಳ ವಿಕೃತಿ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡಿಯುವುದು ಅದರ ಕೆಲಸವೇನೋ ಹೌದು. ಮುಖಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡಿದು, ಕೌರ ಮಾಡಿದರೆ, ಆಯುಷ್ಯವು ತೀರಲಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡಿಯ ಇದಿರು ಅಲಂಕರಣವೂ ನಡೆಯಬೇಕು. ಜೀವನದ ಪೂರ್ತಿಯ ಹವಣಿಕೆ ಹೋರಾಟವು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಡೆದಿದೆ, ಇದನ್ನು ತೆರೆದು ತೋರಿಸಬೇಕು ಸಾಹಿತ್ಯ. ಜನಜನಗಳ ಒಂದಾವಣಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಸಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡಿಗರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇತಿಹಾಸಗಳ ಬಲದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಮಾತಿನ ಮಂತ್ರದಿಂದ ವಚನಗಳಿಂದ ಸಹಸ್ರಶೀರ್ಷ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷನಾದ ಏಕಪುರುಷ ಅನೇಕಪುರುಷನು ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಕನ್ನಡದ ವಿರಾಟ್-ಆತ್ಮನ ದರ್ಶನ, ವರ್ಣನ ಬೇಕು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಬುದ್ಧಿ ಬೇಕು ಜನರಲ್ಲಿ. ಅಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣ ಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಮುಖವಾದ ವಾಚ್ಛಯ ಬೇಕು. ಸಾಹಿತ್ಯದ ರಣರಂಗವು ಇಲ್ಲಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಕಾಡುತ್ತದೆ, ಅಮರವಾಗುತ್ತದೆ.”

- ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ

ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲ ನಡೆಯಲಿರುವ

೮೭ನೇ ಅಖಿಲ ಭಾರತ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕಾಗಿ

ಲಾಂಛನ ಹಾಗೂ ಧೈಯವಾಕ್ಯ

ರಚಿಸಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅವಕಾಶ

ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಿಂದ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವ ೮೭ನೇ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕಾಗಿ, ಲಾಂಛನ ಹಾಗೂ ಧೈಯವಾಕ್ಯ ರಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ ಎಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಅವರು ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಪರಿಷತ್ತಾಗಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಈಗಾಗಲೇ ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ೮೬ನೇ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಕಾರ ಹಾಗೂ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಯಶಸ್ಸು ಕಂಡಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ೮೭ನೇಯ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯಶಸ್ಸು ಕಾಣಲಿ ಎನ್ನುವ ಎನ್ನುವ ಆಶಯದೊಂದಿಗೆ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿರುವ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಸಮಸ್ತ ಕನ್ನಡಿಗರ ಅಕ್ಷರ ಪರಂಪರೆಯ ಹಬ್ಬವಾಗಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕನ್ನಡಿಗನೂ ಈ ನುಡಿ ಜಾತ್ರೆಯ ಭಾಗವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಆಶಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಹೇಳಿದರು.

ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ೮೭ನೇಯ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ

ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು, ಕನ್ನಡಿಗರೇ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ನಡೆಸಿಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಮ್ಮೇಳನ ಇದಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಧೈಯವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ನುಡಿಜಾತ್ರೆಗೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡು, ನುಡಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕಲೆ ಬಿಂಬಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಮಂಡ್ಯದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಾರುವ ಲಾಂಛನ ಮತ್ತು ಸಮ್ಮೇಳನದ ಧೈಯವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ೮೭ನೇಯ ಅಕ್ಷರ ಜಾತ್ರೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಅಥವಾ ಸರಕಾರ ಮಾತ್ರ ನಡೆಸುವ ಬದಲು, ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕನ್ನಡಿಗರು, ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ಆಚರಿಸುವ ಕನ್ನಡದ ಹಬ್ಬವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೀಗಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಈ ಕನ್ನಡದ ಹಬ್ಬಕ್ಕಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ಮೊದಲ ಹಂತವಾಗಿ ೮೭ನೇ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕಾಗಿ ಕಲಾತ್ಮಕವಾದ ಲಾಂಛನ ಹಾಗೂ ಧೈಯವಾಕ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೩೦ ರೊಳಗಾಗಿ 'ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಪಂಪಮಹಾಕವಿ ರಸ್ತೆ, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೧೮' ಇವರಿಗೆ ಕಳಿಸಲು ಕೋರಲಾಗಿದೆ.

ನಾಡು, ನುಡಿ, ಪರಂಪರೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಾಧನೆಗಳು, ನೆಲ, ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಾರುವ ಮತ್ತು ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಬಲ್ಲ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಲಾವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾದ ಲಾಂಛನ ಹಾಗೂ ಧೈಯವಾಕ್ಯವನ್ನು ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ೮೭ನೇಯ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧಿಕೃತ ಲಾಂಛನ ಹಾಗೂ ಧೈಯವಾಕ್ಯವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುವುದು. ಜೊತೆಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾದ ಲಾಂಛನ ಹಾಗೂ ಧೈಯವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಿದವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಿಂದ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಅವರು ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅನ್ಯಭಾಷಾ ಶಬ್ದಗಳು

ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥರಚನೆಗೆ ದೇಶ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಗಳೆರಡರ ಪ್ರಯೋಗವೂ ಸಹಜವೆಂದು ಒಪ್ಪಿದ ಬಳಿಕ, ಅವಶ್ಯವಿದ್ದರೆ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಭಾಷಾ ಶಬ್ದಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದು ಅನ್ಯಭಾಷಾ ಶಬ್ದವು ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಕ್ಲೇಶಪಟ್ಟು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಶಬ್ದಕ್ಕಿಂತ ಅದು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬರುವಲ್ಲಿಯೂ ಅಥವಾ ಉದ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲಾಗುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ಅನ್ಯಭಾಷಾ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ದೇಶಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿಸುತ್ತಿ ತಿಳಿಸುವ ವಿಕಾರವಾದ ಶಬ್ದಜಾಲವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸ ಬೇಕಾಗಿರುವಲ್ಲಿಯೂ, ಅನ್ಯಭಾಷಾ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿದೆಯೇ ಬಿಡುವುದು ಬರಿಯ ಬಿಂಕವೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. (ಚಿನ್ನದ ಬೆಳಸು ಕೃತಿಯಿಂದ).

- ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಬಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯನವರು, ಪ್ರಥಮ ಸಮ್ಮೇಳನಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಕನ್ನಡ ಬದ್ಧತೆಯ ಹರಿಕಾರ ಟಿ.ಎ. ನಾರಾಯಣಗೌಡರು

ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ವರ್ಣನೆ

ಕನ್ನಡದ ವೀರ ಸೇನಾನಿ ಯಾದ ಟಿ.ಎ. ನಾರಾಯಣ ಗೌಡರು, ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ವೀರ-ಧೀರ-ಶೂರರಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಹೊಂದಿದವರು ಎಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಬಣ್ಣಿಸಿದರು. ಅವರು ನಾಡಿನ ಅಪರೂಪದ ಕನ್ನಡ ಸೇನಾನಿ, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸದಾ ಮಿಡಿವ ಚೈತನ್ಯದ ಚಿಲುಮೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಕ್ಷಣಾ ವೇದಿಕೆಯ ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ.ಟಿ.ಎ.ನಾರಾಯಣ ಗೌಡರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ 'ಕುವೆಂಪು ಸಿರಿಗನ್ನಡ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ'ಯನ್ನು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಕನ್ನಡ ನೆಲ, ಜಲ, ಕನ್ನಡಿಗರ ನೆಮ್ಮದಿಯ ಬದುಕಿಗಾಗಿ ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ನಾರಾಯಣ ಗೌಡರು ಇದುವರೆಗೂ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮೇಲಿನ ಅಭಿಮಾನ ಮತ್ತು ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಬಂದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಾಗಿ 'ಕುವೆಂಪು ಸಿರಿಗನ್ನಡ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ'ಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನುಡಿದರು. ವಿವೇಕಾನಂದರು, 'ಪ್ರವಾಹದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುವವರು ಯೋಧರು' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನೆನೆಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಅವರು, ಕಾವೇರಿ ತೀರ್ಪಿನ ವಿರುದ್ಧ, ಬೆಳಗಾವಿ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕುರಿತು, ಕನ್ನಡದ ನಾಮಫಲಕ ಹಾಕುವ

ಕುರಿತು-ಹೀಗೆ ನಾರಾಯಣ ಗೌಡರ ಹೋರಾಟದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಎಳೆ ಎಳೆಯಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿಟ್ಟು, ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಉಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣ ಗೌಡರೂ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದ್ದನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ, ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತದ ಕನ್ನಡಿಗರೂ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿರುವುದು ಕನ್ನಡ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹುಮ್ಮಸ್ಸನ್ನು ತಂದಿದೆ ಎಂದರು. ಕನ್ನಡದ ತಂಟೆಗೆ ಬಂದರೆ, ಬುಲ್ಡೋಜರ್ ಆಗಿ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಮಾತನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಅವರು 'ಸೇಡುಕೆ ಬದ್ಧ; ಸಮರಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ' ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವದ ನಾರಾಯಣ ಗೌಡರು ಕನ್ನಡದ ಬದ್ಧತೆಯ ಹರಿಕಾರ ಎಂದು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ನುಡಿಗಳನ್ನಾಡಿದರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದ ಡಾ.ಹಂಪ. ನಾಗರಾಜಯ್ಯನವರು ಮಾತನಾಡಿ, ನಾನು ಕುವೆಂಪು ಅವರ ನೇರ ಶಿಷ್ಯನಾದರೆ, ನಾರಾಯಣ ಗೌಡರು ಪರೋಕ್ಷ ಶಿಷ್ಯರು. ಹೋರಾಟಗಾರರದಂತೆ ಅವರು ವಿನಯವಂತರು, ಬೀಗುವವರಲ್ಲ ಬಾಗುವವರು. ಕನ್ನಡ ಬಾವುಟಕ್ಕೆ ಇರುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟವರು, ನಾರಾಯಣ ಗೌಡರು ಕನ್ನಡ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸಿದರು. ಸ್ವಯಂ ಬರಹಗಾರರಾದ ಅವರು ಕನ್ನಡದ ವಿರಾಟ್ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದ ವಿಶ್ರಾಂತ ಪ್ರಧಾನ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾದ ಕೆ.ಎಂ.ಶಿವಲಿಂಗೇ ಗೌಡರು ಮಾತನಾಡಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಕ್ಷಣಾ ವೇದಿಕೆ

ಎರಡರ ಉದ್ದೇಶವೂ ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಹೃದಯದ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಕ್ಷಣಾ ವೇದಿಕೆಗೆ ಹೋರಾಟದ ಆಯಾಮ ಇರುವಂತೆ, ವೈಚಾರಿಕತೆಯ ಆಯಾಮ ಕೂಡ ಇದೆ. ಯುವ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ನಾಯಕತ್ವದ ಗುಣವನ್ನು ಅವರು ಕಲಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದರು. ಅಭಿನಂದನಾ ನುಡಿಗಳನ್ನಾಡಿ ಡಾ. ದೊಡ್ಡರಂಗಗೌಡರು ಕರ್ನಾಟಕ ರಕ್ಷಣಾ ವೇದಿಕೆಯ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ನಾನು ಜೊತೆಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನಾರಾಯಣ ಗೌಡರನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇರುವ ನಾಯಕನೆಂದು ವರ್ಣಿಸಿ, ಸಂಘಟನೆಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ಪದವೇ ನಾರಾಯಣ ಗೌಡರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಅಭಿಜಾತವಾದ ಆಶಯಗಳಿವೆ ಎಂದರು.

ಹುಕ್ಕೇರಿಯ ಶ್ರೀ ಗುರುಶಾಂತೇಶ್ವರ ಸಂಸ್ಥಾನ ಹಿರೇಮಠದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಮಾತನಾಡಿ, ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಉಳಿಯುವಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣ ಗೌಡರ ಪಾತ್ರ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾದಾಗಲೆಲ್ಲ ಹುಕ್ಕೇರಿಯ ಶ್ರೀ ಗುರುಶಾಂತೇಶ್ವರ ಸಂಸ್ಥಾನ ಹಿರೇಮಠದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಧ್ವನಿ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪುರಸ್ಕಾರ ಸ್ವತಃ ಕುವೆಂಪು ಅವರೇ ಕೈ ತುತ್ತು ತಿನ್ನಿಸಿದಷ್ಟು ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿದೆ ಎಂದರು. ದಿವ್ಯ ಸಾನಿಧ್ಯ ವಹಿಸಿದ್ದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಶ್ರೀಗಳಾದ ಕೋಡಿಮಠದ ಶ್ರೀಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶಿವಾನಂದ ಶಿವಯೋಗಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ನಾರಾಯಣ

ಗೌಡರಿಗೆ ಅವರೇ ಹೋಲಿಕೆ. ಕೆಂಪೇಗೌಡರೇ ನಾರಾಯಣ ಗೌಡರಾಗಿ ಜನಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭವ್ಯತೆ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಎಂದರು.

ಪುರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿದ ನಾರಾಯಣ ಗೌಡರು, ನಾನು ನಾಯಕನಲ್ಲ - ನೀವೇ ನನ್ನ ನಾಯಕರು, 'ಮನುಜಮತ ವಿಶ್ವಪಥ'ದ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಆಶಯಕ್ಕೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿ, 'ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕೈ ಎತ್ತು, ನಿನ್ನ ಕೈ ಕಲ್ಲವಕ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ' ಎನ್ನುವ ಅವರ ಕರೆಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಬಂದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಹೆಸರಿನ ಪುರಸ್ಕಾರ ನನಗೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. 'ಟೀಕೆಗಳು ಸಾಯುತ್ತವೆ ಕೆಲಸಗಳು ಉಳಿಯುತ್ತವೆ' ಎನ್ನುವ ಮಾತಿನಂತೆ, ಅವರು ಟೀಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸದೆ ಮುನ್ನುಗ್ಗಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಕ್ಷಣಾ ವೇದಿಕೆ ಸದಾ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ನೇ.ಭ. ರಾಮಲಿಂಗ ಶೆಟ್ಟರು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಡಾ.ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜು ವಂದಿಸಿದರು. ತಿಮ್ಮೇಶ್ ಅವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಬಿ.ಎಂ.ಪಟೇಲಪಾಂಡು ಅವರು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ವಾಚಿಸಿದರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಖ್ಯಾತ ಗಾಯಕರಾದ ಮತ್ತು ಆನಂದ ಮಾದಲಗರೆ ಯವರ ತಂಡದಿಂದ ಗೀತಗಾಯನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿತ್ತು.

ಸುಳಗಾದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಾವುಟಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಹೆಚ್ಚಿದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಖಂಡನೆ

ಬೆಳಗಾವಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸುಳಗಾದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಾವುಟಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಹೆಚ್ಚಿದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಗರದ ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವರ್ಷದ ಆಚರಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಘಟನೆ ನಡೆದಿರುವುದಾಗಿ ವರದಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಆತಂಕ ಮತ್ತು ಖೇದವನ್ನು ತರುವ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡ ಬಾವುಟ ಎನ್ನುವುದು ಕೇವಲ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲ, ಅದು ಕನ್ನಡಿಗರ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಸಂಕೇತ. ಶತ ಶತಮಾನದ ಕನ್ನಡದ ಪರಂಪರೆಯು ಅದರಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. 'ಸ್ನೇಹಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ ಸಮರಕ್ಕೆ ಬದ್ಧ' ಎನ್ನುವ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರು ಮೂಲತಃ ಶಾಂತಿಪ್ರಿಯರು. ಕನ್ನಡ ಧ್ವಜಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಹೆಚ್ಚುವ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡಿಗರ ಸ್ವಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಕೆಣಕಿದಂತಾಗಿದೆ ಎಂದಿರುವ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು, ಅನಾವಶ್ಯಕ ಕೆಣಕಿದರೆ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಸದಾ ಸನ್ನದ್ಧರು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಳಗಾವಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು

ಪದೇ ಪದೇ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಆತಂಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಬೆಳಗಾವಿ ಎಂದಿದ್ದರೂ ಕನ್ನಡದ್ದೇ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಮಹಾಜನ್ ಅಯೋಗದ ವರದಿಯೇ ಅಂತಿಮ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವೇ ಹಲವು ಸಲ ಹೇಳಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಮರಾಠಿಗರು ಕನ್ನಡಿಗರ ಆತ್ಮಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಕೆಣಕುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಕುರಿತು ತಕ್ಷಣವೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ಕಿಡಿಗೇಡಿಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

'ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ, ಹಿಂದೆ ಎರಡು ಸಲ ಕನ್ನಡ ನಾಮ ಫಲಕಗಳಿಗೆ ಮಸಿ ಬಳಿಯಲಾಗಿತ್ತು' ಎನ್ನುವ ಸುಳಗಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಭಾಗಣ್ಣ ನರೋಟಿಯವರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು, ಇಂತಹ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯಿದ್ದರೂ ಪೊಲೀಸರು ಸಾಕಷ್ಟು ಮಂಜಾಗತೆ ವಹಿಸದೆ ಹೋಗಿದ್ದು ತಪ್ಪು. ಮುಂದಾದರೂ ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯದಂತೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಆಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಧ್ವಜವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ ಮ.ರಾಮಮೂರ್ತಿಗಳು, ಇದನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರ ಕ್ಷಾತ್ರತೇಜ, ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯ ಸಂಕೇತವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ನಾವು ಈಗ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಭಿಮಾನದ ಸಂಕೇತವೆಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಬಹುದು. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಧ್ವಜವನ್ನು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದು ಇದು ಇನ್ನೂ ಅಂಗೀಕಾರವಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಧ್ವಜವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದು ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯ ಬದಲು ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಪಕ್ಷಬೇಧ ಮರೆತು ಕನ್ನಡ ಧ್ವಜಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಮುಖಂಡರೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಈ ಕುರಿತ ಆಂಧೋಲನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪಾರಂಪರಿಕ ಬೇರಿನ ಆಳದೊಂದಿಗೆ ಹೊಸತನದ ಚಿಗುರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಕನಸು ಪರಿಷತ್ತಿನದು

- ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ 'ಕನ್ನಡದ ಧ್ರುವತಾರೆ' ಯಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿದ ನಟ ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಅರವಿಂದ್

ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಕನ್ನಡದ ಧ್ರುವತಾರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಿದ, ಜಯದೇವ ಹೈದ್ರೋಗ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಡಾ. ಸಿ.ಎನ್. ಮಂಜುನಾಥ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, 'ಸಾಧನೆ ಇಲ್ಲದೇ ಸತ್ತರೆ ಅಂತಹ ಸಾವಿಗೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ, ಏನೂ ಇಲ್ಲದೇ ಸತ್ತರೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವವರು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ನಿರಂತರ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಸಾರ್ಥಕ ಸಾಧಕರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ. ತಕ್ಷಣ ಸಾಧನೆಯ ಉತ್ತುಂಗಕ್ಕೆ ಏರಬೇಕು ಎನ್ನುವವರು ಅಷ್ಟೇ ಬೇಗನೆ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಿರಂತರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವವರು ನಿಜವಾದ ಸಾಧಕರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇಂದು ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದ್ದದ್ದು ಹಂಚಿ ತಿನ್ನಬೇಕೆ ಹೊರತು, ಕದ್ದು ತಿನ್ನಬಾರದು.

ಪಾರಂಪರಿಕ ಬೇರಿನ ಆಳದೊಂದಿಗೆ ಹೊಸತನದ ಚಿಗುರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಪರಿಷತ್ತನ್ನಾಗಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಿರಂತರ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ತೆರೆ ಮರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾಧಕರನ್ನು, ಆಹ್ವಾನಿಸಿ, ಜನರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದ ಮಾಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವರ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ತೋರಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಹತ್ತಾರು ಜನರು ಅವರಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಹದಾಸೆ ಎಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಅವರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡ ವಿನೂತನ ಹಾಗೂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಮಾದರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ 'ಕನ್ನಡದ ಧ್ರುವತಾರೆ - ಸಾಧಕರೊಂದಿಗೆ ಮಾತು-ಕತೆ' ಸಂವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. 'ಕನ್ನಡದ ಧ್ರುವತಾರೆ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾತವಾಗಿ ಅಗಣಿತ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಪರಿಷತ್ತು ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸಂವಾದ ನಡೆಸುವ ಮೂಲಕ, ಸಾಧಕರ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ನಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಮುಂದಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ಸಾಧಕರು ಮತ್ತು ಯುವ ಜನತೆ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ನಡುವಿನ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿ ಈ ವಿನೂತನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ಧ್ರುವತಾರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಾಧಕರೇ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಲಿದ್ದಾರೆ. ನಾಡಿನ ಕನ್ನಡ ಮೂಲದ ಸಾಧಕರು ಪರಿಷತ್ತು ಆಯೋಜಿಸುವ 'ಕನ್ನಡದ ಧ್ರುವತಾರೆ' ವಿಶಿಷ್ಟ ಮಾದರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಧಕರುಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಮೂಲಕ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ತಣಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಸಂವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ 'ಕನ್ನಡದ ಧ್ರುವತಾರೆ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಸಾಧಕರ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ನಡುವೆ ಸುವರ್ಣ ಸೇತುವೆಯಾಗುವ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ

ಹಳಸಿದ್ದು ಕೊಡಲೇಬಾರದು, ಬದಲಿಗೆ ಉಳಿದಿದ್ದು ಕೊಡಬೇಕು' ಎನ್ನುವ ಸಾತ್ವಿಕ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. 'ಕನ್ನಡದ ಧ್ರುವತಾರೆ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ಖ್ಯಾತ ಚಲನಚಿತ್ರ ನಟ ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಅರವಿಂದ್ ಅವರು, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತ 'ಕಲಾವಿದನಾಗಿದ್ದು ನನ್ನ ಅದೃಷ್ಟ. ಬೇರೆ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಇಂತಹ ಜನಪ್ರೀತಿ ದೊರಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ' ಎಂದರು. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಕಲಾವಿದನಾಗಲು ತಮಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಪ್ರೇರಣೆಗಳನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ರಮೇಶ್ ಅರವಿಂದ್ ಅವರು, ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರರಂಗ ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆಯಾದರೂ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಸೊರಗಿದೆ ಎಂದು ನುಡಿದರು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯುವಕರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕನ್ನಡತನವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು; ಕನ್ನಡತನ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ರೂಪ ನೀಡುವ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಿದೆ ಎಂದರು. 'ಪೌರಾಣಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಅವಕಾಶಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿರುವೆ; ಬಸವಣ್ಣನ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಲು ದೊರಕಿದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು, ಕಲೆಯ ಮೂಲಕ ಹಲವು ಜೀವನ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು' ವಿಶೇಷ ಎಂದರು. 'ಎಲ್ಲರ ಗಡಿಯಾರಗಳು ಒಂದೇ ರೀತಿ ಸಮಯ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಸಮಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸದುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯ' ಎಂದು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ರಮೇಶ್ ಅವರೊಂದಿಗೆ ನಡೆದ ಸಂವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳಂತೆ ಕಳೆದುಹೋಗಿದ್ದು, ಯಾರಿಗೂ ಸಮಯದ ಅರಿವೇ ಇರದಷ್ಟು ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಮುದವನ್ನು ನೀಡಿತು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ನೇ.ಭ. ರಾಮಲಿಂಗ ಶೆಟ್ಟಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಗೌರವ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಟೇಲ್ ಪಾಂಡು ಅವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದರು. ಪ್ರಕಟಣಾ ವಿಭಾಗದ ಸಂಚಾಲಕರಾದ ಪ್ರೊ.ಎನ್.ಎಸ್.ಶ್ರೀಧರಮೂರ್ತಿ ಅವರು, ರಮೇಶ್ ಅವರೊಂದಿಗಿನ ಸಂವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿದ್ದರು. ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಡಾ. ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜು ಅವರು ವಂದಿಸಿದರು.

ದೇಶ ಕಂಡ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಡಾ. ಶಿವರಾಜ್ ಪಾಟೀಲ್

- ಭಾರತ ರತ್ನ ಡಾ. ಸಿ.ಎನ್.ಆರ್. ರಾವ್ ಬಣ್ಣನೆ

ಡಾ. ಶಿವರಾಜ್ ಪಾಟೀಲರು ದೇಶಕಂಡ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದು, ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ 'ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ' ಸಲ್ಲುತ್ತಿರುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮಕತೆ 'ಲೈಫ್ ಇನ್ ಎ ಸೈನ್ಸ್' ಕೃತಿಯನ್ನು ಡಾ. ಶಿವರಾಜ್ ಪಾಟೀಲರೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದರು ಎಂದು ಜಗತ್ತು ಕಂಡ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಭಾರತ ರತ್ನ ಡಾ.ಸಿ.ಎನ್.ಆರ್. ರಾವ್ ವರ್ಣಿಸಿದರು. ಅವರು ಜಕ್ಕೂರಿನ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಉನ್ನತ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರದ 'ನೆವಿಲ್ ಮೊಟ್ ಹಾಲಿ'ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಡಾ.ಶಿವರಾಜ್ ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಸರ್.ಎಂ.ವಿಯವರು ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ನಿಂತು ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರಂತಹ ಕನ್ನಡದ ಕಟ್ಟಾಳುಗಳು ಕಟ್ಟಿದ ೧೦೮ ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವುಳ್ಳ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿದ್ದು, ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ನೀಡುವ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಹೊಸತನವನ್ನು ತಂದಿದ್ದು, ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಗೌರವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮುಕ್ತ ಕಂಠದಿಂದ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ಸಾರ್ಥಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿದರು.

ಆಶಯ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಅವರು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿದ್ದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೂಲಕ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಗೆಲ್ಲಬಹುದು ಎಂದು ಮಾದರಿಯಾಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಯೇ ೨೧೦೦ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಮೌಲ್ಯಯುತ

ವಾಗಿವೆ. ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು, ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಿ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ವೃತ್ತಿಗೆ ಘನತೆ ಗೌರವಗಳನ್ನು ತಂದು ನೈತಿಕ ವಿಶಾಲ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಅವಿಶ್ರಾಂತವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಡಾ. ಶಿವರಾಜ್ ಪಾಟೀಲರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ೨೦೨೧ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಶ್ರೀ ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು ಮತ್ತು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿರುವವರ ನಡುವೆ ಅನೇಕ ಸಮಾನ ಗುಣಗಳಿವೆ. ಇಬ್ಬರೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಾನವರು, ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಓದಿ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೇರಿ ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದವರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಬ್ಬರ ಜೀವನದ ಸಮಾನ ಮಹತ್ವದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಡಾ.ಸಿ.ಎನ್.ಆರ್.ರಾವ್ ಅವರಿಗೆ 'ಭಾರತ ರತ್ನ' ಪುರಸ್ಕಾರ ದೊರೆತಿದೆ. ಇವರು ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಿ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ವೃತ್ತಿಗೆ ಘನತೆ ಗೌರವಗಳನ್ನು ತಂದರು. ನೈತಿಕ ವಿಶಾಲ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಅವಿಶ್ರಾಂತವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಡಾ. ಶಿವರಾಜ್ ಪಾಟೀಲರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ೨೦೨೧ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಶ್ರೀ ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಸಾರದ ಹೊಣೆ ತಮ್ಮದಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಜಾಗತೀಕರಣ, ಉದಾರೀಕರಣ, ಖಾಸಗೀಕರಣ ಎಲ್ಲವೂ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಮಾನವೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಡಾ.ಶಿವರಾಜ್ ಪಾಟೀಲರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸದಾ ಹರಿಯುವ ನದಿಯ ಹಾಗೆ ಅದರ ಹರಿವಿನ ಶುಭ್ರತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮೇಲಿದೆ ಎಂದರು. ಯಾವುದೇ ಅರ್ಜಿ - ಮರ್ಜಿ - ಶಿಫಾರಸ್ಸಿಗೆ

ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಡಾ. ಶಿವರಾಜ್ ಪಾಟೀಲರು ಅತ್ಯಂತ ವಿನಯದಿಂದ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲರ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು, ತಮ್ಮ ಜೀವಿತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಲ್ಲರೆ ಎಂದು ಅಚ್ಚರಿಪಡುವಷ್ಟು ಎತ್ತರವನ್ನು ತಲುಪಿರುವ ಭಾರತ ರತ್ನ ಡಾ.ಸಿ.ಎನ್.ಆರ್.ರಾವ್ ಅವರಿಂದ, ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನ ಗಣ್ಯರಿರುವ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸಾರ್ಥಕತೆಯ ಭಾವವನ್ನು ತಂದಿದೆ. ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು ಕನ್ನಡದ ಕಟ್ಟಾಳು ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿದೆ. ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು ಅವರ ಎದುರು ಎಲ್ಲರೂ ನಿಂತು ಮಾತಾಡಲು ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರ ಎದುರು ಗಟ್ಟಿ ದ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಂಗಲ್ ಅವರು ಕನ್ನಡಿಗರ ಹೆಮ್ಮೆಯಾದ ವಿಧಾನ

ಸೌಧವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ರೈಲ್ವೆ ಸಚಿವರಾಗಿ ರೈಲುಗಳು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದವರು. ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಶ್ರಮ ಪಡುವಂತಾಗಬಾರದು ಅವು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಬರಬೇಕು, ಹೀಗೆ ಬಂದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಘನತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ವಿನಯದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಾಧನೆ ಮಾತಾಡಬೇಕೆ ಹೊರತು, ಮಾತಾಡುವುದೇ ಸಾಧನೆಯಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಕಿವಿ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗೌರವ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪಟೇಲ್ ಪಾಂಡು ಅವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಡಾ.ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜು ಸ್ವಾಗತ ಕೋರಿದರು. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ನೇ.ಭ.ರಾಮಲಿಂಗ ಶೆಟ್ಟಿ ವಂದನಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಹಂಪ ನಾಗರಾಜಯ್ಯ, ಡಾ. ದೊಡ್ಡರಂಗೇಗೌಡ ಸೇರಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಬರಹಗಾರರು, ಹಾಲಿ ಮತ್ತು ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು, ಆಡಳಿತಗಾರರು ಸೇರಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಮುಖರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದು ಶೋಭೆಯನ್ನು ತಂದರು.

ಬಸವಣ್ಣನವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಾಯಕರು

ಸರ್ಕಾರದ ಘೋಷಣೆಗೆ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಸ್ವಾಗತ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಮಹತ್ತರ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ ಕಲ್ಯಾಣ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಮೂಲಕ ಸ'ವ'ನ'ತ'ಯ' ಆಶಯವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದ ಬಸವಣ್ಣನ

ವರನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ 'ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಾಯಕ' ರೆಂದು ಘೋಷಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಸವಣ್ಣನವರು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಳತೆಯನ್ನು ತಂದು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ತಲುಪಿದವರು, ಗಹನ ವೇದಾಂತವನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ ಜನರ ಬಳಿಗೆ ತಂದವರು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವ ಅವರು, ಅನುಭವ ಮಂಟಪದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದುಗೂಡಿಸಿದವರು. ಅವರ ತಾತ್ವಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ ಕೂಡ ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಂಡಿದೆ ಈ ಘೋಷಣೆಯ ಮೂಲಕ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಚಿಂತನಗಳು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಪಸರಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಬಸವಣ್ಣನವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆಗಿದ್ದ ಎಂ.ಆರ್.ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮೂರ್ತಿಯವರು ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಣಿತರಾಗಿದ್ದ ಅವರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಕುರಿತ ಇಡೀ ದಿನ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ ನಡೆದಿದ್ದು ಇಂದಿಗೂ ಸ್ಮರಣೀಯವಾಗಿದೆ. ಅವರ 'ವಚನ ಧರ್ಮ ಸಾರ' ಇಂದಿಗೂ ಬಹು ಬೇಡಿಕೆಯ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲೆ ಪೂಜ್ಯಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗ ಪಟ್ಟದೇವರ 'ಬಸವಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅಷ್ಟಾವರಣ' 'ಎಂ.ಜಿ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರ 'ಬಸವಣ್ಣ ಜೀವನ ಸಾಧನೆ' ಎಂ.ಎನ್. ಗಿರಿಜಾಪತಿಯವರ 'ವಚನ ರತ್ನತ್ರಯರು' ಮೊದಲಾದ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಕುರಿತ ಅನೇಕ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಾಯಕರಾಗಿ ಬಸವಣ್ಣನವರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣವನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಾಗಿಯೂ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.ಅನುಭವ ಮಂಟಪದ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿರುವ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಅದರ ತತ್ವಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಶೂನ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಯ ತಿರುಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವ ಕೆಲಸ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲ ನಡೆಯಲಿರುವ

೮೭ನೇ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ

ಸ್ವರೂಪದ ಕುರಿತು ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅವಕಾಶ

ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಿಂದ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವ ೮೭ನೇ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ ಎಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಅವರು ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

'ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಮ್ಮೇಳನ' ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಮೊದಲ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ೧೯೧೫ರ ಮೇ ೩,೪,೫ ಮತ್ತು ೬ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜಿನ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಮುಂದಿನ ಎರಡು ಸಮ್ಮೇಳನಗಳೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ನಡೆದರೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಂದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳ ಪರಂಪರೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಆರಂಭವಾದಾಗ ಅದರ ಮೂಲಭೂತ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಕೀಕರಣವೂ ಒಂದು. ಆರಂಭಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು, ಏಕೀಕರಣದ ನಂತರ ಕನ್ನಡದ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರ ಧೈಯೋದ್ದೇಶಗಳ ಅಂಶ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಪಡೆಯಿತು. ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರು ಬರಲು ಹದಿನೇಳು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕಾಯಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಸಮ್ಮೇಳನದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು ವಿಧ್ವಾಂಸರು, ಬರಹಗಾರರು, ಹೋರಾಟಗಾರರು, ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದವರು ಎಲ್ಲರ ಐಕ್ಯತಾ ವೇದಿಕೆಗಳಾಗಿವೆ. ಎಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಪರಿಷತ್ತಾಗಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಈಗಾಗಲೇ ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ೮೬ನೇ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಕಾರ ಹಾಗೂ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಯಶಸ್ಸು ಕಂಡಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ೮೭ನೆಯ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯಶಸ್ಸು ಕಾಣಲಿ ಎನ್ನುವ ಎನ್ನುವ ಆಶಯದೊಂದಿಗೆ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸ್ವರೂಪ ಹೇಗಿರಬೇಕು, ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಗೋಷ್ಠಿಗಳು, ಯಾವ ಯಾವ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇರಬೇಕು,

ಯಾವ ಮಾದರಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗ ಬೇಕು, ಸನ್ಮಾನಿತರಾಗಲು ಅರ್ಹರಾದವರು ಯಾರು? ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಹೇಗಿರಬೇಕು ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಲಹೆ ನೀಡುವವರು, ತಮ್ಮ ಪೂರ್ಣ ಹೆಸರು, ವಿಲಾಸ, ಮೊಬೈಲ್ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಇ ಮೇಲ್ ವಿಳಾಸವನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅಗತ್ಯ ಬಿದ್ದಾಗ ಸಂಪರ್ಕಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಬಂದ ಎಲ್ಲಾ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು, ಇದು ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲರೂ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಆಚರಿಸುವ ಹಬ್ಬವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಆಶಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಹೇಳಿದರು.

ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ೮೭ನೆಯ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು, ಕನ್ನಡಿಗರೇ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ನಡೆಸಿಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಮ್ಮೇಳನ ಇದಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಧೈಯವಾಗಿದೆ. ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸ್ವರೂಪದ ಕುರಿತ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ೮೭ನೆಯ ಅಕ್ಷರ ಜಾತ್ರೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರ ಮಾತ್ರ ನಡೆಸುವ ಬದಲು, ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕನ್ನಡಿಗರು, ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ಆಚರಿಸುವ ಕನ್ನಡದ ಹಬ್ಬವಾಗಬೇಕಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಈ ಕನ್ನಡದ ಹಬ್ಬಕ್ಕಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಅದರ ಮೊದಲ ಹಂತವಾಗಿ ೮೭ನೇ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸ್ವರೂಪದ ಕುರಿತ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೩೦ ರೊಳಗಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಪಂಪಮಹಾಕವಿ ರಸ್ತೆ, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ೫೬೦೦೧೮ ಇವರಿಗೆ ಕಳಿಸಲು ಕೋರಲಾಗಿದೆ. ಎಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಅವರು ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ೨೦೨೨ನೇ ಸಾಲಿನ ವಿವಿಧ ದತ್ತಿನಿಧಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪಟ್ಟಿ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ೨೦೨೨ರ ಜನವರಿಯಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೂ ಪ್ರಕಟವಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ೫೧ ದತ್ತಿಗಳ ೫೭ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಬರಹಗಾರರಿಂದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ವಸುದೇವ ಭೂಪಾಲಂ ದತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ-ಮುದ್ದಣ ಅನಾಮಿಕ ದತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೂ ಬಹುಮಾನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ದೇಶ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಗಳಿಂದಲೂ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಕೃತಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ೨೫ ಜನ ಪರಿಣಿತರ ಸಮಿತಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದ ಸಮಿತಿ ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ ಕೆಳಕಂಡ ಅಂತಿಮ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಂದ 'ಪುಸ್ತಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ' ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಬೆಳೆಯಲಿದೆ ಎಂದು ಆಶಿಸಿರುವ ಅವರು, ಯುವಜನರು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಇದು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬರಹಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಇನ್ನಷ್ಟು 'ಪುಸ್ತಕ ದತ್ತಿ'ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಕೋರಿದ್ದಾರೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ದತ್ತಿ ಇಟ್ಟು ಅದರ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ಪುಸ್ತಕ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಆಸಕ್ತರು ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಕುರಿತ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ೨೦೨೨ನೆಯ ಸಾಲಿನ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಕೃತಿಗಳು ಮತ್ತು ಆ ಕೃತಿಗಳ ಲೇಖಕರು

೦೧) ಬಿಸಲೇರಿ ಜಯಣ್ಣ ಮತ್ತು ಬಿಸಲೇರಿ ಬ್ರದರ್ಸ್ ದತ್ತಿ ೧. ರಕ್ತ ಶುದ್ಧಿ, ಆರೋಗ್ಯ ವೃದ್ಧಿ - ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾರದಾ ಎ. ಅಂಜನ್, ಮುಂಬೈ ೦೨) ಶ್ರೀಮತಿ ವಿ. ಗೌರಮ್ಮ ಗಂಗಾಧರಯ್ಯ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ೧. ಬೆಳೆ ರೋಗಗಳು, ಕೀಟಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ - ಡಾ. ಸುಕನ್ಯಾ ಸೂನಗಹಳ್ಳಿ, ಮೈಸೂರು ೦೩) ಶ್ರೀಮತಿ ಭಾರತಿ ಮೋಹನ ಕೋಟಿ ದತ್ತಿ 'ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ': ೧. ಕಗ್ಗತ್ತಲ ಕಾಲ - ಮೂಲ ಶಶಿ ತರೂರು ಕೃತಿಯ ಅನುವಾದಕ್ಕಾಗಿ ಎಸ್.ಬಿ. ರಂಗನಾಥ ೦೪) ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ಪದ್ಮಾವತಮ್ಮ ಶ್ರೀಪಾಲಶೆಟ್ಟಿ ಡಾ. ಮದನಕೇಸರಿ ಜೈನ ಸಾಹಿತ್ಯ ದತ್ತಿ: ೧. ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿಯ ಹಾಡುಗಳು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ತಾತ್ವಿಕತೆ - ಡಾ. ಅಜಿತ ಮುರುಗುಂಡೆ, ಅಥಣಿ ೦೫) ಪೂಜ್ಯ ಸ್ವಸ್ತಿಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಕೀರ್ತಿ ದತ್ತಿ: ೧. ಅಭಿನವ ಪಂಪಭಾರತ - ಪ್ರೊ. ಶಾಂತಿನಾಥ ದಿಬ್ಬದ, ಧಾರವಾಡ ೦೬) ವಸುದೇವ ಭೂಪಾಲಂ ದತ್ತಿ : ೨೦೨೨ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಾದಂಬರಿ ಕೃತಿಗೆ ೧. ಅನುರೂಪ- ಡಾ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ಮಾವಿನಕುಳಿ, ಮೂಡುಬಿದಿರೆ ೨೦೨೨ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಸಣ್ಣಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳು ೧. ದಡ ಸೇರಿದ ದೋಣಿ - ಡಾ. ಎಸ್. ಜಿ. ಮಾಲತಿಶೆಟ್ಟಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ೨೦೨೨ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗೆ	೧. ಕಪ್ಪೆ ಮದುವೆ - ಶ್ರೀಮತಿ ವತ್ಸಲೆ ಸುರೇಶ್, ಹಾಸನ ೨೦೨೨ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ವೈಚಾರಿಕ ಲೇಖನಗಳ ಕೃತಿಗೆ ೧. ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳ್ಳುಗಳು - ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಮಾ ಸತೀಶ್, ಬೆಂಗಳೂರು ೦೭) ದಿ ಡಿ. ಮಾಣಿಕರಾವ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ದತ್ತಿ : ೧. ಸೆಲ್ವೀ... - ಶ್ರೀಮತಿ ನಳಿನಿ ಟಿ. ಭೀಮಪ್ಪ, ಧಾರವಾಡ ೦೮) ದಿ ಡಾ. ಎ.ಎಸ್. ಧರಣೇಂದ್ರಯ್ಯ-ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ದತ್ತಿ : ೧. ಕ್ರಾಸ್ ರೋಡ್ಸ್ ಕಿಶೋರದ ಕವಲು ಹಾದಿ - ಡಾ. ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ದೇವರಮನೆ, ಉಡುಪಿ ೦೯) ಭಾರತೀಸುತ ಸ್ಮಾರಕ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ: ಕಾದಂಬರಿ ಕೃತಿಗೆ ೧. ಟ್ರಾಯ್ - ಶ್ರೀಮತಿ ಗಾಯತ್ರಿ ರಾಜ್, ದಾವಣಗೆರೆ ೧೦) ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ಶಾಂತರಸ ಹೆಂಬೇರಾಳು ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ : ಕಥಾ ಸಂಕಲನ ೧. ಮಡಿಲ ಕೆಂಡ - ಶ್ರೀಮತಿ ಎ.ಜಿ. ರತ್ನ ಕಾಳೇಗೌಡ, ಬೆಂಗಳೂರು ೧೧) ಪ್ರಕಾಶಕ ಆರ್. ಎನ್. ಹಬ್ಬು ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ : ಕಥಾ ಸಂಕಲನ ಪ್ರಕಾರದ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ೧. ಬೆಂಕಿ ಹರಿಸಿದ ನದಿ - ಶ್ರೀ ನಂರುತಿ ಕಡೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ೧೨) ಅಮೃತ ಮಹೋತ್ಸವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸವಿ ನೆನಪಿನ ದತ್ತಿ (ಎಲ್. ಬಸವರಾಜು ದತ್ತಿ): ಉತ್ತಮ ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗೆ ೧. ದಲಿತ ಚಳುವಳಿ - ಡಾ. ಕೆ.ಪಿ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ೧೩) ನಿಡಸಾಲೆ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದತ್ತಿ : ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿಗೆ ೧. ಕುಣಿಗಲ್ ಕಂದಹಾರ್ - ಮಂಜುನಾಥ ಕುಣಿಗಲ್, ತುಮಕೂರು

- ೧೪) ಗುಬ್ಬಿ ಸೋಲೂರು ಮುರುಗಾರಾಧ್ಯ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ :
ಕಾದಂಬರಿಗೆ
೧. ಅಬ್ಬೆ - ಶ್ರೀ ಶಶಿಧರ ಹಾಲಾಡಿ, ಕುಂದಾಪುರ
- ೧೫) ಶ್ರೀಮತಿ ಗೌರುಭಟ್ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ : ಮಹಿಳೆಯರ
ಲೇಖನಗಳಿಗೆ
೧. ಅವಳ ಅರಿವು - ಡಾ. ಗೀತಾ ವಸಂತ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ
- ೧೬) ಶ್ರೀಮತಿ ಗಂಗಮ್ಮ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಶಿವಣ್ಣ ದತ್ತಿ
೧. ಸಡಗರದ ಅಚ್ಚುಪ್ಪಗೌಡ ಸುಬೇದಾರರು - ಸಿದ್ದರಾಮ
ಹೊನ್ನಳ್ಳಿ, ಯಾದಗಿರಿ
- ೧೭) ಡಾ. ಹಾ.ಮಾ. ನಾಯಕ ಸ್ಮಾರಕ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
೧. ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ : ಸಂವಹನ - ಡಾ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜ,
ಬೆಳಗಾವಿ
- ೧೮) ಡಾ. ವೀಣಾ ಶಾಂತೇಶ್ವರ ದತ್ತಿ : ಕಥಾ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ
೧. ಬುದ್ಧನ ಕಿವಿ - ದಯಾನಂದ, ಮಂಡ್ಯ
- ೧೯) ಸಾರಂಗಿ ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ದತ್ತಿ
೧. ಮೇವು - ವಿಜಯಾಮೋಹನ್, ತುಮಕೂರು
- ೨೦) ಪಳಕಳ ಸೀತಾರಾಮಭಟ್ಟ ದತ್ತಿ:
೧. ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಗ - ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣಯ್ಯ 'ರಾಕಿ',
ಬೆಂಗಳೂರು
- ೨೧) ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಬಾಪು ರಾಮಣ್ಣ ದತ್ತಿ
ಪ್ರಶಸ್ತಿ: ಸಣ್ಣ ಕಥಾ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ - ೧. ಕೆಂಪು ಹುಡುಗಿ ಕಪ್ಪು
ಕಾಲ್ಮರಿ - ಶಂಕರ ಬೈಚಿಬಾಳ, ವಿಜಯಪುರ
- ೨೨) ದಿ|| ಗೌರಮ್ಮ ಹಾರ್ನಹಳ್ಳಿ ಕೆ. ಮಂಜಪ್ಪ ದತ್ತಿ: ಲೇಖಕಿಯರ
ಕೃತಿಗೆ - ೧. ಹಿಂದಿನ ನಿಲ್ದಾಣ - ಶುಭಶ್ರೀ ಭಟ್ಟ,
ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು
- ೨೩) ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ ಬಿ.ಎಸ್. ಸಣ್ಣಯ್ಯ ದತ್ತಿ : ಪ್ರಾಚೀನ
ಸಂಪಾದಿತ ಕೃತಿಗೆ - ೧. ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕ ಸೌರಭ -
ಡಾ. ಆನಂದರಾಮ ಉಪಾಧ್ಯ, ಉಡುಪಿ
- ೨೪) ಜಿ.ಆರ್. ರೇವಯ್ಯ ದತ್ತಿ : ದೀನ ದಲಿತರ ಮತ್ತು ಶೋಷಿತ
ವರ್ಗಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಶ್ರಮಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗೆ
೧. ಮಹಾ ಮಾನವತಾವಾದಿ - ಡಾ. ಅಮ್ಮಸಂದ್ರ ಸುರೇಶ್,
ಮೈಸೂರು
- ೨೫) ಡಾ|| ಆರ್.ಜಿ. ಗಲಗಲಿ ದತ್ತಿ : ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ
ಬರಹಗಾರರ ಉತ್ತಮ ಕವನ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ
೧. ಅರಮನೆಯಿಂದ ಅರಿವಿನರಮನೆಗೆ - ಸುರೇಶ
ಮುದ್ದಾರ, ಬೆಳಗಾವಿ
- ೨೬) ದಿ|| ಕಾಕೋಳು ಸರೋಜಮ್ಮ ದತ್ತಿ : ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ
೧. ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ - ಅಮರೇಂದ್ರ ಹೊಲ್ಲಂಬಳ್ಳಿ, ಕೋಲಾರ
- ೨೭) ನಾ.ಕು. ಗಣೇಶ್ ದತ್ತಿ : ಪ್ರಥಮ ಕವನ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ
೧. ಕರವೀರನ ಶಾಯಿರಿಗಳು - ವೀರಪ್ಪ ಮಲ್ಲಪ್ಪ
ನಿಂಗೋಜಿ, ಕೊಪ್ಪಳ
- ೨೮) ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಮನ್ ಸೋಮಶೇಖರ್ ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ
ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ : ಕವನ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ
೧. ಮುತ್ತಿನ ಮುಕುಟ ಮಣಿ - ಡಾ. ಕಾಕೋಳು ಶೈಲೇಶ್,
ಬೆಂಗಳೂರು
- ೨೯) ಶ್ರೀ ಹೇಮರಾಜ್ ಜಿ.ಎನ್. ಕುಶಾಲನಗರ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ : ಸಣ್ಣ
ಕಥಾ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ

೧. ಅರ್ಧ ಬಿಸಿಲು ಅರ್ಧ ಮಳೆ - ಸದಾಶಿವ ಸೊರಟೂರು,
ಹೊನ್ನಾಳಿ
- ೩೦) ಮಲ್ಲಿಕಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದತ್ತಿ : ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಲೇಖಕಿಯರ ಕೃತಿಗೆ
೧. ಮಾತೆಂದರೆ ಏನು ಗೂಗಲ್? : ಶ್ರೀಮತಿ ನೂತನ
ದೋಶೆಟ್ಟಿ, ಬೆಂಗಳೂರು
- ೩೧) ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಿಳಾ ವರ್ಷದ 'ಮಹಿಳಾ ದತ್ತಿ':
ಮಹಿಳೆಯರ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕೃತಿಗೆ
೧. ಪ್ರಾಚೀನ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಹಿಳಾ ಲೋಕ - ಡಾ. ಸಂಧ್ಯಾ
ವಿ., ಬೆಂಗಳೂರು
- ೩೨) ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾರದಾ ರಾಮಲಿಂಗಪ್ಪ ದತ್ತಿ : ಲೇಖಕಿ ಒಬ್ಬರ
ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿಗೆ
೧. ಪೆಟ್ರಿಕೋರ್ - ಚೈತ್ರಾ ಶಿವಯೋಗಿಮಠ, ಮುದ್ದೆಬಿಹಾಳ
- ೩೩) ಲಿಂ. ಲಲಿತಾದೇವಿ ಗುರುಸಿದ್ದಪ್ಪ ಸಿಂಧೂರ ದತ್ತಿ :
(ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಅಥವಾ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ
ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಚಿತವಾದ) ಕೃತಿಗೆ
೧. ಕ್ರೀಡಾ ಲೋಕದ ಮಹಿಳಾ ರತ್ನಗಳು - ಡಾ. ಸುರೇಖಾ
ಜಿ. ರಾಜೋಡ, ವಿಜಯಪುರ
- ೩೪) ಶ್ರೀಮತಿ ನೀಲಗಂಗಾ ದತ್ತಿ : ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರಬಂಧ, ಕವನ,
ಕಾವ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮಕಾಲೀನ ಮೌಲಿಕ ವಿಚಾರವುಳ್ಳ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ
೧. ಒಲವ ಸಿರಿ ಹೊತ್ತಿಗೆ - ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ನುಗ್ಗೇಹಳ್ಳಿ,
ಹಾಸನ
- ೩೫) ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ.ಎಸ್. ಭಾರತಿ ರಾಜಾರಾಮ್ ಮಧ್ಯಸ್ಥ ದತ್ತಿ:
೧. ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾನ ಹಾಗಲವಾಡಿ ಪಾಳೆಗಾರರು -
ಕೃಷ್ಣಾಬಾಯಿ ಹಾಗಲವಾಡಿ, ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ
- ೩೬) ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾರದಾ ಆರ್. ರಾವ್ ದತ್ತಿ : ಉದಯೋನ್ಮುಖ
ಮಹಿಳಾ ಬರಹಗಾರರ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕೃತಿಗೆ
೧. ಸಾವಿನಂಚಿನ ಸಂವಾದ - ದೀಪ್ತಿ ಎಸ್. ರಾವ್.,
ಮಂಗಳೂರು
- ೩೭) ದಿ|| ಎಚ್. ಕರಿಯಣ್ಣ ದತ್ತಿ : ಲೇಖಕಿಯರಿಂದ
ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ,
೧. ಬಯಲ ಬಾನಾಡಿಗಳು - ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರೇಮಕೃ ಮಾದಪ್ಪ,
ಮೈಸೂರು
- ೩೮) ಡಾ|| ಎಚ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ದತ್ತಿ :
೧. ತ್ರಿಪಥಗಾಮಿನಿ ಗಂಗಾ : ಕೆ. ಚಂದ್ರಮೌಳಿ,
ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು
- ೩೯) ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ.ವಿ. ರತ್ನಮ್ಮ ದತ್ತಿ : ಪದ್ಯಕೃತಿಗೆ
೧. ಭಾವ ಬೆಳಗು - ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಮೋಟಿಬೆನ್ನೂರು,
ಬೆಳಗಾವಿ
- ೪೦) ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ-ಮುದ್ದಣ-ಅನಾಮಿಕ ದತ್ತಿ : ಗದ್ಯಕೃತಿ
೧. ಜಗವ ಸುತ್ತುವ ಮಾಯೆ - ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಚಿತ್ರ ಹೆಗಡೆ,
ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಪದ್ಯಕೃತಿ
೧. ಉರಿವ ನೆಲದ ನೆರಳು : ಶ್ರೀ ನ. ಗುರುಮೂರ್ತಿ
ಜಯಮಂಗಲ, ಕೋಲಾರ
- ೪೧) ಪಿ. ಶಾಂತಿಲಾಲ್ ದತ್ತಿ : ಜೈನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ
೧. ಸುನೀಲ ಪ್ರಾಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಶ್ರೀ ಜೀವಂಧರಕುಮಾರ್
ಕೆ. ಹೋತಪೇಟೆ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

- ೪೨) ಅಕ್ಕಮ್ಮ ಗಿರಿಗೌಡ ರುದ್ರಪ್ಪ ದತ್ತಿ : 'ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗೆ' ೧. ಜಾನಪದವೇ ಜ್ಞಾನಪದ - ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಶಿವರಾಯಗೌಡ ಹರವಾಳ, ರಾಯಚೂರು
- ೪೩) ಕುಂಬಾಸ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದತ್ತಿ : ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗೆ ೧. ದಮಯಂತಿಯ ಡಯಟಿಂಗ್ - ಬಿ.ಪಿ. ನಾಗರಾಜ್, ಕೋಲಾರ
- ೪೪) ಪ್ರೊ|| ಡಿ.ಸಿ. ಅನಂತಸ್ವಾಮಿ ದತ್ತಿ : ಕವನ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ೧. ಗಾಯಗೊಂಡಿವೆ ಬಣ್ಣ - ಎಂ.ಡಿ. ಚಿತ್ತರಗಿ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ
- ೪೫) 'ಸಿಸು' ಸಂಗಮೇಶ ದತ್ತಿ : ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗೆ ೧. ಮಗಳಿಗೆ ಹೇಳದ ಕಥೆಗಳು - ಶ್ರೀ ಸಂತೇಬೆನ್ನೂರು ಫೈಜ್‌ಖಾನ್, ದಾವಣಗೆರೆ
- ೪೬) ಶ್ರೀಮತಿ ಪಂಪಮ್ಮ-ಶರಣೇಗೌಡ ವಿರುಪಾಪುರ ದತ್ತಿ : ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬರಹಗಾರರ ಉತ್ತಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗೆ ೧. ಸುಡುವ ತಂಗಾಳಿ - ಮಹಾದೇವ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ, ರಾಯಚೂರು
- ೪೭) ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ ದತ್ತಿ : ಸಣ್ಣಕಥಾ ಸಂಕಲನ ಕೃತಿಗೆ

೧. ನಿವಾಳಿಸಿ ಬಿಟ್ಟ ಕೋಳಿ - ಶ್ರೀಮತಿ ಅನಿತಾ ಪಿ. ತಾಕೋಡೆ, ಮುಂಬೈ
- ೪೮) ಅಸುಂಡಿ ಹುದ್ದಾರ್ ಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಸ್ಮಾರಕ ದತ್ತಿ : ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕುರಿತ ಕೃತಿಗೆ ೧. ಚಂಪಕಮಾಲೆ - ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾವತಿ ಕೆ. ಕುಲಕರ್ಣಿ
- ೪೯) ಜಿ.ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ ಸಂಸ್ಕರಣ ದತ್ತಿ : ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಬರಹಗಾರರ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಕ್ಕಳ ಪುಸ್ತಕ ಕೃತಿಗೆ ೧. ಬೆಳಕು ನೀಡುವ - ಪ್ರೊ. ಚಿತ್ರಪಾಡಿ ಉಪೇಂದ್ರ ಸೋಮಯಾಜಿ, ಉಡುಪಿ
- ೫೦) ಡಾ. ಜಿ. ಚಂದ್ರಮೌಳೇಶ್ವರ ದತ್ತಿ : ೨೦೨೨ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೃತಿಗೆ ೧. ನಿತ್ಯ ಶಾಕುಂತಲೆ - ಡಾ. ವಿ.ವಿ. ಗೋಪಾಲ್, ಬೆಂಗಳೂರು
- ೫೧) ಶ್ರೀಮತಿ ಬೋರಮ್ಮ ಗೋವಿಂದಪ್ಪ ದತ್ತಿ : ೨೦೨೨ ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಣ್ಣ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ ಪ್ರಕಾರದ ಕೃತಿಗೆ ೧. ಮಸಣದ ದಾರಿ - ಶ್ರೀ ಕುಮಾರ ಬೇಂದ್ರೆ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಿ ನಾಡಿನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಭವ್ಯವಾಗಿಸಿದ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್

-ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗೆ, ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯು ಮೂಲ ಎಂದು ಅರಿತಿದ್ದ ನಾಲ್ವಡಿಯವರು ೧೯೧೫ರಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದರು; ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿ, ಮಹಾರಾಣಿ ಬಾಲಿಕಾ ಪಾಠಶಾಲೆಗೆ ನೆರವಿತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು. ೧೯೦೦ರಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸೆಕೆಂಡ್ ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜಾಗಿಸಿ, ೧೯೦೧ರಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಣಿ ಕಾಲೇಜಾಗಿಸಿದರು. ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರು ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಅವರ ೧೪೦ನೆಯ ಜನ್ಮದಿನೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಅವರು ೧೯೧೬ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು, ೧೯೧೩ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹೆಬ್ಬಾಳದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಮಲೇರಿಯಾ, ಕಾಲರಾ, ಸಿಡುಬು, ಕ್ಷಯ ಮುಂತಾದ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩೦೦ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ, ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆದರು. ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುವ

ವಿರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ತಂದರು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೧೯.೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು ೧೯೨೪ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ೧೯೩೦ರಲ್ಲಿ ಜನ್ಮತಾಳಿತು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚಮಾಡಿ ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯ, ಈ ಸೌಂದರ್ಯದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಅರಸರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರಾದ ಅವರ ಜನ್ಮದಿನದಂದು ಅವರ ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಹೇಳಿದರು.

ಉದ್ಘಾಟನಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಹಿರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಬರಹಗಾರರಾದ ಟಿ.ಆರ್.ಅನಂತರಾಮು ಅವರು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರಿಂದಲೇ 'ರಾಜರ್ಷಿ' ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಅವರ ಆಡಳಿತ ವೈಖರಿಯನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸಿ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿ ಸಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಿತ್ತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವು, ನಾಲ್ವಡಿಯವರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಕೂಡ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕಂಡಿತು. ವಿದ್ಯುತ್ ತಂದಿದ್ದು ಅವರ ದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆ ಎಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದರು. ನಾಲ್ವಡಿಯವರ ಕೊಡುಗೆಗಳ ಕುರಿತು ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಇತಿಹಾಸಕಾರರಾದ ಧರ್ಮೇಂದ್ರಕುಮಾರ್ ಅವರು ನಾಲ್ವಡಿಯವರ ಜೀವನ ಸುಖದ ಸುಪ್ಪತ್ತಿಗೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣವೂ ಅವರು ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಅರಳಿದ ಹೂವಾಗಿ ಹೊರ ಹೊಮ್ಮಿದರು. ತಮ್ಮನ್ನೇ ಗಂಧದ ಹಾಗೆ ತೇಯುತ್ತೊಂಡು ನಾಡಿನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಉಜ್ವಲವಾಗಿಸಿದರು ಎಂದು ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಅವರ ಜೀವನದ ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದರು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ನೇ.ಭ.ರಾಮಲಿಂಗ ಶೆಟ್ಟಿರು ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಕೋರಿದರೆ; ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಡಾ.ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜು ವಂದನಾರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ.ಪಟೇಲ್ ಪಾಂಡು ಅವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಚರಿತ್ರೆ

(ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವ ಸವಿನೆನಪಿನ ಸಂಪುಟ (೧೯೧೫-೧೯೭೦) “ಚಿನ್ನದ ಬೆಳಸು” ಕೃತಿಯಿಂದ)

- ಪದ್ಮಶ್ರೀ, ಪಂಡಿತರತ್ನ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು

ಕಾವೇರಿಯಿಂದವಮಾ ಗೋ-
ದಾವರಿ ವರಮಿರ್ಪ ನಾಡದಾ ಕನ್ನಡದೊಳ್
ಭಾವಿಸಿದ ಜನಪದಂ ವಸು-
ಧಾವಿಳಯ ವಿಲೀನ ವಿಶದ ವಿಷಯ ವಿಶೇಷಂ

- ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ, ೧-೩೬

ಕರ್ನಾಟಕದ ಚರಿತ್ರೆಯು ಸುಮಾರು ೨೦೦೦ ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಅಶೋಕ ಮಹಾರಾಜನ ಶಾಸನಗಳು ಮಾಸ್ತಿ, ಕೊಪ್ಪಳ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಪುರ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿವೆ. ಬನವಾಸಿ, ಚಂದ್ರವಳ್ಳಿ, ಐಹೊಳೆ, ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲು ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಂದ ಈ ಮಾತು ದೃಢಪಡುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯು ೧೫೦೦ ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಶಾಸನಾಧಾರ ಪಡೆದಿದೆ. ಅದುವೇ ಕದಂಬರ ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ (ಕ್ರಿ.ಶ. ಸುಮಾರು ೪೫೦) ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಶೋಕನ ಸಿದ್ಧಾಪುರ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ “ಇಸಿಲ” ಎಂಬ ಒಂದು ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದ ದೊರೆತಿರುವುದೂ, ಕ್ರಿ.ಶ. ೨ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಈಜಿಪ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಒಂದು ಗ್ರೀಕ್ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕನ್ನಡ ಪದಗಳು ಲಭಿಸಿರುವುದೂ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಣಾರ್ಹವಾಗಿವೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. ೪೫೦ಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ಮಳವಳ್ಳಿ, ತಾಳಗುಂದ ಮತ್ತು ಬನವಾಸಿ ಶಾಸನಗಳು ಪ್ರಾಕೃತ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಕ್ರಿ.ಶ. ೪೫೦ಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಕನ್ನಡವು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಭಾಷೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಪ್ರಾಕೃತ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗಳು ರಾಜಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದಿದ್ದುವೆಂದು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪ್ರಾಚೀನ ಶಾಸನಗಳು ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಕದಂಬ, ಗಂಗ, ಬಾದಾಮಿ ಚಾಲುಕ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ, ಕಲ್ಯಾಣ ಚಾಲುಕ್ಯ,

ಹೊಯ್ಸಳ ಯಾದವ(ಸೇವುಣ) ಕಮ್ಮಟದುರ್ಗ, ಕಾಕತೀಯ, ವಿಜಯನಗರ, ಕೆಳದಿ, ಮೈಸೂರು ಮೊದಲಾದ ರಾಜ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿವೆ. ಬಾದಾಮಿ ಚಾಲುಕ್ಯರು, ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರು ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಚಾಲುಕ್ಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿಯೂ, ಪ್ರಬಲವಾಗಿಯೂ ಇತ್ತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹೊಯ್ಸಳರು ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೂ, ಸೇವುಣರು (ಯಾದವ) ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ಉತ್ತರಕ್ಕೂ ಕೆಲಕಾಲ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸಿದರು. ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಕೂಡ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ರಾಮೇಶ್ವರ, ಲಂಕಾದ್ವೀಪ, ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿವರೆಗೆ ಹಬ್ಬಿದ್ದರೂ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯನ್ನು ದಾಟಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಚರಿತ್ರೆಯಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಕಾಕತೀಯರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ರಾಯಚೂರು, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಸೇರಿದ್ದುವೆಂದು ಚರಿತ್ರೆಯಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ೧೯೬೫ರಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾ ತೀರದ ರಕ್ತಸತಂಗಡಿ ರಣಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಜಯನಗರವು ಸೋತುಹೋದಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಘನತೆ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ಕುಂದಿಹೋಯಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅನಂತರ ೧೫೩೬ರಲ್ಲಿ ಹಂಪೆಯಲ್ಲಿ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವೂ, ೧೫೬೬ರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಬುರ್ಗಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಮನಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವೂ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದುವು. ೧೫ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲಾ ಉದ್ದಿನ್ ಖಿಲ್ಜಿ ಮತ್ತು ಅವನ ನಾಯಕ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ತಮ್ಮ ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಸೈನ್ಯ ಬಲದಿಂದ-ಅಂತಃಕಲಹದಿಂದ ದುರ್ಬಲವಾಗಿದ್ದ ದಕ್ಷಿಣದ ದೇವಗಿರಿ, ಮಧುರೈ, ಓರಣಗಲ್ಲು, ಕುಮ್ಮಟದುರ್ಗ, ಹಳೇಬೀಡು ಮೊದಲಾದ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಪುಡಿಗಟ್ಟಿ ಮುಮ್ಮಡಿ ವೀರಬಲ್ಲಾಲನ ಪ್ರತಿಮೆ ಸಾಹಸದಿಂದಾಗಿ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಹಂಪೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಚಳುವಳಿಯು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಗಮನಾನಂತರ, ೨೨ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಹೋಗಿದ್ದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಒಡೆದು ಆಳುವ ನೀತಿಯ ಫಲವಾಗಿ, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಹೈದರಾಬಾದು, ಮದ್ರಾಸು ಮೊದಲಾದ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಭಾಷೆಗಳ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಜನರಲ್ಲಿ ವಿವೇಕೋದಯವಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುವ ಜನರು ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಇದರಿಂದ ಆಡಳಿತ ಸೌಲಭ್ಯ ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅನುಭವ ಉಂಟಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿಯೂ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ೧೯೦೩ರಲ್ಲಿ ಒರಿಸ್ಸಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಏಕೀಕರಣ ಚಳುವಳಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ೧೯೦೫ರಲ್ಲಿ ವಂಗ-ಭಂಗ ಚಳುವಳಿ ವಿರಾಟ್‌ರೂಪವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಆಗಿನ ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಲಾರ್ಡ್ ಕರ್ಜನ್‌ರವರು ಬಂಗಾಳವನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡಿದಾಗ-ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಆ ಜನರು ಭಯಂಕರ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ಬಂಗಾಳವನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿದರು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಹರಿದು ಹಂಚಿಹೋಗಿದ್ದ

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಮೇಲೆಯೂ ಉಂಟಾಯಿತು. ಕನ್ನಡಿಗರು ಕೆರಳಿದ ಕೇಸರಿಯಂತೆ ಉರಿದಿದ್ದರು. ತಮ್ಮದೇಯಾದ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವನ್ನು, ಕನ್ನಡವೇ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ತಾವು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಚಳುವಳಿಯು ೧೮೫೬ರಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಚಿನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಘೋಷಣೆಯಿಂದ ಮೊದಲಾಯಿತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡ, ಬಿಜಾಪುರ, ಕಾರವಾರ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿತುಳುಕುತ್ತಿದ್ದ ಮರಾಠಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಇವರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ವರ್ತಮಾನ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಲೆಕ್ಕವನ್ನಿಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಚೋದಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯಪಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆಯಲು ಗಂಗಾಧರ ಮಡಿವಾಳೇಶ್ವರ, ವೆಂಕಟರಂಗೋ ಕಟ್ಟಿ, ಧೋಂಡೋ ನರಸಿಂಹ ಮಜಳಬಾಗಿಲ ಮೊದಲಾದ ಮಹನೀಯರು ಗ್ರಂಥ ರಚಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಇತ್ತ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿಶೇಷರಾದ ವ್ಯಾಕರಣದ ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ, ಅಭಿನವ ಕಾಳಿದಾಸ ಬಸವಪ್ಪಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಭಾಷಾರತ್ನ ಕರಿಬಸವ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು, ಎಸ್.ಜಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು, ರಾಮಾನುಜ ಅಯ್ಯಂಗಾರವರು ಮೊದಲಾದ ಮಹನೀಯರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥ ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು. ೧೯೦೩ರಲ್ಲಿ ಬೆನಗಲ್ ರಾಮರಾಯರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಉಜ್ವಲವಾದ ಒಂದು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ೧೯೦೭ರಲ್ಲಿ 'ವಾಗ್ಭೂಷಣ'ದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೂರು ವೆಂಕಟರಾಯರು ಒಂದು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಲೇಖನವನ್ನು ಬರೆದರು. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘವು ೧೮೯೦ರಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. ೧೯೧೫ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ ಎಂ.ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಕನ್ನಡ ಬಾಷೆಯ ಉದ್ಧಾರ ಮತ್ತು ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವುದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ದುಂದುಭಿಯನ್ನು ಮೊಳಗಿಸಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ "ಕರ್ಣಾಟಕ" ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿದೆ. ೧೯೧೭ರಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿಶೇಷರಾದ ಕಡಪ ರಾಘವೇಂದ್ರರಾಯವರು, ಮುದವೀಡು ಕೃಷ್ಣರಾಯರು, ಗದಿಗಯ್ಯ ಹೊನ್ನಾಪುರ ಮಠರು ಮೊದಲಾದವರ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾಗಿ 'ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಭೆ' ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅಚ್ಚ ಕನ್ನಡಿಗರಾದ ಕಡಪ ರಾಘವೇಂದ್ರ ರಾಯರು ಕನ್ನಡ ನಾಡೆಲ್ಲಾ ಸಂಚರಿಸಿ ಏಕೀಕರಣ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸಿದರು. ೧೯೧೮ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ, ಮಾಂಟೆಗೊ ಚೆಮ್‌ಫರ್ಡ್ ಆಯೋಗದ ಮುಂದೆ ಕಡಪ ರಾಘವೇಂದ್ರರಾಯರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ಮನವಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ೧೯೨೦ರಲ್ಲಿ ದಿವಾನ್ ವಿ.ಪಿ. ಮಾಧವರಾಯರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಷತ್ತು ವೈಭವದಿಂದ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಕೆರಳಿಸಿತು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಚಳುವಳಿಗಳ ಫಲವಾಗಿ ೧೯೨೦ರಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಕರ್ಣಾಟಕದ ಒಂದು ಶಾಖೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿತು. ಡಾ. ಫ್ಲೀಟ್ ಸಾಹೇಬರು ಕನ್ನಡ

ಶಾಸನಾಧಾರಗಳಿಂದ ೧೮೯೧ರಲ್ಲಿ 'The Dynasties of Kanarese Districts' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದರು. ಅದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಡಾ. ರೈಸ್, ಡಾ. ಕಿಟ್ಟೆಲ್, ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಮಹನೀಯರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಶಾಸನಗಳ ಅನೇಕ ವರದಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ, ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಕಿಟ್ಟೆಲ್ ಅವರು ನಿಘಂಟು ಬರೆದರು. ಅದು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿಯುವವರಿಗೆ ಕೈದೀಪವಾಯಿತು.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣವನ್ನೇ ಉದ್ದೇಶವುಳ್ಳ ಕೆಲವು ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು ಕರ್ಣಾಟಕದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದುವು. ೧೯೨೪ರಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಕಂಬಳಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ, ೧೯೨೬ರಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಟಿ.ಆರ್. ಚಿಕ್ಕೋಡಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ, ೧೯೨೮ರಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಫ.ಗು.ಹಳಕಟ್ಟಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ, ೧೯೨೯ರಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಎಂ. ರಂಗನಾಥ ಮೊದಲಿಯಾರು ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ, ೧೯೩೧ರಲ್ಲಿ ಹುಕ್ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಡಾ. ಪಟ್ಟಾಭಿ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ, ೧೯೩೧ರಲ್ಲಿ ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಜೆ.ವಿ. ಸಲ್ಲಾನಾರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ, ೧೯೩೩ರಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಡಿ.ವಿ. ಬೆಳವಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ, ೧೯೩೬ರಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಡಾ. ಯು. ರಾಮರಾಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ, ೧೯೪೦ರಲ್ಲಿ ಸೊಲ್ಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ, ೧೯೪೪ರಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಕೆ.ವಿ. ಜಿನರಾಜ ಹೆಗ್ಡೆಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ, ೧೯೪೬ರಲ್ಲಿ ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಲ ಗಂಗಾಧರ ಖೇರರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕೀಕರಣ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು ನಡೆದುವು. ೧೯೪೬ರಲ್ಲಿ ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ೧೯೫೧ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆದ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ ರಚನಾ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು ಸ್ಮರಣಾರ್ಹವಾಗಿವೆ. ೧೯೨೭ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರಾಗಿದ್ದ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ ರಜತೋತ್ಸವವನ್ನು ಅಖಿಲ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಜನರು ವೈಭವದಿಂದ ಆಚರಿಸಿದರು. ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ೧೯೨೮ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸರ್ವಪಕ್ಷ ಪರಿಷತ್ತು ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿತು. ಡಾ. ಕುರ್ತಕೋಟಿ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ೧೯೩೬ರಲ್ಲಿ ಹಂಪೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ೬೦೦ನೆಯ ವರ್ಷದ ಸ್ಮಾರಕೋತ್ಸವವು ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸಿ ಸಂಘಟಿಸಲು ನೆರವಾಯಿತು. ೧೯೪೨ರಲ್ಲಿ ಕಾಸರಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ಡಾ. ಆರ್.ಆರ್. ದಿವಾಕರ್‌ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಏಕೀಕರಣವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲಾಯಿತು. ೧೯೨೫ರಿಂದ ಕರ್ಣಾಟಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಏಕೀಕರಣ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿದರು. ೧೯೩೫ರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಲ ರಾಜ್ಯ (ಒರಿಸ್ಸಾ) ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಯಿತು. ೧೯೩೫ರಲ್ಲಿ ಸಿಂಧವು ಬೊಂಬಾಯಿ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಾಂತವಾಯಿತು. ಈ ಉಭಯ ಪ್ರಾಂತಗಳ ರಚನೆಯು

ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಚಳುವಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲವಿತ್ತಿತು. ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವುಂಟಾಯಿತು, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ೧೯೩೮ರಲ್ಲಿ ಬೆನಗಲ್ ರಾಮರಾಯರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ಶ್ರೀ ಬಿ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಏಕೀಕರಣ ಸಂಘವು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಏಕೀಕರಣ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ೧೯೫೬ರವರೆಗೂ ವಿರಾಟ್‌ರೂಪವಾಗಿ ಸಾಗಿಸಿತು. ಈ ಸಂಘದವರೇ ಮಡಕಶಿರ, ಹೊಸೂರು, ಕೆಲಮಂಗಲ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ, ನೀಲಗಿರಿ, ತಾಳವಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಗಡಿನಾಡು ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಲಾಯಿತು. ೧೯೨೪ರಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನವು ನಡೆದು ಕರ್ಣಾಟಕದ ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರ ಭಾರತಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಲು ಆಸ್ಪದವಾಯಿತು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಆಶೀರ್ವಾದ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಲಭಿಸಿತು. ಡಾ.ಯು. ರಾಮರಾಯರು ೧೯೨೬ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸನ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ಗೊತ್ತುವಳಿಯ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದರು. ೧೯೨೩ರಲ್ಲಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಕಂಬಳಿಯವರು ಏಕೀಕರಣ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸಮರ್ಥಿಸಿದರು. ಡಾ.ಯು.ರಾಮರಾಯರು ೧೯೨೮ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏಕೀಕರಣ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ತಂದರು. ೧೯೩೧ರಲ್ಲಿ ಲಂಡನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದುಂಡುಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬೆನಗಲ್ ರಾಮರಾವ್, ಬೆನಗಲ್ ಶಿವರಾವ್ ಮತ್ತು ಸರ್ ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್ ಸಾಹೇಬ್ ಇವರುಗಳು ಕರ್ಣಾಟಕದ ಏಕೀಕರಣದ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ಇದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್, ಕೊಡಗು ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಏಕೀಕರಣದ ವಿಷಯವು ಪ್ರಸಾವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ೧೯೩೨ರಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಚಳುವಳಿಯು ಉಗ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಅದೇ ವರ್ಷ ಕಲ್ಕತ್ತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಏಕೀಕರಣ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಲಾಯಿತು. ೧೯೩೮ರಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಏಕೀಕರಣ ಗೊತ್ತುವಳಿಯು ಮಂಜೂರಾಯಿತು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ, ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲ್, ಪಂಡಿತ ನೆಹರು, ಡಾ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್, ಡಾ. ಟಂಡನ್, ಪಂಡಿತ ಮಾಳವೀಯ ಮೊದಲಾದ ದೇಶ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಕಂಡು ಕನ್ನಡಿಗರು ಏಕೀಕರಣದ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಮಂಡಿಸಿದರು. ಇದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ನಾಡಹಬ್ಬ ಆಚರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿದರು.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಚಳುವಳಿಯು, ಮೊದಲು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕರ್ಣಾಟಕವನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವುದು, ಅನಂತರ ಜಮಖಂಡಿ, ಮುಧೋಳ, ಸೊಂಡೂರು ಕುರಂದವಾಡ, ಸವಣೂರು, ರಾಮದುರ್ ಮೊದಲಾದ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜೀರ್ಣವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು, ಆಮೇಲೆ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಹಾಗೂ ಕೊಡಗು ಕರ್ಣಾಟಕವನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ವಿಶಾಲ ಕರ್ಣಾಟಕವನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಕ್ರಮಕ್ರಮದಿಂದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಬೆಳಗಾವಿಯನ್ನು ನುಂಗಲು ತೆಲುಗರೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು.

ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೇಮಕವಾದ 'ಧಾರ್ ಸಮಿತಿ'(೧೯೪೭), ತ್ರಿಮೂರ್ತಿ ಸಮಿತಿ(೧೯೪೮), ಮಿಶ್ರಾ ಆಯೋಗ (೧೯೫೨) ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗೆ ಕನ್ನಡಿಗರು ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಬಲವಾದ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಬೆಳಗಾವಿ ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿಗಳು ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವು ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ೧೯೪೭ರಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಅದುವರೆಗೆ ನಡೆದ ಚಳುವಳಿಯ ಫಲವಾಗಿ, ಪ್ರಧಾನಿ ಪಂಡಿತ ನೆಹರು "ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತಗಳು ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಅನಿವಾರ್ಯ" ಎಂದು ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ೧೯೫೧ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಡಾ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್, ಅನಂತರ ಡಾ. ಟಂಡನ್ ಪಂಡಿತ ಜಿ.ವಿ. ಪಂತರವರಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಏಕೀಕರಣ ಸಂಘದವರು ಶ್ರೀ ಬಿ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಿಯೋಗ ಹೋಗಿ ಏಕೀಕರಣ ಮನವಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು. ಈ ಮೇಲೆ ಕಂಡ ಚಳುವಳಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕರ್ಣಾಟಕದ ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿಶೇಷರಾದ ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು, ಬೆನಗಲ್ ರಾಮರಾಯರು, ಜಿನರಾಜ ಹೆಗ್ಗಡೆ ಅವರು, ಡಾ. ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಶ್ರೀ ಬಿ. ಶಿವಮೂರ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ್ ಎಂ.ಎಸ್. ಸರ್ದಾರ್, ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ, ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು, ದೇವುಡು ನರಸಿಂಹಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಮೊದಲಾದವರು ಸಂಚರಿಸಿ, ಕನ್ನಡ ಜನರನ್ನು ಏಕೀಕರಣದ ಬಗೆಗೆ ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ದಾತಾರ್, ಶ್ರೀ ಡಿ.ಪಿ. ಕರಮರ್ಕರ್, ಶ್ರೀ ಎಸ್.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿರಾವ್, ಡಾ. ಆರ್.ಆರ್.ದಿವಾಕರ್, ಡಾ. ಎಸ್.ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.ಕಂಠಿ, ಶ್ರೀ ಬಿ.ಡಿ. ಜತ್ತಿ, ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ.ಹಳ್ಳಿಕೇರಿ, ಶ್ರೀ ಫ.ಗು.ಹಳಕಟ್ಟಿ, ಶ್ರೀ ಹರ್ಡೇಕರ್ ಮಂಜಪ್ಪ, ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಎಸ್.ಬಸವನಾಳ್, ಶ್ರೀ ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾವ್, ಪಂಡಿತ ಮುಳಿಯ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯನವರು, ಶ್ರೀ ಎಂ.ಗೋವಿಂದ ಪೈ, ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕಾರಂತ, ಡಾ. ಎಂ.ಎಚ್.ಕೃಷ್ಣ ಇವರುಗಳು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವಿತ್ತರು. ಹೀಗೆ ಬಹುಕಾಲ ನಡೆದ ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಚಳುವಳಿಯು ೧೯೫೫ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಿಸಿದ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣಾ ಆಯೋಗದ (ಡಾ. ಫಜಲಾಲಿ ಕಮೀಷನ್) ತೀರ್ಮಾನದ ಫಲವಾಗಿ ೧೯೫೬ರ ನವೆಂಬರ್ ೧ರಂದು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ, ಕೇರಳ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂಬ ಈ ಐದು ರಾಜ್ಯಗಳ ಉದಯವಾಯಿತು. ಈ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಫಜಲಾಲಿ, ಡಾ. ಫಣಿಕ್ಕರ್, ಪಂಡಿತ್ ಕುಂಜು ಎಂಬ ಈ ಮೂರು ಮಹನೀಯರಿದ್ದರು. ಅವರು ಸಮಗ್ರ ಕರ್ಣಾಟಕವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಚರಿಸಿ ಹಲವರ ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಬಹಳ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ರಚನೆಯಾದುದೇ ಈಗಿನ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ. ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ರಚನೆಯು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಯೋಗದವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ (ಪುಟ ೧೦೩ ರಿಂದ ೧೨೪ರವರೆಗೆ) ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂಬುದೇ ಸರಿಯಾದ ಹೆಸರು ಎಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು

ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೂ ಭೌಗೋಳಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾನುಕೂಲ ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಲೇಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಹಲವು ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಕೈಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿವೆ. ಕಾಸರಗೋಡು ಕೇರಳಕ್ಕೂ; ನೀಲಗಿರಿ, ಹೊಸೂರು, ತಾಳವಾಡಿ-ತಮಿಳುನಾಡಿಗೂ, ಮಡಕಶಿರ, ಆಲೂರು, ಆದವಾನಿ ಮತ್ತು ರಾಯದುರ್ಗಗಳು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ, ದೇಗಲೂರು, ಸೊಲ್ಲಾಪುರ, ಅಕ್ಕಲಕೋಟೆ, ಜತ್ತ, ಗಡಹಿಂಗ್ಲೇಜ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೂ ಸೇರಿಹೋಗಿವೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಮಹಾಜನ್ ಆಯೋಜವು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ನಡೆಸಿ, ಅಕ್ಕಲಕೋಟೆ, ಜತ್ತ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದೂ, ನಿಪ್ಪಾಣಿ, ಖಾನಾಪುರ, ಹಲ್ಯಾಳ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕು ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನವಿತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮೈಸೂರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಒಪ್ಪುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪರಿಣಾಮ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಭಾವವು ಹೆಚ್ಚುವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡಿಗರು ಅನೈಕಮತ್ಯದಿಂದ ಕಾಡಿ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನೈವತುಂಗನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೮೧೪-೮೭೭) ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ಗೋದಾವರಿವರೆಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡ ನಾಡು, ಈಗ ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ಭೀಮಾ ನದಿಯವರೆಗೆ ಸಂಕೋಚಗೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರಮುಖ ಕನ್ನಡದ ಪಟ್ಟಣಗಳಾದ ಸೊಲ್ಲಾಪುರ, ಕೊಲ್ಲಾಪುರ, ಪಂಡರಾಪುರ, ಮಂಗಳವಾಡ ಮೊದಲಾದವು ಈಗ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಹೋಗಿವೆ. ಆದವಾನಿ, ಆಲೂರು, ರಾಯದುರ್ಗ, ಮಡಕಶಿರ ಮೊದಲಾದವು ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಹೋಗಿವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಪಕ್ಕದ ಹೊಸೂರು, ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವ ತಾಳವಾಡಿ ಮತ್ತು ನೀಲಗಿರಿ ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ ಗಂಟುಬಿದ್ದಿವೆ. ಅಚ್ಚಕನ್ನಡ ನಾಡಾದ ಕಾಸರಗೋಡು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಳದಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಧಿ ರಾಜರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದ ಗೋವಾ ಈಗ ಕೊಂಕಣಿಗರ ನೆಲೆವೀಡಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಕರ್ಣಾಟಕವು ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕರಗಿಹೋಗಲು ಕನ್ನಡಿಗರ ದೌರ್ಬಲ್ಯ, ಅನೈಕಮತ್ಯ, ಆಲಸ್ಯ, ಭಾಷಾಭಿಮಾನಶೂನ್ಯತೆ-ಇವುಗಳೇ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ.

ಸುಮಾರು ೫೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಅಧೀನವಾಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಭಾಗಗಳು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೂ ಈಗ ಒಂದಾಗಿರುವುದು ಇದ್ದುದರಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನದ ಸಂಗತಿ. ಆದರೂ ಇನ್ನೂ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯುಂಟಾಗಿಲ್ಲ ವೆನ್ನಬಹುದು. ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಗಡಿಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಾಲೇ “ಉದಯವಾಗಲಿ ನಮ್ಮ ಚೆಲುವ ಕನ್ನಡನಾಡು” ಎಂಬ ಕವಿಯ ಉಕ್ತಿ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸುಭದ್ರವಾದ ನೆಲೆಗಟ್ಟನ್ನು ಹಾಕಿದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವವು ನಡೆಯುವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಕುರಿತು ಮನಮುಟ್ಟುವ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡನಾಡು ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಲೆಎತ್ತಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾದರೆ, ಉಳಿದು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟಕತ್ವದ ಕಲ್ಪನೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೇರೂರುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಮಾತಾಡುವವರೆಲ್ಲರೂ ಒಬ್ಬ ತಾಯಿಯ ಮಕ್ಕಳು, ಒಂದು ಕುಲದವರು ಎಂದು ಹಿಂದಿನ ಕವಿಗಳಿಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಜನರು ಅರಿಯಬೇಕು. ಈ ಬಗೆಗೆ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಾಚೀನ ಕವಿಗಳು ನಮಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾಕವಿ ಆದಿಪಂಪನು ತನ್ನ ‘ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ’ದಲ್ಲಿ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕದ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದಿದಾನೆ. ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ರಸಿಕ ಕವಿ ಹರಿಹರೇಶ್ವರನು ತನ್ನ, ‘ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ’ದಲ್ಲಿ ಹಿಮಾಲಯದಿಂದ ಕರೆತಂದು ಹಂಪೆಯ ಹೇಮಕೂಟದಲ್ಲಿ ತಪಸಿಗೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದ್ದಾನೆ, ಕವಿ ಶರಭಭೇರುಂಡ ರಾಘವಾಂಕನು ತನ್ನ ‘ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯ’ ಮತ್ತು ‘ವೀರೇಶ ಚರಿತೆ’ಗಳಲ್ಲಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳಾದ ವಸಿಷ್ಠ ಮತ್ತು ದಧೀಚಿಗಳನ್ನು ಹಂಪೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಹಿಂದಿನ ಕವಿಗಳ ಈ ಬದಲಾವಣೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಅವರ ಕರ್ಣಾಟಕತ್ವದ ಅಭಿಮಾನದಲ್ಲದೆಯಲ್ಲವೆ? ಕನ್ನಡ ಕವಿಯಾದ ಆಂಡಯ್ಯನು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಹಂಗಿಲ್ಲದೆ, ಅಚ್ಚಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ‘ಕಚ್ಚಿಗರ ಕಾವ’ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. “ಪಲವುಂ ನಾಲಗೆಯುಳ್ಳವಂ .... ಬಣ್ಣಿಸಲ್ಕಾರಂ ಆ ನೆಲನಂ ಮತ್ತಿನ ಮನಿಸರ್ ಪೊಗಳಲೇನಂ ಬಲ್ಲರ್ .... ಕನ್ನಡಮೆನಿಪ್ಪಾ ನಾಡು ಚೆಲ್ವಾಯ್ತು” ಎಂದು ಕೆಚ್ಚೆದೆಯಿಂದ ಮೆಚ್ಚಿ ಹಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಕವಿ ಮುದ್ದಣನು “ಕನ್ನಡಂ ಕತ್ತುರಿಯಲೆ” ಎಂದು ಅಭಿಮಾನಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಕವಿ ಮಹಲಿಂಗರಂಗನು “ಲಲಿತವಹ ಕನ್ನಡದ ನುಡಿಯೊಳ್ ತಿಳಿದು ತನ್ನೊಳು ತನ್ನ ಮೋಕ್ಷವ ಗಳಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಲದೆ, ಸಂಸ್ಕೃತದೊಳಿನ್ನೇನು?” ಎಂದು ಕೇಳಿ ಕನ್ನಡದ ದ್ವಜವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಮೆರೆಸಿದ್ದಾನೆ. ನಿಜಗುಣ, ಪಾಮರಸ, ಮಹಲಿಂಗರಂಗ ಕವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರವಾಗುವಷ್ಟು ಸುಪ್ರೌಢವೆನಿಸಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಅವರ ಕನ್ನಡದ ಕೆಚ್ಚು-ಮೆಚ್ಚು-ಹುಚ್ಚುಗಳ ಫಲವಲ್ಲವೇ?

ಒಬ್ಬ ಇತಿಹಾಸಕಾರನು, ವಿಶಾಲವಾದ ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು, “ಲೋಹಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಚಿನ್ನ, ವೃಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಗಂಧ, ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತುಂಗವಾದ ಆನೆ, ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರವಾದ ಕಾವೇರಿ-ಇವುಗಳಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಕವಿಯು, “ಹೂಗಳ ಕಂಪು, ಮಾರುತನ ತಂಪು, ಗಿಡಗಳ ಗುಂಪು, ಕೋಕಿಲ ರಾಗದ ಅಲಂಪು, ನೀರೆಯರ ಪೆಂಪು, ಮನಗಳ ಸೊಂಪು - ಇವುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕನ್ನಡನಾಡು ಭಾರತಾಂಬೆಯ ಮೂಗುತಿ ನತ್ತು” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತು ನಿಜಕ್ಕೂ ಸತ್ಯವಾದದ್ದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ “ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ”ದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವ “ಪದನರಿದು ನುಡಿಯಲುಂ, ನುಡಿದುದನ್ ಅರಿದು ಆರಯಲುಂ ಆರ್ಪರ್ ಆ ನಾಡವರ್ಗಲ್ ನಿಜದಿಂ ಚದುರರ್ ಕುರಿತು ಓದೆಯುಂ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಯೋಗಪರಿಣತ ಮತಿಗಳು” ಎಂದು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತನ್ನು ನಮ್ಮ ಜನರು ಸದಾ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಕನ್ನಡ ನಾಡು ನುಡಿಗಳ ಅಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಅಭ್ಯುದಯ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ಣಾಟಕದ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಮೂಲಮಂತ್ರವಾಗಿರುವುದೇ ಕರ್ಣಾಟಕ “ಏಕೀಕರಣ”. ಅದರಿಂದಲೇ ಕನ್ನಡಿಗರ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಪ್ರಗತಿ ಎಂಬುದು ಸಿದ್ಧಾಯವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ■

ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳ ಸಬಲೀಕರಣ ಚಿಂತನಾ ಸಭೆ

* ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಾನು ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳ ಸಬಲೀಕರಣವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

* ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ನಿಬಂಧನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ದೈಯೋದ್ದೇಶ (೪)ರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳ ಪುನಶ್ಚೇತನ ಎಂದಿದೆ. ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳ ಪುನಶ್ಚೇತನಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವೆನಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದೊಂದಿಗೆ ಶ್ರಮಿಸುವುದು. ಎನ್ನುವ ಮಾತಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಯೇ ಇದೆ.

* ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳ ಮುಚ್ಚುವಿಕೆಗೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಇರುವ ಕಾರಣಗಳೆಂದರೆ -

೧. ಸರ್ಕಾರಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಸುಣ್ಣ ಬಣ್ಣ ಕಾಣದೆ, ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳಾದ ಶೌಚಾಲಯ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಆಟದ ಮೈದಾನಗಳಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಕಲಿಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಶಿಥಿಲಗೊಂಡಿರುವುದು.
೨. ಸರ್ಕಾರಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದು, ಏಕೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದರಿಂದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ತರಗತಿಯವರೆಗೂ ಒಬ್ಬರೇ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನೀಡಿರುವುದರಿಂದ ಸಮರ್ಪಕ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರಕದೇ ಇರುವುದು.
೩. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಶಾಲೆ ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷಾ ವ್ಯಾಮೋಹದಿಂದ ಪೋಷಕರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸದೇ ಇರುವುದು.

ಪೂರಕ ಮಾಹಿತಿ - ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳು

* ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮಾಡಿದ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಂತೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ

ವರ್ಷ	ಒಟ್ಟು ಶಾಲೆಗಳು	ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳು	ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳು
೨೦೦೨-೦೩	೫೧,೨೨೨	೪೩,೪೪೬(೮೫%)	೭,೮೨೬(೧೫%)
೨೦೧೬-೧೭	೬೨,೦೦೨	೪೫,೦೦೩(೭೩%)	೧೬,೯೯೯(೨೭%)
೨೦೧೯-೨೦	೭೭,೧೬೬	೫೭,೦೭೮(೭೧%)	೨೦,೦೮೮(೨೬%)
೨೦೨೧-೨೨	೭೩,೫೭೪	೪೭,೪೪೯(೬೪%)	೨೬,೧೨೫(೩೬%)
ಒಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು			
೨೦೦೨-೦೩	೭೭,೦೬,೯೧೩	೫೯,೦೦,೧೩೪(೭೨%)	೧೮,೦೬,೭೭೯(೨೩%)
೨೦೧೬-೧೭	೮೩,೬೨,೩೦೩	೪೧,೫೪,೯೯೯(೪೮%)	೪೨,೦೭,೩೦೪(೫೦%)
೨೦೧೯-೨೦	೧,೦೬,೪೧,೫೫೧	೬೪,೩೪,೨೪೭(೬೦%)	೪೨,೦೭,೩೦೪(೪೦%)
೨೦೨೧-೨೨	೯೧,೭೬,೧೯೫	೪೨,೬೬,೬೪೫(೪೬%)	೪೯,೦೯,೫೫೦(೫೩%)
ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾಧ್ಯಮ			
ವರ್ಷ	ಒಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು	ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ	ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾಧ್ಯಮ
೨೦೦೨-೦೩	೬೮,೮೮,೮೫೨	೬೩,೮೨,೦೫೧(೯೧%)	೫,೦೬,೮೦೧(೭%)
೨೦೧೬-೧೭	೭೩,೮೧,೪೮೬	೫೫,೯೮,೪೪೩(೭೫%)	೧೭,೮೩,೦೪೩(೨೩%)
೨೦೨೧-೨೨	೯೬,೬೪,೩೧೯	೫೧,೩೯,೬೦೯(೫೩%)	೪೫,೨೪,೭೧೦(೪೬%)

* ವಾರ್ತಾ ಭಾರತಿ ೨೨ ನವಂಬರ್ ೨೦೨೩ರ ವರದಿಯಂತೆ

ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೧,೩೦೬,೦೫೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ೨೦,೧೭೪ ಕಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ೨೧,೭೩೯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ, ೪,೮೪೪ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳ ಪೈಕಿ ೨,೭೩೨ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ೪೬೪ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯವಿದ್ದರೂ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ೧೩೬ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ, ೮೩೦ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಕರ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ, ೪,೮೭೬ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಾಂಪೌಂಡ್‌ಗಳಿಲ್ಲ.

ಕಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ೪೦ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದು ಶೌಚಾಲಯವೆಂಬ ಲೆಕ್ಕದಂತೆ ೧೮,೦೯೦ ಶೌಚಾಲಯಗಳು ಆಗ ಬೇಕಿದೆ. ೩೫ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದು ಶೌಚಾಲಯವೆಂಬಂತೆ ೨೬,೪೫೪ ಶೌಚಾಲಯಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

* ವಿಜಯ ಕರ್ನಾಟಕದ ೨೧.೧೦.೨೦೨೩ರ ವರದಿಯಂತೆ

೫೬೭ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಈ ವರ್ಷ ಮುಚ್ಚಿವೆ. ೨೦೨೨-೨೩ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೪೮,೦೬೬ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿದ್ದರೆ, ಅದು ಈ ವರ್ಷ ೪೭,೪೯೯ಕ್ಕೆ ಕುಸಿದಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳು ೪೭, ೪೪೯

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೪೨,೬೬೬, ೬೪೫

ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ೧,೭೩, ೬೪೭

ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಮಿತಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಜೂನ್ ೨೦೧೬ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಿತು. ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡ ಸಮಿತಿಯು ರಾಜ್ಯದ ಹಲವೆಡೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ನಡೆಸಿತು. ತಜ್ಞರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ವರದಿ ನೀಡುವಾಗ ಕೆಲವು ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿತು.

ಸಮಿತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಶಿಫಾರಸುಗಳು ಎಂದರೆ-

* ಶಾಲೆಗಳ ನವೀಕರಣ, ಖಾಲಿ ಇರುವ ಶಿಕ್ಷಕರ ಹುದ್ದೆಯ ಭರ್ತಿ, ಮುಚ್ಚುವ, ವಿಲೀನ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪುನಃ ತೆರೆಯುವುದು

* ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವುದು.

* ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಕಲಿಕೇತರ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು

* ಬೋಧನೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಅನುಪಾತ ಗಮನಿಸಿ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದು, ಶಿಕ್ಷಕರ ವೃತ್ತಿ ನೈಪುಣ್ಯ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಪೂರಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಕಾಲೋಚಿತ ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅಳವಡಿಕೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕವಾಗಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸುವಂತೆ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸುವುದು.

* ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಯ ವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪಾಲನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು

* ಪಠ್ಯ-ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಲುಪುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು

* ಆರ್.ಟಿ.ಇ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ ೨೫ರಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅದೇ ಹಣವನ್ನು ಶಾಲೆಗಳ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಬಳಸಬೇಕು

* ಆರ್.ಟಿ.ಇ ಕಾಯಿದೆಯ ಎಲ್ಲಾ ೩೯ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು

* ಭಾಷಾ ಕಲಿಕಾ ಅಧಿ ನಿಯಮ-೨೦೧೫ ನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು

* ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದು

* ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಪುನಶ್ಚೇತನ

* ಕನ್ನಡವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲು ಗೋಕಾಕ್ ವರದಿಯನ್ನು ೨೦ ಜುಲೈ ೧೯೮೨ರ ಇಡಿ ೧೧೩ರ ಅನ್ವಯಿಸಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ೨೫.೧.೧೯೮೯ರ ತೀರ್ಪಿನ ಮೂಲಕ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಈಗಿರುವ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕಾ ಅಧಿನಿಯಮ-೨೦೧೫ರವರೆಗೂ ಇರುವ ತೊಡಕಿನಂತೆ ೩೫೦(ಎ) ಅನ್ವಯ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಭಾಷಾಧ್ಯಯನದ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಘೋಷಣೆ-೧೯೯೬ರಲ್ಲಿನ ಭಾಗ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಪರಿಚ್ಛೇದ ೨೩ರಿಂದ ೩೦ರವರೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆದಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯು ರೂಪುಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ ೨೦೨೦

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ ೨೦೨೦ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಗಳಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ, ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿಲುವಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ತರುವ , ಆದನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಈ ನೀತಿ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಶಾಲಾ ಹಂತದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ತೊಡಗಿ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಹಂತದ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದವರೆಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ವೈದ್ಯಕೀಯ, ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣಗಳವಗಿನ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸ್ವರೂಪ ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ನಿಖರವಾದ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿ ಈ ನೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇಂಥಹ ನಿಖರ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು, ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳು, ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕುರಿತಾದುದು. ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವೂ ಹೌದು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಂತರ ನಾವು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಿಂತ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭಿನ್ನವಾಗೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಬಿಟಿಷರ ಭಾಷಾ ನೀತಿಯೇ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಜ್ಞಾನದ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಬಿಂಬಿಸುತ್ತಾ, ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ ತಾತ್ಕಾರ ಮನೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಾಧ್ಯಮವು ಮಾತೃಭಾಷೆಯಾಗುವ ಬದಲು, ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಗಳು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಲಾರಂಭಿಸಿತ್ತು. ನೋಡು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕಳೆದ ಅರ್ಧ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ೨೨೦ ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ, ಆ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಒಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಾಗರಿಕತೆ, ಜೀವನ ಕ್ರಮ, ಬದುಕಿನ ಲೋಕದೃಷ್ಟಿಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡಂತೆ. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಜನರ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಕೈ ತಪ್ಪಿದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಲಿಪಿ ರಹಿತ ಭಾಷೆಗಳಂತೂ ಉಳಿಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ.

ಕಾವೇರಿ ಜಲ ವಿವಾದ: ಸಂಕಷ್ಟ ಸೂತ್ರ ಕೂಡಲೇ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಆಗ್ರಹ

ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯವೂ ತಮಿಳು ನಾಡಿಗೆ ೫,೦೦೦ ಕ್ಯೂಸೆಕ್ಸ್ ನೀರು ಬಿಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಾವೇರಿ ಜಲ ನಿರ್ವಹಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ತೀರ್ಪನ್ನು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿರುವುದು ಕನ್ನಡಿಗರ ಪಾಲಿಗೆ ಮಾರಣಾಂತಿಕವಾಗುವ ಅಪಾಯವಿದೆ. ನೀರಾವರಿ ತಜ್ಞರ ಅಂದಾಜಿನಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸೇರಿದಂತೆ ಅಗತ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ೧೦೬ ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ ನೀರಿನ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದು ಈಗ ೫೨ ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ ನೀರು ಮಾತ್ರ. ವಾಡಿಕೆಯಂತೆ ಆಗಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳು ಮಳೆಯಾಗದೆ ಕಾವೇರಿ ಪ್ರದೇಶವೆಲ್ಲವೂ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ನಂತರ ಮಳೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗಲ್ಲ; ಅಲ್ಲಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ನಂತರ ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅಂತರ್ಜಲ ಪ್ರಮಾಣವೂ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚೇ ಇದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕುರವೈ ಬೆಳೆಗೆ (ಮಳೆಗಾಲದ ಬೆಳೆಗೆ) ನೀರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ. ಕನ್ನಡಿಗರು ಕಾನೂನಿಗೆ ಗೌರವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಸಜ್ಜನಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವರು. ಆದರೆ ಈ ಗುಣವೇ ಅವರಿಗೆ ಮಾರಣಾಂತಿಕವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರುವ ಕಠಿಣ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ವಿಷಾದಕರವಾಗಿದೆ.

೨೦ ಫೆಬ್ರವರಿ ೨೦೧೩ ರಂದು ಕಾವೇರಿ ಜಲ ನಿರ್ವಹಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ರಚನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ರೂಪಿಸಿರುವ ಅಂತಿಮ ಆದೇಶವು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ ೪೧೯ ಟಿಎಂಸಿ, ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ೨೨೦ ಟಿಎಂಸಿ, ಕೇರಳಕ್ಕೆ ೩೦ ಟಿಎಂಸಿ ಮತ್ತು ಪುದುಚೇರಿಗೆ ೭ ಟಿಎಂಸಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದಾದ ನೀರು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ನೀರಿನ ಬಳಕೆಗಳ ಮೊತ್ತವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಲೋವರ್ ಕಾಲರೂನ್ ಮತ್ತು ಗ್ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ೧೪೦ ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಪಿನ ಪ್ರಕಾರ, ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ ಮಾಸಿಕ ನೀರನ್ನು ಟಿಎಂಸಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ: - ಮೇ ೧೦, ಜೂನ್, ಜುಲೈ - ೩೪, ಆಗಸ್ಟ್ - ೫೦, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ - ೪೦, ಅಕ್ಟೋಬರ್, - ೧೫, ನವೆಂಬರ್ - ೮, ಡಿಸೆಂಬರ್ - ೩ ಜನವರಿ, ಫೆಬ್ರವರಿ - ೨.೫, ಮಾರ್ಚ್ - ೨.೫, ಏಪ್ರಿಲ್ - ೨.೫, ಮೇ - ೨.೫.

ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಆಗಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ಒಟ್ಟು ೯೦ ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ ನೀರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕಿದ್ದು. ಈ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಡಿಕೆಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆಯಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸಂಕಷ್ಟ ಸೂತ್ರ

ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಕೈ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸೂತ್ರವು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವುದು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು. ನಾಡು-ನುಡಿ-ನಲ-ಜಲಗಳ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಸದಾ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ಬರಗಾಲ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ವಿವಾದವೂ ಸೇರಿರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಆತಂಕದ ಸಂಗತಿ. ವಾಡಿಕೆಯಂತೆ ಮಳೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸಂಕಷ್ಟದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರು ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕಾವೇರಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ರೂಪಿಸಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಕೂಡಲೇ ಇಂತಹ ಸಂಕಷ್ಟ ಸೂತ್ರ ರೂಪಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ, ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸತ್ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ಭಾಗದ ಶಾಸಕರು ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಮುಂದೆ ನೈಜ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ಕನ್ನಡಿಗರ ಪರವಾದ ತೀರ್ಪು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದೂ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡ ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾನೂನು ತಂಡ ಸತತವಾಗಿ ವಿಫಲವಾಗುತ್ತಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತ ಕಾನೂನು ತಜ್ಞರ ತಂಡವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ರೂಪಿಸುವಂತೆಯೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಆಗ್ರಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ವರ್ಷ, ೨೦೨೩ರಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಿಗಡಾಯಿಸಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಲಾಶಯಗಳಿಗೆ ಹರಿದು ಬಂದ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇಕಡಾ ೫೦ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ ಅದರ ಪಾಲಿನ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಬಿಡುವ ಭರವಸೆ ನೀಡಲು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ.

ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಅಂತರ್ಜಲ ಮೂಲಗಳಿದ್ದು ಅವು ಕೃಷಿಗಾಗಿ ೩೦ ಟಿಎಂಸಿಯಷ್ಟು ನೀರು ಒದಗಿಸಬಲ್ಲವು. ಅದಲ್ಲದೆ, ಈಶಾನ್ಯ ಮಳೆಮಾರುತದಿಂದ ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಇದು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೦೨೩ರಲ್ಲಿದ್ದ ನೀರಿನ ಪರಿಮಾಣ ಕೇವಲ ೫೨ ಟಿಎಂಸಿ. ಇದು ಮುಂದಿನ (೨೦೨೪ರ) ಬೇಸಿಗೆಯವರೆಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ಕೃಷಿಕರ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಒದಗಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಸಾಲದು. ಕೃಷ್ಣ ರಾಜೇಂದ್ರ ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ನೀರನ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಡೆಡ್ ಸ್ಟೋರೇಜ್ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಇನ್ನು ಹದಿನೈದು ದಿನಕ್ಕೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪಿನಂತೆ ೭ ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಗೆ ಇರಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಕೂಡ ಹಾಹಾಕಾರವಾಗಲಿದೆ ಎನ್ನುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಅರಿತು ಸೂಕ್ತ ಹೋರಾಟವನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಆಗ್ರಹಿಸುತ್ತದೆ. ■

ಶಂಕರ ಬಿದರಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೇ ಹೆಮ್ಮೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ

- ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ 'ಕನ್ನಡದ ಧ್ರುವತಾರೆ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಶಂಕರ ಬಿದರಿಯವರ ಜೊತೆಗಿನ ಸಂವಾದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು, ಬುದ್ಧಿ ಬಲ ಮತ್ತು ದೈವ ಬಲದಿಂದ ಮಹತ್ವದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿರುವ ಬಿದರಿಯವರು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಹೆಮ್ಮೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. 'ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸವು ಸಾಧಕರ ಇತಿಹಾಸವಾಗಿದ್ದು, ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದವರು ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ- ಎಂದ ಅವರು, ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಸರಳತೆ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಮಹತ್ವವಾದದನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ಶಂಕರ ಬಿದರಿಯವರ ಸವಾಲಿನ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಕಿರುನೋಟವನ್ನು ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಾತುಗಳ ಮೂಲಕ ಬೀರಿದರು.

ಸಂವಾದವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಶಂಕರ ಬಿದರಿಯವರ ಬಾಲ್ಯದ ಕುರಿತು ಕೇಳಿದರು. ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯದ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡ ಶಂಕರ ಬಿದರಿಯವರು ಸೈನ್ಯ ಸಹಾಯ ನಿಧಿಗೆ ತಮ್ಮ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಉಂಗುರವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದು, ಇದು ತಿಳಿದ ನಂತರ ತಾಯಿ, 'ಎಂದಿಗೂ ಸುಳ್ಳನ್ನು ಹೇಳಬಾರದು' ಎನ್ನುವ ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿಸಿದ್ದನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಅದು ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನೇ ರೂಪಿಸಿತು ಎಂದರು. ಅದರಂತೆ ಒಂಬತ್ತನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದಲೂ ಬಂದ ದೈವ ಪೂಜೆಯ ಪದ್ಧತಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡ ರೀತಿಯನ್ನೂ ವರ್ಣಿಸಿದರು. ಸಭಿಕರೊಂದಿಗಿನ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಶಂಕರ ಬಿದರಿಯವರು, ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಹಲವು ಪ್ರಮುಖ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಡುತ್ತಾ ಸಾಗಿದರು. ಟೆಲಿಫೋನ್ ಅಪರೇಟರ್ ಆಗಿ ವೃತ್ತಿ ಜೀವನವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ, ಇಂಡಿಗೆ ಬಂದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಕೃಷ್ಣಕುಮಾರ್ ಅವರಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆ ಪಡೆದು ಬಾಹ್ಯವಾಗಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ನಂತರ ಕೆ.ಎ.ಎಸ್. ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರೈಸಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ಆಗಿದ್ದು, ನಂತರ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಪರ್ಕ ಬೆಳೆದು,

ಐ.ಪಿ.ಎಸ್, ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರೈಸಿದ್ದು, ಹೀಗೆ ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಸಾಧನೆಯ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿ ತೆರೆದಿಟ್ಟರು. ವೀರಪ್ಪನ್ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಂಟಾಗಲು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ಒಪ್ಪಂದದ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಎಳೆ ಎಳೆಯಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿಟ್ಟ ಅವರು, ಗಂಧದ ಕಳ್ಳನಾದ ಅವನು ದಂತ ಕಳ್ಳನಾಗಿ, ಅಪಹರಣಕಾರನಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಪರಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ತಾವು ವೀರಪ್ಪನ್ ತಂಡದ ವಿರುದ್ಧ ಮಾಡಿದ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಇನ್ನೂರರಷ್ಟಿದ್ದ ಅವನ ತಂಡವನ್ನು ಐದಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದ ರೀತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು. ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಕ್ಸಲೇಟ್ ಭೀಮ್ ನಾಯಕ್ ನಿಗ್ರಹವನ್ನೂ ಕೂಡ ಶಂಕರ ಬಿದರಿಯವರು ರೋಚಕವಾಗಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ತೆರೆದಿಟ್ಟರು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾನೂನುಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲು ಸಮಾಜ ಜಾಗೃತವಾಗ ಬೇಕು ಎಂದ ಅವರು, ಬದಲಾವಣೆ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ದಾರ್ಶನಿಕರಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ನುಡಿದರು. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿನ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ಸಮಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಬೇಕು ಎಂದ ಅವರು, ಸಮಾಜ ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಬದಲಾಗಬೇಕು ಎಂದರು. ತಾವು ಎಂದಿಗೂ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಋಣದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ-ಎಂದು ಹೇಳಿ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರವೇಶದ ಅಭಿಲಾಷೆ ಇದ್ದರೂ ವಾತಾವರಣ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಸದಾ ಜನ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಳಿತನ್ನು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಕಾಳಜಿಯ ಮುಖವನ್ನು ತೆರೆದಿಟ್ಟ ಶಂಕರ ಬಿದರಿಯವರು, ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಗೆ ಸದಾ ಮಹತ್ವ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಕೌಟಂಬಿಕ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಮಡದಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಂತರಾಳವನ್ನು ತೆರೆದಿಟ್ಟರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ನೇ.ಭ. ರಾಮಲಿಂಗ ಶೆಟ್ಟರು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಡಾ.ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜು ಅವರು ಸಂವಾದವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ. ಬಿ.ಎಂ. ಪಟೇಲ್‌ಪಾಂಡು ಅವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕುವೆಂಪು ಜನ್ಮದಿನೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ನವೀಕೃತ ಕುವೆಂಪು ಸಭಾಂಗಣದ ಉದ್ಘಾಟನೆ

ಕುವೆಂಪು ನಮ್ಮೊಳಗಿನ ವೈಚಾರಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಅವರು ನುಡಿದರು. ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಮಾದರಿ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ಸ್ತರದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ತಮ್ಮ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಕುವೆಂಪು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಶುಕ್ರವಾರ (ಡಿ.೨೯) ನಡೆದ ಕನ್ನಡದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಹಿತಿ ಕುವೆಂಪು ಮತ್ತು ದೇವುಡು ನರಸಿಂಹ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಜನ್ಮದಿನೋತ್ಸವ ಹಾಗೂ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನವೀಕೃತ ಕುವೆಂಪು ಸಭಾಂಗಣದ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಲೆನಾಡಿನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಬಿಡುಗಡೆ ಹಾದಿ ತೆರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇ ಕುವೆಂಪು ಅವರಿಂದ ಎಂದು ಭಟ್ಟಳದ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾದ ಡಾ. ಜಿ.ಎಸ್. ಉಷಾದೇವಿ ಹೇಳಿದರು. ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರಗಳ ಕುರಿತು ಅವರು ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿದರು. ಕುವೆಂಪು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವೈಚಾರಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿದ ಗೋಕಾಕ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಉಪನ್ಯಾಸಕ ಶ್ರೀ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್ ತಳಕಲ್ ಅವರು ಸರ್ವೋದಯ, ಸಮನ್ವಯ ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣ ದೃಷ್ಟಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಬರಹದ ಪ್ರಖರ ವೈಚಾರಿಕ ನೆಲೆಗಳು. ಕಲೆ ಕಲೆಗಾಗಿ ಇರದೆ ಬದುಕಿಗಾಗಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾನವೀಯ ನೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟವರು ಅವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕುವೆಂಪು ವಿಚಾರ ಚಿಂತಕ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಗಂಗಪ್ಪ ಗೌಡ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿ, ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಬರಹದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ವೈಚಾರಿಕತೆ ಇತ್ತು. ಬರೆದಂತೆ ಬದುಕಿದ ಅಪರೂಪದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಡಾ. ಎಂ. ಎಸ್. ಮೂರ್ತಿ,

ಡಾ. ಎಂ.ಎಸ್. ವಿದ್ಯಾ, ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿಜಯಕುಮಾರ್, ಡಾ. ನಾಗೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್, ಚಾಂದಿನಿ, ಶ್ರೀ ವಿಶಾಖ ಎನ್., ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ದಡ್ಡಿಮನಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ.ವಿ. ಅನಿತ, ಶ್ರೀ ಸೂರ್ಯಕೀರ್ತಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಚೈತ್ರ ಶಿವಯೋಗಿಮಠ ಅವರು ಕುವೆಂಪು ರಚನೆಯ ಕವಿತೆ-ನಾಟಕ-ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ವಾಚಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಚಂದ್ರಿಕಾ ಭಟ್ ಮತ್ತು ತಂಡದಿಂದ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಗೀತೆಗಳ ಗಾಯನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯಿತು.

ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭದ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿ ರಾಜ್ಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಎಲ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಮಾನವೀಯತೆಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬರಹದ ಮೂಲಕ ತಂದರು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಅವರು ಸದಾ ತುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. 'ಎದೆಯ ದನಿಗೆ ಮಿಗಿಲಾದ ಶಾಸ್ತ್ರವುಂಟೇನು' ಎಂದು ಕೇಳುವ ದಿಟ್ಟತನವನ್ನು ಅವರು ತೋರಿದ್ದರು. ಕುವೆಂಪು ಅವರನ್ನು ಓದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಹೀಗಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯವೆಲ್ಲವೂ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿಯವರು, ಕುಪ್ಪಳಿಯಂತಹ ಪುಟ್ಟ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಬಂದ ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವಮಾನವರಾಗಿ ಬೆಳೆದ ರೀತಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪಾಠ. ಅವರ ಬದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಕುವೆಂಪು ನಮ್ಮೊಳಗಿನ ವೈಚಾರಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಾಗಿ ಸದಾ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರ ಬದುಕಿನ ಪ್ರಮುಖ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ದೇಸಿ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ ಕಂಬಾರರು: ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಪ್ರಶಂಸೆ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ದೇಸಿ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ ಡಾ.ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರರು ನೆಲ ಮೂಲದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದರು ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಡಾ.ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರರ ಲಲಿತನೆಯ ಜನ್ಮದಿನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ನಿವಾಸಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆ ತೆರಳಿ ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಿನಿಮಾ, ರಂಗಭೂಮಿ, ಸಂಗೀತ, ಜಾನಪದ, ಅಧ್ಯಾಪನ, ಆಡಳಿತ ಹೀಗೆ ವಿವಿಧಮುಖೀ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರರು ಜನಿಸಿದ್ದು ೧೯೩೭ ಜನವರಿ ೨೨ರಂದು, ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಘೋಡಗೇರಿಯಲ್ಲಿ. ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಗೋಕಾಕ್, ಬೆಳಗಾವಿ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಭಯದ ನೆರಳು ಆವರಿಸಿದ್ದ ಪರಿಸರದಿಂದ ಲೇಖಕನಾಗಿ ಮೈಪಡೆದ ಕಂಬಾರರ ಬಾಲ್ಯದ ಆತಂಕಗಳು ಅವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅಂತಹ ವಸಾಹತು ಸಂದರ್ಭದ ಸಂವೇದನೆಯುಳ್ಳ ಕಂಬಾರರು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಬಂದು ಎಂ.ಎ ಮತ್ತು ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದರು. ಅನಂತರ ೧೯೬೮ರಿಂದ ೧೯೬೯ರವರೆಗೆ ಅಮೆರಿಕಾದ ಚಿಕಾಗೋ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿಯೂ, ೧೯೭೧ರಿಂದ ೧೯೯೧ರವರೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿಯೂ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ, ಪ್ರವಾಚಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ನಂತರ ೧೯೯೨ ರಿಂದ ೧೯೯೮ರವರೆಗೆ ಹಂಪಿಯ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಕುಲಪತಿಗಳಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿಯೂ, ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ, ಮೈಸೂರಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ರಂಗಾಯಣದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿಯೂ, ದೆಹಲಿಯ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ, ದೆಹಲಿಯ 'ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಡ್ರಾಮ' ಶಾಲೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದು, ಈಗಲೂ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ

ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ. ಮಹೇಶ್ ಜೋಶಿ ಅವರು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಕಂಬಾರರ ಐದು ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ. ಕಂಬಾರರ 'ಜೋ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ' ಭಾರತದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಾಟಕವೆಂದು 'ಕಮಲಾದೇವಿ ಚಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ', 'ಜೈಸಿದ ನಾಯಕ' ಕೃತಿಗೆ 'ವರ್ಧಮಾನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ' 'ಸಾವಿರ ನೆರಳು' ಕವನ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ, ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದ 'ಆಶಾನ್' ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆಯಿತು. ಇದರಲ್ಲದೆ, ಕೆ.ವಿ. ಶಂಕರೇಗೌಡ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಭಾರತ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿಯ 'ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಾಟಕಕಾರ' ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಆಂಧ್ರ ಸರ್ಕಾರದ 'ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕವಿ' ಪ್ರಶಸ್ತಿ,

ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಸಂಗೀತ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಜಾನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಾಧನೆಗೆ ಹಲವು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಹೀಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಸುರಿಮಳೆ ಕಂಬಾರರಿಗೆ ದೊರೆತಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇರುಪ್ರಶಸ್ತಿಯಾದ 'ಜ್ಞಾನಪೀಠ' ಸಂದಿದೆ ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ, ಜಾನಪದ, ಸಂಗೀತ, ನಾಟಕ ಜೊತೆಗೆ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿರುವ ಕಂಬಾರರು, ಐದು ಚಲನಚಿತ್ರಗಳನ್ನೂ, ಎಂಟು ಸಾಕ್ಷಚಿತ್ರಗಳನ್ನೂ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಾಕ್ಷಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಗೀತ ಸಂಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ 'ಕಾಡುಕುದುರೆ' ಭಾರತೀಯ ಪನ್ನೋರಮಾವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿತು ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಗಾಯನಕ್ಕಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ 'ಸಂಗೀತಾ' ಚಿತ್ರ ರಾಜ್ಯಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆಯಿತು. ಸಂಭಾಷಣೆ, ನಿರ್ದೇಶನ, ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶನ, ಉತ್ತಮ ಚಿತ್ರಕತೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಕಂಬಾರರು ಪಡೆದಿರುವುದು ದಾಲಿಲಿಯಾಗಿದೆ. ನವೋದಯ ಕಾವ್ಯದ ಅನಂತರದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಬಾರರದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಸ್ಥಳೀಯತೆಯ ಸತ್ವಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ಅವರ ಕೃತಿಗಳು, ಸಮೂಹ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ವಸಾಹತುಶಾಹಿಯ ಪ್ರಭಾವ ಪರಿಣಾಮಗಳು, ನಮ್ಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿದ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯಭಿತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ವಿವೇಚಿಸಿತು. ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಸಾಹತು ಹಾಗೂ ವಸಾಹತು ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಅನಂತರದ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಯ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲರೂ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಗಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲರ ಪರವಾಗಿ ಹುಟ್ಟು ಹಬ್ಬದ ಶುಭಾಶಯಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಡಾ.ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜು, ನೇ.ಭ.ರಾಮಲಿಂಗ ಶೆಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಬಿ.ಎಂ.ಪಟೇಲ್ ಪಾಂಡು ಅವರುಗಳು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ಎಲೆ ಮರೆಯ ಕಾಯಿಯಂತಹ ಸಾಧಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಕೆಲಸ ಪರಿಷತ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ - ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ

ಯಾವುದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿರುವವರನ್ನು ಸಮಾಜವು ಗುರುತಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ಸಾಧನೆಯ ಪರಿಚಯ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರೆ, ಅದು ಸಾಧಕರಿಗೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಅಪಚಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದು, ಸಾಧಕರ ಸಾಧನೆಗೆ ಗೌರವ ನೀಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಎಲೆ ಮರೆಯ ಕಾಯಿಯಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಹುಡುಕಿ

ಗೌರವಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದ ವಿವಿಧ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಸಮಾರಂಭದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡದ ವಿವಿಧ ಮಠಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿವೆ. 'ಕನ್ನಡ ಗಡಿ ಗಟ್ಟಿ ಇದ್ದರೆ, ನಾಡು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಇರುವುದು' ಎನ್ನುವ ಮಾತಿನಂತೆ, ನಮ್ಮ ನಾಡಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಭದ್ರ ಬೇಲಿಯನ್ನು ಹಾಕುವ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ಉಳಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಠವಾನ್ಯಗಳು ಮಾಡಿವೆ. ಕನ್ನಡ ಸೇನಾನಿ ಮ. ರಾಮಮೂರ್ತಿಯವರ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ 'ಕನ್ನಡ ಕಾಯಕ' ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅವರ ಧರ್ಮ ಪತ್ನಿಯ ಶ್ರೀಮತಿ ಕಮಲಮ್ಮ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿ, ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ವಿಚಾರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಮಲಮ್ಮನವರ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಳಜಿವಹಿಸಲಿದೆ ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಹೇಳಿದರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಸಾನ್ನಿಧ್ಯ ವಹಿಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದ ಬೇಲಿಮಠ ಮಹಾಸಂಸ್ಥಾನದ ಪೀಠಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಶಿವರುದ್ರ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳು ಸರಕಾರ ಯಾರ್ಯಾರಿಗೋ ಸೌಲತ್ತುಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾದ ಸಾಧಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಅನರ್ಘ್ಯರತ್ನಗಳು ಎಂದರೆ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಕರುನಾಡಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತವರನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಹುಡುಕಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರ ಆಡಳಿತ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಮರೆಯಲಾಗದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿರುವುದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಿದ, ನಾಡಿನ ಖ್ಯಾತ ವಿಮರ್ಶಕರೂ, ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ. ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಗೌರವಾಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆಗಿರುವ

ಡಾ.ಪಿ.ವಿ.ನಾರಾಯಣ ಅವರು, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಅಕ್ಷರ ಸಹ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ, ಉತ್ತರ ಭಾರತದವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದು ತಮ್ಮದ್ದೇ ನೆಲ ಎನ್ನುವಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವೇ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ, ಭಾರತ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಭಾಷಾ ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು ನಾಡಿನ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಯಾವತ್ತೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ನಮಗೆಲ್ಲಾ 'ಕನ್ನಡವೇ ಸತ್ಯ-ಕನ್ನಡವೇ ನಿತ್ಯ - ಅನ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ನಮಗೆ ಮಿಥ್ಯ.' 'ಕನ್ನಡ-ಕನ್ನಡಿಗ-ಕರ್ನಾಟಕ' ನಮ್ಮ ಧ್ಯೇಯ ವಾಕ್ಯವಾಗಬೇಕು ಎಂದರು.

ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕಿ, ಅನುವಾದಕರಾದ ಡಾ. ವನಮಾಲಾ ವಿಶ್ವನಾಥ ಮಾತನಾಡಿ, ಪುರುಷರ ಜೊತೆಗೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಸರಿಸಮಾನರಾಗಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿ. ಮಹಿಳೆ ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಎಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಸಾಧನೆಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಹೊಸಲು ದಾಟಿದರೆ ಅರ್ಥವೇ ಬೇರೆ ಇತ್ತು; ಇಂದು ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅಸ್ತಿತ್ವ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ತನ್ನ ತನ್ನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅನೇಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ದತ್ತಿ ದಾನಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಶ್ರೀ ವ.ಚ.ಚನ್ನೇಗೌಡ ಅವರು ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಅಪಾರವಾದ ಗೌರವ ಹಾಗೂ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ೧೦೮ ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಇರುವ ಒಂದು ಕನ್ನಡಿಗರ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಸಂಸ್ಥೆ ಕೊಡುವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಲಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

೨೦೨೩ನೆಯ ಸಾಲಿನ 'ಕನ್ನಡ ಚಳವಳಿ ವೀರಸೇನಾನಿ ಮ. ರಾಮಮೂರ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ'ಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಹೋರಾಟಗಾರರು ಹಾಗೂ ಕಲಾವಿದರೂ ಆಗಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ.ಸತ್ಯ ಅವರಿಗೆ, ೨೦೨೩ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಕನ್ನಡ ಕಾಯಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಪರ ಹೋರಾಟಗಾರ ಅಥಣಿಯ ಶ್ರೀ ಪ್ರಭು ಚೆನ್ನಬಸವ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರಿಗೆ, ಪರಿಸರ ಹೋರಾಟಗಾರ, ಕೃಷಿ ಬರಹಗಾರ

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶ್ರೀ ಶಿವಾನಂದ ಕಳವೆ ಅವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ರಂಗಭೂಮಿ ಕಲಾವಿದೆ ಹೆಲನ್ ಮೈಸೂರು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಲಾಯಿತು, ೨೦೨೨ ಹಾಗೂ ೨೦೨೩ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಪದ್ಮಭೂಷಣ ಡಾ.ಬಿ.ಸರೋಜಾದೇವಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಲೇಖಕಿಯರಾದ ಮೈಸೂರಿನ ಡಾ.ಎ.ಪುಷ್ಪ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಜಯಪುರದ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪಾಟೀಲ್ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ೨೦೨೨ ಹಾಗೂ ೨೦೨೩ನೆಯ ಸಾಲಿನ 'ಮನೋಹರಿ ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿ 'ಮನುಶ್ರೀ ಪ್ರಶಸ್ತಿ'ಯನ್ನು ಲೇಖಕಿಯರಾದ ಮಂಡ್ಯದ ಶ್ರೀಮತಿ ಗುಣಸಾಗರಿ ನಾಗರಾಜ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನ ಶ್ರೀಮತಿ ಡಿ.ಎನ್.ಗೀತಾ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಹೋರಾಟಗಾರ ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ.ಸತ್ಯ ಮಾತನಾಡಿ, ಕನ್ನಡದ ವೀರ ಸೇನಾನಿ ಮ.ರಾಮಮೂರ್ತಿ ಯವರು, ನನ್ನಂತಹ ಅನೇಕರ ಬದುಕನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದವರು. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅವರ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರ. ಕನ್ನಡ ನಾಡುನುಡಿ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಅಜರಾಮರ ಮತ್ತು ಮ.ರಾಮಮೂರ್ತಿ ಯವರಂತರ ಕೊಡುಗೆ ನಿತ್ಯನೂತನ ಎಂದರು. ಅಥಣಿಯ ಶ್ರೀ ಪ್ರಭು ಚೆನ್ನಬಸವ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿ 'ನಾಡಿನ ಗಡಿ ಭದ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ ನಾಡು ಭದ್ರವಾಗಿರುವುದು' ಎಂದು ನುಡಿದರು. ಈ

ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ನಾವು ಕನ್ನಡದ ದಿಕ್ಕು ಪಡೆದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ನಮ್ಮ ೩೮ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಂದಾಗಿ, ಗಡಿಯ ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮೊಳಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕರೆಕೊಟ್ಟರು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಗುಣಸಾಗರಿ ನಾಗರಾಜ ಮಾತನಾಡಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಗಣಿತ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಅವರನ್ನು ವೇದಿಕೆ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಹಿತಿಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಇತರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಾಧಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿ ಎಂದರು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ನೇ.ಭ.ರಾಮಲಿಂಗಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಪ್ರಕಟಣಾ ವಿಭಾಗದ ಸಂಚಾಲಕರಾದ ಪ್ರೊ.ಎನ್.ಎಸ್. ಶ್ರೀಧರ್ಮೂರ್ತಿ ಅವರು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಇನ್ನೂರ್ವ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಡಾ. ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರೂಪಿಸಿದರಲ್ಲದೆ, ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗೌರವ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ.ಬಿ.ಎಂ. ಪಟೇಲ್ ಪಾಂಡು ಅವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು. ■

ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಲೌಕಿಕ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣಾ ಸಮಿತಿ ಸಭೆ

ಮಂಡ್ಯ ನಗರದ ಎಸ್.ಬಿ. ಎಜುಕೇಷನ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಕಛೇರಿ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಲೌಕಿಕ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣಾ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಅವರು, ಲೋಕಸಭಾ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆ ಮತ್ತು ಪದವೀಧರರು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಚುನಾವಣಾ ನೀತಿ ಸಂಹಿತೆ ಮುಗಿದಿದ್ದು, ಮಳೆಗಾಲದ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೦, ೨೧, ಮತ್ತು ೨೨ನೇ ದಿನಾಂಕಗಳಂದು ಲೌಕಿಕ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಯುವುದು ಎಂದರು.

ಲೌಕಿಕ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವ, ಓದುಗರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಮತ್ತು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವಂತಹ ಲೌಕಿಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಲೇಖಕರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ರಚನೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ವ್ಯಾಕರಣ, ಕಾಗುಣಿತ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ದೋಷಗಳೂ ಇರಬಾರದು. ಒಟ್ಟು ೮೦ ಪುಟಗಳಿಗೆ ಮಿತಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಕಟಣಾ ಸಮಿತಿಯು ಸೌಹಾರ್ದಯುತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸಮ್ಮೇಳನದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಮುಂಚೆಯೇ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವಂತೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಲೌಕಿಕ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ನೇ.ಭ.ರಾಮಲಿಂಗಶೆಟ್ಟಿ, ಡಾ. ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜು ಹಾಗೂ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಟೇಲ್ ಪಾಂಡು ಅವರುಗಳು, ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ.ಎಚ್.ಎಸ್.ಮುದ್ದೇಗೌಡ, ಸಂಚಾಲಕಿ ಮೀರಾ ಶಿವಲಿಂಗಯ್ಯ, ಸದಸ್ಯರುಗಳಾದ ಸಾಹಿತಿ ತೈಲೂರು ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣ, ಜಿಲ್ಲಾ ಕ.ಸಾ.ಪ. ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಡಾ.ಕೃಷ್ಣೇಗೌಡ ಹುಸ್ಕೂರು, ಧನಂಜಯ ದರಸಗುಪ್ಪೆ, ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷ ಬಿ.ಎಂ.ಅಪ್ಪಾಜಪ್ಪ, ಚಂದ್ರಲಿಂಗು, ಕೃಷ್ಣ ಹೊಳಲು ಶ್ರೀಧರ್, ವಿ.ಹರ್ಷ ಮುಂತಾದವರು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ಬಡತನದ ಬೇಗುದಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂದು ಬಂಗಾರವಾಗಿದ್ದ ಡಾ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ - ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ

ಬಡತನದ ಬೇಗುದಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂದು ಬಂಗಾರವಾಗಿ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಮೌಢ್ಯವನ್ನು ದೂರಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಜೀವನದ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟವರು ದಲಿತಕವಿ ಡಾ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು, ಎಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಡಾ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕವಿಗಳನ್ನು, ಸಾಧಕರನ್ನು, ಸುಧಾರಕರುಗಳನ್ನು ಜಾತಿ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಬಾರದು. ಬದಲಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕವೇ ಅವರು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗಬೇಕು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ಸಾಟಿ ಎನ್ನುವ ತತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಮುಖ ಲೇಖಕರಲ್ಲೊಬ್ಬರಾದ ಡಾ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ ಅವರನ್ನು ದಲಿತಕವಿ ಎಂದೇ ಗುರುತಿಸಿದ್ದರು. ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು ದಲಿತ ಹೋರಾಟ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆಗಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು. ಕಾವ್ಯ, ನಾಟಕ, ಪ್ರಬಂಧ, ವಿಮರ್ಶೆ, ಸಂಶೋಧನೆ, ಆತ್ಮಕಥನ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ಎರಡು ಬಾರಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಅಧ್ಯಾಪನ ಹಾಗೂ ಬರವಣಿಗೆ ಅವರ ಅತ್ಯಂತ ಆಸಕ್ತಿಯ ಕೆಲಸವಾಗಿತ್ತು. ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆಗಿದ್ದ ಅವರು, ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ಕೀರ್ತಿ ತಂದುಕೊಟ್ಟವರು ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಅವರು ಹೇಳಿದರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದ ಖ್ಯಾತ ಸಾಹಿತಿ ಡಾ. ಮೂಡುಕೊಡು ಚಿನ್ನಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿ, ಸಾಹಿತಿಗಳ ಹೆಸರಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ಗೌರವ ತರುವಂತಹದ್ದು.

ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ದಲಿತ ದಮನಿತರ ಧ್ವನಿ ಯಾದವರು. ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ಹೋರಾಟ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿ ಕೊಂಡ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲಿ ಕವಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಸರಳತೆ ಅವರ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಅವರು ಜನಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

೨೦೧೯ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಡಾ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಕಲಬುರಗಿಯ ಡಾ. ಎಚ್.ಟಿ. ಪೋತೆಯವರಿಗೆ, ೨೦೨೦ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ವಿಜಯಪುರದ ಇಂದುಮತಿ ಲಮಾಣಿ ಅವರಿಗೆ, ೨೦೨೧ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಡಾ. ಕಾ.ವೆಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿ ಅವರಿಗೆ, ೨೦೨೨ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗದಗ ಡಾ. ಅರ್ಜುನ ಗೊಳಸಂಗಿ ಅವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ೨೦೨೩ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಡಾ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಸನದ ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜ್ ಹೆತ್ತೂರು ಅವರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಡಾ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ ಅವರ ಪುತ್ರಿ ಡಾ. ಮಾನಸಾ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಡಾ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ತಾವು ಮರೆತಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಅವರು, ಮೂಲೆಗುಂಪಾಗಿದ್ದ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಮರುಜೀವ ನೀಡಿರುವುದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಮತಿ ರಮಾಕುಮಾರಿ ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ ಮಾತನಾಡಿ, ಎಲ್ಲರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಾಣುವ ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್, ಲೋಹಿಯಾ ಮುಂತಾದವರ ವಿಚಾರಧಾರೆಗಳಿಂದ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಎಂದು ನುಡಿದರು.

ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಡಾ. ಎಚ್.ಟಿ. ಪೋತೆ ಅವರು, ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರ ಹೆಸರಿನ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ನನ್ನ ಜೀವನದ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿ. ಅವರು ಕೇವಲ ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರದೆ, ಸಮಾಜದ ಕುರಿತು ಕಳಕಳಿ ತೋರುವ ಮಾತೃಸ್ವರೂಪಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಸದಾ ನಮ್ಮ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದೆ.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ನೇ.ಭ. ರಾಮಲಿಂಗಶೆಟ್ಟಿ, ಡಾ.ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜು ಹಾಗೂ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಟೇಲ್ ಪಾಂಡು ಅವರುಗಳು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ಹಿಣೀಲು ವಿದ್ವಾನ್ ಟಿ. ಚೌಡಯ್ಯನವರು

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ

ಕನ್ನಡ ವಾಗ್ವಿವಿಯ ಈ ಪುಣ್ಯಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ತಾವು ನನಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಈ ಸ್ವಾಗತ ಗೌರವಗಳಿಗೆ ನಾನೆಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೂ ಅರ್ಹನಲ್ಲವೆಂಬುದು ಕೇವಲ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರದ ವಿನಯದಿಂದನ್ನುವ ಮಾತಲ್ಲ. ತಮ್ಮಂತಹ ವಿದ್ವಜ್ಞನ ಸಭಾಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ಗುರುವರ್ಯರೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಾರ್ಯರೂ ಆದ 'ಶ್ರೀ'ಯವರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಈ ಸರಸ್ವತಿಯ ವ್ಯಾಸಪೀಠದಡಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿಂತು ತಾವೆಷ್ಟೇ ಔದಾರ್ಯದಿಂದ ಕೊಟ್ಟರೂ, ಅಂತಹ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಕೃತಜ್ಞನಾದ ನನ್ನ ಔದ್ವತ್ಯವೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಧಾನವೋ ಅವನ ಸುಖಜೀವಿತಕ್ಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಸಂಗೀತವೂ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳು. "ಸಂಗೀತಮಪಿ ಸಾಹಿತ್ಯಂ ಸರಸ್ವತ್ಯಾಸ್ತನದ್ವಯಂ" ಎಂಬಂತೆ ಸಂಗೀತವು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಗ. ಸಂಗೀತವು ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜೀವಾಳವನ್ನು ಮಿಡಿಯುವುದು. ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಗೀತ ಮಿಳಿತವಾದರೆ ಸ್ವರ್ಣಕುಸುಮಕ್ಕೆ ಪರಿಮಳವನ್ನಿಟ್ಟಂತೆ; ನವರತ್ನಗಳನ್ನು ಮಿಸುನಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಗಿದಂತೆ.

ತಾವು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕಂಡಿರೆಂದು ಹೇಳಿರುವ ಗುಣಗಳು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಇರುವ ಪ್ರೇಮ, ಕರುಣೆಗಳ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ. ತಾವು ನನಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಈ ಮನ್ನಣೆಯು ಯಾವ ಆದರ್ಶ ಪ್ರಭುವರ್ಯರು ಕಣ್ಮರೆಯಾದರೂ ಯಶಃಕಾಯರಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಭಾಗ್ಯತಾರೆಯಂತೆ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವರೋ, ಯಾರು ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ಚಿತ್ರ, ಶಿಲ್ಪ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಕಲ್ಪತರುವಿನಂತಿದ್ದರೋ, ಯಾರ ಕೃಪಾಪ್ರಸಾದದಿಂದ ನಾನು ಗಾನಯೋಗ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಬಲಗೊಂಡು ನಾದಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಸೇವಿಸುವ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿದನೋ, ಆ ಮಹಾವಿಭೂತಿಗಳಾದ ಆಳಿದ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ ಯವರ ಪುಣ್ಯ ಸ್ಮರಣೆಯ ದ್ಯೋತಕವೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಕವಿ ಸೀಮೆಯ ಬಾಯಿ; ಚಿತ್ರಕರ್ಮ ಕುಶಲನು ಸಮಾಜದ ಕೇಣ್ಣು; ಗಾನಕಲಾನಿಪುಣನು ನಾಡಿನ ಕವಿ; ಇವರು ಜನಾಂಗದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು. ಕಲೋಪಾಸಕರು ಹುಟ್ಟುವುದು ಜನಾಂಗದ ಪುಣ್ಯ ಹೆಚ್ಚುಗೊಂಡಾಗ. ಅವರು ಬಾಳಿನ ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಕೃತಕತ್ಯರಾಗುವುದು ಸಮಾಜದ ಅದರ ಒಲುಮೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ. ಇದು 'ಶ್ರೀ'ಯವರು ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಪಾಠ. ಅವರಲ್ಲಿಯೆ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಈ ದಿವಸ ತಾವು ನನಗೆ ತೋರಿರುವ ಸನ್ಮಾನ ಗುರುವಿಗೇ ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದು. ನಿಮ್ಮ ಸೊಮ್ಮು ನಿಮಗೇ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ನಾವು ಯಂತ್ರಯುಗದ ವಿಲೋಭನೆಗಳಿಗೆ ವಶರಾಗಿ ಕೃತಕ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಬೆನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸಾಗುತ್ತಲಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ವರ್ಣ ಮೃಗದ ಮಾಯಾಜಾಲಕ್ಕೆ ಮರುಳಾದ ಸೀತಾದೇವಿಗೆ ರಾಮನ ವಿಲೋಗವಾದಂತೆ ಗ್ರಾಮಾಫೋನ್, ರೇಡಿಯೋ ಮತ್ತು ವಾಕ್ಚಿತ್ರಗಳ ಕಾಮನೆಗೆ ನಾವು ಸಿಕ್ಕಿ ನಿಜವಾದ ಆಳವಾದ ಗಂಭೀರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ದೂರವಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಗಾಯಕನ

ಸಾನ್ನಿಧ್ಯ ಸಮಾಗಮ ಗಳಿಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಅವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಶಕ್ತಿಯು ಕೇಳುವ ವರನ್ನು ಗುಡಿ ಕಟ್ಟಿದಂತಾಗಿ ಯಂತ್ರದಿಂದ ಹೊರ ಬೀಳುವ ಸಂಗೀತದಿಂದ ಭಾವೋದ್ರೇಕವಾಗಲಾರದು. ಅದು ನಿರ್ಜೀವ ನಿನಾದ;

ಸಚೇತನ ಸಮ್ಮೋಹಕ ಗಾನವಲ್ಲ. ತಾಯಿ ಮೊಲೆ ಹಾಲನ್ನುಣ್ಣುವ ಮಗು ಕ್ಷೀರ ದಾನದಿಂದ ಬಲಗೊಳ್ಳುವುದೊಂದೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಆ ಮಾತೃಪ್ರೇಮಾಮೃತ ಸೇಚನದಿಂದ, ಅವಳ ಭಾವಪ್ರಮಾಣ ಹರಕೆಯ ಚೇತನದಿಂದ ಮಗುವಿನ ಅಂತರಂಗದ ಶಕ್ತಿಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತವಲ್ಲವೆ? ಆದರೆ ಟಿನ್ ಹಾಲಿನಿಂದ ಪೋಷಿತವಾದ ಮಗುವು ಅನಿರ್ವಚನೀಯವಾದ ಈ ತಾಯ್ನದ ಕರುಣಾರಸ ಪೀಯೂಷಪಾನದಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಿಂದ ಹರಿದ ಸಂಗೀತ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಡಬ್ಬದ ಹಾಲನ್ನಂಟಂತೆ. ಇಂತಹ ಸಂಗೀತವು ಚೇತೋಹಾರಿಯಾಗಲಾರದು. ಸಂಗೀತ ಕಲಾಭಿಜ್ಞನ ನಾದಯೋಗಾನುಷ್ಠಾನದ ಫಲವಾಗಿ ವಿಶ್ವಗಾನವು ಅವನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯದರ್ಶನವಾಗಿ ಮಿಂಚಿ ಆ ದರ್ಶನವು ಅವನ ಶಬ್ದ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟು ತನ್ಮೂಲಕ ಶ್ರೋತೃಗಳಿಗೂ ಆ ವಿಶ್ವಂಭರ ಚಿಚ್ಚಕ್ತಿಯ ಆಸ್ಪಂದನವಾಗಿ ಗಾಯಕನೂ ಕೇಳುವವರೂ ಏಕತಾನದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು. ಇದುವೇ ಕಲಾದೇವಿಯ ಚರಮ ಎಲ್ಲೆ. ಮುರಳೀಧರ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನೇ ಗಾನಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಜಗದ್ಗುರು. ಗೋಪಿಯರೇ ಆದರ್ಶ ರಸಿಕ ಸಹೃದಯ ಶ್ರೋತೃಗಳು. ಈ ಭವ್ಯ ಚಿತ್ತವತ್ತೆ? ನಾವು ದಿನದಿನವೂ ಕೇಳಿ ಬೇಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ರೇಡಿಯೋ ಸಂಗೀತವತ್ತೆ? ಈ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಮತವಲ್ಲ. ಅವಶ್ಯಕವಾದಾಗ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾವು ಟಿನ್ ಹಾಲನ್ನು ಬಳಸುವಂತೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕವಿ, ಗಾಯಕ, ಗಮಕಿಗಳಿಗೆ ಜನಾಂಗದ ಒಲವು ಆಶ್ರಯಗಳು ಬೇಕೇಬೇಕು. ತಾವೆಲ್ಲರೂ ರೇಡಿಯೋ ಗ್ರಾಮಾಫೋನ್ ಗಳಿವೆಯೆಂದು ಗಾಯಕರು, ಗಮಕಿಗಳು, ನಟರನ್ನು ಅನಾದರಣೆಯಿಂದ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರಲೋಸುವೇ ನನಗೆ ಈ ಸಂಜೆ ಸಂಭ್ರಮದ ಸೇಸೆಯನ್ನಿಕ್ಕಿ ಹರಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಚ್ಛಯ ಪ್ರಚಾರವಾಗಬೇಕು; ಜನಜೀವನವು ಸಾರವತ್ತಾಗಬೇಕು; ಕವಿಕೃತಿಗೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಬಾಳುವೆಗೂ ಸೇತುಬಂಧನ ವಾಗಬೇಕು. ಇಷ್ಟೊಂದು ಪವಿತ್ರ ಕಾರ್ಯವು ಗಮಕ ಕಲಾ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾದ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಸಾಗುವುದೆಂದು ನನಗೆ ಪೂರ್ಣ ಭರವಸೆಯಿದೆ.

ಮಹಾಶಯರೆ, ಕನ್ನಡ ತಾಯ ಬಿಸಿರಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ್ವರರ ಹರಕೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಕನ್ನಡ ಬಳಗದ ಒಲುಮೆಯಿಂದ ಪೋಷಿತನಾದ ನಾನು ಕನ್ನಡ ವಚಸ್ಸಂದರೀ ಸೇವೆಗೆ ಬದ್ಧತುರನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಿಜವಾದ ಕಲೆಗಾರನು ಆತ್ಮಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತನ್ನಯನಾದ ಹೊರತು ಕಲೆಯ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಭೇದಿಸಲಾರನೆಂದು. ಕಲೋಪಾಸಕನಿಗೆ ತಾನೆಂಬ ಭಾವವು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಅವನು ಆತ್ಮರತಿಯೋಲನಾಗಿ ಆನಂದ ಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯಬೇಕು. ಕಲೆಗೆ ಕಲೆಯೇ ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯಲ್ಲ. ಕಲಾ ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯದರ್ಶನವಾಗಬೇಕು. ಆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಆವೇಶಭರದಲ್ಲಿ, ನಾದಲೀಲೆಯಲ್ಲಿ, ಅವಿದಿತ ಶಕ್ತಿಯೊಂದರ ಕೌತುಕಮಯ ವಿಕಾಸವು ಗಾಯಕನ ಕರ್ಮಯೋಗ ವಾಹಕವಾಗಿ ಉದಿಸಬೇಕು. ಅವನಿಗೆ ಅನುಭವವಾದ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ತನ್ನ ರಸವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ಸ್ವರಮಯವಾಗಿ ಮೂಸೆಯಲ್ಲಿ ಕರಗಿಸಿ ಆ ಸುಧೆಯನ್ನು ಕೇಳುವವರ ಕಿವಿಗೆರೆಯಬೇಕು.

ಅಂದರೆ ಗಾಯಕನು ನಿಮಿತ್ತ ಕಾರಣನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆತನ ತನುಮನ ಜೀವನಗಳು ಎರವಲು ಸ್ವತ್ತುಗಳು. ಅವುಗಳ ಒಡತನ ಬೇರಡೆಗೆ. ಇದೇ ಭಾವದಲ್ಲಿಯೇ ಗಾನಲೋಲ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನು “ಗೀರ್ವಾಣಪುರ ನಿಲಯಲಕ್ಷ್ಮೀವರಂ ತಾನೆ ಸಂಗೀತ ಸುಕಲಾ ನಿಪುಣನು, ವೀಣೆಯಿಂ ಗಾನಮಂ ನುಡಿಸುವಂದದೊಳೆನ್ನ ವಾಣಿಯಿಂ ಕವಿತೆಯಂ ಪೇಳಿಸಿದಂ” ಎಂಬ ಆಶ್ವಾಸನವನ್ನು

ನೆನೆದಿರುವನು. ಪಿತಾಮಹನಾದ ವಾಣೀಪತಿಯು ಸಪ್ತಸ್ವರ ಗಳಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಗಾನವನ್ನು ಸಾಮವೇದದಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದನೆಂಬುದು ತಿಳಿದ ಮಾತು. ಅಂದಮೇಲೆ ನಾನೂ ನಿಮಿತ್ತಮಾತ್ರನಾಗಿ ಗಾನದೇವಿಯ ಊಳಿಗವನ್ನು ನನ್ನ ಗುರುಗಳಾದ ದಿವಂಗತ ಗಾನವಿಶಾರದ ಬಿಡಾರಂ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರ ಮತ್ತು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಿಂದ ಗಳಿಸಿದ ಫಲ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ, ಕನ್ನಡ ನಾಡೊಡೆಯರಾದ ಆಳುವ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ ಯವರ ಪಾದಪದ್ಮಗಳಿಗೆ, ಮೀಸಲು. ಅದಕ್ಕೆ ಊಣೆಯಾದರೆ ನನ್ನ ಅಪರಾಧ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತಾ ಪುರಸ್ಕರವಾದ ಸವಿನಯ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆಳುವ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ ಯವರಾದ ಶ್ರೀ ಜಯಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರವರು ಕರುಣೆಯಿಂದ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿರುವ ವರಪ್ರಸಾದವನ್ನು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತು ಅವರ ಪದಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ರಾಜಭಕ್ತಿಪುರಸ್ಕರವಾದ ಪ್ರಣಾಮಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮಹದೇವಿಯಕ್ಕನವರ ಮಾತಿನ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇಂತೀ ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಕರುಣದ ಕಂದನೆಂದು ತಲೆದಡವಿ ರಕ್ಷಿಸಿದ ಕಾರಣ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪಾದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನಾದೆನು. ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಮೆಚ್ಚಲೊಗೆತನಮಾಡುವೆ. ನಿಮ್ಮ ತಲೆಗೆ ಹೂವು; ತಾಹೆನಲ್ಲದೆ ಹುಲ್ಲತಾರೆನವಧರಿಸಿರಿ ಶರಣರು, ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಡಿಗೇ ಶರಣು, ಶರಣಾರ್ಥಿ.

ಸರೋಜ ನಾಗರಾಜ್ ಮತ್ತು ಕೆ.ವಿ. ರಾಜೇಶ್ವರಿಯವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪಂಕಜಶ್ರೀ ಪುರಸ್ಕಾರ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ನೀಡುವ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪಂಕಜಶ್ರೀ ಪುರಸ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ೨೦೨೩ನೆಯ ಸಾಲಿಗೆ ಚನ್ನಗಿರಿಯ ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜ ನಾಗರಾಜ್ ಮತ್ತು ೨೦೨೪ನೆಯ ಸಾಲಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ.ವಿ.ರಾಜೇಶ್ವರಿಯವರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕುಶವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಯಾವುದೇ ಅರ್ಜಿ, ಶಿಪಾರಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಅರ್ಹರನ್ನು ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಎ.ಪಂಕಜ ಅವರು ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ೨೦೧೩ನೆಯ ಸಾಲಿನಿಂದಲೂ ಈವರೆಗೂ ಹತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರು ಈ ಪುರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

೨೦೨೩ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಪಂಕಜಶ್ರೀ ಪುರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿರುವ ಕೆ.ಜಿ.ಸರೋಜಾ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಮೂಲತಃ ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚನ್ನಗಿರಿಯವರು. ತಮ್ಮ ಹದಿಮೂರನೆಯ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬಂದವರು. ‘ಸೂರ್ಯನ ಪಿಸುಮಾತು’ ‘ಹಸಿಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೆಜ್ಜೆ’ ‘ಬಿಂಕದ ಕಾಡಿಗೆ’ ಸೇರಿದಂತೆ ಇವರ ಏಳು ಕೃತಿಗಳು ಈವರೆಗೂ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದು ದೃಶ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿಯೂ ಆಸಕ್ತರಾದ ಇವರು ಕಿರುತೆರೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ. ೨೦೨೪ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಪುರಸ್ಕಾರದ ಡಾ.ಕೆ.ವಿ.ರಾಜೇಶ್ವರಿಯವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನವರಾಗಿದ್ದು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಂಚೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ನಿವೃತ್ತರಾದವರು. ಇದುವರೆಗೂ ೭೦ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾದಂಬರಿಗಳು, ೧೨ ವೈಚಾರಿಕ ಕೃತಿಗಳು, ಆರು ಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳು, ಆರು ಪ್ರವಾಸ ಕಥನಗಳು, ೩೮ ಮಕ್ಕಳ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ‘ಮಾನಸ ವೀಣಾ ಮಧುಗೀತೆ’ ‘ರಶ್ಮಿ’ ‘ಮೊದಲ ಮೆಟ್ಟಿಲು’ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಾಗಿಯೂ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. ಅವರ ಅನೇಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳು ದೂರದರ್ಶನದ ಧಾರಾವಾಹಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರಸಾರವಾಗಿವೆ. ಕಾವೇರಿ, ಸಮಾಗಮ, ಹೊಂಗಿರಣ ಎಂಬ ಮೆಗಾ ಧಾರಾವಾಹಿಗಳಿಗೂ ಅವರು ಸಂಭಾಷಣೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಕಜಶ್ರೀ ಪುರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿರುವ ಇಬ್ಬರೂ ಲೇಖಕಿಯರನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಹಾರ್ದಿಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಇತಿಹಾಸ (೧೯೧೫-೧೯೭೦)

(ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವ ಸವಿನೆನಪಿನ ಸಂಪುಟ "ಜಿನ್ನದ ಬೆಳಸು" ಕೃತಿಂಜಂಡ ಆಯ್ದು ಲೇಖನ) ಲೇಖಕರು : ಮಾ.ನ. ಚೌಡಪ್ಪ

ಹಿನ್ನೆಲೆ - ಸ್ಥಾಪನೆ

ಕನ್ನಡ ಭಾರತದ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು; ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅದರ ಹಳಮೆ ಹೆಚ್ಚು. ಪ್ರಾಚೀನ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯರಂಗಗಳೆರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವ ಕೃತಿಗಳು ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕಾದರೂ ಗೌರವವನ್ನು ತರುವಂಥವು ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ.

ನಮಗೆ ಈವರೆಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ 'ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ' (ಕ್ರಿ.ಶ.ಸು.೮೫೦) ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನವಾದದ್ದು. ಅದಕ್ಕೂ ಹಿಂದೆಯೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಗದ್ಯ ಪದ್ಯ ರಚನೆ ನಡೆದಿತ್ತು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಆಧಾರವಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ, ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ವಿಸ್ತಾರ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಜನರ ಗುಣ, ಶೀಲಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕೂಡ ಈ ಗ್ರಂಥ ಅಮೂಲ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ. ಆ ಹೇಳಿಕೆಗಳಂತೆ ಈ ಗ್ರಂಥರಚನೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡು, ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಗೋದಾವರಿಯಿಂದ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿಯವರೆಗೆ ಹಬ್ಬಿತ್ತು. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತೇಕ್ಷೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ತಾನಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ವಿಸ್ತಾರ ಇಂದು ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂದಿನ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಅದರ ಗಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪರಿಮಿತವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡವೇ ಆಡುಭಾಷೆಯಾಗಿರುವ ಜನರೇ ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯವಾದ ಮೈಸೂರಿನ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವೂ, ನ್ಯಾಯವೂ ಆಗಿದೆ. ಈ ಸೇರ್ಪಡೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಪ್ರಬಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೆ ಇಂದೂ, ಮುಂದೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವುಂಟು.

೧೯೫೬ನೇ ನವೆಂಬರ್ ಒಂದನೆಯ ತಾರೀಖಿನಂದು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಸಂಘಟಿತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು, ಕನ್ನಡ ನಾಡು ೧೮-೨೦ ಆಡಳಿತಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಹೋಗಿತ್ತು. ಮದರಾಸು, ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೂ, ಮೈಸೂರು, ಹೈದರಾಬಾದು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೂ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಸೇರಿದ್ದುವು. ಕೊಡಗು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ

ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದ ಮದರಾಸು, ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ನಡುಗಡ್ಡೆಗಳಂತೆ ಸೊಂಡೂರು, ಸವಣೂರು ರಾಮದುರ್ಗ ಮುಂತಾದ ಹಿರಿಕಿರಿ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ಇದ್ದು, ಅವು ಆಯಾ ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದುವು. ಅಂದರೆ, ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವ ಜನ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಆಡಳಿತ ಘಟಕಗಳ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರು. ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯಭಾಷಾ ಪ್ರಭಾವ ಬಿದ್ದು ಅದರ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯ ವೈಖರಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಉಂಟಾಗಿದ್ದುವು. ಇವುಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ೧೯ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಆದಿಭಾಗದಿಂದಲೂ, ಕನ್ನಡಿಗರೇ ಆದ ಈ ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನ ಪರಸ್ಪರ ಅಪರಿಚಿತರಂತೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪರಸ್ಥಿತಿ ಏರ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಆ ಕಾಲದ ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧ ರಾಜಕೀಯ ವಾತಾವರಣ ತಿಳಿಯಾಗಿ, ಶಾಂತ ಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾದ ಮೇಲೆ, ನಾಡಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಜನ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡರು; ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯತೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದದ್ದು ಕೂಡ ಅವಶ್ಯಕ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತರು.

ಈ ಬಗೆಗೆ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದದ್ದು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ. ಮೈಸೂರು ಅರಸರು ಶ್ರೀಮಚ್ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರವರ ಪ್ರೇರಣೆ, ಉತ್ತೇಜನ, ಆಶ್ರಯಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಷೋಜ್ಜೀವನ ಸಭಾ' ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತು. ಕನ್ನಡ-ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಧ್ವಾಂಸರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥರಚನೆಗೆ ಮನಗೊಟ್ಟರು - ಆ ಹಿಂದೆ ಮುಮ್ಮಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃಷಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದರು.

'ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಷೋಜ್ಜೀವನ ಸಭಾ'ದ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ೧೮೯೦ನೆಯ ಜುಲೈ ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ತಾರೀಖು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ' ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತು. ತನ್ನ ಮುಖ್ಯ ಧ್ಯೇಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟಿತು; ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಇತಿಹಾಸಗಳ ಬಗೆಗೆ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಿತು.

೧೮೯೬ರಲ್ಲಿ 'ವಾಗ್ಭೂಷಣ' ಎಂಬ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿತು. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಏಕತೆಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಶ್ರಮಿಸಿತು. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕನ್ನಡ ಅಭಿಮಾನಿಗಳ ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾಯಿತು. 'ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ' ಅಂದಿನ ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದರ ಮಹದುದ್ದೇಶ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರವರ ಸರಕಾರ ತನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡಿತು. ಸಂಘದ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕಾಗಿ ಆರು ಸಾವಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತು. ಕೃತಜ್ಞತೆಯ ಹಾಗೂ ಏಕೋಭಾವದ ಕುರುಹಾಗಿ ಸಂಘ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ 'ಶ್ರೀಚಾಮರಾಜ

ಮಂದಿರ'ವೆಂದು ಅಂದಿನ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರು ಚಾಮರಾಜ ಒಡೆಯರ ಅಂಕಿತವಿಟ್ಟರು. ಕನ್ನಡಿಗರ ಐಕ್ಯತಾ ಸಾಧನೆಯ ಹಂಬಲ, ಕೆಲಸ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಬಂದುವು.

ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹೆಜ್ಜೆ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸ್ಥಾಪನೆ'ಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಮೈಸೂರಿನ ಸರ್ವ ತೋಮುಖವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಬಲವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದವರು ಅಂದಿನ ದಿವಾನರು ಸರ್.ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು. ತಮ್ಮ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಅವರು 'ಮೈಸೂರು ಸಂಪದಭ್ಯುದಯ ಸಮಾಜ'ವನ್ನು (Mysore Economic Conference) ರಚಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ೧೯೧೪ರ ವಾರ್ಷಿಕ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ನಿರ್ಣಯ ಅಂಗೀಕೃತವಾಯಿತು; ಏನೆಂದರೆ,

“ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವವರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ್ಕಾಗಿ, ಸ್ವಂತಂತ್ರಾಧಿಕಾರವುಳ್ಳ ಪರಿಷತ್ತೊಂದು ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತವೆಂದು ಸಂಪದಭ್ಯುದಯ ಸಮಾಜವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬೇಕು”.

ಮು|| ರಾವ್‌ಬಹದ್ದೂರ್ ಎಂ. ಶಾಮರಾವ್ ಎಂ.ಎ., ಮು|| ಕರ್ಪೂರ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ., ಎಲ್.ಸಿ.ಇ., ಮು|| ಪಿ.ಎಸ್. ಅಚ್ಯುತರಾವ್ ಎಲ್.ಎಂ.ಎಸ್. ಎಂಬುವರು ಉಪಸಂಘದವರಾಗಿ ಸೇರಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡುಗಳ ಪ್ರಮುಖರನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಆಹ್ವಾನಮಾಡಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಷಾ ಪರಿಷ್ಕರಣಕ್ಕೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಂಥಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸಂಘವೊಂದನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು” - ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟರು.

ಈ ಉಪಸಮಿತಿ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಅನೇಕ ಮಂದಿ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ೧೯೧೫ನೇ ಮೇ ೩ನೆಯ ತಾರೀಖು, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದೂ, ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಓದಿ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದೂ ನಿರ್ಧರಿಸಿತು.

ಪ್ರಥಮ ಸಮ್ಮೇಳನ

ಈ ನಿರ್ಧಾರದಂತೆ, “೧೯೧೬ನೇ ಮೇ ೩ನೆಯ ತಾರೀಖು ಅಪರಾಹ್ನ ೩ ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ವಿಶಾಲವಾದ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮೇಳನ ಆರಂಭವಾಯಿತು.

“ಕರ್ನಾಟಕದ ನಾನಾ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಪ್ರಮುಖರೂ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ಧಾರವಾಡ, ಬಿಜಾಪುರ, ಬೆಳಗಾಂ, ಕಾರವಾರ, ಬೊಂಬಾಯಿ ನಗರ, ಬೊಂಬಾಯಿ ಅಧಿಪತ್ಯದ ದೇಶೀಯ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು, ಮದರಾಸು ನಗರ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡೀಯ, ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಡಿಪ್ಪಿಕ್ಲೆಗ್‌ಗಳು - ಈ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಅನೇಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ದಯಮಾಡಿಸಿ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು. ಧಾರವಾಡದ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘದ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವಾಸಂಗ ಸಮಾಜದ, ಬೊಂಬಾಯಿ ನಗರದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಭೆಯ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳ

ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ಧಾರವಾಡದ “ಕರ್ನಾಟಕ ವೃತ್ತ ಮತ್ತು ಧನಂಜಯ”, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ “ಸಚಿತ್ರ ಭಾರತ” ಪತ್ರಿಕೆ ಮಂಗಳೂರಿನ “ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ” ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸಂಪಾದಕರೂ ಹಾಜರಿದ್ದರು”.

ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ “ನರೆದಿದ್ದ ಮಹಾಜನಗಳು ಮು||ರಾ|| ರಾಜಮಂತ್ರ ಪ್ರವೀಣ ಎಚ್.ವಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ, ಎಂ.ಎ., ಎಂ.ಎಲ್., ಸಿ.ಐ.ಇ. ಎಂಬುವರನ್ನು ಅಗ್ರಾಸನಾಧಿಪತಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಐಕ್ಯ ಕಂಠದಿಂದ ಚುನಾಯಿಸಿದರು. ಸಮ್ಮೇಳನದ ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನಡೆಯಿತು. ಎರಡನೆಯ ದಿನದ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ “ದಿವಾನ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ರಾಜಸಭಾಭೂಷಣ ಮು|| ಕೆ.ಪಿ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು “ಮೂರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ದಿನದ ಅಧಿವೇಶನಗಳಿಗೆ, “ಮು|| ಕರ್ಪೂರ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರು ಅಗ್ರಾಸನ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಸಮ್ಮೇಳನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಮು|| ನಂಜುಂಡಯ್ಯನವರೇ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಗೊಳಿಸಿದರು. ಎರಡನೆಯ ದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರು ನಿರ್ಣಯಗಳು ಅಂಗೀಕೃತವಾದವು.

ಮುಖ್ಯ ಧ್ಯೇಯ

ಒಂದು: “ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಷಾ ಸಂಸ್ಕರಣಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಂಥಾವಳಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿಯೂ ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನೊಡನೆ ಪ್ರಧಾನ ಸಭೆಯೊಂದು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಬೇಕು.”

ಎರಡು: ಬೊಂಬಾಯಿ, ಮದರಾಸು, ಹೈದರಾಬಾದು, ಕೊಡಗು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಶಾಖೆಗಳಿರಬೇಕು; ಮತ್ತು ಈ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಇತರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿರಬೇಕು.”

ಮೂರು: “ಮು|| ಎಂ. ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರೂ, ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರೂ, ಸೆಟ್ಟೂರವರು, ಲಿಂಗರಾಜ ಅರಸಿನವರೂ, ಕರ್ಗುದರಿಯವರೂ, ಬಿ. ರಾಮರಾಯರವರೂ, ಪಂಡಿತ ರಾಘವೇಂದ್ರಾಚಾರ್ಯರೂ ಒಂದು ಉಪಸಂಘವಾಗಿ ಸೇರಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ರಚನಾಕ್ರಮ ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಮೂರನೆಯ ದಿವಸವೇ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು.”

ಅಂಗರಚನೆ, ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅಂಗೀಕಾರ

ಈ ನಿರ್ಣಯಾನುಸಾರ, ಉಪಸಮಿತಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ರಚನಾಕ್ರಮ ಮತ್ತು ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಮೂರನೆಯ ದಿನ ಅವನ್ನು ಸಮ್ಮೇಳನದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿತು.

ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಬಗೆಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು ಅನಂತರ ಅವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು. ರಚನಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕುರಿತು ಮೂವತ್ತೊಂದು ಕಲಂಗಳನ್ನೂ, ಐದು ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನೂ ಉಳ್ಳ ಈ ಲೇಖನವೇ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಂಗರಚನೆಯ ಮೂಲ ದಾಖಲೆ. ಇದು ಅಂಗೀಕೃತವಾದದ್ದು ೧೯೧೫ನೇ ಮೇ ತಿಂಗಳು ಐದನೆಯ ತಾರೀಖು. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದದ್ದು ಈ ದಿವಸ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಅಂದಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಿವರಗಳಂತೆ, “ಮು||

ಕರ್ಪೂರ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರವರು ರೂ. ೫೦೦ನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಆಶ್ರಯದಾತರಾದರು. ೪೧ ಮಂದಿ ಆಜೀವ ಸದಸ್ಯರಾದರು; ಪ್ರಥಮ ವರ್ಗದ ಸದಸ್ಯರಾದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ೪೨; ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಗದ ಸದಸ್ಯರಾದವರು ೨೯ ಮಂದಿ. ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ವಾಗ್ದಾನವಾದ “ಉಚಿತ ಧನದ ಮೊತ್ತ ರೂ. ೨೫೫೦/-; ವಾರ್ಷಿಕ ಹಣದ ಚಂದಾ ಮೊತ್ತವು ೬೫೪/-”.

“ಅಂದು ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಸೇರಿ ರುಜು ಮಾಡಿದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅಭಿಮತ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಪತ್ರಗಳು (ವೋಟಿಂಗ್ ಪೇಪರ್) ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಡಭೆಯವರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಅಗ್ರಾಸನಾಧಿಪತಿಗಳು ಮ|| ಜಹಗೀರ್‌ದಾರ್, ಎಂ.ಎ., ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ. ಯವರನ್ನೂ ಮ|| ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಎಂ.ಎ. ಯವರನ್ನೂ ಮ||ಆರ್.ಎಚ್. ದೇಶಪಾಂಡೆ ಎಂ.ಎ.ಯವರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿಮತ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಪತ್ರಗಳ ವಣಿಕೆಯೆಂದು ಕಾರ್ಯವರ್ಗದವರು ಮಂಡಲಿಯವರನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಯಮಿಸಿದರು.

ಪ್ರಥಮ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಕ ಮಂಡಲಿ

ಈ ಚುನಾವಣೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡ, ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರಥಮ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಲಿ ಇದು:

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ರಾಜಮಂತ್ರ ಪ್ರವೀಣ ಎಚ್.ವಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯನವರು

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ರಾವಬಹದ್ದೂರ್ ಎಂ. ಶಾಮರಾಯರವರು

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಡಾಕ್ಟರ್ ಪಿ.ಎಸ್. ಅಚ್ಯುತರಾಯರು

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು : ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು

ಸದಸ್ಯರು : ೧) ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ- ಮ||ಸದಾಳು ಎಂ.ಕಾಂತರಾಜೇ ಅವರುನವರು, ದಿವಾನ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ರಾಜಸಭಾಭೂಷಣ ಕೆ.ಪಿ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಶೆಟ್ಟಿಯವರು; ಕರ್ನಾಟಕ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯವರು, ಎಚ್. ಲಿಂಗರಾಜೇ ಅರಸಿನವರು, ಎಂ. ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು, ಸಿ. ಕೃಷ್ಣರಾಯವರು, ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾ ಚಾರ್ಯರು, ಆರ್. ರಘುನಾಥರಾಯರು, ಬಿ. ಸುಬ್ಬರಾಯವರು, ಎಂ.ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಣಪ್ಪನವರು, ಸಿ.ವಾಸುದೇವಯ್ಯನವರು, ಪಂಡಿತ ಅಯ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು.

ಬೊಂಬಾಯಿ ಆಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ : ವಿ.ಬಿ. ಜೋಶಿಯವರು, ಎನ್.ಜಿ.ಕರ್ಗುದರಿಯವರು, ಆರ್.ಎ. ಜಹಗೀರ್ದಾರ್ ಅವರು, ಆರ್.ಎಸ್.ನರ್ಗುಂದಕರ್‌ರವರು, ಪಿ.ಆರ್.ಚಿಕ್ಕೋಡಿಯವರು, ಕೆ.ಎಚ್. ಮುದವೇಡಕರ್‌ರವರು, ಪಿ.ಜಿ.ಹಳಕಟ್ಟಿಯವರು, ವಿ.ಬಿ. ಆಲೂರ್‌ರವರು.

ಮದರಾಸ್ ಆಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ : ಬಿ. ರಾಮರಾಯರು, ರಾಜಗೋಪಾಲ ಕೃಷ್ಣರಾಯವರು, ಎಚ್.ತಿಮ್ಮಕೃಷ್ಣರಾಯವರು, ಎಂ.ಡಿ. ಅಳಸಿಂಗ ರಾಚಾರ್ಯರು, ಎಂ. ವೆಂಕಟರಾಯರು.

ದಕ್ಷಿಣ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ : ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರವರು, ಆರ್.ಎಸ್. ಮಂಗಸೂಲಿಯವರು.

ಹೈದರಾಬಾದು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ : ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರವರು, ಆರ್.ತಾತಾ ಅವರು.

ಕೊಡಗು ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ : ರಾವಬಹದ್ದೂರ್ ರಾಜಕಾರ್ಯ ಪ್ರಸಕ್ತ ಮುತ್ಸಣ್ಣನವರು.

ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮೂಲ ಅಂಗರಚನೆಯ ಒಂಬತ್ತನೆಯ ವಿಧಿಯಂತೆ ರಚಿತವಾದ ಈ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಮಂಡಲಿ, ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಉಳ್ಳದ್ದು ಎಂಬುದು

ಸ್ವಯಂತಸ್ವಪ್ನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಷತ್ತಿನ “ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಸ್ಥಾನವು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು” ಎಂಬ ನಿಯಮವಿತ್ತಾದರೂ, ಅದರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದಿತು. ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇಡೀ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗಬೇಕೆಂಬುದೂ, ಅದು ಅಖಿಲ ಕನಟಕ ಸ್ವರೂಪದ್ದಾಗಿರ ಬೇಕೆಂಬುದೂ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸ್ಥಾಪಕರ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪವಾಗಿತ್ತು. ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಭಿದವಾಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಇದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂಬುದು ಅವರ ಖಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿತ್ತು.

ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ: ಭಾಷಾ ಪರಿಷ್ಕರಣ, ಗ್ರಂಥಾಭಿವೃದ್ಧಿ

ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮೂಲ ಅಂಗರಚನೆ, ನಿಬಂಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿವೆ; ಇವಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಆಯಾ ಕಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಪರಿಷ್ಠಿತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಅಂಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಗಮನವಾಗಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯಾಗಲಿ ದೊರೆತಿರಬಹುದು-ಅಷ್ಟೇ; ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥ ತೀವ್ರ ಬದಲಾವಣೆಗಳೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲವೆನ್ನಬಹುದು.

“ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಷಾ ಪರಿಷ್ಕರಣವೂ, ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಂಥಾಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಉದ್ದೇಶ”ವಾಗಿದ್ದು ವೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಈ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಆರಂಭ ಕಾಲದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಕ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಗಣನೀಯ ಸ್ಥಾನವಿರಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಮಂಡಲಿ ರಚನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಂಬತ್ತನೆಯ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಷರತ್ತೊಂದನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಪರಿಷತ್ತಿನ ನಿಯಮಾವಳಿಯಲ್ಲಿ “ಹೀಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾದ (ಮೂವತ್ತು ಮಂದಿ) ಸಾಧಾರಣ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಐವರಾದರೂ ಪಂಡಿತರಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದವರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟವ ರಾಗಿಯಾಗಲಿ” ಇದ್ದು, ಇವರಲ್ಲಿ ಮೂವರು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದವರಾಗಿಯೂ, ಒಬ್ಬರು ಮದರಾಸು ಆಧಿಪತ್ಯ ದವರಾಗಿಯೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಮುಂಬಯಿ ಆಧಿಪತ್ಯದವರಾಗಿಯೂ ಇರತಕ್ಕದ್ದು” ಎಣಬ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಅವೇನೇ ಇರಲಿ, ಪರಿಷತ್ತು ಯಾವ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶದಿಮದ ಸ್ಥಾಪಿತ ವಾಯಿತೋ, ಅದು ಯಾವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಬಂಧನೆಯಿತ್ತೋ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳು ನಡೆದಿವೆ-ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ - ಮತ್ತು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿನ ಫಲವೂ ಕೈಗೂಡಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶಗಳು ಸಂತೋಷಪ್ರದವಾದುವು.

ರಾಜಾಶ್ರಯ; ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರಲದಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರವೂ ಮೈಸೂರು ರಾಜ ಮನತನವೂ ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದವೆಂಬುದು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡ ಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ, ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಈಗ ರಾಜಾಶ್ರಯ ವಿಲ್ಲವಾದರೂ ಮೈಸೂರು ರಾಜಯ ಸರ್ಕಾರದ ಉತ್ತೇಜನ ಮಾತ್ರ ದಿನೇ ದಿನೇ ಇತ್ಯೋಪೈಶಯವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಕನ್ನಡಡಿಗರ ಪುಣ್ಯವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರವರು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಹಾಪೋಷಕರಾಗಿದ್ದು; ಶ್ರೀಮದ್ಯುವರಾಜ ಕಂಠೀರವ ನರಸಿಂಹರಾಜ ಒಡೆಯರವರೂ ಅವರ ಕುಮಾರರಾದ ಶ್ರೀ ಜಯಚಾಮರಾಜ ಒಡೆಯರವರೂ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ೧೯೧೭ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಎಚ್.ವಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಮೂರನೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಆರಂಭೋತ್ಸವವನ್ನು ಕಂಠೀರವ ನರಸಿಂಹರಾಜ ಒಡೆಯರವರು ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ೧೯೪೦ರಲ್ಲಿ ನೆರವೇರಿದ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಹಬ್ಬದ ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಐಸೂರು ರಾಜಮನೆತನದಿಂದ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಅದರ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಿಗೆ ನೆರವು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಲೇ ಬಂದಿವೆ.

ಪರಿಷನ್ನಂದಿರ ನಿರ್ಮಾಣ

ಪರಿಷತ್ತು ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಅದು ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲೇ ಕಾಲಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿತು. ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯುಳ್ಳ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಅದರ ಘನತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡ ಇಲ್ಲದ್ದು ದೊಡ್ಡ ಕೊರತೆಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಮನಗಂಡು ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖ ರಾದವರೆಂದರೆ, ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಸದಸ್ಯರೂ ೧೯೨೦ರಿಂದ ಹದಿಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪರಿಷತ್ತಿ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆಗಿದ್ದ ರಾಜಸಭಾ ಭೂಷಣ ಕರ್ಪೂರ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರು. ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿದ್ದ ಇವರು ಕಟ್ಟಡ ವಿನ್ಯಾಸ ರಚನೆ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾಗು ವಿವರಗಳಿಗೆ ಸ್ವತಃ ಗಮನಕೊಟ್ಟು, ಅವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು; ಕಟ್ಟಡದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದ್ದ ನಿವೇಶನ ಮತ್ತು ಹಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದವರು. ಈ ಮಹನೀಯರ ಪರಿಶ್ರಮದ ಫಲವಾಗಿ ಈಗ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಟ್ಟಡವಿರುವ ನಿವೇಶನ ಉಚಿತವಾಗಿ ದೊರೆಯಿತು. ಕಟ್ಟಡದ ನಿಧಿಗಾಗಿ ಶ್ರೀಮಹರಾಜ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರವರು ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ, ಶ್ರೀಮದ್ಯುವರಾಜ ಕಂಠೀರವ ನರಸಿಂಹರಾಜ ಒಡೆಯರವರು ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ, ಅಂದು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ರಾಜಬಂಧು, ರಾಜಸೇವಾಧುರೀಣ ಎಂ.ಕಾಂತರಾಜ ಅರಸಿನವರು ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ, ಉದಾರವಾಗಿ ದಾನ ಮಾಡಿದರು; ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಹದಿನಾರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಹಾಯಧನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ನಿಧಿಗೆ ಪರಿಷತ್ತು ತನ್ನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗಿಂತ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿತು. ೧೯೩೧ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೨ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ಕರ್ಪೂರ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರೇ ಕಟ್ಟಡದ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರು. ವಿಶೇಷ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾದ ಈ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ 'ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಪರಿಷನ್ನಂದಿರ'ವೆಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿ ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿದ್ದ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಛೇರಿಯನ್ನು ೧೯೩೩ರಲ್ಲಿ ಅಲಲಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಭವ್ಯ ಭವನದ ಕಟ್ಟಣಿಕೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ನಡೆಸಿದ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಎ, ತಾಂಡೋಣಿಯರ ನಿಷ್ಠಾಪೂರ್ಣ ಸೇವೆ ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯ. ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಡದಿಂದ ಸ್ವಂತ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಕಾಲ ಅತ್ಯಂತ ಶುಭವಾದದ್ದೆಂದರೆ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿಂಚಾಚಿಗೆ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯರಂಗ ಬಹುಮುಖವಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡಿತು.

ಅದಕ್ಕೊಂದು ಹೊಸ ರೂಪ, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಬಂದಿತು. ಪರಿಷತ್ತು ಕೆಲಮಂದಿ ಪಂಡಿತರ ಕೂಟ, ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೂ ಅದಕ್ಕೂ ಅಷ್ಟೇನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಎನ್ನವಂಥ ಭಾವನೆ ತೊಲಗಿತು. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಅದರ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರುವಂತೆ ಆಯಿತು. ಈ ಸಾಧನೆಗಳ ಪ್ರಚೋದಕ ಶಕ್ತಿ ೧೯೩೪ರಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಡಿ.ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪನವರು. ಇವರಿಂದ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಸಂದ ಅಮೂಲ್ಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವ ಮೊದಲು, ಆ ಹಿಂದೆ ಸುಮಾರು ೧೯ ವರ್ಷಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ.

ಈ ಕಾಲದ ಸಾಧನೆ (೧೯೧೫-೧೯೩೩)

ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತು ಪ್ರಾಧನವಾಗಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪರಿಪೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತವಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನಬಹುದು. ಈ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿ ಆಗ ನಡೆದ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದದ್ದೇನಲ್ಲ. ಈ ಬಗೆಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದವರೆಂದರೆ ಬೆಳ್ಳಾವೆ ವೆಂಕಟನಾರಾಯಣಪ್ಪ ನವರು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಹುಟ್ಟಿದಾಗಿನಿಂದ ಅದರ ಅಧಾರ ಸ್ಥಂಭಗಳಲೊಂದರಂತಿದ್ದ ಮಹನೀಯರು ಇವರು. ಇವರ ಶ್ರಮಪೂರ್ಣ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಸೇವೆಯ ಫಲವಾಗಿ 'ಪಂಪ ಭಾರತ', 'ಪಂಪ ರಾಮಾಯಣ' ಗಳು ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ನಿಘಂಟು, 'ಚಾವುಂಡರಾಯ ಪುರಾಣ' 'ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕ' 'ಶಬ್ದಮಣಿ ದರ್ಪಣ' ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಉದ್ಧಂಧಗಳ ಸಂಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಣೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಪಂಪ ಭಾರತದ ಗದ್ಯಾನುವಾದ, ಪಂಪ ರಾಮಾಯಣದ ಗದ್ಯಾನುವಾದ, ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತದ ಗದ್ಯಾನುವಾದ, ಪಂಪ ಭಾರತದ ನಿಘಂಟು, ಷಟ್ಪದಿ ಕಾವ್ಯಗಳ ನಿಘಂಟು, ಕುಸುಮಾವಳಿ ಕಾವ್ಯ- ಇವು ಕೂಡ ಈ ಕಾಲದ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳೇ. ಇದಲ್ಲದೆ ಬೆಳ್ಳಾವಿಯವರು ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾದ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಸಂಪಾದಿಸಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಎರಡು ಬಾರಿ, ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಕಾಲ, ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಇನ್ನೆರಡು ಬಾರಿ - ಒಟ್ಟು ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಗೌರವ ಕೋಶಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದುಂಟು. ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಆರಂಭ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ತದನಂತರ ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ 'ಪರಿಷತ್ತು ಎಂದರೆ ಬೆಳ್ಳಾವೆ ವೆಂಕಟನಾರಾಯಣಪ್ಪನವರು' ಎಂಬಂತಾಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿತ್ತು ಅವರ ಪ್ರಭಾವ, ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ. ಪರಿಷತ್ತಿನ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಹನೀಯರಿವರು. ಇವರ ದುಡಿಮೆ ಮುಂದಿನವರಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಯಿತು.

ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವ

ಇನ್ನು ವಿಶೇಷ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವದ ಮಾತು. ಇದು ಆರಂಭವಾದದ್ದು ೧೯೩೪ರಲ್ಲಿ. ವಸಂತ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವ ಎಂದರೂ ಇದೇ. ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಹೆಸರೂ ರೂಢಿಗೆ ಬಂತು. ಈ ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ, ಆಧುನಿಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಲಾಭ ಪಡೆಯಲು ಪರಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಶಾಲಾ

ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಬರುತ್ತಿದ್ದುದು ಒಂದು ವಿಶೇಷ. ಈ ಉತ್ತಮದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ಊಟ ವಸತಿಗಳಿಗೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಜ್ಞಾನ ಪ್ರಸಾರ ಅವಶ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಜನರ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅಂಥ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪೋಷಕವಾದ ಮನರಂಜನೆಗೂ ಯಥೋಚಿತವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂಬ ತತ್ವ ಆಚರಣೆಗೆ ಬಂದದ್ದು ವಸಂತ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೇ. ಅನಂತರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಸಂಗೀತ, ಕಾವ್ಯವಾಚನ, ನಾಟಕ, ನೃತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಇದು ನಾಂದಿಯಾಯಿತು. ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಲು ಬೆಳ್ಳಾವೆ ವೆಂಕಟನಾರಾಯಣಪ್ಪನವರು ಆರಂಭಿಸಿದ ಸ್ವತಂತ್ರಕಾರ್ಯ ಗುಂಡಪ್ಪನವರ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳ ಮೂಲಕ ಮುಂದುವರೆಯಿತೆನ್ನಬಹುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಗ್ರಂಥಸಂಪತ್ತಿಯ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಕೂಡ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ವಸಂತ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ.

ಸಂಚಾರೋಪನ್ಯಾಸದ ಯೋಜನೆ

ವಿಶೇಷ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವದ ದೇಶವ್ಯಾಪಕ ವಿಸ್ತರಣೆ ಎನ್ನಬಹುದಾದ 'ಸಂಚಾರೋಪನ್ಯಾಸ ಯೋಜನೆ' ರೂಪ ಗೊಂಡದ್ದು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲೇ. ಕನ್ನಡದ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನಪ್ರಸಾರ ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ನಡೆಯಬೇಕು; ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಉದ್ದೇಶ. ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಗೂ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದೇಶವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸಿ, ಕನ್ನಡದ ಮೂಲಕ ಆಧುನಿಕ ಜ್ಞಾನ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ತಿಳಿವನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿ, ಗ್ರಾಮಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತು ಭಾಗಿಯಾಗ ಬೇಕೆಂಬುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಗುರಿ. ಆದರೆ, ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದು ವಿಷಾದನೀಯ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು, ಕನ್ನಡನಾಡು ಒಂದುಗೂಡಿ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನೆಲೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗಿರುವ ಈ ಪರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಧರ್ಮ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಿತಿಗಳ ಸಹಕಾರ ದೊಂದಿಗೆ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ನಡೆಸಲು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸ ಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ, ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕು, ಅವುಗಳ ರೂಪರೇಷೆ ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದು, ಧನದ ಬೆಂಬಲ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಪರಿಷತ್ತಿನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನೂ, ವ್ಯಾಪಕತೆಯನ್ನೂ, ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ಡಿ.ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪನವರು ಮೊದಲಿಗರು ಎಂದರೆ ಉತ್ತೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲ.

ಕನ್ನಡ ಬಾವುಟ : ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಅಚ್ಚುಕೂಟ

ಪರಿಷತ್ತಿನ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಅಮೂಲ್ಯ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಮಹನೀಯರೆಂದರೆ ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು. ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನೂ, ಕಾರ್ಯಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಗಾಧವಾದ ವಿದ್ವತ್ತು, ಮೋಹಕ ವಾಗ್ವೈಖರಿ, ಪ್ರಬಲ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ, ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಉದಾರವಾಗಿ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು. ದೇಹಶ್ರಮವನ್ನೂ ಲಕ್ಷಿಸದೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ, ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ, ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಬಗೆಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಅಭಿಮಾನಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರು. ಕನ್ನಡ(ನಾಡ) ಬಾವುಟವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಭೂಪಟದ ನಕ್ಷೆಯುಳ್ಳ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಲಾಂಛನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರು.

ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಮುದ್ರಣಾಲಯವೊಂದಿದ್ದರೆ ಅದರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯಕ ವಾಗುವುದೆಂದು ಮನಗಂಡ ಈ ಮಹನೀಯರು ಒಂದು ಅಚ್ಚುಕೂಟದ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ೧೯೩೯ರಲ್ಲಿ ೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉದಾರ ದಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರನೆಯ ವರ್ಷ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ವರದಿಗಳು ಮತ್ತಿತರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಲು ಮತ್ತು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಉದ್ದೇಶದ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವಂಥ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಈ ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ಶಕ್ತಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ದಾತೃ ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಮುದ್ರಣಾಲಯ ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿ, ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಾಮೂಲು ಮುದ್ರಣ ಕೆಲಸಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ಹಲವಾರು ಉತ್ತಮ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿದೆ; ಪ್ರಾಕೃತ ಕನ್ನಡ-ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟನ್ನು ಮುದ್ರಿಸುವಂಥ ಬೃಹತ್ಕಾರ್ಯ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಹೆಮ್ಮೆಯ, ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ.

ಮುದ್ರಣಾಲಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಆವರಣದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ೧೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು. ಈಗ ಈ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ-ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟಿನ ಕಾರ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ದಿ|| ಬಿ.ಪುಟ್ಟಣ್ಣನವರ ನೆನಪು ಬರುವುದು ಸಹಜ. ಮುದ್ರಣ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಣಾತರಾಗಿ, ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಪುಟ್ಟಣ್ಣನವರು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ತಮ್ಮ ಪೂರ್ಣ ನೆರವು ಕೊಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲದೆ, ಆರಂಭ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದರ ಗೌರವ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರಾಗಿ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯವನ್ನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಸಿದರು.

ದಾತೃ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಈ ಮುದ್ರಣಾಲಯವನ್ನು 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಚ್ಚುಕೂಟ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಯಿತಾದರೂ, ಅನಂತರ ದಾತೃವಿನ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ 'ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ ಅಚ್ಚುಕೂಟ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಯಿತು. ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ. ಅಚ್ಚುಕೂಟ

ಅವರ ಚಿರಸ್ಮಾರಕವಾಗಿ ಉಳಿದು, ಅವರ 'ಹೊಂಗನಸು' ನನಸಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಪರಿಷತ್ತಿನ ಹೆಸರು: ಮಾರ್ಪಾಟು

ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಸುಮಾರು ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ (೧೯೩೮-೧೯೪೩) ಅನೇಕ ಮಹತ್ವದ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದುವು. ಪರಿಷತ್ತಿನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆದ ಮಾರ್ಪಾಟು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು.

೧೯೧೫ರಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತು ಸ್ಥಾಪಿತವಾದಾಗಿನಿಂದ ಅದನ್ನು 'ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ನಿರ್ದೇಶಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಂಗೀಕೃತವಾದ ನಿಬಂಧನಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿ ಪ್ರಯೋಗವಿತ್ತು. ೧೯೩೮ರವರೆಗೂ ಇದೇ ರೂಪವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಆದರೆ, ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ' 'ಕರ್ಣಾಟಕ' ಎಂಬ ಎರಡು ಪ್ರಯೋಗಗಳೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದುವು. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ "ಕರ್ಣಾಟಕ"ವೆಂದೂ, ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತದ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂದೂ ಬರೆಯುವ ಉಚ್ಚರಿಸುವ, ರೂಢಿಯಿತ್ತು.

ಈ ಎರಡು ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಗ್ರಾಹ್ಯ ಎಂಬ ಬಗೆಗೆ ಪ್ರಬಲವಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚರ್ಚೆ ಆರಂಭವಾದದ್ದು, ಪರಿಷತ್ತತ್ತಿಕೆಯ ಿನೆಯ ಸಂಪುಟದ ಮೊದಲನೆಯ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು (ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೯೩೮ರ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ) ಹಿಂದಿನಿಂದ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ ಪತ್ರಿಕೆ' ಎಂದು ಕರೆದು ಆ ರೀತಿ ಮುದ್ರಿಸಿದಾಗ. ಈ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಆಗಿನ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಮಂಡಲಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಹೆಸರನ್ನು ಪ್ರಬಲ ಕಾರಣಗಳಿಲ್ಲದೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಡದು; ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರು ಮೊದಲು ಇಂಥ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಮ್ಮತಿ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಸದಸ್ಯರು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದರು. ಈ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆಯ ಸಮರ್ಥನೆ, ನಿರಾಕರಣೆಗಳು ಬಿರುಸಿನಿಂದ ನಡೆದುವು.

ಕೊನೆಗೆ, ಈ ವಿಚಾರ ೧೯೩೮ನೆಯ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಕಲ ಸದಸ್ಯರ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂತು. ವಾದ ಪ್ರತಿವಾದಗಳಿಗೆ ಎಡೆಗೊಟ್ಟಿದ್ದ ಈ ಎರಡೂ ರೂಪಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳವರಿಗೂ ನಿರಾಪೇಕ್ಷವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು' ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ಬಹುಮತದಿಂದ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರಿಷತ್ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ ಪತ್ರಿಕೆ' ಎಂದು ಮಾರ್ಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಮತ್ತು ಪರಿಷತ್ತತ್ತಿಕೆಗಳಿಗೆ ಈ ಹೆಸರುಗಳೇ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿವೆ.

ಪರಿಷತ್ತತ್ತಿಕೆ: ಸಂಗ್ರಹಪ್ರತಿ

ಡಿ.ವಿ ಗುಂಡಪ್ಪನವರ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೂ ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯಿತಷ್ಟೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತು ತನ್ನ ಸದಸ್ಯರೊಡನೆ

ಸಂಪರ್ಕನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಆಗಂದಾಗ್ಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆನಿಸಿತ್ತು. ಆಗ ಪರಿಷತ್ತು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದುದು 'ಪರಿಷತ್ ಪತ್ರಿಕೆ'ಯೊಂದನ್ನೇ. ಅದು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿದ್ವತ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದುಬಂದಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರೊಡನೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ತೋರಿಬಂತು. ಆದರೆ, ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಂದಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ, ಒಂದು ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪರಿಷತ್ ಪತ್ರಿಕೆಯ 'ಸಂಗ್ರಹಪ್ರತಿ'ಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಆರು ರೂಪಾಯಿ ಚಂದಾ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಪರಿಷತ್ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನೂ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಚಂದಾ ಕೊಡುವ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಪ್ರತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಯಿತು.

ಕನ್ನಡ ನುಡಿ

ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರೊಡನೆ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಬಗೆಗೆ ನಡೆಸಿದ ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದದ್ದೇ. ಆದರೆ, ಅದನ್ನು ವಿಸ್ತಾರಗೊಳಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದೇ ಇತ್ತು. ಈ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಬಂದ ತರುಣದಲ್ಲೇ ನಡೆಯಿತು. ೧೯೩೮ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಲಿನೆಯ ತಾರೀಖು ವಿಜಯ ದಶಮಿಯ ದಿನ 'ಕನ್ನಡ ನುಡಿ' ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಅ.ನ. ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ಅದರ ಪ್ರಥಮ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ನಿಯೋಜಿತರಾದರು. ಈ ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿವೆ.

"ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರಕಟನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ 'ಪರಿಷತ್ತತ್ತಿಕೆ' ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಹೊರಟು ಮೇಲುಮಟ್ಟದ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಭಾಷಾ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನೂ, ಪರಿಶೋಧನೆಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಚಯವುಳ್ಳವರ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿರುವುದು ಪರಿಷತ್ತಿನಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಅದು ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದೇ."

ಆದರೆ, ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ, ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡಿಗರಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕರೆ ಇರಬೇಕಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನೂ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನೂ, ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ, ಮುಂದಿನ ನಮ್ಮ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನೂ ಹರಡುವುದೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ವಿದ್ಯಾಪೀಠ ವಾಗುವುದೂ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು, ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ, ಇದೇ ಹೆಚ್ಚು ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, 'ಕನ್ನಡ ನುಡಿ'ಯನ್ನು ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿ ಹೊರಡಿಸಲಾಯಿತು. ಆಗಾಗಿನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳೂ, ಉತ್ಸವ, ಉಪನ್ಯಾಸಾದಿಗಳೂ, ಸುದ್ದಿಗಳೂ, ಕನ್ನಡ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೂ ಮಹಾಜನರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಇದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ."

ನಿರೀಕ್ಷಿದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಸಂಪತ್ತು ಒದಗದೆ ಹೋದುದರಿಂದ 'ಕನ್ನಡ ನುಡಿ'ಯನ್ನು ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು

ಬರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹೋಯಿತು. ಆದರೆ, ಪರಿಷತ್ತು ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಗೊಡದೆ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿತು. ಈಗ ೧೯೬೯ನೇ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಅದನ್ನು ಪಕ್ಷಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅಂತೂ ಕಳೆದ ಮೂವತ್ತೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ 'ಕನ್ನಡ ನುಡಿ'ಯನ್ನು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ.

ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟನೆ

ಬೆಳ್ಳಾವೆ ವೆಂಕಟನಾರಾಯಣಪ್ಪನವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಗ್ರಂಥಗಳ ವಿಚಾರನವನ್ನು ಹಿಂದೆಯೇ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಮೂಲ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳು ಪ್ರಕಟವಾದುದು; ೧) ಕನ್ನಡ ಬಾವುಟ ೨) ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಚರಿತ್ರೆ ೧೯೩೮ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಪ್ರಕಟವಾದ 'ಕನ್ನಡ ಬಾವುಟ' ಈಗಾಗಲೇ ಐದು ಬಾರಿ ಪುನರ್ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಇಂಥ ಗ್ರಂಥದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಷ್ಟಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥ ಒಂದು ಕಾವ್ಯ ಸಂಕಲನ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏಳನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟವಾಗುವವರೆಗಿನ ಕನ್ನಡ ಬೆಳೆಯನ್ನು ೧) ಶಾಸನಗಳು, ೨) ಪೂರ್ವ ಸಾಹಿತ್ಯ, ೩) ನಾಡ ಪದಗಳು, ೪)

ಇಂದಿನ ಹೊಸ ಕವಿತೆ - ಈ ನಾಲ್ಕು ತೆನೆಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದೆ. ಈ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಶ್ರೀಯವರು (ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು) ಹೇಳಿರುವಂತೆ "ಕಾಲಕಾಲದ ಭಾಷೆಯ ಮಾರ್ಪಾಟುಗಳು, ಛಂದಸ್ಸಿನ ಬಗೆಬಗೆಯ ಕುಣಿತ, ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಸೊಬಗು, ಹೃದಯ, ಧರ್ಮಗಳು, ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಜೀವಗುರಿಗಳು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ ಪ್ರೇಮಗಳು, ಒಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ, ಹಿಂದಿನ ಮಹತ್ವದ ಸಮಸ್ಯಾರ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಇಂದಿನ ಮಹತ್ವದ ದೈಯ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳು, ನಾಡನಾಡಿಯ ಮಿಡಿತ ಯಾವ ಯಾವುದು ಕನ್ನಡ ಬಾವುಟದಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಮ್ಮಿದ ಜೀವ ಜೀವಾಳವೋ ಅದನ್ನೇ ತೆಗೆತೆಗೆ ಆಯ್ದು ತೆಕ್ಕೆ" ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಮೊದಲನೆಯ ಮುದ್ರಣ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮಾರಾಟ ವಾದುದರಿಂದ, ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅನಂತರ ಈ ಗ್ರಂಥ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರಿಂದಲೇ ಪರಿಷ್ಕೃತವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಮತ್ತೆ ನಾಲ್ಕು ಮುದ್ರಣಗಳು ಹೊರಬಿದ್ದಿವೆ.

'ಕನ್ನಡ ಬಾವುಟ'ದ ಎರಡನೆಯ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಮುದ್ರಣ ಪ್ರಕಟವಾದಂದಿನಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಕಳೆದ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ರಂಗದಲ್ಲಿ ವಿಪುಲವಾದ ಬೆಳೆ ಬಂದಿದೆ. ಹೊಸ ಹೊಸ ವರ್ಗದ ಬೆಳಸುಗಳೂ ಕೈಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡು 'ಕನ್ನಡ ಬಾವುಟ'ವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ, ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದು ಶ್ರೀಮದ್ಭವರಾಜ ಕಂಠೀರವ ನರಸಿಂಹರಾಜ ಒಡೆಯರವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನವೀನ ಜ್ಞಾನ ಪ್ರಸಾರಕವಾದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ೨೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿದ್ದರು. ಈ ದತ್ತಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಂಗಪುರಂ ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ರಚಿಸಿದ 'ಜ್ಯೋತಿರ್ವಿ ನೋದಿನಿ' ಎಂಬ ಖಗೋಳ ವಿಜ್ಞಾನ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ೧೯೩೧ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ೧೯೪೦ರಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತು ಆಚರಿಸಿದ ಬೆಳ್ಳಿಯ

ಹಬ್ಬದ ನೆನಪಿಗಾಗಿ 'ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಚರಿತ್ರೆ'ಯನ್ನು ಈ ದತ್ತಿಯ ನೆರವಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಯಿತು.

'ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಚರಿತ್ರೆ' ಅಪೂರ್ವ ಗ್ರಂಥ. ಅದುವರೆಗೆ ಅಂಥ ಗ್ರಂಥ ಯಾವುದೂ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಮೂರು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಭಾಗ, ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ಎರಡನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಧರ್ಮಗಳ ವಿವರಣೆ ಇದೆ. ಮೂರನೆಯದು ಕಲೆಗಳ ವಿವರಣೆಗೆ ಮೀಸಲಾದದ್ದು. ಈ ಮೂರು ಭಾಗಗಳು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಡಾ.ಸಾಲತೊರೆ ಮತ್ತು ದೇಸಾಯಿ ಪಾಂಡುರಂಗರಾಯರು, ಡಾ.ಎಸ್.ಸಿ.ನಂದೀಮಠ ಹಾಗೂ ಎಂ.ಎಚ್.ಕೃಷ್ಣ ಅವರಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು.

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಕಲಾತ್ಮಕ ಸಾಧನೆಗಳ ಸಮಗ್ರ ಸ್ಥೂಲ ದರ್ಶನವನ್ನು ಈ ಗ್ರಂಥಗಳು ಒದಗಿಸಿವೆ. ಇವು ಕೂಡ ಕೆಲವು ಬಾರಿ ಪುನರ್ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದು ಈ ಗ್ರಂಥದ ಉಪಯುಕ್ತತೆಗೆ ನಿರ್ದರ್ಶನವಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು

ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ತರುಣ ತರುಣಿಯರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಧ್ಯಯನದ ಬಗೆಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು, ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ನಿಯೋಜಿಸಿದ ಮುಖ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೆಂದರೆ 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು'. ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಆರಂಭವಾದದ್ದು ೧೯೪೦ರಲ್ಲಿ. ಆಗ ಅಣುಗ, ಕಾವ, ಜಾಣ ಎಂಬ ಮೂರು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲವು ಕಾಲಾನಂತರ 'ಅಣುಗ' ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಉಳಿದೆರಡನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ 'ರತ್ನ' ಎಂಬ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೂಡ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿತೆಂಬುದು ಇಂಥ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ಜನತೆ ತೋರಿದ ಆಸಕ್ತಿಯ ದ್ಯೋತಕ.

ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾಧನೆ, ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಬಗೆಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಿದ್ದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ೧೯೩೮ರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಹಾಯಕ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. "ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಪರಿಷತ್ತಿನೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ" ಈ ಸಮಿತಿಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಇಂದಿಗೂ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ 'ಮಹಿಳಾ ಶಾಖೆ'ಯೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಹೀಗೆ, ಪರಿಷತ್ತಿನ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರಭಾವಗಳನ್ನು ಬಹುಮುಖವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದ 'ಶ್ರೀ'ಯವರ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ 'ಪರಿಷತ್ತಿನ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಹಬ್ಬ' ಕೂಡ ೧೯೪೦ನೇ ಜೂನ್ ೩೦ ಮತ್ತು ಜುಲೈ ೧ನೆಯ ತಾರೀಖುಗಳಂದು ವಿಶೇಷ ವೈಭವದಿಂದ ನಡೆಯಿತು. ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಹಾ ಪೋಷಕರಾಗಿದ್ದ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರು ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು ಈ ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಕನ್ನಡದ ಏಳೆಯನ್ನು ಕೋರಿದರು.

ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ವಿಪುಲ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಅಗ್ರಗಣ್ಯರು. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರ ಅನಂತರ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿಯನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದವರು ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು. ಈ ಪದವಿಯಲ್ಲಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಇವರೇ ಕೊನೆಯವರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ನಿಬಂಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಆದ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನ : ನಿಬಂಧನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಟು

ಪರಿಷತ್ತು ಆರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬರು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಆರಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ವಾಸಿಸುವವರಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮ ಆರಂಭ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿತಾದರೂ, ಅನಂತರ ಅದರಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ, ಪರಿಷತ್ತಿನ “ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು, ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಮತ್ತು ಗೌರವ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಿವಾಸಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು” ಎಂಬ ನಿಯಮ ಏರ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ಬದಲಾವಣೆಯಂತೆ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ವಾಸಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಏರ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಾಗಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಿವಾಸಿಗಳಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಪಾಟಿಯುಂಟಾಯಿತು. ಶ್ರೀಮದ್ಭವರಾಜ ಕಂಠೀರವ ಒಡೆಯರವರು ೧೯೨೫ರಲ್ಲಿ ಪರಿಷದಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮೇಲಂತೂ ಈ ಪದ್ಧತಿ ದೃಢವಾಯಿತು; ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕಂಠೀರವ ನರಸಿಂಹರಾಜ ಒಡೆಯರೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ೧೯೪೬ವರೆಗೂ ನಡೆದುಬಂತು. ಆ ವರ್ಷ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೯ನೇ ತಾರೀಖು ಕಾಸರಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಕಲ ಸದಸ್ಯರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಅಂಗೀಕೃತವಾಯಿತು. ಅದರ “ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಪಸಕ್ತ ವರ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಆಡಳಿತ ಜವಾಬ್ದಾರರೂ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಈಗಿರುವ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನ ಮುಂದೆ ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಮಗೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಲು ಅನಾನುಕೂಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಸಮಿತಿ ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ನಿಯಮಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ವರ್ಷದಿಂದಲೇ ಈ ನಿರ್ಣಯವು ಆಚರಣೆಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು” ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

ಈ ನಿರ್ಣಯಾನುಸಾರ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನ ಒಡನೆಯೇ ರದ್ದಾಯಿತು. ೧೯೪೭ರಲ್ಲಿ ಕಾಸರಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಗೊಂಡಿದ್ದ ತಿರುಮಲೆ ತಾತಾಚಾರ್ಯ ಶರ್ಮ ಅವರು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆದರು. ಅನಂತರ ೧೯೪೯ರಲ್ಲಿ ಕಲಬುರ್ಗಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ರೆವರೆಂಡ್ ಉತ್ತಂಗಿ ಚನ್ನಪ್ಪನವರು ಪರಿಷದಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿಗೆ ಬಂದರು. ಆಮೇಲೆ ಸೊಲ್ಲಾಪುರದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಾಧ್ಯಕ್ಷ ಎಂ.ಆರ್.ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮೂರ್ತಿ ಅವರ ಸರಿ. ಇವರು ಪರಿಷದಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಏರ್ಪಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಯಿತು. ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನದ ಅವಧಿ ಮೂರು ವರ್ಷ ಎಂದು ನಿಗದಿಯಾಯಿತು. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿಯವರು ಇನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಮುಂದುವರೆದರು.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯ, ನೀತಿ ರೀತಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಮ್ಮೇಳನಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನೇ ಪರಿಷದಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ನಿರ್ಣಯರೂಪಿತ ವಾಯಿತೆನ್ನಬಹುದು. ಆದರೆ, ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾನುಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಾಗಿದ್ದಿತು. ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗುವವರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಿವಾಸಿಗಳಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ-ಅವರು ಪರಸ್ಥಳ ವಾಸಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತಡೆ ತೊಡಕು ಉಂಟಾಗುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿತು.

ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮೂರು ದಿನ ಉತ್ಸವ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶವಿದ್ದಿತೆಂಬುದು ನಿಜ. ಆದರೆ, ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಲು ೧೯೩೯ರಷ್ಟು ಹಿಂದೆಯೇ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಆ ವರ್ಷ ಅಂಗೀಕೃತವಾದ ನಿರ್ಣಯವೊಂದರಂತೆ ಸಮ್ಮೇಳನಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಣಯ ಏರ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅಲ್ಲದೆ, ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ನಿರ್ಣಯಗಳ ಬಗೆಗೆ ಪರಿಷತ್ತು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಮ್ಮೇಳನಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಅವರ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯುವುದು ರೂಢಿಗೆ ಬಂತು. ಆದ್ದರಿಂದ ೧೯೪೭ರ ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ನಿರ್ಣಯ ಪ್ರಯೋಗಶೀಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವೆಂದರೂ, ಉಪಯುಕ್ತತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ.

ಸದಸ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ - ದತ್ತಿ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು

ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯಂಗಾರರು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಸುಮಾರು ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ಸ್ವಂತ ಹಣದ ವೆಚ್ಚವನ್ನೂ ಶರೀರ ಶ್ರಮವನ್ನೂ ಲಕ್ಷಿಸದೆ, ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು, ಸಭೆಗಳನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ, ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಗಮನವೂ, ಆಸಕ್ತಿಯೂ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಆಜೀವ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದರು. ಮಾಸ್ತಿಯವರ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾಗಿ, ಅವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಒಟ್ಟು ಎರಡು ಸಾವಿರದ ಐದುನೂರರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿತು. ಅಂದಮೇಲೆ ಸದಸ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣದ ಬಗೆಗೆ ಮಾಸ್ತಿಯವರು ಕೈಗೊಂಡಿರಬೇಕಾದ ಸಾಧ್ಯ ಎಷ್ಟು ಹಿರಿದಾದದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

“ಉಪನ್ಯಾಸದ ಏರ್ಪಾಡು ಸದಸ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಪರಿಷತ್ತು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯವೆಂದರೆ, ಉಪನ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ, ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಿಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲು ಪುಣ್ಯವಂತರಿಂದ ದತ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಅವನ್ನು ಶಾಶ್ವತ ನಿಧಿಯಾಗಿ ಇರಿಸಿ, ಆ ನಿಧಿಗಳಿಂದ ಬರುವ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು.” ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದ ಮಾಸ್ತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ

ಹಲವಾರು ದತ್ತಿಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಬೆಳ್ಳಾವೆ ವೆಂಕಟನಾರಾಯಣಪ್ಪನವರ ಸ್ಮರಣ ನಿಧಿ; ಜಾವಳಿ ಗಣೇಶರಾಯರು ಕೊಟ್ಟ ಉಪನ್ಯಾಸ ನಿಧಿ; ಸೋಸಲೆ ಗರಳಪುರಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ವೆಂಕಟಸುಬ್ಬಮ್ಮನವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ ನಿಧಿ; ತೂಬುಗೆರೆ ನಂಜಪ್ಪನವರು, ಎ.ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು, ಶ್ರೀಮತಿ ಪಂಕಜಮ್ಮನವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ನಿಧಿಗಳು ಹೀಗೆ.

ಕರ್ಣಾಟಕದ ರಾಜಕೀಯ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕೆಲಸ ತಳಹದಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ್ದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಸ್ತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಮತ್ತೆ ೧೯೫೩-೫೪ರಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ: ಸರಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಸಹಕಾರ

ಅನಂತರ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದವರು - ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾಯರು. ಇವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು - ಭಾಷಣ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ, ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರೆದವು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಮೈಸೂರಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯನ್ನೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಈ ಇಲಾಖೆ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತು ಭಾಗಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಆದ್ಯಂತ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ವಹಿಸಿತು. ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ಕಾರ್ಯಗಳ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಉದಾರವಾದ ಧನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿತು. ಈ ದ್ರವ್ಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪರಿಷತ್ತು 'ಕನ್ನಡ ಬಾವುಟ' ಮತ್ತು 'ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕ'ಗಳನ್ನು ಪುನರ್‌ಮುದ್ರಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಉಪಯುಕ್ತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ಕೂಡ ಶಕ್ಯವಾಯಿತು.

ಸಮ್ಮೇಳನಾಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳ ಸನ್ಮಾನ

ಮೂರ್ತಿರಾಯರ ಅನಂತರ ಬಿ. ಶಿವಮೂರ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಗೊಂಡರು. ಇವರು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲೇ ವಿಸ್ತೃತ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ರಚನೆಯಾಗಿ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋದಯವಾಯಿತು. ಈ ಸಂತೋಷ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತು ೧೯೫೬ನೆಯ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೨ನೆಯ ತಾರೀಖು ಹಿಂದಿನ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸನ್ಮಾನ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿತು. ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಹಾಪೋಷಕರಾಗಿದ್ದ ಮೈಸೂರಿನ ರಾಜ್ಯಪಾಲ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜ ಶ್ರೀ ಜಯಚಾಮರಾಜ ಒಡೆಯರವರು ಈ ಮಹಾ ಸಮಾರಂಭದ ಆರಂಭೋತ್ಸವವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿಪುಲವಾಗಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಪರಿಷತ್ತಿನ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು.

ನಿಘಂಟು ನಿರ್ಮಾಣ

"ಕನ್ನಡ-ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟುವೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯು ಆದಿಯಿಂದಲೂ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿತ್ತು" ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಚಾರವೇ. ೧೯೧೯ರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ೧೯೩೦ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪರಿಷತ್ತು ತನ್ನ ಪಂಡಿತ ವರ್ಗದ ಸಹಾಯದಿಂದ 'ಷಟ್ಪದಿ ಕಾವ್ಯಗಳ ಕನ್ನಡ-ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು' ಮತ್ತು ಹಲವು ಪ್ರಾಚೀನ ನಿಘಂಟುಗಳಿಂದ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ 'ನಿಘಂಟುಗಳ ನಿಘಂಟು', 'ಪಂಪ ಭಾರತ ನಿಘಂಟು' - ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ನಿಘಂಟುಗಳ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿತ್ತು. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ವಿವರಿಸುವ ಪ್ರಮಾಣಭೂತವಾದ ಒಂದು ನಿಘಂಟು ಇಲ್ಲದ ಕೊರತೆಯಿದ್ದೇ ಇತ್ತು. ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಆರಂಭವಾದದ್ದು ೧೯೧೯ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ. ಆ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶವಾಗಿದ್ದು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಕಲ ಸದಸ್ಯರ ಸಭೆ, ಇಂಥ ನಿಘಂಟಿನ ರಚನೆಯ ಬಗೆಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ ಅವನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವಂತೆ ಕಾರ್ಯ ಸಮಿತಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಿದ್ಧತೆಗಳಾದ ಮೇಲೆ ೨೨-೦೨-೧೯೪೪ರಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಕೋಶದ ಕಾರ್ಯಾ ಲಯವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಶಬ್ದಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕಾರ್ಯ ನಿಘಂಟಿನ ಮೊದಲ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಆರಂಭವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ಈ ನಿಘಂಟಿನ ರೂಪರೇಷೆಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರಿಸಿದ ಮಾದರಿ ಪುಟಗಳು ಹೊರಬಿದ್ದದ್ದು ೧೯೫೩ರ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಹಲವಾರು ಮಂದಿ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಈ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡರು. ಇದೇನೋ ಸಂತೋಷ ವಿಚಾರವಾದರೂ, ನಿಘಂಟಿನ ಮುದ್ರಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಅಷ್ಟೇನೂ ಸುಲಭವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿಘಂಟು ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಜನಬಲ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮತ್ತು ಮುದ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಣ ಬೇಕಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸುಲಭವಾದ ಕೆಲಸವೇನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಶಿವಮೂರ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಅನಂತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿಗೆ ಬಂದ ಜಿ. ವೆಂಕಟಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರೂ ನಿಘಂಟುವಿನ ಪ್ರಕಟನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಧನಬಲವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಹಳವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿ ಕೃತಕೃತ್ಯರಾದರು. ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗೌರವವನ್ನೂ ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನೂ ಬೆಳೆಸಿ ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುವಂಥ ಪ್ರಕಟಣೆಯಾದ ಕನ್ನಡ-ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟುವಿನ ಮೊದಲನೆಯ ಸಂಚಿಕೆ ಪ್ರಕಟವಾದದ್ದು ತಾರೀಖು ೨೬-೦೪-೧೯೬೪. ಈವರೆಗೆ ಹನ್ನೊಂದು ಸಂಚಿಕೆಗಳು ಪ್ರಟವಾಗಿವೆ. ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಸಂಚಿಕೆ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ನಿಘಂಟುವಿನ ಮೊದಲನೆಯ ಸಂಪುಟ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಪುಟದ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರದ ನೂರಾ ಮೂವತ್ತು. ಈ ನಿಘಂಟು ಪೂರ್ಣವಾದಾಗ ಅದು ಡೆಮಿ ಚತುಷ್ಟತ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫೦೦೦ ಪುಟಗಳಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬಹುದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯಿದೆ. ಈ ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ವಿವರಣೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಪ್ರಮಾಣಭೂತವಾದ ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ

ನಿಘಂಟು. ಈ ತೆರನಾದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ನಿಘಂಟು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲು. ಭಾರತದ ಮತ್ತಿನ್ನಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಈವರೆಗೆ ಇಂಥ ನಿಘಂಟು ಪ್ರಕಟವಾದಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಸಾರಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಳಗೊಂಡು ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ವಿಧಾನದಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ನಿಘಂಟು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿಘಂಟು ನಿರ್ಮಾಣ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಘಟನೆಯೆಂಬುದು ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹೆಮ್ಮೆಯನ್ನಂಟು ಮಾಡುವಂಥ ವಿಚಾರ.

ಪರಿಷತ್ಕಾರ್ಯದ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ : ತ್ರೈವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ

೧೯೬೯ನೇ ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಅವರು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ, ನಿಘಂಟುವಿನ ಆರು ಸಂಚಿಕೆಗಳು ಪ್ರಕಟವಾದುವು. ಅಂದರೆ, ಅವುಗಳ ಪ್ರಕಟನೆಯನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ವೇಗ ಸ್ತುತ್ಯಾರ್ಹವಾದದ್ದು.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಸಂಗೋಪನೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತವಾದ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪದ್ಧತಿ ೧೯೬೩ರಿಂದಲೂ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇವುಗಳು ಜೊತೆಗೆ, ಪರಿಷತ್ತು, ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಿಚುಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ನಡೆಸಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಧ್ಯೇಯ ಸಾಧಕವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಆಗಬೇಕೆಂಬುದೂ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಢವಾಗಿ ಪ್ರಚುರಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬುದೂ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ಕೆಲವು ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತ ಸಮಿತಿಗಳು ಚುರುಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದು ಉಂಟು. ಆದರೆ, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಫಲ ದೊರೆಯಿತೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆದರೂ, ಕನ್ನಡದ ಕೆಲಸ, ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸಹಕಾರಗಳಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾಬೇಕೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಧ್ಯೇಯ ಸಾಧನೆ ಶ್ರಮಪೂರ್ಣವಾದರೂ ಸಾಧನಾರ್ಹವಾದದ್ದು.

ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಅವರು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಈ ಅಂಶಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟು ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಈಗ ಒಂದು ವಿಶಾಲ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದರ ರಾಜಕೀಯ ಐಕ್ಯತೆಯೇನೋ ಸಾಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಬಗೆಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಗೆ ಇದು ತಳಹದಿ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಮನಗಂಡ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಅವರು ಈ ಉದ್ದೇಶಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಒಂದು ತ್ರೈವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಕರಡನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರು. ೧೯೬೯ನೇ ಆಗಸ್ಟ್ ೩ನೆಯ ತಾರೀಖು ಅದನ್ನು ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಿ, ಯೋಜನೆಯ ಬಗೆಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಅವರ ಈ ಬಿನ್ನಹಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ದೊರೆಯಿತು. ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲದೆ

ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಶಾಸಕರು, ಕಲಾವಿದರು ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಮಂದಿಯಿಂದ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳು ಬಂದವು.

೧೯೬೯ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨೫ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ನಡೆದ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ನಡೆದ ಸಕಲ ಸದಸ್ಯರ ಸಭೆಯಲ್ಲೂ ಇವುಗಳ ಕೂಲಂಕುಷ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆದು ತ್ರೈವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಪರಿಷ್ಕೃತವಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಅಂಗೀಕೃತವಾದ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು ಇವು:

೧. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಇವು ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೊಳಪಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮೂಲಧ್ಯೇಶಗಳನ್ನು ಸಆಧಿಸುವ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊರತಕ್ಕದ್ದು. ಈಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘಗಳಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

೨. ೧೯೭೦ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನೂ, ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಮಹೋತ್ಸವಗಳ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಮರಣ ಸಂಪುಟವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

೩. ಪರಿಷತ್ತು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವ 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿ'ಯಲ್ಲಿ ವಿಧ್ವತ್ಪೂರ್ಣವಾದ ಲೇಖನಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಚೀನ ಕೃತಿಗಳನ್ನೂ, ಖ್ಯಾತಿಯುಳ್ಳ, ಬಹಿಷ್ಕಾರಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ದಾಖಲೆ ರೂಪದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು, ಜನಪದ ಗೀತೆ ಮುಂತಾದವನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

೪. ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುವ 'ಕನ್ನಡ ನುಡಿ'ಯನ್ನು ಪಕ್ಷಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಾಡಿನ ಮತ್ತು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸುದ್ದಿಗಳು, ಸುತ್ತೋಲೆಗಳು, ಪ್ರಕಟಣೆಗಳಿಗೂ, ಕನ್ನಡ ಸಂಘಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಿಗೂ ಪ್ರಕಟಣಾವಕಾಶವಿರತಕ್ಕದ್ದು.

೫. ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಪುನರ್ಮುದ್ರಣವಾಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಗ್ರಂಥಗಳು, ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥಗಳು, ಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ, ವಿಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಗ್ರಂಥಗಳು, ಭಾಷಾಂತರ ಕೃತಿಗಳು ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ವರ್ಗದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೂರು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನಾದರೂ ಹೊರತರತಕ್ಕದ್ದು.

೬. ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾದವರಿಗೆ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ದೊರೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

೭. ಈಗ ಇರುವ ಹದಿನಾರು ದತ್ತಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ದತ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ದತ್ತಿ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತೆಯೂ, ಅವುಗಳನ್ನು ಗ್ರಂಥರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವಂತೆಯೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

೮. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಕಾರ ಪಡೆದು ಪ್ರಚಾರೋಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

೯. ಈಗ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಜೊತೆಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ನಡೆಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

೧೦. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲದೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.

೧೧. ಆಡಳಿತ, ನ್ಯಾಯವಿತರಣೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ರಂಗಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಬಳಸುವಂತೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ತರತಕ್ಕದ್ದು.

೧೨. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ, ಇತರ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುವ ಜನರಿಗೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತಕ್ಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು; ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಅರ್ಹತಾ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

೧೩. ಹೊರ ನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡು, ನುಡಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿಡಲು ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

೧೪. ಸ್ವತಃ ಪ್ರಕಾಶಕರಾಗಿರುವ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಅವರ ಗ್ರಂಥ ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಲು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಚ್ಚುಕೂಟದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ಸುಮಾರು ಹದಿನೈದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗಬಹುದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯಿದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಉದಾರವಾಗಿ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ಸಹಕರಿಸಿ ಉದಾರವಾಗಿ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿತವಾಗಿರುವ ಕೆಲವಾರು ಕಾರ್ಯಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿವೆ, ಆಗುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ. ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದ 'ಕನ್ನಡ ನುಡಿ' ಈಗ ಪಕ್ಷ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದೆ; ಪರಿಷತ್ತಿನ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗೆಗೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ; ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನೂ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನೂ ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ವೈಭವದಿಂದ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಸ್ಥಾಪಿತವಾದದ್ದು ೧೯೧೫ರಲ್ಲಿ. ೧೯೪೦ರಲ್ಲಿ ಅದರ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಹಬ್ಬ ನಡೆಯಿತು. ೧೯೬೫ರಲ್ಲಿ ಹೊನ್ನಿನ ಹಬ್ಬವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಹೋಗಿದ್ದಿತೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದೊಡನೆಯೇ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು, ಅದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಉಪಕುಲಪತಿ ಪ್ರೊ. ಜವರೇಗೌಡ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿರುವ ೪೭ನೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನವೂ, ಈ ಮಹೋತ್ಸವವೂ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ಪ್ರಭಾವಗಳು ಬಹುಮುಖವಾಗಿ ಹರಡುವುದಕ್ಕೂ, ತ್ರೈವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ನುಡಿಗಳ ಏಳಿಗೆ ಮುಂದುವರೆಯುವುದಕ್ಕೂ ನೆರವಾಗಲೆಂದು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪರವಾಗಿ ಹಾರೈಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸ ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರರ ನಿಧನ :

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ತೀವ್ರ ಸಂತಾಪ

ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರರ ನಿಧನಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ತೀವ್ರ ಸಂತಾಪವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಕುಳಿತು ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಸಾಧನೆ ಅವರದು. ಎಂಬತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವ ಅವರು ಕನ್ನಡ, ತುಳು, ಮಲೆಯಾಳಂ ಮೂರೂ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿದ್ದ ಅವರ ಮಹತ್ವದ ಕಥೆಗಾರರು ಅವರ 'ತೀರದ ತೆರೆ' 'ಎಲೆಗಳ' ಮತ್ತು 'ಕಿಂಪು ನೆನಪು' ಕೃತಿಗಳು ಬಹುದನವರು ಮೆಚ್ಚಿಗೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿವೆ.

ಕಂಬಾರರ 'ಜೋಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿ'ಯನ್ನು ಅವರು ತುಳು ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ 'ಮೋಯಾ ಮಲೆಯಾಳಂ ಕನ್ನಡ ಪದಕೋಶ' ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದ್ದು, ಪದಕೋಶವೆಂದು ಸೂಚಿತವಾಗಿದ್ದರೂ ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪದಿಂದ ವಿಶ್ವಕೋಶವೇ ಆಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಲಯವೊಂದು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರೊಬ್ಬರೇ ಸಾಧಿಸಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರರ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರ. ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮೇಳಕ್ಕೆ ಅವರು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಹೊಸ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಪೌರಾಣಿಕ ವಸ್ತುವು, ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಒಳನೋಟಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಕಾಲೀನ ಹೊರ ಚಾಚುಗಳೊಂದಿಗೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರು ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಬರೆದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಹಿನ್ನೆಲೆಗೆ ಸರಿದು ಪ್ರಯೋಗಶೀಲತೆ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರರು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡೇ ಹೊಸತನ ತಂದರು ಅವರ 'ಸಹಸ್ರ ಕವಚ ಮೋಕ್ಷ' 'ಕಾಯಕಲ್ಪ' 'ತ್ರಿಪುರ ದಹನ' 'ಗಂಗಾವರಣ' 'ವಂಶವಾಹಿನಿ' ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಸಂಗಗಳಂತೂ ದಾಖಲೆ ಮಾಡಿವೆ. ಭಾಷೆ, ಕಥನ ತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಗೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ಆಧುನಿಕ 'ಪಾರ್ಥಿವ' ಎನ್ನುವ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಯಕ್ಷಗಾನ ವರ್ಣಿಕೆಗಳ ಕುರಿತೂ ಕೂಡ ಅವರ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರ ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಕರು ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರರು, ಪುತ್ರರೂ ವಿವೇಕಾನಂದ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಂದರ್ಶಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಮಹತ್ವದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಕಡಲ ತಡಿಗೆ ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಪಾಠ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಹೊಸತನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ೮೭ನೆಯ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆರೋಗ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಅವರು ದೂರದ ಹಾವೇರಿಗೆ ಬರಲು ಒಪ್ಪಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಅವರು ಸ್ಮರಿಸಿದರು.

ಶಾ.ಮಂ. ಕೃಷ್ಣರಾಯರಿಗೆ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪಿ.ಕೆ. ನಾರಾಯಣ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಖ್ಯಾತ ಬರಹಗಾರರು, ಅನುವಾದಕರೂ, ಸಂಘಟಕರೂ, ಅಧ್ಯಾಪಕರೂ, ಪತ್ರಕರ್ತರೂ ಆದ ಶಾ.ಮಂ. ಕೃಷ್ಣರಾಯರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಶ್ರೀ ಟಿ.ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ಪಿ.ಕೆ.ನಾರಾಯಣ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯು ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು.

ಡಾ.ವರದಾ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅವರು ಈ ದತ್ತಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದು, ೨೦೧೭ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಒಬ್ಬ ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನೀಡುತ್ತಾ ಬರಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನೇತೃತ್ವದ ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಡಾ.ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜು, ನೇ.ಭ.ರಾಮಲಿಂಗಶೆಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಬಿ.ಎಂ.ಪಟೇಲ್ ಪಾಂಡು ಹಾಗೂ ದತ್ತಿ ದಾನಿಗಳಾದ ಡಾ.ವರದಾ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅವರು ಇದ್ದರು.

ಶಾ.ಮಂ.ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ಮೂಲತಃ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾಗಿದ್ದು, ೧೯೪೨ರ ಜೂನ್ ಒಂದರಂದು ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಆದರೆ, ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ವಾಗಿದ್ದು ಗೋವಾ. ೧೯೬೧ರಲ್ಲಿ ಗೋವಾ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ನಂತರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ ಕೃಷ್ಣರಾಯರು, ಮಡಗಾಂವ್, ಪಣಜಿ, ವಾಸ್ಕೋ, ಸಾವರ್ಜಿ, ತಿಸ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. 'ಗೋವಾ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ' 'ಗೋಮಾಂತ ಭಾರತಿ' ಕರ್ನಾಟಕ

ಸಂಘ' ಮೊದಲಾದ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಹತ್ವದ ಬರಹಗಾರರನ್ನು ಗೋವಾಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಗೋವಾದ ಬರಹಗಾರರನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೂ ಕರೆ ತಂದು ಎರಡೂ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವಿನ ಸೇತುವೆಯಾದರು.

ಅ.ನ.ಕೃ ಅವರಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆ ಪಡೆದು ಕನ್ನಡ ಹೋರಾಟಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಡನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ಶಾ.ಮಂ.ಕೃಷ್ಣರಾಯರು, ಅ.ನ.ಕೃ, ತ.ರಾ.ಸು ಮತ್ತು ಬೀಚಿಯವರ ಕುರಿತು ಮಹತ್ವದ ಅಭಿನಂದನಾ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡದ ಜೊತೆಗೆ ಕೊಂಕಣಿ, ಹಿಂದಿ, ಮರಾಠಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹೀಗೆ ಬಹು ಭಾಷಾ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಶಾ.ಮಂ.ಕೃಷ್ಣರಾಯರು, ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 'ನೂತನ' ಮತ್ತು 'ಕರ್ಮವೀರ' ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಶಾ.ಮಂ.ಕೃಷ್ಣರಾಯರು, ದೇಶದಲ್ಲೆಡೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿದ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಮಂತ ಸಾಹಿತ್ಯದವರ ೧೫೦ ಮಕ್ಕಳ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮಾಲಿಕೆಗೆ ಅವರು ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಕೂಡ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ತಮ್ಮ ಲೌನಿಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಕ್ರಿಯರಾಗಿರುವ ಶಾ.ಮಂ.ಕೃಷ್ಣರಾಯರನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತಾ, ಅವರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸೇವೆ ಲಭ್ಯವಾಗಲಿ ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಹಾರೈಸಿದರು.

ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಹೊಯ್ಸಳ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಗಳು

- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಸಂತಸ

ಅಚ್ಚ ಕನ್ನಡ ರಾಜಮನೆತನವಾದ ಹೊಯ್ಸಳರು ರೂಪಿಸಿದ ಬೇಲೂರು, ಹಳೇಬೀಡು ಮತ್ತು ಸೋಮನಾಥಪುರದ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪವು ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಸಂತಸವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹೊಯ್ಸಳ ರಾಜ ಮನೆತನವು ಕನ್ನಡಿಗರ ಸ್ವಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಲೆಂದೇ ರೂಪುಗೊಂಡಂತಹ ರಾಜಮನೆತನವಾಗಿದ್ದು ಕ್ರಿ.ಶ ೧,೦೦೦ದಿಂದ ಕ್ರಿ.ಶ ೧೩೪೬ರವರೆಗೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡನ್ನು ಆಳಿದ ಈ ಮನೆತನ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಹಿಗ್ಗಿಸಿತು. ಈ ರಾಜ ಮನೆತನದ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವು ದೊರಕಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಹಳೇಬೀಡಿನ ಹೊಯ್ಸಳೇಶ್ವರ ದೇಗುಲವು ಲಲಿತ ವರ್ಷಗಳ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡರೆ, ಬೇಲೂರಿನ ಚನ್ನಕೇಶವ ದೇವಸ್ಥಾನವು ೧೦೬ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿತು. ಆರ್ಯ ಮತ್ತು ದ್ರಾವಿಡ ಶೈಲಿ ಮಿಶ್ರಿತವಾದ ವೇಸರ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವ ಈ ದೇಗುಲಗಳು ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಭಾಗವತದ ಕತೆಗಳ ಶಿಲ್ಪಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಕೆತ್ತನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಸುಂದರ ಕೆತ್ತನೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಕಲೆಯ ಬೀಡಾಗಿ ನಿಂತಿವೆ. ಸೋಮನಾಥಪುರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸುಂದರ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪವು ಹೊಯ್ಸಳರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರಳಿ ನಿಂತಿದೆ. ಹೊಯ್ಸಳರ ಪ್ರಮುಖ ಅರಸ ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನ ಮತ್ತು ಅವನ ಮಡದಿ ನಾಟ್ಯರಾಣಿ ಶಾಂತಲಾ ಕನ್ನಡ ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ನಿರಂತರ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದು ತ.ರಾ.ಸು ಅವರ 'ಸಿಡಿಲ ಮೊಗ್ಗು' ಮತ್ತು 'ಹೊಯ್ಸಳ ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನ' ಮತ್ತು ಸಿ.ಕೆ. ನಾಗರಾಜರಾಯರ 'ನಾಟ್ಯರಾಣಿ ಶಾಂತಲಾ ದೇವಿ' ಈ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಮೂಡಿ ಬಂದ ಕಾದಂಬರಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಡಿ.ವಿ.ಜಿಯವರ 'ಅಂತಃಪುರ ಗೀತೆ' ಬೇಲೂರು ಶಿಲಾಬಾಲಿಕೆಯರ ಕುರಿತೇ ಇದೆ. ಬೇಲೂರು ಹಳೇಬೀಡಿನ ದೇಗುಲಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯ ಜಕ್ಕಣನ ಕುರಿತ 'ಅಮರ ಶಿಲ್ಪಿ ಜಕಣಾಚಾರಿ' ಎನ್ನುವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬಿ.ಎಸ್.ರಂಗಾ ಅವರು ನಿರ್ಮಿಸಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿರುವುದನ್ನು ಸೋಮನಾಥಪುರದ ದೇಗುಲಗಳ ಸೊಬಗನ್ನು ನೋಡಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರು 'ಬಾಗಿಲೊಳು ಕೈ ಮುಗಿದು ಒಳಗೆ ಬಾ

ಯಾತ್ರಿಕನೆ ಶಿಲೆಯಲ್ಲವೀ ಗುಡಿಯು ಕಲೆಯ ಬಲೆಯು' ಎಂಬ ಸುಂದರ ಕವಿತೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದನ್ನು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕನ್ನಡಿಗರು ಹೊಯ್ಸಳ ವಾಸ್ತು ಶಿಲ್ಪದ ಕುರಿತು ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದು ಈ ಪ್ರೀತಿ ಅಭಿಮಾನಗಳಿಗೆ ಈಗ ಜಾಗತಿಕ ಮನ್ನಣೆ ದೊರಕಿರುವುದು ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಂತಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಸಂತಸವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹೊಯ್ಸಳ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪವು ೨೦೧೪ರಿಂದಲೇ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣಗಳ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ೨೦೨೨-೨೩ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪುರಾತತ್ವ ಇಲಾಖೆಯು ಮಾಡಿದ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೨ರಿಂದ ೧೭ರವರೆಗೆ ಟಿಯಾಂಗ್ ಕಿಯಾನ್ ಬೂನ್ ನೇತೃತ್ವದ ಇಂಟರ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಮೀಷನ್ ಅನ್ ಮಾನ್ಯುಮೆಂಟ್ಸ್ (ಐಸಿಎಂಎಸ್) ತಂಡವು ಬೇಲೂರು, ಹಳೇಬೀಡು ಮತ್ತು ಸೋಮನಾಥ ಪುರಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ನಡೆಸಿತು. ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಲು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಆವಿಷ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸೇವೆ ಸ್ವರೂಪ ಕೂಡ ಇರಬೇಕು. ಇಂತಹ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ತಾಣಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ವಿಶ್ವ ಸಂಸ್ಥೆ ಪಾರಂಪರಿಕ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸಮಿತಿ ಕೂಡ ಭಾರತೀಯ ಪುರಾತತ್ವ ಇಲಾಖೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೈ ಜೋಡಿಸಲಿದೆ. ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ೪೫ನೆಯ 'ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆ ಸಮಿತಿ'ಯಲ್ಲಿ ಈ ಮನ್ನಣೆ ದೊರಕಿರುವುದರ ಕುರಿತು ಸಂತಸ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ವಿಶ್ವಕವಿ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟಾಗೂರರ 'ಶಾಂತಿ ನಿಕೇತನ'ಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ಈ ಮನ್ನಣೆ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಗೌರಿ ಮತ್ತು ಗಣೇಶನ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕ ಉಡುಗೊರೆ ಎಂದು ಸಂತಸ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ, ಹೊಸ ಸಂಸತ್ ಭವನದಲ್ಲಿ ಅಧಿವೇಶನ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೊರಕಿರುವ ಮನ್ನಣೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಡೆದ ಹೊಸ ಮನ್ನಂತರದ ಸೂಚನೆಯಂತಿದೆ ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಸಂತಸವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇದುವರೆಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೧೯೮೬ರಲ್ಲಿ 'ಹಂಪಿ' ಮತ್ತು ೧೯೮೭ರಲ್ಲಿ 'ಪಟ್ಟದ ಕಲ್ಲು' ಮಾತ್ರ ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿತ್ತು. ಹೊಯ್ಸಳ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಈಗ ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಈ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸೇರಿದೆ. ೨೦೧೨ರಿಂದ 'ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳು' ಪಾರಂಪರಿಕ ನೈಸರ್ಗಿಕ ತಾಣಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ೨೦೧೪ರಿಂದ 'ಶ್ರೀರಂಗ ಪಟ್ಟಣ' ಮತ್ತು 'ಬಹುಮನಿ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ' ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣಗಳ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅವುಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯೂ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗ ನಡೆದು ಅಂತಿಮ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳೂ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತಾಗಲಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಭಾರತ ಪುರಾತತ್ವ ಇಲಾಖೆಗಳು ಕೂಡಲೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಆಗ್ರಹಿಸಿರುವ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಲು ಅರ್ಹವಾದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪುರಾತತ್ವ ಇಲಾಖೆಯ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಲು ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಸಹಕಾರ ನೀಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಿದ್ಧ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಕನ್ನಾಡು - ಶಂ.ಬಾ. ಜೋಶಿ

ಕನ್ನಡದ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಎಷ್ಟೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಇದ್ದರೂ 'ಕನ್ನಡ' ಮತ್ತು 'ಕನ್ನಾಡು' ಎಂಬ ರೂಪಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಐಕ್ಯಮತೃವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲು ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ.

ಕನ್ನಡ ಎಂಬ ಪದವು ಎರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶಬ್ದಗಳಿಂದಾದ ಕೂಡು-

ನುಡಿಯು (ಸಮಾಸವು). ಇದರ ಪೂರ್ವ ಪದವು ಇಂತಹದೇ ಎಂಬ ಮಾತು ಇನ್ನೂ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿಲ್ಲವಾದರೂ ಉತ್ತರಪದವು ನಾಡು ಎಂಬರ್ಥದ ಪದವಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಸಂದೇಹಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಾಡೆಂಬ ಪದವು ಹಳೆಯ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. ೯೦೦ರ ಮುಳಬಾಗಿಲ ಶಾಸನ ೨೨೭, ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೦೭೨ರ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಶಾಸನ; ಪ್ರಾಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಂತೂ 'ಕಣ್ಣಾಡ' ಎಂಬ ಪದವು ಹಲವೆಡೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಲನೆಯ ಶತಮಾನದ ಅಪಭ್ರಂಶ 'ಕಾವ್ಯತ್ರಯ'ಯಲ್ಲಿಯೂ, ೧೦ನೆಯ ಶತಮಾನದ ರಾಜಶೇಖರನ 'ಕರ್ಪೂರ ಮಂಜರಿ' ಯಲ್ಲಿಯೂ, ಇದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಷ್ಟೇಕೆ? ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಬರೆದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳನಾಮಗಳನ್ನು ದೇಶಾಪೇಯದಲ್ಲಿಯೆ ಬರೆವ ರೂಢಿಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ, ದೇಶದ ಹೆಸರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಪಾಠವೂ ಹಲವೆಡೆಗೆ ಇದೆ. ಮುಳಬಾಗಿಲು ಕಂಟಕಾನನ ಪಟ್ಟಣವಾಗುವುದೂ, ಪಲ್ಲೂರು ದಂತಪುರವಾಗುವುದೂ ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ. ಹಾಗೆ 'ಕರ್ಣಾಟ'ವೆಂಬ ಪದವೆ ಸಂಸ್ಕೃತಗಳಲ್ಲೆ ಇರುವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಉಲ್ಲೇಖವು 'ಕನ್ನಾಟ(ಕ)' ವೆಂಬುದೂ ದೊರೆತಿದೆ! ಗಂಗರಾಜನಾದ ಭೂವಿಕ್ರಮನ, ಕ್ರಿ.ಶ. ೬೨೪ನೆಯ ವರುಷದ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಈ ಪದವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ (My.Arch.Rep.1925, p.86). ಆದುದರಿಂದ ಕೀರ್ತಿಶೇಷರಾದ ಶ್ರೀ ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು ಊಹಿಸಿದಂತೆ 'ಕನ್ನಡ' ಎಂಬುದು ಮೊದಲು 'ಕನ್ನಾಡು' ಎಂಬ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ನಿಶ್ಚಿತ ಪ್ರಮಾಣಗಳು ದೊರೆತಿವೆ.

ನೃಪತುಂಗನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡವು, ದೇಶ ಮತ್ತು ಭಾಷಾವಾಚಕವಾಗಿ ಎರಡೂ ಬಗೆಯ ಅರ್ಥಗಳುಳ್ಳದ್ದಾಗಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು 'ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ' ದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ 'ಕನ್ನಾಡು' ಎಂಬ ಪದವು ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಜನರಿಗೆ 'ಕನ್ನಡವು' ದೇಶವಾಚಕ ಶಬ್ದವೆಂಬ ಅರಿವು ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕು. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಬರಬರುತ್ತ 'ಕನ್ನಡ'ಕ್ಕಿದ್ದ ದೇಶವಾಚಕ ಅರ್ಥ ಮರೆತುಹೋಗಿ ಕೇವಲ ಭಾಷಾವಾಚಕವಾದ ಅರ್ಥವೊಂದೇ ರೂಢವಾಗುತ್ತ ಬಂದುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. 'ಕನ್ನಡ ನಾಡು' ಎಂಬ ಶಬ್ದಪ್ರಯೋಗವು 'ಕನ್ನಡ'ದ ಅರ್ಥ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮರೆತು ಹೋದುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡನಾಡು ಎಂದು ಬರೆಯುವುದೂ ಚಾತುರ್ಮಾಸಿ - ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಎಂಬುದೂ ಒಂದೇ. ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಪರ್ವತ, ಭೃಪ್ಪನ್ನೈವತ್ತಾರು, ಕುದುಪೊಕ್ಕಲಿಗ ಇವೆ ಮೊದಲಾದ ಶಬ್ದಪ್ರಯೋಗಗಳು ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಶಬ್ದಾರ್ಥದ ಮರೆವು ಹೆಚ್ಚಾದುದರ ದ್ಯೋತಕಗಳಾಗಿವೆ.

ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚತ್ತು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಹುಮ್ಮಸ್ಸದ ಈ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡನಾಡು ಎಂಬುವಂತಹ ದ್ವಿರುಕ್ತಿ ದೋಷ ವಾಗಬಾರದೆಂದು ಯಾರಿಗೆ ತಾನೆ ಎನಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ? ಆದರೆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಪರಿವರ್ತನವನ್ನು ಮಾಡಲು ರೂಢಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಲು ಹವಣಿಸುವುದು ಒಂದು ಸಾಹಸವೆ ಸರಿ. ಕನ್ನಡವೆಂದರೆ ಭಾಷೆ; ದೇಶವಾಚಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಿದ್ದರೆ ಕರ್ಣಾ(ರ್ನಾ)ಟಕ ಎಂಬ ರೂಢಿ ಈಗ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದುಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹುತರ ಅಸಾಧ್ಯವೆ ಸರಿ.

ಆದರೂ ಇದಕ್ಕೊಂದು ದಾರಿಯಿದೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಹಿರಿಯರಿಗೆಲ್ಲ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಆಗಬಹುದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. 'ಕನ್ನಡ'ವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಭಾಷೆಯೆಂಬ ಅರ್ಥವು ರೂಢಿಯಿಂದ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದೆ, ಆಗಲಿ. ಆ ಅರ್ಥವು ಇದ್ದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ದೇಶವೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ 'ಕನ್ನಡ ನಾಡು' ಎಂಬ ಆಡಿದ್ದುನನ್ನೇ ಆಡುವ ಪೆಚ್ಚುತನವು ಪಾಲಿಗೆ ಬರಬಾರದೆಂದು, ಪ್ರಾಚೀನ ಶಾಸನಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುವ 'ಕನ್ನಾಡು' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಈಗ ಮತ್ತೆ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ತಂದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆ? ಇಂತಹ ನುಡಿಯನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಕನ್ನಡ ಎಂದೂ, ನಾಡನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಕನ್ನಾಡು ಎಂದೂ ಹೇಳುವ ರೂಢಿಯುಂಟಾದರೆ ಯಾವ ಬಗೆಯ ದೋಷಗಳಿಗೂ ಈಡಾಗದೆ ಲಾಭವೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾವಭೂಮಿಕೆ

(೧೯೫೭, ಧಾರವಾಡ; ೩೯ನೆಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಭಾಷಣದಿಂದ)

ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನೋದುವಾತನು ಅಮೇರಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅದು ಕರ್ನಾಟಕವೇ. 'ಪಂಪನನೋದುವ ನಾಲಿಗೆ' ಮಿಸಿಸಿಪಿ ಹೊಳೆಯ ನೀರನ್ನು ಈಂಟಿದರೂ ಅದು ಕಾವೇರಿಯೇ. 'ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನನೊಲಿಪ ಕಿವಿ' ಆಂಡೀಸ್ ಪರ್ವತವ ನ್ನೇರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದು ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಯೆ. 'ಕಾವೇರಿಯಿಂದಮಾ ಗೋದಾವರಿವರಮಿರ್ಪ ನಾಡು' ಎಂದು ನೃಪತುಂಗನು ಬಣ್ಣಿಸಿದ ಕರ್ನಾಟಕದ ನೆಲದ ಎಲ್ಲೆ ಇಂದು ಭೌಗೋಲಿಕವಾಗಿ ವ್ಯತ್ಯಸ್ಥವಾಗಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಪರಿತಪಿಸುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಗೋದಾವರಿಗಳು ನಿತ್ಯವೂ ನಿರ್ದಿಗಂತವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭೂಮಿಕೆಯ ಗುಡಿಗಳಿಗೆ ಸಂಕೇತ ಮಾತ್ರಗಳಾಗಿರಲಿ. ಅವು ಭಾವೋಪಯೋಗಿಗಳೇ ಹೊರತು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಮೈಸೂರಿನ ಎಲ್ಲೆ ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದ್ದರೂ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೇರೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಂದ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ನಿರಂತರವೂ ನಿರ್ಣಯವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಪ್ರತಿಮಾ ರೂಪವಾಗಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಸ್ತಾರ ನಿರ್ದಿಗಂತವಾದದ್ದು. ಅದರ ಔನ್ನತ್ಯ ನಿಶ್ಚಿಖರವಾದದ್ದು. ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸ್ಥಾಪನೆ, ರಕ್ಷಣೆ, ಪೋಷಣೆ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಣೆಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಸಹ್ಯದಯ ಸಮಷ್ಟಿರೂಪವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ನಿರಂತರವೂ ಸಮಷ್ಟಿಯಾಗಿ ದುಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು ಎಂದು ನಾವು ಸಡಿಲ ಬಾಳಿಗರಾಗಿ ಸುಮ್ಮನಾದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಮೂಲೋದ್ದೇಶವೇ ವಿಫಲವಾಗುತ್ತದೆ.

- ಕೆ.ವಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪ

ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಮಾತೇ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರವಾಹವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು :

ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ

ಬೇಂದ್ರೆಯವರಿಗೆ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಬಂದಾಗ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಂದನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆದಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಬಂದ ಜನ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಯಾರೋ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದಾಗ, ಬೇಂದ್ರೆಯವರು 'ಇದು ಲಕ್ಷ ಮಂದಿ ಸೇರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಲ್ಲ ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟು ಕೇಳೋ ಮಂದಿ ಇರೋ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ' ಎಂದಿದ್ದರು ಎಂದು ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಜೊತೆಗಿನ ತಮ್ಮ ಒಡನಾಟವನ್ನು, 128ನೆಯ ಬೇಂದ್ರೆ ಜನ್ಮದಿನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಹಂಚಿಕೊಂಡರು. ಬೇಂದ್ರೆಯವರಿಗೆ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ನಡೆದಾಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಕರೆ ತರುವ ಹೊಣೆ ತಮ್ಮದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡ ಅವರು ಅವತ್ತಿನ ಬೇಂದ್ರೆ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಪ್ರತಿ ಪದವೂ ತಮ್ಮ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕಣ್ಣೀರಿಡದ ಸಭಿಕರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅವರು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಮೀರಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಹಿಡಿದ ಅವರನ್ನು 'ಒಲವಿನ ವೇದಾಂತಿ' ಎಂದು ಕರೆದರು.

ಹುಟ್ಟು ಕವಿಯಾಗಿದ್ದ ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಮಾತೇ ಕಾವ್ಯದ ಪ್ರವಾಹದಂತೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. 'ಗರಿ' ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿನ 'ನರಬಲಿ' ಕವಿತೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕೆಂಗಣಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ಸೆರೆವಾಸವನ್ನೂ ಕೂಡ ಅವರು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದರು. ಇಹ ಮತ್ತು ಪರ ಎರಡೂ ನೆಲೆಯ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದ ಬೇಂದ್ರೆ ರಂಗಭೂಮಿ, ಚಲನಚಿತ್ರದ ಕುರಿತೂ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದರು. 1943ರಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಅವರು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಅವರ 'ಅರಳು ಮರಳು' ಕೃತಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿ ಗೌರವ ಬಂದರೆ 'ನಾಕುತಂತಿ' ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪುರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಸೇರಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಗೌರವಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾದ ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಮಹನೀಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರು. 1934ರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ವಸಂತೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ ಇವತ್ತಿಗೂ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು, ಕುವೆಂಪು ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಬೇಂದ್ರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು

ನಿಜಕ್ಕೂ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ. ಅವಧೂತರಂತೆಯೇ ಇದ್ದ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು, ತಮ್ಮನ್ನು ಶರೀಫಜ್ಜನ ಗುರು ಗೋವಿಂದಭಟ್ಟರ ಮರಿ ಮೊಮ್ಮೊಗ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಡತನದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆದರೂ ಬೇಂದ್ರೆ ಬದುಕನ್ನು ಅಪ್ಪಟವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸಿ 'ಬಡನೂರು ವರುಷನ ಹರುಷದಿ ಕಳೆಯೋಣ' ಎಂದು ಭರವಸೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದ್ದರು ಅವರು ಭುವನದ ಭಾಗ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಬರಹಗಾರ್ತಿಯೂ, ಬೇಂದ್ರೆ ಕಾವ್ಯ ಕುರಿತು ವಿಶೇಷ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದವರೂ ಆದ ಡಾ.ಗೀತಾ ವಸಂತ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿ, ಬೇಂದ್ರೆ ಹುಟ್ಟು ಸಾವು ಮೀರಿದ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ವಿಶೇಷ ಚೇತನವಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಅಪ್ಪಟ ದೇಸಿಯೂ ಹೌದು, ಅವಧೂತರೂ ಹೌದು. ನೋವನ್ನೇ ನುಂಗಿದರೂ ಆನಂದ ಉಣಿಸಿದ ವಿಶೇಷ ಚೇತನ ಅವರು. ತಾವು ಅನುಭವಿಸಿದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಾಡಾಗಿಸುವ ಬೇಂದ್ರೆ ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಭವಗಳನ್ನೂ ರಸವಾಗಿಸಿದರು. ರಸವೇ ಜೀವನ ವಿರಸ ಮರಣ ಸಮರಸವೇ ಜೀವನ ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಚಿಂತನೆಯ ಸಾರ ಎಂದು ಡಾ.ಗೀತ ವಸಂತ ಹೇಳಿದರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಹಿರಿಯ ಚಿಂತಕ ಡಾ.ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ ಅವರು, ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಯುಗದ ಕವಿ, ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಕಾವ್ಯ ವಾಚ್ಯಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ್ದು. ಅಲ್ಲಮನಂತೆ ಅರ್ಥವನ್ನು ದಾಟಿ ಅನುಭಾವವನ್ನು ತಲುಪಿದ್ದು ಅವರ ಒಂದೊಂದು ಕವಿತೆಯನ್ನೂ ಕುರಿತು ಒಂದೊಂದು ಪುಸ್ತಕ ಬರೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಯಾವತ್ತೂ ಏನನ್ನೂ ಕೇಳಿದವರಲ್ಲ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಬೇಂದ್ರೆ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಕೂಡ ಹಣದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಕುರಿತು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಬಿ.ಎಂ.ಪಟೇಲ ಪಾಂಡು ಅವರು ನಿರೂಪಿಸಿದರೆ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ನೇ.ಭ.ರಾಮಲಿಂಗ ಶೆಟ್ಟಿ ಸ್ವಾಗತ ಕೋರಿದರು, ಡಾ.ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜು ಅವರು ವಂದಿಸಿದರು. ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಕನ್ನಡ ಪರಂಪರೆಗೆ ಕ್ರೈಸ್ತರ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರ

—ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಬಣ್ಣನೆ

ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಗಳ ಗಡಿ ಎಂಬುದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮದ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರ. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ನಿಘಂಟು ಸೇರಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಭಾಷೆಗೆ ಧರ್ಮ ಅಡ್ಡಿಯಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದೂ ಸ್ಪಷ್ಟ ಎಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಫಾದರ್ ಚಸರಾ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಸಮಾರಂಭದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಫಾದರ್ ಚೌರಪ್ಪ ಸೆಲ್ವರಾಜ್ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಬಳಗದಲ್ಲಿ 'ಚಸರಾ' ಎಂದೇ ಪರಿಚಿತರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಚಸರಾ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಳಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಸುದೀರ್ಘ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದವರು. ಕನ್ನಡಪರ ಹಾಗೂ ಜನಪರ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ಚಸರಾ ಪ್ರಗತಿಪರ ಹೋರಾಟಗಾರಾಗಿದ್ದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಲೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದನ್ನು ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಅವರು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೋರಾಟಗಾರ್ತಿ ಡಾ. ರುತ್ ಮನೋರಮಾ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಭಾಷಿಕರನ್ನು ಒಂದು ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಪ್ರೀತಿ, ಶಾಂತಿ ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯ ಇದು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯ ಹಿಂದೆ ಇರಬೇಕಾದ ವಸ್ತುವಾಗಬೇಕು. ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಾರಗಳು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಹೋಗಲು ಇದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಬರೆಯುವವರ ಬೆನ್ನುತಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಖ್ಯಾತ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿ ನಾ. ಡಿಸೋಜ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೋರಾಟಗಾರ್ತಿ ಡಾ. ದು. ಸರಸ್ವತಿ ಅವರಿಗೆ ೨೦೨೩ನೇ ಸಾಲಿನ ಪಾದರ್ ಚಸರಾ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಹಂಪ ನಾಗರಾಜಯ್ಯ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿ, ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಹೊಸ ದಿಕ್ಕಿನತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ

ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಸಂತಸವನ್ನು ತಂದಿದೆ. ಸತ್ವಯುತ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಅನೇಕರು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿ ನಾ. ಡಿಸೋಜಾ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವ ಮೂಲಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಭಾಷೆ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ನಾವು ಕಟ್ಟಿಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಮೂಲಭೂತ ಸತ್ಯ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಎನ್ನುವುದು ಶ್ರೀಮಂತ ಭಾಷೆಯಾಗಿದ್ದು, ಈ ಭಾಷೆಯೇ ನಮ್ಮ ಬದುಕೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ, ನಮ್ಮ ಬದುಕು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂದರೆ ಭಾಷೆ ಭದ್ರವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಇನ್ಫೋರ್ಮ್ ಸಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಹೋರಾಟಗಾರ್ತಿ ಡಾ. ದು. ಸರಸ್ವತಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಸಾಧಕರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಗಂಟೆಯಾಗಬೇಕು. ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಭಾಷೆ ಆಯಾಭಾಗದ ಮಣ್ಣಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಮ್ಮತನ ಬೆರೆತುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ನೇ.ಭ.ರಾಮಲಿಂಗ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ವಂದಿಸಿದರು. ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರಕಟಣಾ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾದ ಪ್ರೊ. ಎನ್.ಎಸ್.ಶ್ರೀಧರ ಮೂರ್ತಿ ಅವರು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ಡಾ. ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜು ಅವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರೂಪಿಸಿದರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಸಂಚಾಲಕಿ ರೀಟಾನೇನಿ, ನಾವಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಅವರುಗಳು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ನಾಡಪ್ರಭು ಕೆಂಪೇಗೌಡರ ದೂರದೃಷ್ಟಿ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾದರಿ

- ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ನಾಡಪ್ರಭು ಕೆಂಪೇಗೌಡರು, ಈ ಪ್ರದೇಶದ ತಂಪಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಕೆರೆಗಳು ಮತ್ತು ಮರಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಆಲೋಚಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿಯೇ, ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಸಾಲುಮರಗಳನ್ನು ನೆಡಿಸಿ, ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ, ಮಾದರಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಯೋಜಿತವಾಗಿದ್ದ ನಾಡಪ್ರಭು ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಜಯಂತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ 'ಉದ್ಯಾನ ನಗರಿ-ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸಾಮಂತ ದೊರೆಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ವಿಜಯನಗರದ ರಾಜಧಾನಿ ಹಂಪಿಯ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಕ್ರಿ.ಶ ೧೫೩೨ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವನ್ನು ಕೆಂಪೇಗೌಡರು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಅವರು ರೂಪಿಸಿದ ಕಾವಲು ಗೋಪುರಗಳು ನಗರಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕಾದ ಮಿತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಈ ಮಿತಿಯೊಳಗಿದ್ದರೆ ನಗರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ನೀರು, ಆಹಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಅವರು ಅರಿತಿದ್ದರು. ಈ ಮಿತಿಯನ್ನು ಮೀರಿದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನಾವು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು, ಇದು ನಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಇರಬೇಕಾದ ಮಿತಿಯ ಸೂಚಕವಾಗಿದೆ ಎಂದರು. ಕೆಂಪೇಗೌಡರು ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪೋಷಕರೂ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ, ಮುಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಇಂದಿಗೂ ಹೊಸ ನಗರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವಾಗ

ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ಮಾದರಿಯಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವೆಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗೌರವ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಟೇಲ್ ಪಾಂಡು ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನೊಬ್ಬ ರಾಜ್ಯದ ದೊರೆಯಾಗಬಹುದು ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮೇರು ಉದಾಹರಣೆ ಕೆಂಪೇಗೌಡರದು. ದೊಡ್ಡಪೇಟೆ, ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ನಗರ್ತಪೇಟೆ, ಬಳೇಪೇಟೆ, ಅಕ್ಕಿಪೇಟೆ ಹೀಗೆ ವೃತ್ತಿ ಆಧಾರಿತ ಬಡಾವಣೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿರತೆ ತರುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಮತೋಲಿತ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾದರಿ ಪಾಳೆಯಗಾರರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತಹ ಇದೇ ಮಾದರಿಯನ್ನು ನಂತರದಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು 'ವಿಶ್ವ ವರ್ಕ್ ಶೆಡ್' ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿತು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯ ದರ್ಶಿಗಳಾದ ಡಾ.ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜು ಅವರುಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಂಪೇಗೌಡರು ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು, ಬೆಂಗಳೂರು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಅವರ ಹೆಸರಿನ ಉದ್ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ರೋಮಾಂಚನ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾಡಪ್ರಭು ಕೆಂಪೇಗೌಡರ ಭಾವಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಪ ನಮನವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನ ಕೆಮ್ಮಣ್ಣುಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಕ.ಸಾ.ಪ.ದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿ ಸಭೆ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯು, ಲನೇ ಜೂನ್ ೨೦೨೪ರ ಶನಿವಾರದಂದು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಮ್ಮಣ್ಣು ಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗದೇ, ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಭೆಯೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.

ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಾವು ಕೈಗೊಂಡ ಅಮೇರಿಕಾ ಪ್ರವಾಸದ ಕುರಿತು ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರು. 'ಕನ್ನಡ-ಕನ್ನಡಿಗ-ಕರ್ನಾಟಕ'ದ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿರುವ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಹೊರಗಿದ್ದು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಸಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆ. ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಸಾವಿರಾರು ಕನ್ನಡಿಗರು, ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾಗಿಯೇ ಕನ್ನಡ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಮೂಲಕ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ, ಕೋಟಿ ಸದಸ್ಯತ್ವದ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಪ್ರವಾಸದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ದಿತು. ತಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದ ಸನ್ನಿವೇಲ್ ನಗರದ ಉಪ ಮೇಯರ್ ಆಗಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರಾದ ಮುರುಳಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ನಂತರದಲ್ಲಿ ಸರ್ ಎಂ.ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಮೊಮ್ಮಗಳಾದ ಶೀಲಾ ಮೋಹನ್ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು, ಈವರ್‌ರನ್ನೂ ಲೌಕಿಕ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ

ಆಹ್ವಾನಿಸಿರುವುದನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಈ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದರು.

ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ಮೆಲ್ಬೋರ್ನ್‌ನಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಕುರಿತು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿತವಾಯಿತು. ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ಸದಸ್ಯರು ಇದಕ್ಕೆ ಬಹುಮತದಿಂದ ತಮ್ಮ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು.

ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಲೌಕಿಕ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಅತಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನಡೆಸುವ ಕುರಿತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ, ದಿನಾಂಕವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದಾಗ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ದಿನಾಂಕ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಕುರಿತು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು.

ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ನೇ.ಭ. ರಾಮಲಿಂಗಶೆಟ್ಟಿ, ಡಾ. ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜು, ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ. ಬಿ.ಎಂ. ಪಟೇಲ್‌ಪಾಂಡು ಅವರುಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದ್ದರು. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕ.ಸಾ.ಪ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಸೂರಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಜಿಲ್ಲಾಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು, ಗಡಿ ಘಟಕಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹಾಗೂ ನಾಮ ನಿರ್ದೇಶಿತ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತರೀಕೆರೆ ಶಾಸಕರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ಜಿ.ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಲಾಯಿತು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು, ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು.

ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲ ನಾಹಿತ್ಯವಿರಬೇಕೆ ಹೊರತು ನಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯವಿರಬಾರದು: - ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ

ಸಾಹಿತ್ಯವು ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಬಯಸಿದ್ದರು. 'ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕ' ಕವನದಲ್ಲಿ, "ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಲ್ಲೋ ನಮ್ಮ ನಾಲ್ಕು ದಿನದ ರಾಜಕೀಯ ನಾಟಕ! ಇಂದು ಬಂದು ನಾಳೆ ಸಂದು ಹೋಹ ಸಚಿವ ಮಂಡಲ, ರಚಿಸುವೊಂದು ಕೃತಕವಲ್ಲೊ ಸಿರಿಗನ್ನಡ ಸರಸ್ವತಿಯ ವಜ್ರ ಕರ್ಣಕುಂಡಲ! ನೃಪತುಂಗನೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿ! ಪಂಪನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ! ರನ್ನ ಜನ್ನ ನಾಗವರ್ಮ ರಾಘವಾಂಕ ಹರಿಹರ ಬಸವೇಶ್ವರ ನಾರಣಪ್ಪ ಸರ್ವಜ್ಞ ಷಡಕ್ಷರ: ಸರಸ್ವತಿ ರಚಿಸಿದೊಂದು ನಿತ್ಯ ಸಚಿವ ಮಂಡಲ ತನಗೆ ರುಚಿ ಕುಂಡಲ! ಎಂದು ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಅವರು ಹೇಳಿದರು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ, ಪರಿಷತ್ತಿನ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಾದ ಕುವೆಂಪು ಸಿರಿಗನ್ನಡ ದತ್ತಿ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಚಳವಳಿ ವೀರಸೇನಾನಿ ಮ.ರಾಮಮೂರ್ತಿ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಹಿತ್ಯವು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಬಯಸಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು, ಇಂತಹ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅವರಿಗೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಸಂಸ್ಕಾರ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು ಎಂದರು.

೧೯೨೮ರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಬುರ್ಗಿಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ೧೪ನೆಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರ 'ಯಮನ ಸೋಲು' ನಾಟಕವನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸಲಾಯಿತು. ಸತ್ಯವಾನನ ಪಾತ್ರಧಾರಿ ಗೈರುಹಾಜರಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಸತ್ಯವಾನ್ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಕುವೆಂಪು ಅವರದಾಯಿತು. ಜನರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಅವರು ಪಡೆದುಕೊಂಡರು. ೩೩ನೆಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಲಮಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಜಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು, ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಕನ್ನಡದ ಅಸ್ಥಿತಿಯ ಪ್ರತೀಕವಾದರೆ ಮ.ರಾಮಮೂರ್ತಿಯವರು ಕನ್ನಡದ ಹೋರಾಟದ ಪ್ರತೀಕವೆಂದು ಹೇಳಿ,

ಚಳವಳಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಮೂಡಬೇಕು ಎಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿದೆ. ಸ್ವಭಾವತಃ ಕನ್ನಡಿಗರು ಶಾಂತಿ ಪ್ರಿಯರು; ಆದರೆ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಅವರ ನೆಲದಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ಇಲ್ಲದ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಮ.ರಾಮಮೂರ್ತಿಯವರು ಹೋರಾಟದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದರು. ಅವರ ಹೋರಾಟದ ಫಲವಾಗಿಯೇ ಇಂದು ಕನ್ನಡಿಗರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತಿಕೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕನ್ನಡ ಬಾವುಟ ಇರುವವರೆಗೂ ರಾಮಮೂರ್ತಿಯವರ ನೆನಪು ಇರುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಸದಾ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪ್ರಬುದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಬದ್ಧತೆಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮುಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆ ಸಚಿವರಾದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಮಲಿಂಗರಡ್ಡಿಯವರು ಮಾತನಾಡಿ, ಚಳವಳಿಗಳು ಸದಾ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿವೆ. ಕನ್ನಡವು ಸದಾ ನಮ್ಮ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಬೇಕು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವಾತಾವರಣವಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡ ಉಳಿಯಲಿದೆ. ಕನ್ನಡ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಲಿದೆ ಎಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು. ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ಹಿರಿಯ ನಿವೃತ್ತ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ.ಬಿ.ಕೆ.ಶಿವರಾಂ ಮಾತನಾಡಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಚಳವಳಿ, ಭಾಷಾ ಚಳವಳಿ, ದಲಿತ ಚಳವಳಿ, ರೈತ ಚಳವಳಿಗಳು ನಮ್ಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ವಾರ್ಥ ಮನೋಭಾವಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸಿತು. ಮತ್ತೆ ಚಳವಳಿಗಳ ಕಾಲ ಬರಬೇಕು; ಇದು ಕನ್ನಡಿಗರ ಜೀವನ್ಮರಣದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವ ಕನ್ನಡಪರ ವಾತಾವರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರನ್ನು ಬಿ.ಕೆ.ಶಿವರಾಂ ಅವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು.

ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕಾರದ ಸಾ.ರಾ.ಗೋವಿಂದ ಮತ್ತು ಜೆ.ಮುಚ್ಚಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಹೋರಾಟದ ಹಾದಿಯನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ತಮಗೆ ಜೊತೆ ನೀಡಿದವರಿಗೂ ಈ ಪುರಸ್ಕಾರ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ನೇ.ಭ.ರಾಮಲಿಂಗ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಕೋರಿದರೆ, ಡಾ.ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜು ವಂದನಾರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಬಿ.ಎಂ.ಪಟೇಲ್ ಪಾಂಡು ಅವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು.

ಜೈನರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದರು: ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ

'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಜೈನರು ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟರು. ಅದರ ಅಡಿಪಾಯದ ಮೇಲೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಭವ್ಯಸೌಧ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿದೆ' ಎಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ 'ಚಾವುಂಡರಾಯ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ' ಪ್ರದಾನ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ, ಜೈನರ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇಕಡಾ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ನಡುಗನ್ನಡದವರೆಗಿನ ಕೊಡುಗೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅರ್ಧಭಾಗವನ್ನು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ, ಸುಮಾರು ೪೫೦ ಜೈನ ಕವಿಗಳು ೫೨೦ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕನ್ನಡ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪುರಾಣ, ಮಹಾಕಾವ್ಯ, ಜನಪದ ಕಥೆ, ಕಾವ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ, ಛಂದಸ್ಸು, ವ್ಯಾಕರಣ, ಸೂಪಶಾಸ್ತ್ರ, ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರ, ಚಂಪೂ, ಗದ್ಯ, ಸಾಂಗತ್ಯ, ಮುಕ್ತಕ -ಹೀಗೆ ಹಲವು ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಜೈನಸಾಹಿತ್ಯದ ಹರಹು ಚಾಚಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಜೈನರ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸಿದರು.

ಕನ್ನಡದ ಆದಿಕವಿ, ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಪ್ರಸ್ತುತತೆ ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಮಹಾಕವಿ ಪಂಪನು, ಕನ್ನಡ ಜೈನಕಾವ್ಯಗಳ ರಚನೆಯ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ. ಅದು 'ಲೌಕಿಕ' ಮತ್ತು 'ಆಗಮಿಕ' ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ಅಂತಹ

ಬದುಕಿನ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಪರಿಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಇದು ಪಂಪನ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಆದಿಕವಿ ಪಂಪನ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಿದ್ಧತೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು 'ಪಂಪ ಮಹಾಕವಿ ರಸ್ತೆ'ಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದು ವಿಶೇಷವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಈ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕನ್ನಡಮಯವಾಗಿಸುವ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಿದರು. ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾದ, ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೊಸೈಟಿ(ರಿ)ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಸುರೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿ, ಚಾರುಕೀರ್ತಿ ಭಟ್ಟಾರಕ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳು ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಐದುನೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗಾಗುವಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವ ಹೊಣೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮೇಲಿದೆ ಎಂದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿಗೂ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಸ್ಥಳಕ್ಕೂ ಇರುವ ನಂಟನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡ ಅವರು, ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾದ, ನ್ಯೂಜರ್ಸಿಯ ಬೃಂದಾವನ ಕನ್ನಡ ಕೂಟದ ಸ್ಥಾಪಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪ್ರಸನ್ನ ಕುಮಾರ್ ಅವರು, ಪುರಸ್ಕೃತರಾದ ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯದ ಸಹಪಾಠಿ ಡಾ. ಪ್ರೀತಿ ಶುಭಚಂದ್ರ ಅವರ ಸಾಧನೆಯ ಕುರಿತು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ವಿಶೇಷ ಆಹ್ವಾನಿತರಾಗಿದ್ದ ಹಿರಿಯ ಬರಹಗಾರ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಹಂಪ ನಾಗರಾಜಯ್ಯನವರು ಮಾತನಾಡಿ, ಜೈನರಿಗೆ ಆಂತರಿಕ ಶೋಧನೆಯಂತೆ, ಸಮಾಜದ ಸೌಖ್ಯವೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತು; ಈ ಪುರಸ್ಕಾರ ಅದರ ಭಾಗವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಪುರಸ್ಕೃತರಾದ ಡಾ.ಪ್ರೀತಿ ಶುಭಚಂದ್ರ ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಅವರು, ಸೌಮ್ಯಸ್ವಭಾವದ ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಯನ ಶೀಲೆಯಾದ ಅವರಿಗೆ ಚಾವುಂಡರಾಯ ಪುರಸ್ಕಾರ ದೊರಕಿರುವುದು ತಮಗೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ದೊರಕಿದ ಭಾವವನ್ನು ತಂದಿದೆ ಎಂದರು. ಪುರಸ್ಕೃತರಾದ

ಡಾ.ಪ್ರೀತಿ ಶುಭಚಂದ್ರ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿ, ಪಂಪ, ರತ್ನಕಾರವರ್ಣಿ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ ಬಾಹುಬಲಿಯನ್ನು ಚಾವುಂಡರಾಯರು ಮೂರ್ತಿರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದವರು. ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಧನ್ಯತೆಯನ್ನು ತಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಗಲಿದ ಡಾ. ಕಮಲಾ

ಹಂಪನಾ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದ ಕನಕಗಿರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸ್ವಸ್ತಿಶ್ರೀ ಭುವನಕೀರ್ತಿ ಭಟ್ಟಾರಕ ಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಕನ್ನಡವನ್ನು ಜೈನರು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವಾಧ್ಯಯನದಿಂದ ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರದ್ಧೆ-ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಅವರು ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆ ಮಹತ್ವದ್ದು ಎಂದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಡಾ.ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ನೇ.ಭ.ರಾಮಲಿಂಗ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗೌರವ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ. ಬಿ.ಎಂ. ಪಟೇಲ್ ಪಾಂಡು ಅವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದರು. ಪ್ರಕಟಣಾ ವಿಭಾಗದ ಸಂಚಾಲಕರಾದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಧರಮೂರ್ತಿಯವರು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿದರು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ವಿಸ್ತಾರ ನೀಡಿದ ಗುರುಲಿಂಗ ಕಾಪಸೆಯವರ ನಿಧನದಿಂದಾಗಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಅಪಾರ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ - ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ನುಡಿ ನಮನ

ಡಾ. ಗುರುಲಿಂಗ ಕಾಪಸೆ ಯವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸೀಮೆಯನ್ನು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದವರು, ಮಧುರಚಿನ್ನ ಮತ್ತು ಅರವಿಂದರ ಕುರಿತು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡ ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದ ಅವರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ್ದರು ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ನುಡಿಸಮನವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು . ಅವರು ಇಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಆಗಲಿದ ಹಿರಿಯ ಬರಹಗಾರರ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿ ಕೊಂಡಿದ್ದ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ವೃತ್ತಿ ಜೀವನ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದ ಗುರುಲಿಂಗ ಕಾಪಸೆಯವರು, ಸ್ವಾಧ್ಯಯನದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ನಿವೃತ್ತರಾದರು. ಅವರು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ತುಂಬಿ ಅವರು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲು ಕಾರಣರಾದರು. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವಿಶಿಷ್ಟ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದರು ಎಂದು ನೆನಪು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ತಮ್ಮ ಒಡನಾಟದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಮಧುರಚಿನ್ನರ ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಕೃತಿಗಳು ಕುರಿತು ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ ರಚಿಸಿ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪಡೆದಿದ್ದ ಕಾಪಸೆಯವರು 'ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಮಧುರ ಚಿನ್ನರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಲದ ಅನೇಕ ಜಾನಪದ ವಿರಳ ಸಂಗತಿಗಳು ದಾಖಲಾಗಿವೆ. ಇದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎರಡಕ್ಕೂ ಅವರು ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿಜಯಪುರದ ಹಲಸಂಗಿ ಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪಿನ ಕುರಿತು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಗುರುಲಿಂಗ ಕಾಪಸೆಯವರು ಈ ಕುರಿತು ರಚಿಸಿರುವ ಕೃತಿ, ಮಹತ್ವದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದಾಖಲೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ,

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅರವಿಂದರ ಪ್ರಭಾವ ಅಪಾರವಾಗಿದ್ದು ಅದರ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಸೆಯವರು ನಿಖರವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿದ್ದರು. ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಒಡನಾಡಿಯಾಗಿದ್ದ ಅವರು ರಚಿಸಿದ 'ಬೇಂದ್ರೆ ಮತ್ತು ಮಧುರ ಚಿನ್ನರ ಸಖ್ಯೆಯೋಗ' ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದರು. ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕೂಡ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಗುರುಲಿಂಗ ಕಾಪಸೆಯವರು ಮೂರು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಗೋಷ್ಠಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರು ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಗುರುಲಿಂಗ ಕಾಪಸೆಯವರ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅನುಬಂಧವನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರಕಟಣಾ ವಿಭಾಗದ ಸಂಚಾಲಕರಾದ ಎನ್.ಎಸ್. ಶ್ರೀಧರ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಗುರುಲಿಂಗ ಕಾಪಸೆಯವರು ಜಾನಪದ, ಅನುವಾದ, ಸಂಪಾದನೆ ಮತ್ತಿತರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಅವರು ನೀಡಿರುವ ಕೊಡುಗೆ ಬಹುಕಾಲ ನಿಲ್ಲುವಂತಹದು, ಚಿನ್ನವೀರ ಕಣವಿಯವರ ಅಭಿನಂದನಾ ಗ್ರಂಥ 'ಚಿಂಬೆಳುಕು'ವನ್ನು ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ಕ್ರಮ ಮಾಡಿರಲಾಗಿದೆ. ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಮಧುರ ಚಿನ್ನರ ಸಂಪುಟ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಮಧುರ ಚಿನ್ನರ ಕಾವ್ಯದ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿತು. 'ಬೇಂದ್ರೆ-ಮಧುರಚಿನ್ನ ಸಖ್ಯೆಯೋಗ' ಕೃತಿ ಕೂಡ ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದು. ಗಹನವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ಬರೆದಿರುವುದು ಅವರ ಇನ್ನೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ. ಹಲಸಂಗಿ ಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪಿನ ಕುರಿತು 'ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಅವರು ಬರೆದಿದ್ದ ಮಹತ್ವದ ಲೇಖನವನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಅವರು ಕಾಪಸೆಯವರ ಒಡನಾಟದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಡಾ. ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜು, ನೇ.ಭ. ರಾಮಲಿಂಗ ಶೆಟ್ಟಿ, ಗೌರವ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಬಿ.ಎಂ. ಪಟೇಲಪಾಂಡು ಮತ್ತು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಗುರುಲಿಂಗ ಕಾಪಸೆಯವರ ಭಾವಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಪನಮನವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಸಂಸದರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು

-ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ

೨೦೨೪ರ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ೨೮ ಸಂಸದರಲ್ಲಿ, ೨೨ ಸಂಸದರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿ ನಿಜಕ್ಕೂ ಹಾಲು ಕುಡಿದಷ್ಟೇ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಮೊಹಳೆ ಮೊಳಗಲು ಕಾರಣಕರ್ತರಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸದರನ್ನೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಹೃದಯ ತುಂಬಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೬೨ರಲ್ಲಿ ವಿಜೇತರಾಗಿದ್ದ ಜಿ.ಎಚ್.ಪಟೇಲರು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು, ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತನಾಡಿದ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರು, 'ಹಂಡೆ ಹಾಲು ಕುಡಿದಷ್ಟು ಸಂತೋಷವಾಯಿತು' ಎಂದು ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಅಂತಹದೇ ಇನ್ನೊಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ ೨೦೨೪ರಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತು.

ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಸಂಸತ್ ಸದಸ್ಯರ ಪೈಕಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಹೆಗಡೆ ಕಾಗೇರಿಯವರೊಬ್ಬರು ಸಂಸೃತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಸಂಸೃತದ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಅಪಾರ ಗೌರವವಿದೆ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಭಾಷೆ ಅದರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಯಾರೂ ಪಡೆಯಲಾರರು. ಕಾಗೇರಿಯವರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದವರು ಕನ್ನಡಿಗರು, ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಹುತೇಕ ಮಾತನಾಡಿದವರು ಕನ್ನಡಿಗರು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಅವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ

ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ. ಅವರೊಬ್ಬರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಮಾಣ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ದಾಖಲೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಹೆಗಡೆ ಕಾಗೇರಿಯವರು ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಮುಂಬರುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂಸದರು ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿ ೧೨೦ರ ಅನ್ವಯ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಂಟನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಿರುವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರ ಕನ್ನಡ ಪ್ರೇಮ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗದೆ ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯವಾಗಲಿ; ಈ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡದ ಬಾವುಟ ಇನ್ನಷ್ಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಏರಲಿ ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಆಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಲೆಲನೆಯ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಅಯೋಜಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಸದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ಸಿಗಲಿದೆ ಮತ್ತು ಆ ವೇಳೆಗೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಪರ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾವಭೂಮಿಕೆ

(೧೯೫೨, ಧಾರವಾಡ; ೩೯ನೆಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಭಾಷಣದಿಂದ)

ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನೋದುವಾತನು ಅಮೇರಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅದು ಕರ್ನಾಟಕವೇ. 'ಪಂಪನನೋದುವ ನಾಲಿಗೆ' ಮಿಸಿಸಿಪಿ ಹೊಳೆಯ ನೀರನ್ನು ಈಂಟಿದರೂ ಅದು ಕಾವೇರಿಯೇ. 'ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನನೊಲಿಪ ಕಿವಿ' ಆಂಡೀಸ್ ಪರ್ವತವ ನ್ನೇರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದು ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಯೆ. 'ಕಾವೇರಿಯಿಂದಮಾ ಗೋದಾವರಿವರಮಿರ್ಪ ನಾಡು' ಎಂದು ನೃಪತುಂಗನು ಬಣ್ಣಿಸಿದ ಕರ್ನಾಟಕದ ನೆಲದ ಎಲ್ಲೆ ಇಂದು ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ವ್ಯತ್ಯಸ್ಥವಾಗಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಪರಿತಪಿಸುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಗೋದಾವರಿಗಳು ನಿತ್ಯವೂ ನಿರ್ದಿಗಂತವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭೂಮಿಕೆಯ ಗುಡಿಗಳಿಗೆ ಸಂಕೇತ ಮಾತ್ರಗಳಾಗಿರಲಿ. ಅವು ಭಾವೋಪಯೋಗಗಳೇ ಹೊರತು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಮೈಸೂರಿನ ಎಲ್ಲೆ ರಾಜಕೀಯದಿಂದ

ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದ್ದರೂ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೇರೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಂದ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ನಿರಂತರವೂ ನಿರ್ಣಯವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಪ್ರತಿಮಾ ರೂಪವಾಗಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಸ್ತಾರ ನಿರ್ದಿಗಂತವಾದದ್ದು. ಅದರ ಔನ್ನತ್ಯ ನಿಶ್ಚಿಖರವಾದದ್ದು. ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸ್ಥಾಪನೆ, ರಕ್ಷಣೆ, ಪೋಷಣೆ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಣೆಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಸಹೃದಯ ಸಮಷ್ಟಿರೂಪವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ನಿರಂತರವೂ ಸಮಷ್ಟಿಯಾಗಿ ದುಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು ಎಂದು ನಾವು ಸಡಿಲ ಬಾಳಿಗರಾಗಿ ಸುಮ್ಮನಾದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಮೂಲೋದ್ದೇಶವೇ ವಿಫಲವಾಗುತ್ತದೆ.

- ಕೆ.ವಿ. ಮಟ್ಟಪ್ಪ

ಕನ್ನಡದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದ ಸಾಧಕ ಡಾ. ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ - ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಬಣ್ಣನೆ

ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಯ ಕರ್ಮಟತನವಾದಂತೆ ಪರಂಪರೆಯ ಅರಿವಿಲ್ಲದ, ಆಧುನಿಕತೆಯೂ ತಿರಸ್ಕಾರ ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಲೋಕದ ವೈಚಾರಿಕ ಹರಹನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ ಅನಂತಮೂರ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವೇ ಒಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡುವಂತೆ ಮಾಡುವ, ಸಮಕಾಲೀನ ವಾಸ್ತವ ದೃಂದಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೈಹಿಡಿದು ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ಸಂಗಾತಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ, ಎಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಡಾ.ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿಗಳ ೯೨ನೆಯ ಜನ್ಮದಿನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಳಗಿನವರಂತೆ ಆಪ್ತವಾಗಿಯೂ, ಹೊರಗಿನವರಂತೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸುವವರಾಗಿಯೂ ಮೂಡುವ ಅನಂತಮೂರ್ತಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಂಡ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರತಿಭೆ ಎಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ವರ್ಣಿಸಿದರು.

ಉಡುಪಿ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯ ಅನಂತಮೂರ್ತಿ ಅವರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೇಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ೧೯೩೨ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೧ರಂದು ಜನಿಸಿದರು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದ ಅನಂತಮೂರ್ತಿ ತನ್ನ ಗೆಳೆಯರೊಡನೆ 'ತರಂಗಿಣಿ' ಎಂಬ ಕೈಬರಹದ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂಟರ್ ಮೀಡಿಯೆಟ್ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಗ 'ಮಿತ್ರ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಕೆಲವು ಕತೆ, ಕವನಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದವು. ನಂತರ 'ಚಿತ್ರಗುಪ್ತ', ಜನಪ್ರಗತಿ' ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೂ ಕೆಲವು ಕತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಕತೆ 'ಎಂದೆಂದೂ ಮುಗಿಯದ ಕತೆ'ಯು, ಮೈಸೂರಿನ 'ವಾರ್ಷಿಕ ಟೈಮ್ಸ್'ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ೧೯೫೫ರಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಥಮ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ ಇದೇ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗರ 'ಮುನ್ನುಡಿ'ಯೊಡನೆ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವೆಂದ ಕೂಡಲೇ, ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯವರು ನೆನಪು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಸರು ಅನಂತ ಮೂರ್ತಿಯವರದು. ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕನ್ನಡದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದಿದ್ದರು. ೧೯೭೦ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮರೆಡ್ಡಿ ಅವರ ನಿರ್ದೇಶನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದ 'ಸಂಸ್ಕಾರ' ಚಲನಚಿತ್ರವು ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ವಿಚಾರಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಸ್ವರ್ಣಪದಕವನ್ನು ಪಡೆದ ಈ ಕೃತಿ ಹೊಸ ಅಲೆಯ

ಚಲನಚಿತ್ರ ಚಳುವಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಒದಗಿಸಿತು. ಸಿನಿಮಾ ಅಂಡ್ ಟೆಲಿವಿಷನ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ನಿಕಟ ಒಡನಾಟ ಬೆಳೆದಿತ್ತು. ಸದಾ ಕನ್ನಡದ ಕುರಿತು ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ಅವರು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಜೊತೆಗೆ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ನಿಕಟ ಒಡನಾಟವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಅವರು, ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಅವರು ವಹಿಸಿದ್ದರು ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟವರ ಶ್ರೇಷ್ಠರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದು, ಕನ್ನಡದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಸಾರಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ನೇ.ಭ.ರಾಮಲಿಂಗ

ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಅನಂತಮೂರ್ತಿಗಳ ಜೊತೆಗಿನ ತಮ್ಮ ಒಡನಾಟವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಕರ್ನಾಟಕ ರಕ್ಷಣಾ ವೇದಿಕೆಯ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಬಿ. ಸಣ್ಣೇರಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡಿ, ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ವಿರುದ್ಧ ಅನಂತಮೂರ್ತಿಯವರು ಧ್ವನಿ ಎತ್ತಿದ್ದನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ, ಸದಾ ನಾಡು-ನುಡಿ ಕುರಿತ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರಕಟಣಾ ವಿಭಾಗದ ಸಂಚಾಲಕರಾದ ಪ್ರೊ.ಎನ್.ಎಸ್. ಶ್ರೀಧರ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಮಾತನಾಡಿ 'ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘರ್ಷದ ಸ್ವರೂಪದ ಬಹುಮುಖೀ ನೆಲೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಕತೆಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಅನಂತಮೂರ್ತಿಯವರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಅವರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅನಂತಮೂರ್ತಿಯವರ ಸೃಜನಶೀಲ ಪ್ರತಿಭೆಯು, ಹೇಗೆ ಹೊಸ ಹುಡುಕಾಟದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ತನ್ನನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣಕತೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ ಮಹತ್ವದ ಕತೆಗಾರ ಅನಂತಮೂರ್ತಿಯವರು. ಅವರ, 'ಸಂಸ್ಕಾರ', 'ಅವಸ್ಥೆ' ಕಾದಂಬರಿ ಮತ್ತು 'ಬರ', 'ಘಟಶ್ರಾದ್ಧ', 'ಮೌನಿ' ಕತೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಮಹತ್ವದ ಚಿತ್ರಗಳಾಗಿದ್ದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿವೆ. 'ಸಂಸ್ಕಾರ' ಮತ್ತು 'ಘಟಶ್ರಾದ್ಧ' ಚಲನ ಚಿತ್ರಗಳು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವರ್ಣ ಕಮಲ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. 'ಸಂಸ್ಕಾರ', 'ಘಟಶ್ರಾದ್ಧ' ಮತ್ತು 'ಬರ', 'ಮೌನಿ' ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕತೆಗಾಗಿ ಅನಂತಮೂರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಕುರಿತು ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಚರ್ಚೆ ಆರಂಭಿಸಿದ ಮೊದಲಿಗರಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಪ್ರಮುಖರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರ ಜೊತೆಗಿನ ತಮ್ಮ ಒಡನಾಟದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಡಾ.ಯು.ಆರ್.ಅನಂತಮೂರ್ತಿಗಳ ಭಾವಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಪ ನಮನವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಡಾ.ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜು, ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಬಿ.ಎಂ. ಪಟೇಲ್ ಪಾಂಡು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಸರಚಿತೆ ಸಜ್ಜನಿಕೆಯ ಮೂರ್ತರೂಪ ಡಾ. ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರು, ಪಂಡಿತರಿಗೆ, ಚಿಂತಕರಿಗೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಿಯರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಿಯರೋ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದರು ಎಂದು, ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರ ೯೮ನೆಯ ಜನ್ಮದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಅವರ ಭಾವಗೀತೆಗಳು ಹಲವಾರು ದಶಕಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡಿಗರ ನಡುವೆ ನಲಿಯುತ್ತ ಸಾಗಿದೆ. 'ಎದೆ ತುಂಬಿ ಹಾಡಿದೆನು ಅಂದು ನಾನು' ಹಾಡನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಕನ್ನಡಿಗನೇ ಇಲ್ಲ. 'ಉಡುಗಣವೇಷ್ಟಿತ ಚಂದ್ರ ಸುಶೋಭಿತ ನೀಲಾಂಬರ ಸಂಚಾರಿ', 'ಎಲ್ಲೋ ಹುಡುಕಿದೆ ಇಲ್ಲದ ದೇವರ ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣುಗಳ ಗುಡಿಯೊಳಗೆ', 'ಕಾಣದ ಕಡಲಿಗೆ ಹಬಲಿಸಿದೆ ಮನ', 'ವೇದಾಂತಿ ಹೇಳಿದನು ಹೊನ್ನೆಲ್ಲ ಮಣ್ಣು ಮಣ್ಣು', 'ಹಾಡು ಹಳೆಯದಾದರೇನು', 'ಯಾವುದೀ ಪ್ರವಾಹವು', 'ಬೆಳಗು ಬಾ ಹಣತೆಯನು', 'ನೀನು ಮುಗಿಲು ನಾನು ನೆಲ' ಹೀಗೆ ಅವರ ಭಾವಗೀತೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸ್ವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ 'ಅಕಾಶದ ನೀಲಿಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರತಾರ ತೊಟ್ಟಲಲ್ಲಿ' ಎನ್ನುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಅವರ ಕವಿತೆಯು ಎಲ್ಲರ ಅಚ್ಚಮೆಚ್ಚು ಎಂದು ನುಡಿದರು.

ತಮ್ಮ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆದ 'ಮಧುರ ಮಧುರವೀ ಮಂಜುಳಗಾನ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರು ಅನೇಕ ಸಲ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಸಮಯ ಪರಿಪಾಲನೆ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಗುಣವಾಗಿತ್ತು. ಮೆಲುದನಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಒಡನಾಟದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಕಾವ್ಯಮೀಮಾಂಸೆಯ ಪಾಠ ಹೇಳಿದ್ದ ಜಿ.ಎಸ್.ಎಸ್. ಕನ್ನಡದ ಅತಿ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಪರಂಪರೆಗೆ ಸೇರಿದವರು. ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಬಂಧದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿ, ಸಂಘಟಿಸಿ, ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಜಿ.ಎಸ್.ಎಸ್ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದರು. ಕನ್ನಡ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಹಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದರು. 'ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ'ಯ ಸಂಪುಟಗಳು ಮತ್ತು 'ಸಾಹಿತ್ಯ ವಾರ್ಷಿಕ'ದ ಯೋಜನೆಗಳು ಅನನ್ಯವಾದವು. ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಪ್ರಯತ್ನದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಚಿಂತನಾಕ್ರಮಗಳ ಮೇಳವನ್ನು 'ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ'ಯು ಸಾಧಿಸಿದರೆ, 'ಸಾಹಿತ್ಯ ವಾರ್ಷಿಕ' ದಾಖಲೆಯ ಜೊತೆಗೆ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಕೂಡ ಸಾಧಿಸಲು ಸಮರ್ಥವಾಯಿತು. ಇಂಥ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ ಅವರು ಮುಂದುವರೆಸಿ ಯಶಸ್ಸು ಸಾಧಿಸಿದ್ದರು ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಜಿ.ಎಸ್.ಎಸ್ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದರು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರಕಟಣಾ ವಿಭಾಗದ ಸಂಚಾಲಕರಾದ

ಎನ್.ಎಸ್. ಶ್ರೀಧರಮೂರ್ತಿಯವರು ಮಾತನಾಡಿ ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಜಗತ್ತುಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ಗುಣಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದ್ದಿತು. ಒಂದು ಜೀವಸಮೃದ್ಧ ಪ್ರಕೃತಿ; ಇನ್ನೊಂದು ಮಾನವ ಕೇಂದ್ರಿತ ನಾಗರೀಕ ಸಮಾಜ. ವಿಸ್ಮಯ ಉತ್ಪುಕತೆಗಳು ಅವರ ಕವಿತೆಗಳ ಪ್ರಧಾನ ಭಾವಗಳಾಗಿದ್ದವು. 'ಕಾಲ' ಮತ್ತು 'ಮನುಷ್ಯ' ತಮ್ಮ ಕಾವ್ಯದ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಎಂದು ಅವರೇ ಗುರುತಿಸಿದ್ದರು. ಕುವೆಂಪು ಅವರ ನೇರ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಜಿ.ಎಸ್.ಎಸ್. ಅವರ 'ಸೌಂದರ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ' ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ನೇರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ. ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಪರಂಪರೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವ ಅವರ ಇನ್ನೆರಡು ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಂದರೆ 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ' ಮತ್ತು 'ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳ ಕಾವ್ಯ ಕಲ್ಪನೆ'. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆಯ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ರಚಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಮೂಲಭೂತ ಅಂಶಗಳು ಈ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿತವಾಗಿವೆ. 'ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ' ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಸಂಬಂಧ ತತ್ವಗಳನ್ನು ತೌಲನಿಕವಾಗಿ ವಿವೇಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಹೋಲಿಕೆಯ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ತತ್ವಗಳ, ತಾತ್ವಿಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ ಬರೆದ ಲೇಖನಗಳ ಸಂಕಲನ, 'ಕಾವ್ಯಾರ್ಥ ಚಿಂತನ'. ಅವರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟ ಕೃತಿ. ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ೬೧ನೆಯ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾದದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರ ಜೊತೆಗಿನ ತಮ್ಮ ಒಡನಾಟದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ನೇ.ಭ. ರಾಮಲಿಂಗಶೆಟ್ಟರು ಜಿ.ಎಸ್.ಎಸ್ ಅವರನ್ನು ಹಣತೆಯ ಕವಿ ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿ, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಶಿಸ್ತು ಸಂಯಮಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಡಾ.ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜು, ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಬಿ.ಎಂ.ಪಟೇಲ ಪಾಂಡು ಮತ್ತು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ನುಡಿ ನಮನದ ನಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರ ಭಾವಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಪನಮನವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು.

ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಉದಯವಾಗಲಿ ಖ್ಯಾತಿಯ ಹುಯಿಲುಗೋಳ ನಾರಾಯಣರಾಯರ ಕೊಡುಗೆ ದೊಡ್ಡದು: ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಬಣ್ಣನೆ

'ಉದಯವಾಗಲಿ ನಮ್ಮ ಚೆಲುವ ಕನ್ನಡ ನಾಡು' ಗೀತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕನ್ನಡಿಗರೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಹಾಡು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ದಿನದಿಂದ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಹೆಸರಿನ ಜೊತೆಗೆ ಅಜರಾಮರವಾಗಿ, ಕನ್ನಡಿಗರ ನರ ನಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನೆಲೆಯೂರಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅಂತಹ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಹುಯಿಲಗೋಲ ನಾರಾಯಣರಾಯರನ್ನು ನೆನೆಯುವುದು ನಮ್ಮ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಎಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹುಯಿಲಗೋಳ ನಾರಾಯಣರಾಯರ ೧೩೯ನೆಯ ಜನ್ಮದಿನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡ ಪುಷ್ಪ ನಮನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕಾಳಿಂಗರಾಯರ ದಿನಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರ ಹೊಮ್ಮಿದ 'ಉದಯವಾಗಲಿ ನಮ್ಮ ಚೆಲುವ ಕನ್ನಡ ನಾಡು' ಹಾಡನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರು ಎಂದೂ ಮರೆಯುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇದೇ ಹಾಡು ಡಾ. ಭೀಮಸೇನ ಜೋಷಿ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ ಹಾನಗಲ್ ಅವರ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲೂ ಸೊಗಸಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಹಾಡಿನ ಕರ್ತೃ ಹುಯಿಲಗೋಳ ನಾರಾಯಣರಾಯರು. ಅವರು ದಿನಾಂಕ ಳಿನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೮೮೪ರಂದು ಅವರು ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನ. ಹುಯಿಲಗೋಳ ನಾರಾಯಣರಾಯರು, ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ಮತ್ತು ಬಹೇಣಕ್ಕ ದಂಪತಿಗಳ ಮಗನಾಗಿ ಗದಗದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಬಾಲ್ಯದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಗದಗ, ಗೋಕಾಕ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಿದರು. ೧೯೦೨ರಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಪುಣೆಯ ಫರ್ಗ್ಯೂಸನ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಸೇರಿದರು. ೧೯೦೭ರಲ್ಲಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಬಳಿಕ ಧಾರವಾಡದ ವಿಕೋರಿಯಾ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಾದರು. ನಂತರ ಶಿಕ್ಷಕ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಮುಂಬೈಗೆ ತೆರಳಿ, ಕಾನೂನು ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ೧೯೧೧ರಲ್ಲಿ ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ನಾರಾಯಣರಾಯರು ಮೂಲತಃ ನಾಟಕಕಾರರು. ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿಗಾಗಿ ಕಾಲ್ಪನಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಪೌರಾಣಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಅವರು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

'ಮೂಡಲು ಹರಿಯಿತು' ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನೂ ಹಾಗೂ 'ಕನಕ ವಿಲಾಸ', 'ಪ್ರೇಮಾರ್ಜುನ', 'ಮೋಹನಲಹರಿ', 'ಅಜ್ಞಾತವಾಸ', 'ಪ್ರೇಮ ವಿಜಯ', 'ಸಂಗೀತ', 'ಕುಮಾರರಾಮ ಚರಿತೆ', 'ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ', 'ಭಾರತ ಸಂಧಾನ', 'ಉತ್ತರ ಗೋಗ್ರಹಣ', 'ಸ್ತ್ರೀಧರ್ಮ ರಹಸ್ಯ', 'ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಭ್ರಮ', 'ಪತಿತೋದ್ಧಾರ' ಇತ್ಯಾದಿ ನಾರಾಯಣ ರಾಯರ ಪ್ರಮುಖ ನಾಟಕಗಳು. ರಾಯರ 'ಪತಿತೋದ್ಧಾರ' ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದಿಂದ ಬಹುಮಾನ ಸಹ ಲಭಿಸಿತ್ತು. ನಾರಾಯಣರಾಯರು 'ನಾಟ್ಯ

ವಿಲಾಸಿ' ತಂಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಆ ಮೂಲಕ ನಾಟಕಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನಮಾಡಿ, ಅದರಿಂದ ಬಂದ ಸಂಪಾದನೆಯನ್ನು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದು ಮಾದರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಪ್ರತೀಕವೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ಗದಗಿನಲ್ಲಿ 'ವಿದ್ಯಾದಾನ ಸಮಿತಿ' ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದರು ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಅವರು ನಾರಾಯಣರಾಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡರು.

೧೯೨೪ರಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ 'ಉದಯವಾಗಲಿ ನಮ್ಮ ಚೆಲುವ ಕನ್ನಡ ನಾಡು' ಈ ಗೀತೆ ಹಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಆ ಅಧಿವೇಶನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಹಾಡನ್ನು ಆಗಿನೂ ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಬಾಲಕಿಯಾಗಿದ್ದ ದಿ.ವಿದ್ಯಾನ್ ಗಂಗೂಬಾಯಿ ಹಾನಗಲ್ ಅವರು ಮನೋಜ್ಞವಾಗಿ ಹಾಡಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸ್ವತಃ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿ ಅವರು ಮೂಕವಿಸ್ಮಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಮುಂದೆ ಪಿ.ಕಾಳಿಂಗರಾಯರು ಈ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡಿ ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ಏಕೀಕರಣದ ಕುರಿತು ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಿದರು. ಹುಯಿಲಗೋಳ ನಾರಾಯಣರಾಯರು ನಿತ್ಯವೂ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆನಿಂತ ಮಹಾನ್ ಚೇತನ ಎಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಅವರು ಬಣ್ಣಿಸಿದರು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ನೇ.ಭ ರಾಮಲಿಂಗ ಶೆಟ್ಟಿ, ಡಾ.ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜು, ಗೌರವ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ. ಬಿ.ಎಂ.ಪಟೇಲ್ ಪಾಂಡು ಹಾಗೂ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಪುಷ್ಪನಮನವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಪ್ರಕಟಣಾ ವಿಭಾಗದ ಸಂಚಾಲಕರಾದ ಪ್ರೊ. ಎನ್.ಎಸ್. ಶ್ರೀಧರಮೂರ್ತಿ, ವಿಶೇಷ ಕರ್ತವ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕತಿಮ್ಮಯ್ಯ ಸಿ., ಭಾರತೀಯ ಸೈನ್ಯದ ನಿವೃತ್ತ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಮೇಜರ್ ಡಾ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಕೇರಳ ಗಡಿನಾಡ ಘಟಕದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಜಲ್ಲಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಟ್ ಅವರ ನಿಧನ - ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನುಡಿನಮನ

ಕಾಸರಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಉಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ಕಟಿಬದ್ಧರಾಗಿ, ಹಲವಾರು ಜಿಲ್ಲಾ-ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಕನ್ನಡಪರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿ, ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ-ಕನ್ನಡಿಗ-ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಎಂದೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳ್ಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಮೇಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಕನ್ನಡದ ಸೇವೆಗೆ ಕಂಕಣ ಬದ್ಧರಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದವರು ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ವಿ. ಭಟ್. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕೇರಳ ಗಡಿನಾಡ ಘಟಕದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಹಠಾತ್ ಅಗಿಲಿರುವುದು ದುಃಖಕರ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಅವರು ಸಂತಾಪ ಸೂಚಿಸಿದರು.

ಇಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪಂಪ ಸಭಾಭವನದಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ವಿ. ಭಟ್ ಅವರಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ನುಡಿನಮನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಟ್ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಪನಮನ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ವಿ. ಭಟ್ ಅವರು ಮೂಲತಃ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊನ್ನಾವರ ತಾಲೂಕಿನ ಸಾಲಕೋಡು ಗ್ರಾಮದವರು. ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ವೃತ್ತಿ ಆರಂಭಿಸಿದ ಅವರು ಕುಂಬಳೆ, ಆಡೂರು, ಕಾರಡ್ಕ, ಮುಳ್ಳೇರಿಯದ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವೆಡೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ನಂತರ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಹಾಯಕ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ ಯಾಗಿಯೂ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಮಕ್ಕಳ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಾವೇದಿಕೆ ಶುರುಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೇ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಭಿಯಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಘಟಿಸಿದ್ದರು. ಸತತ ಮೂರು ಬಾರಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗಡಿನಾಡ ಘಟಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದ ಭಟ್ಟರು ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಬೀರಂತಬೈಲಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ವಿ. ಭಟ್ಟ ಅವರು ನಿನ್ನೆ (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೦) ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಜಸ್ಪಿಸ್ ಅರಳಿ ನಾಗರಾಜ ಅವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೊಂದಕ್ಕೆ ಎಂದು ಕಾಸರಗೋಡಿಗೆ ತೆರಳಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪರವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಶಾಲು ಹೊದಿಸಿ, ಹಾರಹಾಕಿ ಸ್ಮರಣಿಕೆ ನೀಡಲು ಮುಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಹೃದಯಾಘಾತ ಸಂಭವಿಸಿ ಕುಸಿದುಬಿದ್ದಿದ್ದರು. ತಕ್ಷಣ ಅವರನ್ನು ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಇ.ಕೆ ನಾಯ್ಡ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ದಾಖಲಿಸಲು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ದಾರಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಡಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ವಿ. ಭಟ್ಟ ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಮೂಹವನ್ನು ನಾಡಿಗೆ ಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ನಾಡುಕಟ್ಟಿದವರು. ಕನ್ನಡದ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕಕ್ಕೂ ಅಪಾರ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ ಅವರ ಅಕಾಲಿಕ ಸಾವಿನಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಆಘಾತ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಭಟ್ಟರ ಕನ್ನಡ ನಿಷ್ಠೆ ಭಾಷಾಪ್ರೇಮ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾದರಿ. ಉಮನ್ ಚಾಂಡಿಯವರು ಕೇರಳದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಮನವಿ ಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಕನ್ನಡಿಗರ ನೋವನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ

ತಂದಿದ್ದರು. ಭಟ್ಟರ ಕಾಳಜಿಯುಕ್ತ ಮನವಿಗೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸಂದಿಸಿ ಆಗಿನ ಕೇರಳದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮಿಂದಾದ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರು ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಅವರು ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಟ್ ಅವರ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ನೆನಪುಕೊಂಡರು.

ನಮ್ಮ ಸೈನಿಕರು ದೇಶದ ಗಡಿಕಾಯುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಭಟ್ಟರು ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಕಾಯುವ ಕನ್ನಡದ ಸೈನಿಕರಾಗಿದ್ದರು. ಕನ್ನಡದ ಸೇವೆಗಾಗಿಯೇ ತನ್ನ ತನ್ನ ಮನ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಅವರು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೊಂದರಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡರೆ, ಅವರು ಕನ್ನಡದ ಕರ್ಮಯೋಗಿಯಾಗಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದು ಸತ್ಯ. ಮೃತರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಸಮಸ್ತ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪರವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಸಂತಾಪ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಸದ್ಗತಿ ದೊರೆಯಲೆಂದು ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಸಮಸ್ತ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ದುಃಖವನ್ನು ಸಹಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ನೀಡಲಿ ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಅವರು ಕಂಬನಿ ಮಿಡಿದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಶ್ರೀ ನೇ.ಭ.ರಾಮಲಿಂಗ ಶೆಟ್ಟಿ, ಗೌರವ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷ ಡಾ.ಬಿ.ಎಮ್.ಪಟೇಲ್ ಪಾಂಡು, ಪ್ರಕಟಣಾ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಪ್ರೊ. ಎನ್.ಎಸ್.ಶ್ರೀಧರಮೂರ್ತಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದರು.

ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಸಾಪ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸಿ.ಕೆ. ರವಿಕುಮಾರ ಚಾಮಲಾಪುರ

ಅವರ ನಿಧನಕ್ಕೆ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ತೀವ್ರ ವಿಷಾದ

ಕೇಂದ್ರ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ, ಅಗಲಿದ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸಿ.ಕೆ. ರವಿಕುಮಾರ ಚಾಮಲಾಪುರ ಅವರ ಭಾವ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಪ ನಮನ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ರವಿಕುಮಾರ್ ಅತ್ಯಂತ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ವ್ಯಕ್ತಿ. ತಮ್ಮ ನಿಲುವಿನಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ, ಬೇರೆಯವರನ್ನೂ ತಮ್ಮ ನಿಲುವಿಗೆ ತರುವ ಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗಿತ್ತು. ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಅಪಘಾತ ಅವರನ್ನು ಜರ್ಜಿರನ್ನಾಗಿಸಿದ್ದರೂ ಅವರ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಆತ್ಮಸೈನ್ಯ ನೋಡಿದರೆ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ವಿಧಿಯ ನಿರ್ಣಯ ಬೇರೆಯದೇ ಆಗಿದೆ. ೫೪ ವರ್ಷ ನಿಜಕ್ಕೂ ಸಾಯುವ ವಯಸ್ಸಲ್ಲ ಎಂದರು. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಲಿಂಗಯ್ಯ ಹಿರೇಮಠ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ನೇ.ಭ. ರಾಮಲಿಂಗ ಶೆಟ್ಟಿ ನುಡಿ ನಮನಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಡಾ. ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜು, ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಬಿ.ಎಂ. ಪಟೇಲ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದರು.

ಕನ್ನಡ ಕಥಾಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೊಸ ತಿರುವನ್ನು ನೀಡಿದ ಯಶವಂತ ಚಿತ್ತಾಲರು

ಕನ್ನಡ ಕಥಾಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ ಯಶವಂತ ಚಿತ್ತಾಲರು ಅದುವರೆಗೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪರಿಚಿತವಾಗಿದ್ದ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಲೋಕದ ಅನುಭವವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ಹನೇಹಳ್ಳಿಯ ಹುಲುಸಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ಮತ್ತು ಮುಂಬೈ ಮಾಯಾನಗರಿಯ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಥನದ ಮೂಲಕ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟ ಚಿತ್ತಾಲರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದ ಸೀಮೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದರು ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ವರ್ಣಿಸಿದರು.

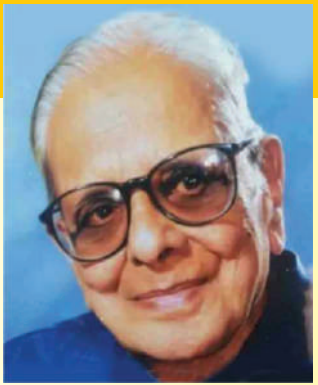
ಜೋಶಿಯವರು ವರ್ಣಿಸಿದರು. ಅವರು ಇಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಯಶವಂತ ಚಿತ್ತಾಲರ ಲೋಕಾರ್ಪಣೆ ದಿನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡ ಪುಷ್ಪನಮನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗೋಕರ್ಣದ ಬಳಿ ಇರುವ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಊರು ಹನೇಹಳ್ಳಿ. ಇಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದವರು ಯಶವಂತ ವಿಶೋಬಾ ಚಿತ್ತಾಲ. ಅವರು ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನ ಆಗಸ್ಟ್ ೩, ೧೯೨೮. ಯಶವಂತ ಚಿತ್ತಾಲರ ಅಣ್ಣ ಗಂಗಾಧರ ಚಿತ್ತಾಲ. ಅಣ್ಣ ಕವಿಯಾದರೆ ತಮ್ಮ ಯಶವಂತ ನಮ್ಮ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಥೆಗಾರ, ಕಾದಂಬರಿಕಾರ. ಕುಮಟಾ, ಧಾರವಾಡ, ಮುಂಬಯಿ, ನ್ಯೂಜರ್ಸಿ (ಅಮೆರಿಕಾ) ಗಳಲ್ಲಿ ಓದು. ರಸಾಯನ ವಿಜ್ಞಾನದ ಶಾಖೆಯಾದ ಪಾಲಿಮರ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞತೆಯ ಸಂಪಾದನೆ. ಮುಂಬಯಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಪದವಿ. ಸ್ವೀಫನ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿಯ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ. ಬೇಕ್ಲೆಟ್ ಹೈಲಾಂ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡಿ, ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೇರಿ ವಿದೇಶಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಬಂದು ಪಡೆದ ವೃತ್ತಿ ನೈಪುಣ್ಯ ಸಾಧಿಸಿದ್ದರು. ಆಮೂಲಕ ಅನುಭವದಿಂದ ತಮ್ಮ ಅವಧಿ ಪೂರ್ಣ ದುಡಿದು ನಿವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದರು. ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡವರು ಯಶವಂತ ಚಿತ್ತಾಲರು ಹೀಗೆ ಅವರ ಬದುಕಿನ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಾಡೋಜ ಡಾ.

ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ನವ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಉತ್ಕರ್ಷೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಕಥಾ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ನವ್ಯ ಲೇಖಕರು ಪ್ರಯೋಗನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ಚಿತ್ತಾಲರು ಈ ಸುಳಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಬೀಳದೆ ದೂರ ನಿಂತು ಈ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮವೇ ಆದ ಕೆಲವು ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರು. ಬದುಕಿನೊಂದಿಗೆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿ ನೋವುಗಳ ಅನುಭವ ಪಡೆದ ವ್ಯಗ್ರವಾದ ಮನಸ್ಸು ಹೊಸ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ ಮೊದಲಿನ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪುನಃ ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ಅದು ವಿಸ್ತಾರವಾಯಿತು. ಕಲಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿತು ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ವರ್ಣಿಸಿದರು. ತಾವು ದೂರದರ್ಶನದ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿದ್ದಾಗ ಯಶವಂತ ಚಿತ್ತಾಲರ ಶಿಕಾರಿ ಕಾದಂಬರಿ ಟಿ.ವಿ ಧಾರವಾಹಿಯಾಗಿ ಪ್ರಸಾರವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ತಾಲರ ಜೊತೆಗಿನ ತಮ್ಮ ಒಡನಾಟದ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡರು.

ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಶವಂತ ಚಿತ್ತಾಲರ ಜೊತೆಗಿನ ತಮ್ಮ ಒಡನಾಟವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರಕಟಣಾ ವಿಭಾಗದ ಸಂಚಾಲಕರಾದ ಪ್ರೊ.ಎನ್.ಎಸ್.ಶ್ರೀಧರ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಚಿತ್ತಾಲರ ಶಿಕಾರಿ ಕಾದಂಬರಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಅನುಭವವನ್ನು ನೀಡಿತು. ಮೂರು ದಾಖಲೆಗಳು ಕೃತಿಯು ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನದಾಳವನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಯತ್ನ. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಯಾವ ಮಾನದಂಡದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಕನ್ನಡ ಕಂಡ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಾದಂಬರಿ ಎಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಈ ಕಾದಂಬರಿ ಬರೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾವು ಚಿತ್ತಾಲರ ಜೊತೆಗೆ ಒಡನಾಡಿದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಅವರ 'ಭೇದ' ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದರ ಸ್ಕ್ರಿಪ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಚಿತ್ತಾಲರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಥೆಗಳಾದ 'ಕತೆಯಾದಳು ಹುಡುಗಿ', 'ಆಟ', 'ಅಬೋಲಿನ' ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಅನಾರೋಗ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ 'ದಿಗಂಬರ' ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಬರೆದ ಕ್ರಮವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಯಶವಂತ ಚಿತ್ತಾಲರ ಲೋಕಾರ್ಪಣೆ ದಿನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡ ಪುಷ್ಪನಮನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ.ನೇ.ಭ.ರಾಮಲಿಂಗ ಶೆಟ್ಟಿ ಡಾ. ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜು, ಗೌರವ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ. ಬಿ.ಎಮ್. ಪಟೇಲ್ ಪಾಂಡು ಸೇರಿದಂತೆ ಇತರ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ಬಹುಮುಖ ಪ್ರತಿಭೆಯ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿದ್ದ ಎಲ್.ಎಸ್. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್ - ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಮುಖ ಲೇಖಕರೂ, ವಿಮರ್ಶಕರೂ ಆಗಿದ್ದ ಡಾ.ಎಲ್.ಎಸ್. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್ ಅವರ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ವರ್ಷವಾಗಿದ್ದು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ, ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಅವರು, ಎಲ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಅವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನೊಡನೆ ನಿರಂತರವಾದ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಬೆಂಗಳೂರು ದರ್ಶನ ಸಂಪುಟದ ಸಂಪಾದಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ್ದು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಥಾ ಸಂಕಲನ, ವಿಮರ್ಶೆ, ನಾಟಕ, ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಹೀಗೆ ೧೦೦ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಜನರ ಮನಗೈದಿರುವ ಲೇಖಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಅವರು, ಮಕ್ಕಳ ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆಯ ಸಂಪಾದಕೀಯದ ಜೊತೆಗೆ, ಅನೇಕ ಕತೆಗಳನ್ನೂ, ವಿಮರ್ಶನಾ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹೊರತಂದಿದ್ದನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಡಾ. ಕೂಡ್ಲೂರು ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಅವರು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಎಲ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದರು. ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ, ನೇ.ಭ. ರಾಮಲಿಂಗ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಎಲ್.ಎಸ್.ಎಸ್.ಅವರ ಜೊತೆಗಿದ್ದ ಒಡನಾಟವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದರು. ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಡಾ.ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜ್, ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಬಿ.ಎಂ.ಪಟೇಲ್ ಪಾಂಡು ಅವರುಗಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ಜಿ.ಎನ್. ರಂಗನಾಥರಾಯರ ನಿಧನ - ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಸಂತಾಪ

ಹಿರಿಯ ಪತ್ರಕರ್ತ ಜಿ.ಎನ್. ರಂಗನಾಥರಾಯರ (೮೧) ನಿಧನಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ಸಂತಾಪ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿರುವ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು, ಅವರ ನಿಧನದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೀವ್ರ ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೧೯೪೧ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದು, ಜಿ.ಎನ್.ರಂಗನಾಥ ರಾಯರು ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಾರೋಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ. ಹೊಸಕೋಟೆ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಡೆಸಿದ ಅವರು 'ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ'ದ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿ ಜೀವನವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. 'ಪ್ರಜಾವಾಣಿ' ಸೇರಿದ ನಂತರ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಮೇಲೇರಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಕ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ನಿವೃತ್ತರಾದರು. ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪುರವಣಿಗಳಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಪುರವಣಿಗೆ ಹೊಸ ರೂಪ ನೀಡಿದ ರಂಗನಾಥರಾಯರು ಸುಧಾ ಮತ್ತು ಮಯೂರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಪರಂಪರೆಯ ಹಿರಿಯೊಂದಿಗೆ ಆಧುನಿಕ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದ್ದರು ಎಂದು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ಈ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡದ ಬಹುತೇಕ ಯುವ ಲೇಖಕರ ಬರಹಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಅವರು ಇಂದು ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಮುಖ ಲೇಖಕರಾಗಲು ಕಾರಣಕರ್ತರಾದರು ಜೊತೆಗೆ ಆಗಲೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ್ದ ಲೇಖಕರ ಬರಹಕ್ಕೂ ಹೊಸ ರೂಪ ನೀಡಿದ್ದರು. ವಿವಿಧ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಕುರಿತು ವಿಮರ್ಶೆ ಬರೆಸಿದ ರಂಗನಾಥರಾಯರು ಸಂಗೀತ, ರಂಗಭೂಮಿ ಮೊದಲಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ವಿಮರ್ಶಾ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದರು. ಹೊಸ ಅಲೆ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಅವರು ದಲಿತ ಮತ್ತು ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗಟ್ಟಿಗೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣಕರ್ತರಾದರು ಎಂದು ರಂಗನಾಥರಾಯರ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 'ನವರಂಗ' ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತಾವೇ ವಿವಿಧ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಕುರಿತ ವಿಮರ್ಶೆಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಮಾದರಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದರು ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ನಿವೃತ್ತಿಯ ನಂತರ ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾಭವನದ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ವಿಭಾಗದ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು

ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಜಿ.ಎನ್.ರಂಗನಾಥ ರಾಯರು ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರು.

ತಾವೇ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮದ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಲ್ಲ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದರು. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ 'ಆ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ' ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾದಂಬರಿ, ಸಣ್ಣಕತೆ, ನಾಟಕ, ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವ ಅವರದು ತೂಕಬದ್ಧ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ. ಹೊಸ ತಿರುವು, ಮಾಸ್ತಿಯವರ ನಾಟಕಗಳು, ಒಳನೋಟ, ಹಿಂದಣ ಹೆಜ್ಜೆ, ಅನ್ಯೋನ್ಯ, ಗುಣ-ದೋಷ ಮುಖ್ಯ ಮೊದಲಾದವು ವಿಮರ್ಶಾ ಕೃತಿಗಳಾದರೆ ಅನುವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿರುವ ರಂಗನಾಥ ರಾಯರು ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್‌ನ ರೋಮಿಯೋ ಜುಲಿಯಟ್ ಮತ್ತು ಆಂಟಿನಿ ಕ್ಲಿಯಾಪಾತ್ರ, ಅಂತಿಗೊನೆ, ಜೀನ್ ಜೆನೆಯ ದಿ ಬ್ಲಾಕ್ಸ್, ಟಾಲ್ ಸ್ಟಾಯ್, ಡೆತ್ ಆಫ್ ಇವಾನ್ ಇಲಿಚ್, ಕಾಫ್ಕಾ ಕತೆಗಳು, ಓ ಹನ್ನಿ ಕತೆಗಳು, ಜಿ.ಡಿ ಬರ್ನಾಲ್ಡ್, ಸೋಶಿಯಲ್ ಸೈನ್ಸ್ ಇನ್ ಹಿಸ್ಟರಿ, ರಾಮಚಂದ್ರ ಗುಹ ಅವರ, ಇಂಡಿಯಾ ಆಫ್ಟರ್ ಗಾಂಧಿ (ಬಾಪೂ ನಂತರದ ಭಾರತ), ಮೇಕರ್ಸ್ ಆಫ್ ಮಾಡರ್ನ್ ಇಂಡಿಯಾ(ನವಭಾರತದ ನಿರ್ಮಾಪಕರು), ಪೇಟ್ರಿಯೆಟ್ ಅಂಡ್ ಪಾರ್ಟಿಸಾನ್ (ದೇಶಪ್ರೇಮಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಪಾತಕರು.) ಗಾಂಧಿ ಬಿಫೋರ್ ಇಂಡಿಯಾ (ಗಾಂಧಿ ಮಹಾತ್ಮರಾದುದು) ಮತ್ತು ಖಿಲೇಲ್ ಗಿಬ್ರಾನರ ಕಾಲಾತೀತ ವಿಖ್ಯಾತ ಖಿಲೇಲ್ ಗಿಬ್ರಾನ್ ಅವರ ಪ್ರಮುಖ ಅನುವಾದಿತ ಕೃತಿಗಳಾಗಿದ್ದವು ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರಿಗೆ ೨೦೦೯ನೇ ಸಾಲಿನ ಖಾದಿ ಶಾಮಣ್ಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ೨೦೧೮ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಸಂದೇಶ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾಭಾರತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಫೆಲೋಷಿಪ್, ಟೀಎಸ್ಸಾರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಮಾಸ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದ ಜಿ.ಎನ್.ರಂಗನಾಥ ರಾಯರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಒಡನಾಟವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದು ಸದಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಏಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಬರಹ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಮಾದರಿ. ಅವರ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಕೆಯಾಗಬೇಕು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅದರಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆ ಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಮಹೇಶ ಜೋಶಿಯವರು ತಮ್ಮ ಸಂತಾಪ ಸೂಚಕ ಸಂದೇಶದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡದ ಸೀಮೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ ವಿ.ಕೃ. ಗೋಕಾಕರು

- ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋತಿ

ಡಾ. ವಿನಾಯಕ ಕೃಷ್ಣ ಗೋಕಾಕರೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲುವ ಚಿತ್ರ ಎತ್ತರದ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಕನ್ನಡದ ಹಿಂದಿನ ಆಳವಾದ ಒಳನೋಟದ ಕಣ್ಣು, ಗಂಭೀರ ನಿಲುವು, ಬಾಹ್ಯ

ನೋಟಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಿಂದಲೂ ಗೋಕಾಕರು ಎತ್ತರದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು. ನಾನು ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಅವರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಲೇ ಬಂದವನು. ಅವರ ತಂದೆ ಕೂಡ ನನಗೆ ಪರಿಚಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಗೋವಿಂದಭಟ್ಟರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರ ವಂಶದವನೆಂದು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನವನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಗೋಕಾಕರೂ ಮುಂದುವರೆಸಿದರು. ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ನಾನು ಹಲವಾರು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮೀಯ ಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬಂದಾಗ ದೂರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದೆ.

ವಿನಾಯಕ ಕೃಷ್ಣ ಗೋಕಾಕರು ೧೯೦೯ರ ಆಗಸ್ಟ್ ೯ರಂದು ಜನಿಸಿದರು. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಥಮ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಪಡೆದ ಗೋಕಾಕರು ಮುಂದೆ ಆಕ್ಸ್ ಫರ್ಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಪಡೆಯಲು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತರು. ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಪಡೆಯುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಭರವಸೆ ಇತ್ತು. ಇನ್ನೂ ಮೌಖಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಕಾಂಟಿನೆಂಟ್ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆಂದು ಹೊರಟರೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಎಡಿಸ್ ಬರೋದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರತರವಾದ ಕರುಳು ಬೇನೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಾ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕಾಯಿತು. ವೈವಾ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗಿ ಆಕ್ಸ್ ಫರ್ಡ್ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆಯ ಉತ್ತೀರ್ಣತೆಯ ಆಸೆ ಹುಸಿಯಾಯಿತು ಎಂದುಕೊಂಡರು. ಗೋಕಾಕರ ಲಿಖಿತ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಉಜ್ವಲತೆ ಎಷ್ಟು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ ವೈವಾ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಆಕ್ಸ್ ಫರ್ಡ್ ಪರಿಣತರು ಗೋಕಾಕರನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠ ದರ್ಜೆಯ ಉತ್ತೀರ್ಣತೆಗೆ ಪರಿಗಣಿಸಿದರು. ಪುಣೆಯ ಫರ್ಗ್ಯೂಸನ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಉಪ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಸಾಂಗ್ಲಿ ವಿಲಿಂಗ್ಡನ್ ಕಾಲೇಜು, ವೀಸನಗರ, ಕೊಲ್ಕಾಪುರ, ಧಾರವಾಡದ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾಲೇಜು ಮುಂತಾದೆಡೆ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು, ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕುಲಪತಿ, ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಬಾಬಾ ಅವರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ 'ಪ್ರಶಾಂತಿ ನಿಲಯ'ದ ಪೂರ್ಣ ವಿದ್ಯಾಪೀಠದ ಕುಲಪತಿ ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಗೋಕಾಕರು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು.

ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಾಸಕ್ತರು ಗೋಕಾಕರ ಕವಿತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಮೊದಲು ತಾಳಿದ್ದು ಅವರು ೧೯೩೬-೩೭ರಷ್ಟು ಹಿಂದೆಯೇ ಬರೆದು ೧೯೪೦ರ ವೇಳೆಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ 'ಸಮುದ್ರಗೀತೆಗಳು' ಅವರ 'ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ', 'ತ್ರಿಶಂಕುವಿನ ಪ್ರಜ್ಞಾ

ಪ್ರಭಾತ', 'ಸಮುದ್ರದಾಚೆಯಿಂದ', 'ಸಮುದ್ರದೀಚೆಯಿಂದ', 'ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆ', 'ಸಿಮ್ಲಾ ಸಿಂಘನಿ', 'ಕಾಶ್ಮೀರ', 'ಉಗಮ' ಇಂಥ ಕೃತಿಗಳು ಅವರು ನೀರಮೇಲೂ, ನಭದ ಮೇಲೂ, ನೆಲದ ಮೇಲೂ ಕೈಕೊಂಡ ಪ್ರವಾಸಾನುಭವಗಳನ್ನೂ ದೇಶ-ವಿದೇಶಗಳ ನಾಗರಿಕತೆ-ಇತಿಹಾಸ-ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ನಿಸರ್ಗ ರಮ್ಯಾದೃಶ್ಯಗಳಿಗೆ ಅವರು ಸ್ಪಂದಿಸುವ ಪರಿಯನ್ನೂ ತುಂಬ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸುತ್ತವೆ.

'ಸಮುದ್ರಗೀತೆಗಳು' (೧೯೪೦) ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಪ್ರಕಟವಾದ 'ಪಯಣ' (೧೯೩೭) ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ಪ್ರಕಟವಾದ ಅವರ ಪ್ರಪಥಮ ಕವನಸಂಗ್ರಹವಾದ 'ಕಲೋಪಾಸಕ' (೧೯೩೪) ಇವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಅವುಗಳ ತಲೆ ಬರಹಗಳೇ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗೋಕಾಕರ ಮನೋಧರ್ಮದ ಸಂಕೇತಗಳಂತೆ ತೋರುತ್ತವೆ. ಅವರ 'ಸಮುದ್ರ ಗೀತೆಗಳು' ಮತ್ತು 'ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ'- ಈ ಎರಡೂ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಮೇಲೂ, ನಭದಮೇಲೂ ಅವರು ಕೈಕೊಂಡ ಪ್ರವಾಸಾನುಭವದ ದೃಶ್ಯ ವೈವಿಧ್ಯಗಳು ವರ್ಣೋಜ್ವಲವಾಗಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿವೆ.

ಅವರ 'ತ್ರಿಶಂಕುವಿನ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪ್ರಭಾತ' ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಮಿಡಿ ಎಂದು ಅವರೇ ಕರೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಪೌರಾಣಿಕ ಕೃತಿ. ಇಲ್ಲಿ ಅವರ ಗಗನಯಾನದ ವಿಸ್ಮಯಾದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಅನುಭಾವಿಕ ಸಂಕೇತ ನಿರ್ಮಿತಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮವು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದಾಗಿದೆ

ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತ ಛಂದಸ್ಸನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ತಂದ ಯಶಸ್ಸು ಗೋಕಾಕರಿಗೇ ಸಲ್ಲಬೇಕು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಮುಕ್ತ ಛಂದಸ್ಸು, ಅದರ ಸಮಸ್ತ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನೂ ಪಡೆದದ್ದು ಐವತ್ತರ ದಶಕದ ನವ್ಯಕಾವ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನವ್ಯ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಗೊಂಡ ಈ ನೂತನ ಛಂದೋಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರೇರಣೆ ನವ್ಯರಿಗೆ ದೊರೆತದ್ದು ಬಹುಶಃ ಗೋಕಾಕರ ಸಮುದ್ರ ಗೀತೆಗಳಿಂದಲೇ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರು ಮುಕ್ತ ಛಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 'ನವ್ಯ ಕವಿತೆಗಳು' (೧೯೫೦) ಎಂಬ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ, ಮುಂಬೈನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿಯೇ ನವ್ಯ ಕಾವ್ಯದ ಸ್ವರೂಪದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರು.

ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಸಮುದ್ರಗೀತೆಗಳ ಕಾವ್ಯ ತಂತ್ರ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ಗೋಕಾಕರು, ಹಿಂದಿನ ಚಂಪೂಕಾವ್ಯದ ತಂತ್ರವನ್ನು ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕವಿತೆಗೆ ಅಳವಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಕುತೂಹಲದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಅವರ 'ತ್ರಿವಿಕ್ರಮರ ಆಕಾಶಗಂಗೆ' (೧೯೪೩) ಮತ್ತು 'ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆ' (೧೯೬೫)-ಈ ಎರಡೂ ಹೊಸ ಬಗೆಯ ಚಂಪೂಕಾವ್ಯಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗೋಕಾಕರ ಪ್ರಯೋಗ ಪ್ರಪಂಚ. ಅದೇ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಿತಿಯ ಬಹುಪಾಲನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅವರು ಬಹು ಹಿಂದೆಯೇ ಬರೆದ,

೧೨೬೮ ಪುಟಗಳಷ್ಟು ಸುದೀರ್ಘವಾದ ಕಾದಂಬರಿ 'ಸಮರಸವೇ ಜೀವನ' ಎನ್ನುವುದು ಬಹುಶಃ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಬೃಹತ್ ಗಾತ್ರದ ಕೃತಿ. ಕಾವ್ಯಮೀಮಾಂಸೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬರೆದ ಕೆಲವು ಕೃತಿಗಳು, ಪಶ್ಚಿಮದ ಕಾವ್ಯ ತತ್ವಗಳ ಗಾಢವಾದ ತಿಳವಳಿಕೆಯನ್ನೂ, ಭಾರತೀಯ ಕಾವ್ಯಮೀಮಾಂಸೆ ಹಾಗೂ ಅರವಿಂದರ ವಿಚಾರಧಾರೆಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತವೆ. ಅವರ 'ಭಾರತ ಸಿಂಧುರಶ್ಮಿ' ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಪಂಕ್ತಿಗಳಷ್ಟು ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ, ಸಂಕೀರ್ಣ ಛಂದೋರೂಪದಲ್ಲಿರುವ, ಋಗ್ವೇದದಿಂದ ಆಯ್ದ ವಸ್ತುವನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಇಡೀ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈವರೆಗೆ ನಿರ್ವಹಿತವಾಗದ, ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲಿಗೆ ನಿರ್ಮಿತಿಯಾದ ಒಂದು ಮಹಾಕಾವ್ಯ. ಹೀಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಒಂದು ಕಾಯಕದಂತೆ ಅವಿರತವಾಗಿ ನಡೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಗೋಕಾಕರ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಿತಿಯ ಹರಹು ತುಂಬ ದೊಡ್ಡದು.

ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಕಾಕರು ಅಸಂಖ್ಯಾತ ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣ ಬರವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿನಾಯಕರ ಬರಹಗಳು ಕಾವ್ಯ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕ, ಪ್ರಬಂಧ, ವಿಮರ್ಶೆ, ಇತರ ಗದ್ಯಸಾಹಿತ್ಯ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಗೋಕಾಕರಿಗೆ ೧೯೬೦ರಲ್ಲಿ 'ದ್ಯಾವಾ ಪೃಥಿವಿ'ಗೆ ಕೆಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ೧೯೬೧ರಲ್ಲಿ ಕೆಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 'ಪದ್ಮಶ್ರೀ' ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 'ಭಾರತ ಸಿಂಧು ರಶ್ಮಿ' ಮಹಾಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ೧೯೯೦ರ 'ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ', ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಾಗೂ ಅಮೆರಿಕಾದ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಂದ ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿ, ೧೯೫೮ರಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ೪೦ನೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಗೌರವಗಳು ಸಂದವು. ವಿ. ಕೃ. ಗೋಕಾಕರು ೧೯೯೨ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ೨೮ರಂದು ಈ ಲೋಕವನ್ನಗಲಿದರು.

<p align="center">'ಕನ್ನಡ ನುಡಿ'ಯ ಮಾಲೀಕತ್ವ ಇತರ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಃಖ್ತೆ</p> <p align="center">ಫಾರಂ-೪</p>	<p align="center">'KANNADA NUDI' MAGZINE OWNERSHIP DETAILS</p> <p align="center">FORM - 4</p>
<p>೧. ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಸ್ಥಳ : ಬೆಂಗಳೂರು</p> <p>೨. ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಅವಧಿ : ತ್ರೈಮಾಸಿಕ</p> <p>೩. ಮುದ್ರಕರ ಹೆಸರು : ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ ಅಚ್ಚುಕೂಟ ಆಫ್‌ಸೆಟ್, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು</p> <p>ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ/ವಿಳಾಸ : ಭಾರತೀಯ/ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಪಂಪ ಮಹಾಕವಿ ರಸ್ತೆ, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೧೮</p> <p>೪. ಪ್ರಕಾಶಕರ ಹೆಸರು : ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು</p> <p>ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ/ವಿಳಾಸ : ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ (ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ) ಪಂಪ ಮಹಾಕವಿ ರಸ್ತೆ, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೧೮</p> <p>೫. ಸಂಪಾದಕರ ಹೆಸರು : ಪ್ರೊ. ಎನ್.ಎಸ್.ಶ್ರೀಧರಮೂರ್ತಿ</p> <p>ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ/ವಿಳಾಸ : ಭಾರತೀಯ/ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಪಂಪಮಹಾಕವಿ ರಸ್ತೆ, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-೧೮</p> <p>೬. ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ : Reg. No. RNP/KA/BGS/90/2012-2014 RNI No.KARKAN/13252/1967 Licence No. WPP No.(10)-7</p> <p>೭. ಪ್ರತಿಕೆಯ ಮಾಲೀಕರು : ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು</p> <p>ನಾನು ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮಹೇಶ ಜೋಶಿ ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳೆಲ್ಲ ಸತ್ಯ ಎಂದು ನನ್ನ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಗಳಿಂದ ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.</p> <p align="center">ಬೆಂಗಳೂರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ೨೮ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೨೦೨೪ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು</p>	<p>1. Printing Place : Bengaluru</p> <p>2. Type of Publication : Quarterly Magazine</p> <p>3. Printers Name : B.M. Srikantiah offset Printers, Kannada Sahitya Parishattu</p> <p>Nationality : Institution Address : Kannada Sahitya Parishattu, Chamarajpete Bengaluru- 560 018</p> <p>4. Publisher Name : Kannada Sahitya Parishattu</p> <p>Nationality : Institution Address : Kannada Sahitya Parishattu, Pampa Mahakavi Road, Chamarajapete, Bengaluru - 560 018.</p> <p>5. Editor's Name : Prof. N.S. Sreedhara Murthy</p> <p>Nationality : Indian Address : Kannada Sahitya Parishattu, Pampa Mahakavi Road, Chamarajapete, Bengaluru- 560 018</p> <p>೬. Registration No. : Reg. No. RNP/KA/BGS/90/2012-2014 RNI No.KARKAN 13252/1967 Licence No. WPP No.(10)-7</p> <p>೭. Magazine Ownership: Kannada Sahitya Parishattu, Bengaluru</p> <p>I, Nadoja Dr. Mahesh Joshi, President, kannada Sahitya Parishattu, here by declare that particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.</p> <p align="center">Bengaluru 28th February 2024</p> <p align="center">President Kannada Sahitya Parishattu</p>

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮೌಲಿಕ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು (೧೯೩೧-೨೦೨೩)

೨೦೨೪ರ ಜೂನ್‌ವರೆಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಪ್ರಕಟಿತ ಪುಸ್ತಕಗಳು

<p>ಗದ್ಯಾನುವಾದ ೧.. ಆಂಡಯ್ಯನ ಕಬ್ಬಿಗರ ಕಾವಂ - ಆರ್.ವಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>೨. ಕನಕದಾಸರ ನಳಚರಿತ್ರೆ - ಹಾತೂರು ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟ ರೂ. ೯೦=೦೦</p> <p>೩. ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗಂ - ಸಂ: ಎಂ.ವಿ. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ ರೂ. ೨೨೦=೦೦</p> <p>೪. ಖಿಗೇಂದ್ರಮಣಿ ದರ್ಪಣ - ಬಿ. ಎಸ್. ಸಣ್ಣಯ್ಯ ರೂ. ೭೦=೦೦</p> <p>೫. ಚಂದ್ರಪ್ರಭ ಪುರಾಣಂ - ಆರ್.ವಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ ರೂ. ೨೫೦=೦೦</p> <p>೬. ಚಾಮರಸನ ಪ್ರಭುಲಿಂಗಲೀಲೆ - ಎಸ್. ವಿದ್ಯಾಶಂಕರ್ ರೂ. ೧೭೫=೦೦</p> <p>೭. ಜನ್ನಕವಿಯ ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ - ತಕ್ಕಂಜಿ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣಭಟ್ಟ ರೂ. ೬೫=೦೦</p> <p>೮. ತಿರುಮಲಾರ್ಯ ವಿರಚಿತ ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಯ ವಂಶಾವಳಿ - ಮ.ಬಾ. ಭೋಯಿ ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೯. ದುರ್ಗಸಿಂಹನ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚತಂತ್ರ - (ಗುಂಡ್ಲಿ) ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಐತಾಳ ರೂ. ೧೭೦=೦೦</p> <p>೧೦. ನಾಗವರ್ಮ ವಿರಚಿತ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾದಂಬರಿ - ವೆ. ನಾರಾಯಣಶಾಸ್ತ್ರಿ ರೂ. ೪೪೦=೦೦</p> <p>೧೧. ನೇಮಿನಾಥ ಪುರಾಣ-ಸಂಪುಟ ೧ - ಹಂ.ಪ.ನಾಗರಾಜಯ್ಯ/ ಆರ್.ವಿ.ಕುಲಕರ್ಣಿ ರೂ. ೧೫೦=೦೦</p> <p>೧೨. ನೇಮಿನಾಥ ಪುರಾಣ-ಸಂಪುಟ ೨ - ಹಂ.ಪ.ನಾಗರಾಜಯ್ಯ/ ಆರ್.ವಿ.ಕುಲಕರ್ಣಿ ರೂ. ೧೫೦=೦೦</p> <p>೧೩. ಪಂಪಮಹಾಕವಿ ವಿರಚಿತ ಆದಿಪುರಾಣಂ - ಕೆ.ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಶಾಸ್ತ್ರಿ ರೂ. ೩೦೦=೦೦</p>	<p>೧೪. ಪಂಪಮಹಾಕವಿ ವಿರಚಿತ ಪಂಪಭಾರತಂ - ಎನ್. ಅನಂತರಂಗಾಚಾರ್ ರೂ. ೩೦೦=೦೦</p> <p>೧೫. ಬಸವರಾಜ ವಿಜಯಂ - ಭಾಗ-೧ - ಚನ್ನಪ್ಪ ಎರೇಸೀಮ ರೂ. ೪೫೦=೦೦</p> <p>೧೬. ಮಹಾಲಿಂಗರಂಗನ ಅನುಭವಾಮೃತ ರೂ. ೯೦=೦೦</p> <p>೧೭. ರಾಘವಾಂಕ ಕವಿಯ ಸಿದ್ಧರಾಮ ಚಾರಿತ್ರ - ಆರ್.ಎಸ್. ರಾಮರಾವ್ ರೂ. ೧೩೦=೦೦</p> <p>೧೮. ರಾಘವಾಂಕ ವಿರಚಿತ ಸೋಮನಾಥ ಚಾರಿತ್ರ - ಡಾ. ಆರ್.ಸಿ. ಹಿರೇಮಠ, ಡಾ. ಎಂ.ಎ.ಸುಂಕಾಪುರ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೧೯. ರಾಘವಾಂಕನ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಚರಿತೆ - ಎನ್. ರಂಗನಾಥಶರ್ಮಾ ರೂ. ೮೦=೦೦</p> <p>೨೦. ರುದ್ರಭಟ್ಟನ ಜಗನ್ನಾಥ ವಿಜಯಂ - ಎಂ.ಆರ್. ವರದಾಚಾರ್ಯ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೨೧. ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ಕವಿ ವಿರಚಿತ ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ - ಕಡಬದ ನಂಜುಂಡಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು, ಎನ್. ರಂಗನಾಥಶರ್ಮಾ ರೂ. ೩೧೫=೦೦</p> <p>೨೨. ಲಿಂಗಣ್ಣ ಕವಿಯ ಕೆಳದಿ ನೃಪವಿಜಯ - ಕೆಳದಿ ಗುಂಡಾಚೋಯಿಸ್ ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>೨೩. ವಿದುರ ನೀತಿ - ಅನು. ಎನ್. ರಂಗನಾಥ ಶರ್ಮಾ ರೂ. ೭೦=೦೦</p> <p>೨೪. ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ - ಡಾ. ಟಿ.ವಿ. ವೆಂಕಟಾಚಲಶಾಸ್ತ್ರಿ ರೂ. ೧೭೦=೦೦</p> <p>೨೫. ಶಕ್ತಿಭದ್ರ ವಿರಚಿತ ಆಶ್ವರ್ಯ ಚೂಡಾಮಣಿ - ಡಾ. ಎಸ್.ಆರ್. ಲೀಲಾ ರೂ. ೭೦=೦೦</p> <p>೨೬. ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯನ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ - ಟಿ. ಕೇಶವಭಟ್ಟ ರೂ. ೧೫೦=೦೦</p>	<p>೨೭. ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯ ಭಾಗ-೧ - ಆಸ್ಥಾನವಿದ್ವಾನ್ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ರೂ. ೩೫೦=೦೦</p> <p>೨೮. ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯ ಭಾಗ-೨ - ಆಸ್ಥಾನವಿದ್ವಾನ್ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ರೂ. ೩೫೦=೦೦</p> <p>೨೯. ಷಡಕ್ಷರದೇವ ವಿರಚಿತ ಶಬರ ಶಂಕರ ವಿಕಾಸಂ - ದಿಬ್ಬೂರು ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್-ಗದ್ಯಾನುವಾದ ರೂ. ೧೯೦=೦೦</p> <p>೩೦. ಸಂಚಿಯ ಹೊನ್ನಮ್ಮ ವಿರಚಿತ ಹದಿಬದೆಯ ಧರ್ಮ - ಸಂ: ವಿದ್ವಾನ್ ಎನ್. ರಂಗನಾಥಶರ್ಮಾ ರೂ. ೧೩೦=೦೦</p> <p>೩೧. ಸಾಹಸಭೀಮವಿಜಯಂ - ಆರ್.ವಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ ರೂ. ೧೨೫=೦೦</p> <p>೩೨. ಸುಭಾಷಿತ ಮಂಜರಿ - ರಂ.ಶ್ರೀ. ಮುಗಳಿ ರೂ. ೨೫೦=೦೦</p> <p>೩೩. ಸೋಮರಾಜನ ಉದ್ಭಟ ಕಾವ್ಯ - ಡಾ. ಎಸ್. ವಿದ್ಯಾಶಂಕರ್ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೩೪. ಹರಿಹರಕವಿಯ ಗಿರಿಚಾಕಲ್ಯಾಣ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ - ಎಂ.ಜಿ. ನಂಜುಂಡಾರಾಧ್ಯ ರೂ. ೧೫೦=೦೦</p> <p>೩೫. ಕನ್ನಡ-ಕನ್ನಡ ಬೃಹತ್ ನಿಘಂಟು ರೂ. ೨೮೦೦=೦೦</p> <p>೩೬. ಕನ್ನಡ ಛಂದೋ ನಿಘಂಟು - ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ರೂ. ೧೫೦=೦೦</p> <p>೩೭. ಕನ್ನಡ ರತ್ನಕೋಶ - ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿ ರೂ. ೮೦=೦೦</p> <p>೩೮. ಚಂಪೂ ನುಡಿಗನ್ನಡಿ - ಸಂ: ಡಾ. ಪಿ.ವಿ.ನಾರಾಯಣ ರೂ. ೬೦೦=೦೦</p> <p>೩೯. ದಕ್ಷಿಣ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ಜ್ಞಾತಿ ಪದಕೋಶ - ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿ ರೂ. ೪೦೦=೦೦</p>
--	---	--

<p>೪೦. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು ರೂ. ೨೦೦=೦೦</p> <p>೪೧. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಕನ್ನಡ- ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಿಘಂಟು ರೂ. ೩೫೦=೦೦</p> <p>೪೨. ಹಳಗನ್ನಡ ಪದಸಂಪದ - ಡಾ. ಪಿ.ವಿ. ನಾರಾಯಣ ರೂ. ೩೩೦=೦೦</p> <p>೪೩. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣ-ಸಂ-೧ ರೂ. ೪೫೦=೦೦</p> <p>೪೪. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣ-ಸಂ-೨ ರೂ. ೩೫೦=೦೦</p> <p>೪೫. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣ-ಸಂ-೩ ರೂ. ೩೫೦=೦೦</p> <p>೪೬. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣ-ಸಂ-೪ ರೂ. ೨೫೦=೦೦</p> <p>೪೭. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣ-ಸಂ-೫ ರೂ. ೧೮೦=೦೦</p> <p>೪೮. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣ-ಸಂ-೬ ರೂ. ೨೦೦=೦೦</p> <p>೪೯. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣ-ಸಂ-೭ - ಸಂ: ಪ್ರೊ. ಜಿ. ಅಶ್ವತ್ಥನಾರಾಯಣ ರೂ. ೮೦=೦೦</p> <p>೫೦. ಜಾನಪದ (ಸಂಪುಟ-೮) - ಸಂ: ಡಾ. ವೀರಣ್ಣ ದಂಡೆ ರೂ. ೩೫೦=೦೦</p> <p>೫೧. ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ (ಸಂಪುಟ-೯) - ಸಂ: ಡಾ. ಬಸು ಬೇವಿನಗಿಡದ ರೂ. ೩೫೦=೦೦</p> <p>೫೨. ಮಾನವಿಕ (ಸಂಪುಟ-೧೫) - ಸಂ: ಡಾ. ಎಚ್.ಎಲ್. ಪುಷ್ಪ ರೂ. ೩೮೦=೦೦</p> <p>೫೩. ಮುಂಬೆಳಗು (ಸಂಪುಟ-೧) - ಸಂ: ಡಾ. ಎ.ವಿ. ನಾವಡ ರೂ. ೪೦೦=೦೦</p> <p>೫೪. ಲಲಿತಕಲೆಗಳು (ಸಂಪುಟ-೧೬) - ಸಂ: ಡಾ. ಕೆ.ವಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ರೂ. ೪೦೦=೦೦</p> <p>೫೫. ವಿಜ್ಞಾನ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (ಸಂಪುಟ-೧೪) - ಸಂ: ಡಾ. ಟಿ.ಆರ್. ಅನಂತರಾಮು ರೂ. ೬೦೦=೦೦</p>	<p>೫೬. ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ (ಸಂಪುಟ-೧೨) - ಸಂ: ಡಾ. ದೇವರಕೂಂಡಾರೆಡ್ಡಿ ರೂ. ೩೦೦=೦೦</p> <p>೫೭. ಸಂಶೋಧನೆ (ಸಂಪುಟ-೧೧) - ಸಂ: ಡಾ. ಕಮಲ ಹಂಪನಾ ರೂ. ೨೫೦=೦೦</p> <p>೫೮. ಸಣ್ಣಕಥೆ (ಸಂಪುಟ - ೪) - ಸಂ: ಡಾ. ಜಿ.ಆರ್. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ರೂ. ೪೬೦=೦೦</p> <p>೫೯. ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ (ಸಂಪುಟ-೧೮) - ಸಂ: ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ ರೂ. ೭೦೦=೦೦</p> <p>೬೦. ಅಂಕಣ ಬರಹ - ಡಾ. ಅಣ್ಣಮ್ಮ ರೂ. ೩೦೦=೦೦</p> <p>೬೧. ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆ - ಡಾ. ಟಿ. ಯಲ್ಲಪ್ಪ ರೂ. ೩೦೦=೦೦</p> <p>೬೨. ನಾಟಕ - ಡಾ. ಜಯದೇವಿ ಗಾಯಕವಾಡ ರೂ. ೩೦೦=೦೦</p> <p>೬೩. ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಡಾ. ಬಿ.ಎಂ. ಪುಟ್ಟಯ್ಯ ರೂ. ೪೩೦=೦೦</p> <p>೬೪. ವಿಮರ್ಶೆ - ಡಾ. ಸತ್ಯಮಂಗಲ ಮಹದೇವ ರೂ. ೩೦೦=೦೦</p> <p>೬೫. ಅಂಕಣ ಬರಹ - ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರತಿಭಾ ನಂದಕುಮಾರ್ ರೂ. ೨೫೦=೦೦</p> <p>೬೬. ಕಥೆ - ಡಾ. ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜು ರೂ. ೩೨೦=೦೦</p> <p>೬೭. ಕಾವ್ಯ - ಡಾ. ಪಿ. ಚಂದ್ರಿಕಾ ರೂ. ೨೮೦=೦೦</p> <p>೬೮. ಜಾನಪದ - ಡಾ. ಗುರುದೇವಿ ಹುಲೆಪ್ಪನವರಮಠ ರೂ. ೨೦೦=೦೦</p> <p>೬೯. ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧ - ಡಾ. ತಮಿಳ್ ಸೆಲ್ವಿ, ಬಾ.ಹ. ರಮಾಕುಮಾರಿ ರೂ. ೧೮೦=೦೦</p> <p>೭೦. ವಿಮರ್ಶೆ - ಡಾ. ಎಂ.ಎಸ್. ಆಶಾದೇವಿ ರೂ. ೨೬೦=೦೦</p>	<p>೭೧. ಸಂಕೀರ್ಣ - ಡಾ. ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮಿ ರೂ. ೨೪೦=೦೦</p> <p>೭೨. ಸ್ವೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆ - ಡಾ. ಮಲ್ಲಿಕಾ ಘಂಟಿ ರೂ. ೨೬೦=೦೦</p> <p>೭೩. ತಿಳಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಗ - ೧, ೨ - (ಕನ್ನಡ ಪ್ರವೇಶ) - ಸಂ. ಡಾ. ಎಚ್.ಎನ್. ಮುರಳೀಧರ, ಪ್ರೊ. ಕೆ.ಎಸ್. ಮಧುಸೂದನ್ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೭೪. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಾಗಮ - (ಕನ್ನಡ ಕಾವ) - ಡಾ. ಎಂ.ಪಿ. ರೇಖಾ ವಸಂತ್, ಡಾ. ಎನ್.ಕೆ. ಲೋಲಾಕ್ಷಿ ರೂ. ೧೪೦=೦೦</p> <p>೭೫. ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಕನ್ನಡ ಮಾತು ಮತ್ತು ಬರಹ - (ಕನ್ನಡ ಕಾವ) - ಪ್ರೊ. ಜಿ. ಅಬ್ದುಲ್ ಬಷೀರ್ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೭೬. ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗಮ - (ಕನ್ನಡ ಜಾಣ) - ಡಾ. ರಾಮಲಿಂಗಪ್ಪ ಟಿ. ಬೇಗೂರು ರೂ. ೯೦=೦೦</p> <p>೭೭. ಆಧುನಿಕ ಗದ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ - (ಕನ್ನಡ ಜಾಣ) - ಡಾ. ಟಿ. ಯಲ್ಲಪ್ಪ ಹಿಮ್ಮಡಿ ರೂ. ೭೦=೦೦</p> <p>೭೮. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ - (ಕನ್ನಡ ಜಾಣ) - ತ.ಸು. ಶಾಮರಾಯ ರೂ. ೨೫೦=೦೦</p> <p>೭೯. ವ್ಯಾಕರಣ ಮತ್ತು ಛಂದಸ್ಸು - (ಕನ್ನಡ ಜಾಣ) - ಡಾ. ಕುಮಾರ ಚಲ್ಯ ರೂ. ೧೬೦=೦೦</p> <p>೮೦. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ ಸಂಪುಟ - (ಕನ್ನಡ ರತ್ನ) - ಡಾ. ರಾಮಲಿಂಗಪ್ಪ ಟಿ. ಬೇಗೂರು ರೂ. ೭೫=೦೦</p> <p>೮೧. ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಮಂಜರಿ - (ಕನ್ನಡ ರತ್ನ) - ಡಾ. ಎಚ್.ಎಲ್. ಪುಷ್ಪ, ಡಾ. ಡಿ.ಸಿ. ಗೀತಾ ರೂ. ೮೫=೦೦</p> <p>೮೨. ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕಥಾ ವಲ್ಲರಿ - (ಕನ್ನಡ ರತ್ನ) - ಡಾ. ಗಾಯತ್ರಿ ನಾವಡ ರೂ. ೯೦=೦೦</p>
--	---	---

<p>೮೩. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಂಥನ - (ಕನ್ನಡ ರತ್ನ) - ಡಾ. ನಟರಾಜ ಬೂದಾಳು ರೂ. ೭೦=೦೦</p> <p>೮೪. ಭಾಷೆ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ - (ಕನ್ನಡ ರತ್ನ) - ಡಾ. ಸೋಮಶೇಖರಗೌಡ ರೂ. ೮೫=೦೦</p> <p>೮೫. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಚಯ - (ಕನ್ನಡ ರತ್ನ) - ಡಾ. ಗಾಯತ್ರಿ ನಾವಡ ರೂ. ೭೫=೦೦</p> <p>೮೬. ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆ - (ಕನ್ನಡ ರತ್ನ) - ಡಾ. ಎಂ. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ ರೂ. ೭೫=೦೦</p> <p>೮೭. ೨೦೫೦ರಲ್ಲಿ ನಾವು-ನೀವು - ರಾಜಶೇಖರ ಭೂಸನೂರಮಠ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೮೮. ಅಂಚೆ ಚೀಟಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ - ಎಂ.ಆರ್. ಪ್ರಭಾಕರ್ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೮೯. ಅಂತಃಪುರ (ಪ್ರೇಮಕವನ ಸಂಕಲನ) - ಸಂ. ಶಿವಕುಮಾರ ಕಟ್ಟಿ ರೂ. ೨೦=೦೦</p> <p>೯೦. ಅದೃಶ್ಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು - ಡಾ. ಎಸ್. ಆರ್. ಗುಂಜಾಳ ರೂ. ೨೦=೦೦</p> <p>೯೧. ಅಂತರ್ಮತಿಯ ವಿವಾಹಗಳು - ಸಿಹಿಕಹಿ ಅನುಭವಗಳು - ಡಾ. ಮುಮ್ತಾಜ್ ಅಲಿಯಾನ್ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೯೨. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ - (ಜೀವನ-ಸಾಧನೆ) - ಡಾ. ವಿಜಯಶ್ರೀ ಸಬರದ ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೯೩. ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು - ಡಾ. ಕೃಷ್ಣ ಕೊಲ್ಲೂರ ಕುಲಕರ್ಣಿ ರೂ. ೩೩೦=೦೦</p> <p>೯೪. ಅಜಾತಶತ್ರುಜಿ. ನಾರಾಯಣ - ನೇ.ಭ. ರಾಮಲಿಂಗಶೆಟ್ಟಿ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೯೫. ಅಜಿತ ತೀರ್ಥಂಕರ ಪುರಾಣ - ಕತ್ತಿಗೆ ಬಿ. ಚನ್ನಪ್ಪ ರೂ. ೮೦=೦೦</p> <p>೯೬. ಅಡ್ಡ ಹೆಸರಿನ ಉದ್ದ ನಾಮ - ಡಿ.ಎನ್. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ರೂ. ೭೦=೦೦</p>	<p>೯೭. ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ (ಕಾದಂಬರಿ) - ಸಮೇತನಹಳ್ಳಿ ರಾಮರಾಯರು ರೂ. ೧೫೦=೦೦</p> <p>೯೮. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳು - ವಿವಿಧ ಲೇಖಕರು ರೂ. ೧೩೦=೦೦</p> <p>೯೯. ಅನಿವಾರ್ಯ - ಜಿ.ಎಚ್. ನಾಯಕ ರೂ. ೭೫=೦೦</p> <p>೧೦೦. ಅನುಭಾವ ಮಂಟಪ-ಚಾರಿತ್ರಿಕ ನೆಲೆಗಳು - ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಬಲ್ಲೂರ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೧೦೧. ಅನುರಾಗ ಯಾಗ - ಕೃಷ್ಣ ಎಂ. ಚಾದವ್ ರೂ. ೧೦=೦೦</p> <p>೧೦೨. ಅಮೂಲ್ಯ ಜೀವಗಳು - ಮಹೇಶ ಕೆಳೈಕಾತರ ರೂ. ೭೦=೦೦</p> <p>೧೦೩. ಅಮೃತಬಿಂದು (ಶ್ರೀಧರ ಕಾವ್ಯವಾಚಿಕೆ) - ಸಂ. ಡಾ. ಎಂ.ಜಿ. ಹೆಗಡೆ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೧೦೪. ಅಯನ - ಡಾ. ಎ. ರಘುರಾಂ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೧೦೫. ಅಲಬನೂರು ಅಮರಕವಿ ರಚಿಸಿದ ಭಸ್ಮಾಸುರ ಕಥೆ - ಪ್ರೊ. ಶಾಶ್ವತಸ್ವಾಮಿ ಮುಕ್ಕುಂದಿಮಠ ರೂ. ೭೦=೦೦</p> <p>೧೦೬. ಅವಲೋಕನ - ಡಾ. ಕೆ. ರಘುನಾಥ್ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೧೦೭. ಅವಳಿದೆಯ ಜಂಗಮ - ಎಸ್.ಜಿ. ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>೧೦೮. ಅಶ್ವತ್ಥರ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಕಥೆಗಳು- ಭಾಗ-೧ - ಅಶ್ವತ್ಥ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೧೦೯. ಅಶ್ವತ್ಥರ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಕಥೆಗಳು- ಭಾಗ-೨ - ಅಶ್ವತ್ಥ ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>೧೧೦. ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಸರಹದ್ದುಗಳಿಲ್ಲ - ಕೆ.ಎಸ್. ನಿರಾಲ್ ಅಹಮದ್ ರೂ. ೯೦=೦೦</p>	<p>೧೧೧. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವೇ ಏಕೆ ಬೇಕು? - ಮಹಾದೇವ ಬಣಕಾರ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೧೧೨. ಆತ್ಮತೋಷ - ಮಧುರಚೆನ್ನ ರೂ. ೨೯೦=೦೦</p> <p>೧೧೩. ಆದರ್ಶ ರಾಜಕಾರಣಿ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ - ಡಾ. ಸರಜೂ ಕಾಟ್ಟರ್ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೧೧೪. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಕವನಗಳು - ಡಾ. ಎಂ.ಎ. ಜಯಚಂದ್ರ ಶಾಂತಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಶಶಿಕಲಾ ವೀರಯ್ಯಸ್ವಾಮಿ ರೂ. ೭೦=೦೦</p> <p>೧೧೫. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳ ಕಾವ್ಯ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಗಳು ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ - ಡಾ. ಶಾಂತಲಕ್ಷ್ಮೀ ರೂ. ೧೧೦=೦೦</p> <p>೧೧೬. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಸಂಗಮ - ಸಂ. ಡಾ. ಎಚ್.ಎಲ್. ಪುಷ್ಪ, ಪ್ರೊ. ಡಿ.ಸಿ. ಗೀತಾ ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>೧೧೭. ಆಧುನಿಕ ಕೊಡಗು - ಡಾ. ತಂಬಂದ ವಿಜಯ್ ಪೂಣಜ್ಜ ರೂ. ೬೫=೦೦</p> <p>೧೧೮. ಆಧುನಿಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಡಾ. ಎಂ.ಪಿ. ರೇಖಾ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೧೧೯. ಆಧುನಿಕ ಮಾಂತ್ರಿಕರ ಚಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ - ಅಗ್ನಿ ಶ್ರೀಧರ್ ರೂ. ೧೮೦=೦೦</p> <p>೧೨೦. ಆಯುರ್ವೇದದ ಆರೋಗ್ಯ ಸೂತ್ರಗಳು - ಡಾ. ವಿ. ಆರ್. ಪದ್ಮನಾಭರಾವ್ ರೂ. ೧೩೦=೦೦</p> <p>೧೨೧. ಆಯು ಪ್ರಬಂಧಗಳು - ಸಂ. ಡಾ. ಬಿ.ಸಿ. ನಾಗೇಂದ್ರಕುಮಾರ್, ಡಾ. ಎಸ್. ತ್ಯಾಗರಾಜ್ ರೂ. ೭೦=೦೦</p> <p>೧೨೨. ಆವಾಹನ (ನಾಟಕ) - ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೧೨೩. ಆಹುತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಥೆಗಳು - ಸರಸ್ವತಿ ಬಾಯಿ ರಾಜವಾಡೆ ರೂ. ೭೦=೦೦</p> <p>೧೨೪. ಇಂದಿರಾ - ಕೆರೂರ ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ಯ ರೂ. ೧೩೦=೦೦</p>
---	---	---

<p>೧೨೫. ಇಂದಿರಾಬಾಯಿ ಗುಲ್ಲಾಡಿ ವೆಂಕಟರಾವ್ ರೂ. ೧೩೦=೦೦</p> <p>೧೨೬. ಇಂದ್ರಜಾಲದಿ ಕಲ್ಲುಕುಸುರಿತು - ಡಾ. ಎಸ್.ಕೆ. ಚೋಶಿ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೧೨೭. ಇಕ್ಕೇರಿ ಕ್ರಾಂತಿ - ಉಳ್ಳೂರು ಸುಬ್ಬರಾವ್ ರೂ. ೨೦=೦೦</p> <p>೧೨೮. ಇತಿಹಾಸ - ಎಸ್. ದಿವಾಕರ ರೂ. ೭೦=೦೦</p> <p>೧೨೯. ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಮರೆತುಹೋದ ಕನ್ನಡದ ಪುಟಗಳು - ಡಾ. ವೈ. ಉಮಾನಾಥ ಶೆಣೈ ರೂ. ೧೪೦=೦೦</p> <p>೧೩೦. ಇನ್ನೊಂದು ದನಿ (ಅನುವಾದಿತ ಕವಿತೆಗಳು) - ಡಾ. ಕೆ.ಆರ್. ಸಂಧ್ಯಾರೆಡ್ಡಿ ರೂ. ೩೦=೦೦</p> <p>೧೩೧. ಇನ್ನೊಂದು ಬೆಳಗು - ಸುಬ್ಬಾಯಿ ಚೋಕ್ಕಾಡಿ ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೧೩೨. ಈ ನೆಲದ ಹಾಡು - ಸ. ಉಷಾ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೧೩೩. ಈಶಾನ ವಚನಗಳು - ಈರಣ್ಣ ಇಟಗಿ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೧೩೪. ಉಂಡೂ ಉಪವಾಸಿ - ಯು. ಪರಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಹೊಳ್ಳೆ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೧೩೫. ಉತ್ತರಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗೀತೆ ಪದಗಳು - ಡಾ. ಅಶೋಕ ನರೋಡೆ ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೧೩೬. ಉತ್ತರಾಯಣ ಮತ್ತು.. - ಹೆಚ್.ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿ ರೂ. ೭೫=೦೦</p> <p>೧೩೭. ಉಪನನ ಒಸಗೆ - ಡಿ.ವಿ.ಜಿ. ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>೧೩೮. ಉರಿ ಚಮ್ಮಾಳಿಗೆ (ದಲಿತ ಲೇಖನಗಳು) - ಸಂ : ಎಂ.ಎಸ್. ಆಶಾದೇವಿ ರೂ. ೨೦೦=೦೦</p> <p>೧೩೯. ಉರಿಯ ನಾಲಗೆ - ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟೆ ರೂ. ೧೪೦=೦೦</p>	<p>೧೪೦. ಎಂ.ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶಗೌಡರ ಮೂರು ನಾಟಕಗಳು - ಸಂ : ಹ.ಕ. ರಾಜೇಗೌಡ ರೂ. ೧೪೦=೦೦</p> <p>೧೪೧. ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದ ಬೆಳಕು - ಭೀಮನಗೌಡ ಇಟಗಿ, ಡಾ.ದತ್ತಗೀರಸಾಬ್‌ದಿನ್ನಿ ರೂ. ೫೫=೦೦</p> <p>೧೪೨. ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದು (ನಾಟಕ) - ಭರತೇಶ ರೂ. ೧೮=೦೦</p> <p>೧೪೩. ಒಂದು ಮಗುವಿನ ಪ್ರಕರಣ - ಭಾಗ್ಯ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೧೪೪. ಒಡಲ ನುಡಿಗಳು - ಶೇಖರಗೌಡ ಮಾಲೀಪಾಟೀಲ ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>೧೪೫. ಒಡಲು ಗೊಂಡವ - ಡಾ. ಕುಂ.ಸಿ. ಉಮೇಶ್ ರೂ. ೪೬=೦೦</p> <p>೧೪೬. ಒಡದ ಹೊಂಬಾಳೆ - ಎನ್.ಎಲ್. ಚನ್ನೇಗೌಡ ರೂ. ೯೦=೦೦</p> <p>೧೪೭. ಒಡೆಯಲಾರದ ಪ್ರತಿಮೆ - ಪ್ರೊ. ಬಸವರಾಜ ವಕ್ಕುಂದ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೧೪೮. ಒರೆಗಲ್ಲು (ವಿಮರ್ಶಾ ಸಂಕಲನ) - ವಿ.ಗ. ನಾಯಕ ರೂ. ೩೫=೦೦</p> <p>೧೪೯. ಓಂಕಾರ ನಾದಸುಧಾ - ಸಿ. ಹೊನ್ನಪ್ಪ ಭಾಗವತರ್ ರೂ. ೨೦೦=೦೦</p> <p>೧೫೦. ಕಂದನ ಕಾವ್ಯಮಾಲೆ ರೂ. ೨೪೦=೦೦</p> <p>- ಜಿ.ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ ೧೫೧. ಕನುಡಿಯ ಹುಟ್ಟು - ಡಾ. ಶಂ.ಬಾ. ಚೋಶಿ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೧೫೨. ಕಂಬನಿ - ಎಂ.ಪಿ. ಪುಷ್ಪಲತ ಶಿವಪ್ಪ ರೂ. ೮೦=೦೦</p> <p>೧೫೩. ಕಚಗುಳಿ - ದಿನಮಣಿ ಹೇಮರಾಜ್ ರೂ. ೯೦=೦೦</p> <p>೧೫೪. ಕಡಲ ತೆರೆಗೆ ದಂಡೆ - ಕೇಶವ ಮಳಗಿ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p>	<p>೧೫೫. ಕಣ್ಣವೆಯಲ್ಲಿನ ಚಿತ್ರಗಳು - ಸುನಿತಾ ಲೋಕೇಶ್ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೧೫೬. ಕತ್ತಾಲ ದಾರಿ ದೂರ - ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಹನೂರು ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೧೫೭. ಕಥಾ ಮಂದಾರ - ವಿವಿಧ ಲೇಖಕರು ರೂ. ೮೦=೦೦</p> <p>೧೫೮. ಕನಕದಾಸ ವಿರಚಿತ ಹರಿಭಕ್ತಿಸಾರ - ಅನು: ಎನ್. ರಂಗನಾಥಶರ್ಮ ರೂ. ೧೧೦=೦೦</p> <p>೧೫೯. ಕನಕದಾಸರ ಕಾವ್ಯಭಾಷೆ - ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರಧ್ವಾಜ್ ರೂ. ೧೧೪=೦೦</p> <p>೧೬೦. ಕನಸ ಕೇಳವ್ವ - ಡಾ. ಕಮಲಾ ಹೆಮ್ಮಿಗೆ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೧೬೧. ಕನ್ನಡ ಕಥಾ ಸಂಗಮ - ಸಂ. ಡಾ. ರಾಜೇಗೌಡ ಹೊಸಹಳ್ಳಿ ರೂ. ೭೦=೦೦</p> <p>೧೬೨. ಕನ್ನಡ ಕರ್ನಾಟಕ ಚಿಂತನೆಗಳು - ಬಿ.ಜಿ. ಬಣಕಾರ ರೂ. ೧೩೦=೦೦</p> <p>೧೬೩. ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ವಸ್ತು ವಿನ್ಯಾಸ - ಡಾ. ಸುರೇಶ ಪಾಟೀಲ ರೂ. ೧೧೦=೦೦</p> <p>೧೬೪. ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆ - ಡಾ. ವೀರಣ್ಣ ದಂಡೆ ರೂ. ೨೩೦=೦೦</p> <p>೧೬೫. ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾವರ್ಣ : ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ - ಡಾ. ಎಂ. ಕುಮಾರ್ ರೂ. ೧೧೦=೦೦</p> <p>೧೬೬. ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯವಲೋಕನಂ - ಸಂ. ಹೆಚ್. ದೇವೀರಪ್ಪ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೧೬೭. ಕನ್ನಡ ಕುಲರಸಿಕರು - ಅ.ನ. ಕೃಷ್ಣರಾಯ ರೂ. ೨೩೦=೦೦</p> <p>೧೬೮. ಕನ್ನಡ ಕುವಲಯಾನಂದ - ಸಂ: ಡಾ. ಶಿ.ಚಿ. ನಂದಿಮಠ ರೂ. ೧೫೦=೦೦</p> <p>೧೬೯. ಕನ್ನಡ ಗದ್ಯ ವಿಕಾಸ - ಸಂ. ಎನ್. ಬಸವಾರಾಧ್ಯ ರೂ. ೩೦=೦೦</p>
---	--	--

<p>೧೭೦. ಕನ್ನಡ ಗದ್ಯಾವಲೋಕನ - ಸಂ. ಎನ್. ಬಸವಾರಾಧ್ಯ ರೂ. ೨೪=೦೦</p> <p>೧೭೧. ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆ - ಬಂಧ ವಿನಾಸ - ಡಾ. ಎಸ್.ಎಸ್. ಅಂಗಡಿ ರೂ. ೫೫=೦೦</p> <p>೧೭೨. ಕನ್ನಡ ಭಂದರ್ಸ್ ಶಾಸ್ತ್ರ (ಸಾರ ಸಂಗ್ರಹ) - ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಆರ್. ಮಳಗಿ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೧೭೩. ಕನ್ನಡ ತೇರನ್ನೆಳವವರು - ನಿಷ್ಪಿ ರುದ್ರಪ್ಪ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೧೭೪. ಕನ್ನಡ ತೋಟದ ಬಣ್ಣದ ಕವನಗಳು - ಟಿ.ಪಿ. ರಮೇಶ್ ರೂ. ೧೫೦=೦೦</p> <p>೧೭೫. ಕನ್ನಡ ನವ್ಯಕಾವ್ಯ ಭೂಮಿ - ಡಾ. ಬುದ್ಧಣ್ಣ ಹಿಂಗಮಿರೆ ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೧೭೬. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಚರಿತ್ರೆ ಭಾಗ-೧ - ಡಾ ಬಿ.ಎ. ಸಾಲೆತ್ತೂರೆ, ಡಾ.ದೇಸಾಯಿ ಪಾಂಡುರಂಗರಾಯರು ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೧೭೭. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಚರಿತ್ರೆ ಭಾಗ-೨ - ಡಾ. ಎಸ್.ಸಿ. ನಂದಿಮಠ ರೂ. ೧೫೦=೦೦</p> <p>೧೭೮. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಚರಿತ್ರೆ ಭಾಗ-೩ - ಡಾ. ಎಂ.ಎಚ್. ಕೃಷ್ಣ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೧೭೯. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಶಾಸನ ಕವಿಗಳು - ಮೇವುಂಡಿ ಮಲ್ಲಾರಿ ರೂ. ೧೫೦=೦೦</p> <p>೧೮೦. ಕನ್ನಡ ನಾಡು ನುಡಿಗೇ ಮುಂಬೈ ಕೊಡುಗೆ - ಡಾ. ಜಿ.ಎನ್. ಉಪಾಧ್ಯ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೧೮೧. ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯ ಜೀವಾಳ - ಡಾ. ಶಂ.ಬಾ. ಜೋಶಿ ರೂ. ೧೭೦=೦೦</p> <p>೧೮೨. ಕನ್ನಡ ಭಾವಗೀತೆ ಮತ್ತು ಕಾವ್ಯ ಸಂಗೀತ - ಡಾ. ಸರ್ವಾಜ್ ಚಂದ್ರಗುತ್ತಿ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೧೮೩. ಕನ್ನಡ ಮೂಲ ವ್ಯಾಕರಣ - ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರು ರೂ. ೭೫=೦೦</p>	<p>೧೮೪. ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಶಾಸ್ತ್ರ - ಎಂ.ಜಿ. ಮಂಜುನಾಥ್, ಜಿ.ಕೆ. ದೇವರಾಜಸ್ವಾಮಿ ರೂ. ೧೮೫=೦೦</p> <p>೧೮೫. ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ ದರ್ಶನ - ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿ ರೂ. ೨೫೦=೦೦</p> <p>೧೮೬. ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳು - ಡಾ. ಬಾ.ರಾ. ಗೋಪಾಲ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೧೮೭. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು : ಒಂದು ಸಮಾಜೋ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ - ಡಾ. ಎಂ.ಎಲ್. ಶಂಕರಲಿಂಗಪ್ಪ ರೂ. ೧೫೦=೦೦</p> <p>೧೮೮. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮುಂದುವರಿಕೆ - ಡಾ. ರಂ. ಶ್ರೀ. ಮುಗಳಿ, ಸಂ. ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರೂ. ೯೦=೦೦</p> <p>೧೮೯. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು - ಶ್ರೀ ಜಗನ್ನಾಥ ಹೇಮಾದ್ರಿ ರೂ. ೨೫೦=೦೦</p> <p>೧೯೦. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು - ೧೦೦ - ಪ್ರೊ. ಜಿ. ಅಶ್ವತ್ಥನಾರಾಯಣ ರೂ. ೬೦೦=೦೦</p> <p>೧೯೧. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗಮ - ಸಂ. ಡಾ. ಬೈರಮಂಗಲ ರಾಮೇಗೌಡ, ಡಾ. ಚಿತ್ತಯ್ಯ ಪೂಜಾರ್ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೧೯೨. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮೂಡುಬಿದಿರೆ ಲೇಖಕರ ಕೊಡುಗೆ - ವೈ. ಉಮಾನಾಥ ಶೆಣೈ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೧೯೩. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಸ್ವತಿಯ ದರ್ಶನ - ಡಾ. ರಂ.ಶ್ರೀ ಮುಗಳಿ ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>೧೯೪. ಕನ್ನಡ-ಕರ್ನಾಟಕ - ಡಾ. ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ ರೂ. ೧೫೦=೦೦</p> <p>೧೯೫. ಕನ್ನಡದ ಬಾವುಟ - ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ. ರೂ. ೮೦=೦೦</p> <p>೧೯೬. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆಗಳು - ಟಿ.ಕೆ.ಜಿ ಭಟ್ಟ ಸಂಪಾದನೆ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೧೯೭. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಜನಪದ ಲಾವಣಿಗಳು - ಡಾ. ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸೀತಾಪುರ ರೂ. ೧೧೫=೦೦</p>	<p>೧೯೮. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರ ಕುರಿತ ಚಿಂತನೆಗಳು - ಸತ್ಯಮೂರ್ತಿ ಎಚ್. ರೂ. ೩೫=೦೦</p> <p>೧೯೯. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಿರ್ವಚನ - ಡಾ. ಐ.ಎನ್. ಹುರಳಿ ರೂ. ೮೦=೦೦</p> <p>೨೦೦. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಪುಣ್ಯ ಪುರುಷರು - ಅನ್ನಪೂರ್ಣ ಹುದ್ದಾರ್ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೨೦೧. ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಜಾನಪದೀಯತೆ - ಡಾ. ಪಿ. ಕೆ. ಖಂಡೋಬ ರೂ. ೧೫=೦೦</p> <p>೨೦೨. ಕನ್ನಡಿಗರ ಅಸ್ಮಿತೆಯ ತಲಕಾವೇರಿ ಚಂದ್ರವಳ್ಳಿ ಕಣಿವೆ - ಡಾ. ಎಂ. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೨೦೩. ಕಷ್ಟಗ್ರಹ - ಬಾಲಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಎಚ್.ಜಿ. ರೂ. ೧೧೦=೦೦</p> <p>೨೦೪. ಕಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯ: ತತ್ವ ಮತ್ತು ಸತ್ವ - ಪ್ರೊ. ಸಿ. ನಾಗಣ್ಣ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೨೦೫. ಕಷ್ಟದ ಕಿಡಿಗಳು - ಹಂಪ ನಾಗರಾಜಯ್ಯ ರೂ. ೧೮೦=೦೦</p> <p>೨೦೬. ಕರಾವಳಿ ಕವಿಗಳು - ಪ್ರೊ. ದೊಡ್ಡರಂಗೇಗೌಡ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೨೦೭. ಕರ್ಣರಾಗ - ಡಾ. ಎಲ್. ಹನುಮಂತಯ್ಯ ರೂ. ೭೫=೦೦</p> <p>೨೦೮. ಕರ್ಣಾಟ ಕೃಷ್ಣರಾಯ ಭಾರತ - ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಕವೀಂದ್ರ ರೂ. ೨೦೦=೦೦</p> <p>೨೦೯. ಕರ್ಣಾಟಕ ಕವಿ ಚರಿತೆ - ಸಂಪುಟ ೧ - ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯ ರೂ. ೨೫೦=೦೦</p> <p>೨೧೦. ಕರ್ಣಾಟಕ ಕವಿ ಚರಿತೆ - ಸಂಪುಟ ೨ - ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯ ರೂ. ೨೫೦=೦೦</p> <p>೨೧೧. ಕರ್ಣಾಟಕ ಕವಿ ಚರಿತೆ - ಸಂಪುಟ ೩ - ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯ ರೂ. ೨೫೦=೦೦</p> <p>೨೧೨. ಕರ್ಣಾಟಕ ಕಾವೇರಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ - ಡಾ. ಕೋ.ವೆಂ. ರಾಮಕೃಷ್ಣೇಗೌಡ ರೂ. ೭೫=೦೦</p>
--	---	---

<p>೨೧೩. ಕರ್ನಾಟಕ ಗೊಂದಲಿಗರು ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಡಾ. ನಿಂಗಣ್ಣ ಸಣ್ಣಕ್ಕಿ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೨೧೪. ಕರ್ನಾಟಕ ಜನಪದ ಚಿತ್ತಾರಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಲ್ಪಕಲೆ* - ಮಹಾದೇವ ಮ. ಜಗತಾಪ ರೂ. ೩೦=೦೦</p> <p>೨೧೫. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಪದ - ಪ್ರೊ. ಟಿ.ವಿ. ವೆಂಕಟಾಚಲಶಾಸ್ತ್ರಿ ರೂ. ೧೫೦=೦೦</p> <p>೨೧೬. ಕರ್ನಾಟಕ-ಕನ್ನಡ-ಕನ್ನಡ ಜನಪದ-ಭಾಗ-೧ - ಡಾ. ದೇವರಕೊಂಡಾರೆಡ್ಡಿ, ಸ್ಮಿತಾರೆಡ್ಡಿ ಡಿ. ರೂ. ೨೦೦=೦೦</p> <p>೨೧೭. ಕರ್ನಾಟಕ-ಕನ್ನಡ-ಕನ್ನಡ ಜನಪದ-ಭಾಗ-೨ - ಡಾ. ದೇವರಕೊಂಡಾರೆಡ್ಡಿ, ಸ್ಮಿತಾರೆಡ್ಡಿ ಡಿ. ರೂ. ೨೦೦=೦೦</p> <p>೨೧೮. ಕರ್ನಾಟಕತ್ವ - ಸಮಾಜೋ ಆರ್ಥಿಕ ತಳಹದಿ - ಡಾ. ಬಂಜಗೇರಿ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ರೂ. ೫೫=೦೦</p> <p>೨೧೯. ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ವಿಕಾಸ - ಅಲೂರು ವೆಂಕಟರಾಯರು ರೂ. ೨೨೦=೦೦</p> <p>೨೨೦. ಕರ್ನಾಟಕದ ಆಯ್ದ ಗ್ರಾಮಾಧ್ಯಯನಗಳು - ಎ.ಕೆ. ಹಿಮಕರ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೨೨೧. ಕರ್ನಾಟಕದ ರೈಲು ಸೇವೆ ಅಂದು-ಇಂದು... - ವಿಠಲ ಕುಲಕರಣಿ ರೂ. ೫೫=೦೦</p> <p>೨೨೨. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಒಂದು ಸಮೀಕ್ಷೆ - ಎಲ್. ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೨೨೩. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ರೈತ ಚಳುವಳಿ - ಡಾ. ಕೆ. ಎಂ. ಕುಮಾರ ರೂ. ೩೨೦=೦೦</p> <p>೨೨೪. ಕಲೆಯೇ ಕಾಯಕ - ಗುಬ್ಬಿ ವೀರಣ್ಣ ರೂ. ೨೫೦=೦೦</p> <p>೨೨೫. ಕಲ್ಯಾಣ ಕಿರಣ (ಅ.ಭಾ.ಲಿಂಗೇ ಸಾ.ಸ ಮಂಡಿತವಾದ ಪ್ರಬಂಧಗಳು) - ಸಂ: ಡಾ. ಪದ್ಮರಾಜ ದಂಡಾವತಿ ರೂ. ೩೫೦=೦೦</p>	<p>೨೨೬. ಕಲ್ಯಾಣದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರರು - ಆರ್.ಎಸ್. ಚಾಪಗಾವಿ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೨೨೭. ಕಲ್ಯಾಣವೆನ್ನಿ ಜನರೆಲ್ಲಾ! - ಸಂ: ಡಾ. ಟಿ. ಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸೀತಾಪುರ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೨೨೮. ಕವಿಕಂಡ ನಾಡು - ಹಿರೇಮಲ್ಲೂರು ಈಶ್ವರನ್ ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>೨೨೯. ಕಾಡ ಬೆಳದಿಂಗಳ ಸಿರಿ - ವನಮಾಲಾ ಕಟ್ಟೇಗೌಡರ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೨೩೦. ಕಾನೂನು ಕನ್ನಡಿ - ಜಿ. ಶ್ರೀಧರ್ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೨೩೧. ಕಾನೂನು ದೀಪಿಕೆ - ಎಸ್. ಮಿಠೈಲ್‌ಕೋಡ್ ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೨೩೨. ಕಾಮಧೇನು - ಬಿ. ಎಂ. ಸದಾನಂದ ಶರ್ಮ ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೨೩೩. ಕಾವ್ಯ ಕಲರವ - ಡಿ. ಮಂಜುನಾಥ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೨೩೪. ಕಾವ್ಯ ಪರಿಕರಗಳು - ಎಂ.ಎನ್. ಗಿರಿಜಾಪತಿ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೨೩೫. ಕಾವ್ಯಲಹರಿ - ಅಚ್ಯುತಗೌಡ ಕಿನ್ನಿಗೋಳಿ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೨೩೬. ಕಾವ್ಯಾನಂದರ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಕಾವ್ಯ - ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶ ಗಿರಿಮಲ್ಲನವರ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೨೩೭. ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡದ್ದೇನು - ಸರಿತಾ ಕುಸುಮಾಕರ ದೇಸಾಯಿ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೨೩೮. ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ಯಗಳು - ಸಂ: ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ, ಡಾ.ಲಲಿತ ಎಸ್.ಎನ್.ಭಟ್, ನಾರಾಯಣ ಕಂಗಿಲ, ಪ್ರದೀಪಕುಮಾರ ಕಲ್ಯಾಣ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೨೩೯. ಕಿತಾಬ್ ಎ ನೌರಸ್ - ಪ್ರೊ. ಅಬ್ದುಲ್ ಮಜೀದ್ ಖಾನ್ ರೂ. ೧೨೫=೦೦</p> <p>೨೪೦. ಕಿತ್ತೂರ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಡಾ. ಶಿವಾನಂದ ಗುಬ್ಬಣ್ಣವರ ರೂ. ೧೮೦=೦೦</p>	<p>೨೪೧. ಕುಂಬಾರಿಕೆ ವೃತ್ತಿ ಪದಕೋಶ - ಬಸವರಾಜ ಕುಂಚೂರು ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೨೪೨. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಪ್ರಶಸ್ತಿ - ವಿವಿಧ ಲೇಖಕರು ರೂ. ೧೫೦=೦೦</p> <p>೨೪೩. ಕುಮುದೇಂದು ರಾಮಾಯಣ - ಡಾ. ಪಿ.ವಿ. ನಾರಾಯಣ ರೂ. ೧೫೦=೦೦</p> <p>೨೪೪. ಕುಸುಮಾವಳಿ ಕಾವ್ಯಂ - ದೇವಕವಿ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೨೪೫. ಕೃಷಿ ಕಾರಣ - ಚನ್ನಪ್ಪ ಅಂಗಡಿ ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೨೪೬. ಕೃಷಿ ಜಾನಪದ - ಡಾ. ಎಂ.ಎನ್. ವಾಲಿ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೨೪೭. ಕೃಷಿ ಜಾನಪದ (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ) - ಡಾ. ಎಂ.ಜಿ. ಈಶ್ವರಪ್ಪ ರೂ. ೨೨೦=೦೦</p> <p>೨೪೮. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅನುಸಂಧಾನ - ಡಾ. ಹಾ. ಮಾ. ನಾಗಾರ್ಜುನ ರೂ. ೧೫೫=೦೦</p> <p>೨೪೯. ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ-ವ್ಯಕ್ತಿ-ಶಕ್ತಿ - ಜಿ. ಕೆ. ಜಮಾದಾರ ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>೨೫೦. ಕೆಲವು ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಗಳು - ಸಂ: ಜಯಮ್ಮ ಕರಿಯಣ್ಣ, ಇಂದಿರಾ ಹೆಗಡೆ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೨೫೧. ಕೆ. ಜಿ. ಕುಂದಣಗಾರರ ಲೇಖನಸಾಹಿತ್ಯ - ಬಿರಾದಾರ ಎಂ.ಜಿ ರೂ. ೩೦೦=೦೦</p> <p>೨೫೨. ಕೊಡಗಿನ ಇತಿಹಾಸ - ಡಿ.ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ರೂ. ೩೦೦=೦೦</p> <p>೨೫೩. ಕೊಡಗಿನ ಕಥೆಗಳು - ಕೂತಂಡ ಪಾರ್ವತಿ ಪೂವಯ್ಯ ರೂ. ೮೫=೦೦</p> <p>೨೫೪. ಕೊಡಗಿನ ಕನ್ನಡಪರ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳು - ಬಿ.ಎ. ಪಂಶುದ್ದೀನ್ ರೂ. ೧೫೦=೦೦</p> <p>೨೫೫. ಕೊಡಗಿನ ಕೀರ್ತಿ ಕಳಸಗಳು - ಶೈಲಾ ರವೀಂದ್ರ ರೂ. ೧೧೦=೦೦</p>
--	---	--

<p>೨೫೬. ಕೊಡಗಿನ ಕೈಮಡಗಳು - ಡಾ. ಎಂ. ಜಿ. ನಾಗರಾಜ್ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೨೫೭. ಕೊಡಗಿನ ಗೌರಮ್ಮನ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಚಿಂತನೆಗಳು - ಶ.ಗ. ನಯನತಾರಾ ಪ್ರಕಾಶ್ವಂದಿ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೨೫೮. ಕೊಡಗಿನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಉತ್ಸವಗಳು - ಸಿ.ಎಸ್. ಸುರೇಶ್ ರೂ. ೬೫=೦೦</p> <p>೨೫೯. ಕೊಡಗಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜಾನಪದ ನೆಲೆಗಳು - ಡಾ. ಎಂ. ಜಿ. ನಾಗರಾಜ್ ರೂ. ೭೫=೦೦</p> <p>೨೬೦. ಕೊಡಗಿನ ಸುಮಗಳು - ಜಿ.ಟಿ. ನಾರಾಯಣರಾವ್ ರೂ. ೯೦=೦೦</p> <p>೨೬೧. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಐನ್‌ಮನೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ - ಮಿಲನ ಕೆ. ಭರತ್ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೨೬೨. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ - ಬಿ.ಸಿ. ತಮ್ಮಯ್ಯ ಮಡಿಕೇರಿ ರೂ. ೧೨೫=೦೦</p> <p>೨೬೩. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮ - ಡಾ. ಶ್ರೀಧರ ಹೆಗಡೆ ರೂ. ೧೪೦=೦೦</p> <p>೨೬೪. ಕೊಡವ ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು - ಐ.ಮಾ. ಮುತ್ತಣ್ಣ ರೂ. ೮೦=೦೦</p> <p>೨೬೫. ಕೊಡವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ - ಐತಿಚಂದ್ರ ರಮೇಶ್ ಉತ್ತಪ್ಪ ರೂ. ೨೫೦=೦೦</p> <p>೨೬೬. ಕೊಡವರು - ಡಾ. ಪಿ.ಎಸ್. ರಾಮಾನುಜಂ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೨೬೭. ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪರಂಪರೆ - ಲಿಂಗರಾಜ ಕಮ್ಮಾರ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೨೬೮. ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ - ಬಸವರಾಜ ವಿ. ಮೂಲಿಮನಿ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೨೬೯. ಕೋಗನೂರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಯೋಧರು - ಸಂ. ಎಚ್.ಎಸ್. ಕೆಂಗಡ್ಡಪ್ಪನವರ ರೂ. ೪೫=೦೦</p>	<p>೨೭೦. ಕೋವೂರ್ ಕಂಡ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸತ್ಯ - ಅನು. ಕೆ. ಮಾಯಿಗೌಡ ರೂ. ೧೩೦=೦೦</p> <p>೨೭೧. ಕೋಳಿಹುಂಡದ ಹೂವು - ಶ್ರೀ ಶಿ.ಜು. ಪಾಶ (ಜುಬೇರ್ ಪಾಶ) ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೨೭೨. ಕ್ಲೋನಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಕಾಂಡಕೋಶ - ಸಾತನೂರು ದೇವರಾಜ್ ರೂ. ೧೬೦=೦೦</p> <p>೨೭೩. ಕ್ಷಮಿಸು ತಂದೆ - ಅಶೋಕ್ ಶೆಟ್ಟರ್ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೨೭೪. ಕ್ಷಿತಿಜ - ಶಾಂತಿನಾಥ ದೇಸಾಯಿ ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>೨೭೫. ಖಾಸನೀಸರ ಕಥೆಗಳು - ರಾಘವೇಂದ್ರ ಖಾಸನೀಸರ ರೂ. ೧೫೦=೦೦</p> <p>೨೭೬. ಗತಿ - ಬಿ.ಟಿ. ಲಲಿತಾ ನಾಯಕ್ ರೂ. ೯೦=೦೦</p> <p>೨೭೭. ಗರತಿಯ ಹಾಡು - ಹಲಸಂಗಿ ಗೆಳೆಯರು ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೨೭೮. ಗಲಗಲಿ ಅವನವರು - ಹಣಮಂತ ತಾಸಗಾಂವಕರ ರೂ. ೩೦=೦೦</p> <p>೨೭೯. ಗದುಗಿನ ಭಾಗ್ಯ ಶ್ರೀ ಹುಯಿಲಗೊಳ ನಾರಾಯಣರಾವ್ - ಬಿ. ಎಂ. ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೨೮೦. ಗಾಂಧಿ ಸ್ಮರಣೆ - ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಪಾಟೀಲ ರೂ. ೭೫=೦೦</p> <p>೨೮೧. ಗಾಮೊಕ್ಕಲ ಹಾಡುಗಳು - ಡಾ. ಎನ್.ಆರ್. ನಾಯಕ್ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೨೮೨. ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳು - ಡಾ. ಟಿ.ಎಲ್. ದೇವರಾಜ್ ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>೨೮೩. ಗಿಳಿವಿಂಡು - ಗೋವಿಂದ ಪೈ ರೂ. ೭೦=೦೦</p> <p>೨೮೪. ಗುಡ್ಡದ ಡೈರಿ - ಟಿ.ವಿ. ಸುರೇಶ್ ಗುಪ್ತ ರೂ. ೩೦=೦೦</p>	<p>೨೮೫. ಗುರುತು (ಪ್ರಬಂಧ ಸಂಕಲನ) - ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಅಂಬೆಸಂಗಿ ರೂ. ೩೦=೦೦</p> <p>೨೮೬. ಗುರುಸಿದ್ಧರಾಮೇಶ್ವರ ಜೀವನ ದರ್ಶನ - ಡಿ.ಟಿ. ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೨೮೭. ಗೋಕಾಕ್ ವರದಿ - ಡಾ. ಸಿ.ಆರ್. ಗೋವಿಂದರಾಜು ರೂ. ೧೬೦=೦೦</p> <p>೨೮೮. ಗೋಕುಲ ನಿರ್ಗಮನ - ಪು.ತಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೨೮೯. ಗ್ರಾಮ ಪುರಾಣ - ದ್ಯಾವನೂರು ಮಂಜುನಾಥ್ ರೂ. ೬೮=೦೦</p> <p>೨೯೦. ಗ್ರಾಮೀಣ ಕ್ರೀಡೆಗಳು - ಸದಾಶಿವಯ್ಯ ಎಸ್. ಪಲ್ಲೇಡ್ ರೂ. ೨೨೫=೦೦</p> <p>೨೯೧. ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತಿ - ಡಾ. ಕೆ. ಜಿ. ಗುರುಮೂರ್ತಿ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೨೯೨. ಚಂದನ - ಕಿಷನ್‌ರಾವ್ ಕುಲಕರ್ಣಿ ರೂ. ೫೫=೦೦</p> <p>೨೯೩. ಚಂದನವನದಲ್ಲೊಂದು ಚಾರಣ - ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎನ್. ಭಗವಾನ್ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೨೯೪. ಚನ್ನಬಸವ ಪುರಾಣ ಸಂಗ್ರಹ - ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಸಣ್ಣಯ್ಯ ಡಾ. ರಾಮೇಗೌಡ ರೂ. ೩೦=೦೦</p> <p>೨೯೫. ಚಾಮರಸ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ - ವಿವಿಧ ಲೇಖಕರು ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೨೯೬. ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಭವನ - ಡಾ. ವ್ಯಾಸರಾವ್ ನಿಂಜೂರ್ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೨೯೭. ಚಾರಿತ್ರಿಕ ದಾಖಲೆಗಳು - ತಿ.ತಾ. ಶರ್ಮ ರೂ. ೩೦=೦೦</p> <p>೨೯೮. ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಡಾರ್ವಿನ್ ಜೀವ ಸಂಕುಲಗಳ ಉಗಮ - ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ ರೂ. ೧೫೦=೦೦</p> <p>೨೯೯. ಚಿಂತನ ದರ್ಶನ - ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ ರೂ. ೫೫=೦೦</p>
---	--	---

<p>೩೦೦. ಚಿಂತನ ಲೇಖನಗಳು - ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ ರೂ. ೧೭೦=೦೦</p> <p>೩೦೧. ಚಿಂತನಾಲಹರಿ - ಗಿರಿಬಾಲೆ - ಸಂ. ಡಾ. ಟಿ.ಎಸ್.ಶ್ರೀವಳ್ಳಿ ರೂ. ೯೦=೦೦</p> <p>೩೦೨. ಚಿತ್ರದ ಬೆನ್ನು ಕವಿತೆಗಳು - ಎನ್.ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>೩೦೩. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕವನ ಸಂಕಲನ - ಸಂ. ಡಾ. ಲೋಕೇಶ ಅಗಸನಕಟ್ಟೆ, ಡಾ. ಸಿ. ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪ ರೂ. ೬೫=೦೦</p> <p>೩೦೪. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ - ಡಾ. ಎಸ್.ಜಿ. ರಾಮದಾಸ ರೆಡ್ಡಿ ರೂ. ೭೦=೦೦</p> <p>೩೦೫. ಚಿಲುಮೆ ಚಿಂತನ ಬರಹಗಳು - ಡಾ. ಸಿ.ಪಿ.ಕೆ. ೪೦=೦೦</p> <p>೩೦೬. ಚಿಂಬೆಳಕಿನ ಕವಿ ಚನ್ನವೀರ ಕಣವಿ - ಡಾ. ಜಿ.ಎಂ. ಹೆಗಡೆ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೩೦೭. ಚೇರಮಕಾವ್ಯಂ - ಎನ್. ಬಸವರಾಜಯ್ಯ ರೂ. ೩೦=೦೦</p> <p>೩೦೮. ಜಗತ್ತಿನ ಜನಪದ ಕಥೆಗಳು - ಹ.ಕ. ರಾಜೇಗೌಡ ರೂ. ೧೮೦=೦೦</p> <p>೩೦೯. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ - ಜಿ.ಶಂ. ಪರಮಶಿವಯ್ಯ ರೂ. ೯೦=೦೦</p> <p>೩೧೦. ಜನಪದ ಹೊಲಿಗೆ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಕಲೆ - ಡಾ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಯರನಾಳೆ ರೂ. ೨೦=೦೦</p> <p>೩೧೧. ಜಯಭೇರಿ - ರಾ.ಮೊ. ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೩೧೨. ಜಲತೀರ್ಥ - ಈಶ್ವರ ಕಮ್ಮಾರ ರೂ. ೩೦=೦೦</p> <p>೩೧೩. ಜಾಗತೀಕರಣ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆ - ಡಾ. ಎಸ್.ವಿ. ಪ್ರಭಾವತಿ ರೂ. ೩೦=೦೦</p> <p>೩೧೪. ಜಾನಪದ ಆಟಗಳು - ಡಾ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸಂ. ಮೇತ್ರಿ ರೂ. ೪೦=೦೦</p>	<p>೩೧೫. ಜಾನಪದ ತರಂಗಗಳು - ಡಾ. ನಿಂಗಣ್ಣ ಸಣ್ಣಕೆ ೫೫=೦೦</p> <p>೩೧೬. ಜಾನಪದ ಪರಿಶೀಲನೆ - ಡಾ. ಸಂಧ್ಯಾ ರೆಡ್ಡಿ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೩೧೭. ಜಾನಪದ ದರ್ಶನ - ಗೊ.ರು. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ, ಬೈರಮಂಗಲ ರಾಮೇಗೌಡ, ಚಿಕ್ಕರೆ ಶಿವಶಂಕರ್ ರೂ. ೧೪೦=೦೦</p> <p>೩೧೮. ಜಾನಪದ ಪರಿಕ್ರಮ (ಜಾನಪದ ಲೇಖನಗಳು) - ಡಾ. ಶ್ರೀರಾಮ ಇಟ್ಟಣ್ಣನವರ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೩೧೯. ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆ - ಡಾ. ವಿಜಯಶ್ರೀ ಸಬರದ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೩೨೦. ಜಾನಪದ ಲೇಖನಗಳು - ಡಾ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕುಂಬಾರ ರೂ. ೩೦=೦೦</p> <p>೩೨೧. ಜೇನುಸುಳಿ - ಜಯತೀರ್ಥ ರಾಜ ಪುರೋಹಿತ ರೂ. ೧೫೦=೦೦</p> <p>೩೨೨. ಜೊಹರಾ - ಜಯತೀರ್ಥ ರಾಜಪುರೋಹಿತ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೩೨೩. ಜ್ಞಾನೋಪಾಸಕ - ಜಿ.ಶಂ. ಪರಮಶಿವಯ್ಯ ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೩೨೪. ಡಣಾಯಕನ ಕೆರೆ - ಎಂ. ಸೋಮೇಶ ರೂ. ೭೦=೦೦</p> <p>೩೨೫. ಡಾ. ಆರ್.ಸಿ. ಹಿರೇಮಠ ಅವರ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆ - ಡಾ. ಶಶಿಕಲಾ ಎಸ್. ದಂಡಿಗಿಮಠ ರೂ. ೧೧೦=೦೦</p> <p>೩೨೬. ಡಾ. ಚನ್ನಬಸವ ಪಟ್ಟದ್ದೇವರು - ಸಂಜೀವಕುಮಾರ ಜುಮ್ಮಾ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೩೨೭. ಡಾ. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಕರಣದ ನೆಲೆಗಳು - ಡಾ. ರೇವಯ್ಯ ಒಡೆಯರ್ ರೂ. ೧೧೦=೦೦</p> <p>೩೨೮. ಡಾ. ಸಿ.ಪಿ.ಕೆ. ಅವರ ವಿಮರ್ಶೆ- ವಿಚಾರ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ - ಡಾ. ಪರ್ವಿನ್ ಸಲೀಂ ರೂ. ೮೦=೦೦</p>	<p>೬೨೯. ಡಾ. ದೊಡ್ಡರಂಗೇಗೌಡರ ಆಯ್ದ ಕವಿತೆಗಳ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ವಿಮರ್ಶೆ - ಡಾ. ರಾಜಶೇಖರ ಜಮದಂಡಿ ರೂ. ೧೩೦=೦೦</p> <p>೩೩೦. ತಕ್ಕಡಿಯ ಮುಳ್ಳು - ಬಾಲಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಕಂಜರ್ಪಣೆ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೩೩೧. ತತ್ವಿಭವದ ಹಳದಿ - ಶ್ರೀ ಗುರುನಾಥ ಬೋರಗಿ ರೂ. ೭೦=೦೦</p> <p>೩೩೨. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳು - ಪಿ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ರೂ. ೧೮೦=೦೦</p> <p>೩೩೩. ತಮ್ಮನ ತ್ರಿಪದಿಗಳು - ಗುರುಸ್ವಾಮಿ ಗಂ. ಗಣಾಚಾರಿ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೩೩೪. ತಳಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ - ಡಾ. ಸಿ.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೩೩೫. ತಿಂಮನ ತಲೆ (ಹಾಸ್ಯ ಬರಹಗಳ ಸಂಗ್ರಹ) - ಬೀಚಿ ರೂ. ೨೧೦=೦೦</p> <p>೩೩೬. ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬಯಲೈ - ಡಾ. ಸಿ.ಬಿ. ಚಿಲ್ಕಾರಾಗಿ ರೂ. ೨೦=೦೦</p> <p>೩೩೭. ತಿಳುವಿನ ಒಳಸುಳಿ (ವೈಚಾರಿಕ) - ಸುಮುಖಾನಂದ ಜಲವಳ್ಳಿ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೩೩೮. ತುಂತುರು ಹನಿಹನಿ ಮಳೆಗಳು - ಊರ್ಮಿಳಾ ರಾವ್ ರೂ. ೧೯=೦೦</p> <p>೩೩೯. ತುಟಿಯಂಚಲಿ ಉಲಿದ ಕವಿತೆಗಳು - ಸ್ಮಿತಾ ಅಮೃತರಾಜ್ ರೂ. ೯೦=೦೦</p> <p>೩೪೦. ತುಳುಜಾನಪದ ಒಂದು ತೌಲನಿಕ ಅಧ್ಯಯನ - ಡಾ. ಸುನೀತಾ ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೩೪೧. ತುಳುನಾಡಿನ ಗ್ರಾಮಾಡಳಿತ ಮತ್ತು ಅಜಲುಗಳು - ಇಂದಿರಾ ಹೆಗಡೆ ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೩೪೨. ತೆರೆದಷ್ಟು ಕಣ್ಣು - ಶ್ರೀಮತಿ ಹರ್ಷಿತಾ ಜಿ. ರಾಜ ರೂ. ೧೨೫=೦೦</p>
--	--	--

<p>೨೪೩. ದಂಗೆ - ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೨೪೪. ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು - ಟಿ. ಕೇಶವಭಟ್ಟ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೨೪೫. ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡದ ಸಾರಸ್ವತ ಪರಂಪರೆ - ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಾವನೂರ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೨೪೬. ದಕ್ಷಿಣಾತ್ಯ ಕೆಲವು ದೇವಾಲಯಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಬಳಿಗಾವೆ - ಬಿ.ಎಸ್. ರಾಮಭಟ್ಟ ರೂ. ೩೦=೦೦</p> <p>೨೪೭. ದಚ್ಚಾಲ - ಫಕೀರ್ ಮಹಮ್ಮದ್ ಕಣ್ಣಾಡಿ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೨೪೮. ದರ್ಶನಪ್ರಭೆ - ಆರ್. ಮಹೇಶ್ ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೨೪೯. ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ದರ್ಶನ - ಡಾ. ವಿ. ಮುನಿವೆಂಕಟಪ್ಪ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೨೫೦. ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಲೇಖನಗಳು - ದೇವಯ್ಯ ಹರವೆ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೨೫೧. ದವನ ಕಾವ್ಯ - ಬಿ.ಎಂ. ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಶ್ಯಾಗಲೆ ರೂ. ೮೦=೦೦</p> <p>೨೫೨. ದವನ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ - ಆನಂದ ಋಗ್ವೇದಿ ಮತ್ತು ಇತರರು ರೂ. ೮೦=೦೦</p> <p>೨೫೩. ದಾಸಪ್ಪ ಚೋಗಪ್ಪ - ಹಿ.ಚಿ. ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೨೫೪. ದಿನಕರನ ಚೌಪದಿ - ದಿನಕರ ರೂ. ೨೦೦=೦೦</p> <p>೨೫೫. ದುರ್ಗಶೋಧನ - ರಾಜಶೇಖರಪ್ಪ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೨೫೬. ದೂರಶಿಕ್ಷಣ - ಅಂದನೂರು ಶೋಭಾ ರೂ. ೩೦=೦೦</p> <p>೨೫೭. ದೈತ್ಯ ದರ್ಶನ - ಎನ್. ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಭಟ್ ರೂ. ೩೦=೦೦</p>	<p>೨೫೮. ದ್ಯಾವಾ ಪೃಥಿವೀ - ವಿನಾಯಕ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೨೫೯. ದ್ವಿಲಿಂಗ - ಡಾ. ಸುನಂದಾ ಕುಲಕರ್ಣಿ ರೂ. ೧೦=೦೦</p> <p>೨೬೦. ದ್ವೀಪ - ನಾ. ಡಿಸೋಜ ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೨೬೧. ಧರ್ಮನಾಡಿನ ಕಾವ್ಯ - ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೨೬೨. ಧರ್ಮ ದೊಡ್ಡವರು - ಶರಣಪ್ಪ ಗುಡದಿನ್ನಿ ರೂ. ೫೫=೦೦</p> <p>೨೬೩. ಧರ್ಮ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ - ಪ್ರೊ. ಜಿ. ಅಬ್ದುಲ್ ಬಷೀರ್ ರೂ. ೧೯೦=೦೦</p> <p>೨೬೪. ಧರ್ಮ ಸ್ತುತಿ - ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣ ರೂ. ೧೨೫=೦೦</p> <p>೨೬೫. ನಡುಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಸಂಗಮ - ಸಂ. ಡಾ. ಎಂ.ಟಿ. ರತಿ, ಪ್ರೊ. ಡಿ.ಸಿ. ಗೀತಾ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೨೬೬. ನಡದೃಷ್ಟಿ (ಕಾದಂಬರಿ) - ನವಗಿರಿನಂದ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೨೬೭. ನನ್ನ ಜನಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಕವಿತೆಗಳು - ಡಾ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ ರೂ. ೨೫೦=೦೦</p> <p>೨೬೮. ನನ್ನ ದಲ್ಲದ್ದು - ಡಾ. ನಾ. ಮೂಗಸಾಲೆ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೨೬೯. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ - ಡಾ. ಟಿ.ವಿ. ವೆಂಕಟಾಚಲಶಾಸ್ತ್ರಿ ರೂ. ೧೨೫=೦೦</p> <p>೨೭೦. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ - ಕರೋಟೆರ ಶಶಿ ಸುಬ್ರಮಣಿ ರೂ. ೨೦=೦೦</p> <p>೨೭೧. ನಮ್ಮೂರ ತೇರು - ಎಂ. ಉಮೇಶ ಬಾಬು ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೨೭೨. ನಮ್ಮೂರ ಬಸ್ ಪ್ರಯಾಣ - ಹೆಚ್.ಎನ್. ನವೀನ್‌ಕುಮಾರ್ ರೂ. ೩೦=೦೦</p> <p>೨೭೩. ನಮ್ಮವರ ಬದುಕು - ಪ್ರೊ. ಸಿ. ವಿ. ಕೆರಿಮನಿ ರೂ. ೧೫=೦೦</p>	<p>೨೭೪. ನಲ್ಲೂರು ದೊರೆಕಾಳಿ - ಡಾ. ನಲ್ಲೂರು ಪ್ರಸಾದ್ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೨೭೫. ನವರತ್ನ, ಇತರ ಜನಪದ ಕಥೆಗಳು - ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೨೭೬. ನವ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ - ಡಾ. ಸಿ.ಆರ್. ಯರವಿನತೆಲಿಮಠ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೨೭೭. ನಾಗಾರ್ಜುನನ ಮೂಲಮಾಧ್ಯಮಕಕಾರಿಕಾ - ಎಸ್. ನಟರಾಜ ಬೂದಾಳು ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೨೭೮. ನಾಟಕ ದಂಗೆ - ಡಾ. ರಾಮಲಿಂಗಪ್ಪ ಟಿ. ಬೇಗೂರು ರೂ. ೧೫೦=೦೦</p> <p>೨೭೯. ನಾಟ್ಯರಂಜಿನಿ - ಜಿ. ಕಿರಣ್ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೨೮೦. ನಾಡನಂದನ - ಶಾರದಾ ಶಾಮಣ್ಣ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೨೮೧. ನಾಮಧಾರಿಗಳ ಕಥನ ಕವನಗಳು - ಡಾ. ಎನ್.ಆರ್. ನಾಯಕ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೨೮೨. ನಾವು, ನಿಸರ್ಗ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿ - ರಾಮೇಶ್ವರ ಡಾಣಿ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೨೮೩. ನಿತ್ಯಸತ್ಯ - ಪರಮೇಶ್ವರ ತ್ಯಾವಿಹಳ್ಳಿ ರೂ. ೫೨=೦೦</p> <p>೨೮೪. ನಿದೋರ್ಪಿ (ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕ) - ಎಸ್.ಕೆ. ಕರೀಂಖಾನ್ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೨೮೫. ನಿಶ್ಯಬ್ದ - ಪ್ರೊ. ಜಿ. ಶರಣಪ್ಪ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೨೮೬. ನಿಸರ್ಗ - ಮಿರ್ಜಿ ಅಣ್ಣಾರಾಯ ರೂ. ೧೮೦=೦೦</p> <p>೨೮೭. ನೀರಡಿಕೆಗಳಿಗೆ - ಜಗದೀಶ ಪೂಜಾರ ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೨೮೮. ನೀರಹನಿ ಮಧುರ ಹನಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಲೇಖನಗಳು - ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಹೊನ್ನೆಮಡಿಕೆ ರೂ. ೬೦=೦೦</p>
---	---	---

<p>೩೯೦. ನೀಲಗಂಗೆಯ್ಯ ಪೂಜಾರ - ಬಿ. ಪೀರ್‌ಭಾಷ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೩೯೧. ನೀಲಿತತ್ತಿ - ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ ಕೋಲಾರ ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>೩೯೨. ನುಡಿಗವನ - ಕೋ.ವೆಂ. ರಾಮಕೃಷ್ಣಗೌಡ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೩೯೩. ನುಡಿಗಂಧ (ಅ.ಭಾ.ಲಸೀನೇ ಸಾ.ಸ ಮಂಡಿತವಾದ ಪ್ರಬಂಧಗಳು) - ಸಂ: ಡಾ. ಬೈರಮಂಗಲ ರಾಮೇಗೌಡ, ಡಾ ಚಿತ್ತಯ್ಯ ಪೂಜಾರ್ ರೂ. ೨೬೦=೦೦</p> <p>೩೯೪. ನುಡಿಗವಳ - ಡಾ. ಸಬಿಹಾ ಭೂಮಿಗೌಡ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೩೯೫. ನೆಲದ ಅಳಲು - ಮಂಜುನಾಥ ಗೊರಟ್ಟಿ ರೂ. ೨೪=೦೦</p> <p>೩೯೬. ನೆಲದ ತವಕ - ಸಂ. ಡಾ. ಮೋಹನಚಂದ್ರಗುತ್ತಿ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೩೯೭. ನೆಲದ ನಿಧಾನ - ಡಾ. ವಿ.ಎಸ್. ಕಟಗಿಹಳ್ಳಿಮಠ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೩೯೮. ನೊಂದ ಜೀವ - ಜಿ. ವೆಂಕಟಯ್ಯ ರೂ. ೮೬=೦೦</p> <p>೩೯೯. ನ್ಯಾನೋ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ - ಸಾತನೂರು ದೇವರಾಜ್ ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>೪೦೦. ನ್ಯಾಯದಾನ ಒಂದು ಚಿಂತನೆ - ಟಿ. ನಾಗಪ್ಪ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೪೦೧. ಪ್ರಸ್ಥಾನ - ಶತಾವಧಾನಿ ಗಣೇಶ್ ರೂ. ೧೫೦=೦೦</p> <p>೪೦೨. ಪಂಚಮವೇದ (ಕವನಸಂಕಲನ) - ಅನು: ಗುರುಮೂರ್ತಿ ಪೆಂಡಕೂರ್ ರೂ. ೩೫=೦೦</p> <p>೪೦೩. ಪ್ರತಿಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕೊಡಗು - ಸ್ವಾತಿ ಹೆಚ್.ಜಿ. ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೪೦೪. ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಭೆ - ಪ್ರೊ. ವಸಂತಕುಷ್ಟಗಿ ರೂ. ೬೫=೦೦</p>	<p>೪೦೫. ಪರಮತಂತು ಸಿದ್ಧಾಂತ - ಡಾ. ಬಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಪ್ಪ ರೂ. ೩೦=೦೦</p> <p>೪೦೬. ಪರಿಷ್ಠ - ಕುಸುಮಾಕರ ದೇವರಗೇಣ್ಣೂರ ರೂ. ೯೦=೦೦</p> <p>೪೦೭. ಪರ್ಣಕುಟ - ಸಿದ್ದವನಹಳ್ಳಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ ರೂ. ೯೦=೦೦</p> <p>೪೦೮. ಪಲ್ಲಟ (ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾದಂಬರಿ) - ಪ್ರೇಮಾಭಟ್ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೪೦೯. ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳು - ಡಾ. ಎಂ.ಜಿ. ಬಿರಾದಾರ ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>೪೧೦. ಪರ್ವಕಾಲ (ಕಾದಂಬರಿ) - ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣಸ್ವರ್ಣಸಂದ್ರ ರೂ. ೩೦=೦೦</p> <p>೪೧೧. ಪಾಂಚಾಲಿ - ವೆಂಕಟರಾಯ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ್ ರೂ. ೩೦=೦೦</p> <p>೪೧೨. ಪಾತಾಳ ಗರಡಿ - ಎನ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೪೧೩. ಪಾರಿಜಾತ - ಎಚ್.ಜಿ. ಸಣ್ಣಗುಡ್ಡಯ್ಯ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೪೧೪. ಪಾರ್ಥೇನಿಯಂ - ಡಾ. ಎಂ. ಮಹದೇವಪ್ಪ ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೪೧೫. ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಪಕ್ಷಿನೋಟ - ಪ್ರೊ. ಜಿ. ಶಂಕರಯ್ಯ ರೂ. ೩೯೦=೦೦</p> <p>೪೧೬. ಪುರಾಣ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ದೇಶೀವಾದ - ಡಾ. ಅರವಿಂದ ಮಾಲಗತ್ತಿ ರೂ. ೨೦೦=೦೦</p> <p>೪೧೭. ಪುರಾತತ್ವ ಪರ್ಯಟನೆ - ಡಾ. ಮೈಸೂರು ನಾಗರಾಜಶರ್ಮ ರೂ. ೧೪೦=೦೦</p> <p>೪೧೮. ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರಪಂಚ - ಎಂ. ಶಶಿಧರ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಹಾಲಾಡಿ ರೂ. ೨೦=೦೦</p> <p>೪೧೯. ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ - ಹೇಮಲತಾ ಮಹಿಷಿ ರೂ. ೫೫=೦೦</p>	<p>೪೨೦. ಪ್ರಬಂಧ-ಶ್ರೀಗಂಧ - ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಯಲ್ಲಪ್ಪ ರಾಮದುರ್ಗ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೪೨೧. ಪ್ರಬುದ್ಧ ಪದ್ಯನಯನೆ - ಗಳಗನಾಥ ರೂ. ೯೦=೦೦</p> <p>೪೨೨. ಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ದಲಿತರು - ಡಾ. ಎನ್. ಚಿನ್ನಸ್ವಾಮಿ ಸೋಸಲೆ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೪೨೩. ಪ್ರಸಾರ ಹಾಸ್ಯ - ಸಂ. ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಸಾದರ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೪೨೪. ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಸಂಗಮ - ಸಂ. ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಜಿ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೪೨೫. ಪ್ರೌಢಪ್ರತಾಪ ವೀರರಾಜೇಂದ್ರ - ಎಸ್.ವಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>೪೨೬. ಬಂಜಗರೆ ಈವರೆಗಿನ ಕವಿತೆಗಳು - ಬಂಜಗರೆ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ರೂ. ೯೦=೦೦</p> <p>೪೨೭. ಬಂಡಾಯ - ವ್ಯಾಸರಾಯ ಬಲ್ಲಾಳ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೪೨೮. ಬಕುಲದ ಹೂವುಗಳು - ಸು.ರಂ.ಎಕ್ಕುಂಡಿ ರೂ. ೯೦=೦೦</p> <p>೪೨೯. ಬಡೇಸಾಬು ಪುರಾಣ - ಶಾಂತರಸ ರೂ. ೧೨೫=೦೦</p> <p>೪೩೦. ಬದುಕು ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ - ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಸಾದರ ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೪೩೧. ಬನಶಂಕರಿ - ನಿರಂಜನ ರೂ. ೧೫೦=೦೦</p> <p>೪೩೨. ಬರ ತರದಿರಲಿ ಬಡತನ - ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಹೊನ್ನೆಮಡಿಕೆ ರೂ. ೩೫=೦೦</p> <p>೪೩೩. ಬರ ಮತ್ತು ರಣಹದ್ದುಗಳು - ಡಾ. ಶ್ರೀವತ್ಸ ಎಸ್. ವಟಿ ರೂ. ೯೦=೦೦</p> <p>೪೩೪. ಬರಕೋ ಪದ ಬರಕೋ - ಡಾ. ಶಿವಾನಂದ ಗುಬ್ಬಣ್ಣವರ ರೂ. ೪೨೫=೦೦</p> <p>೪೩೫. ಬಸವಕಲ್ಯಾಣದ ಕಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ - ಡಾ. ಆರ್.ಎಂ. ಪದ್ಮಕರಯ್ಯ ರೂ. ೪೫=೦೦</p>
--	--	---

<p>೪೩೭. ಬಸವಕಾವ್ಯ - ಸಂ: ಕೋ.ವಂ. ರಾಮಕೃಷ್ಣೇಗೌಡ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೪೩೮. ಬಸವಣ್ಣ ಜೀವನ ಸಾಧನೆ - ಎಂ.ಜಿ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ ರೂ. ೧೬೫=೦೦</p> <p>೪೩೯. ಬಸವೇಶ್ವರ - ಡಾ. ಬಿ.ಬಿ. ಹೆಂಡಿ ರೂ. ೭೦=೦೦</p> <p>೪೪೦. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅವಧೂತರು - ಡಾ. ಜಿ. ಕರಿಯಪ್ಪ ಮಾಳಿಗೆ ರೂ. ೧೧೦=೦೦</p> <p>೪೪೧. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸ್ಥಳನಾಮಗಳು - ಗುರುಮೂರ್ತಿ ಪೆಂಡಕೂರು ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೪೪೨. ಬಳ್ಳಾರಿಜಿಲ್ಲಾ ಸುವರ್ಣಸಂಭ್ರಮ ಕಥಾಸಂಕಲನ - ಸಂ: ಶ್ರೀ ನಿಷ್ಠಿ ರುದ್ರಪ್ಪ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೪೪೩. ಬಾಣ ಕಾದಂಬರಿ - ಗಂಗಾಧರ ಮಡಿವಾಳೇಶ್ವರ ತುರಮರಿ ರೂ. ೧೧೫=೦೦</p> <p>೪೪೪. ಬಾದಾಮಿ ಪರಿಸರದ ಜೋಡುನುಡಿಗಳು - ಡಾ. ಎಂ.ಜಿ. ವಾರಿ ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>೪೪೫. ಬಿ.ಟಿ. ಲಲಿತಾ ನಾಯಕ್ ರವರ ಕಾವ್ಯ- ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ - ರವಿ ನಾಯಕ್ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೪೪೬. ಬಿಡಿಮುತ್ತು - ತೀ.ನಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೪೪೭. ಬಿಡಿಮುತ್ತು (ಸಂತೋಧನ ಲೇಖನಗಳು) - ಎಸ್. ಶಿವಣ್ಣ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೪೪೮. ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅರಸು ಮನೆತನಗಳು - ಇಂದುಮತಿ ಪಾಟೀಲ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೪೪೯. ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕನ್ನಡ - ಡಾ. ಎ. ಮುರಿಗೆಪ್ಪ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೪೫೦. ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತತ್ವಪದಕಾರರು - ಡಾ. ಗುರುಲಿಂಗಪ್ಪ ಧಬಾಲೆ ರೂ. ೪೫=೦೦</p>	<p>೪೫೧. ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಟವೈದ್ಯ - ಡಾ. ಜಗನ್ನಾಥ ಹೆಬ್ಬಾಳೆ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೪೫೨. ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತಿಗಳು - ಯಶೋದಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಬಟ್ಟೆ ರೂ. ೨೦=೦೦</p> <p>೪೫೩. ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶರಣ ಸ್ಮಾರಕಗಳು - ಡಾ. ಸೋಮನಾಥ ಯಳವಾರ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೪೫೪. ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸೃಜನೇತರ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಚಿಕ್ಕಳಾ ಜಿ. ಮಠಪತಿ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೪೫೫. ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳು - ಡಾ. ಹೇಮಲತಾ ವಡ್ಡೆ ರೂ. ೨೦=೦೦</p> <p>೪೫೬. ಬೆಂಗಳೂರು ಬೆಡಗು - ಡಾ. ಬೈರಮಂಗಲ ರಾಮೇಗೌಡ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೪೫೭. ಬೆಟ್ಟ ಸಾಲ ಮಳೆ - ಕಾಳೇಗೌಡ ನಾಗವಾರ ರೂ. ೧೧೫=೦೦</p> <p>೪೫೮. ಬೆಟ್ಟದ ಅರಸು - ಸಂಸ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೪೫೯. ಬೆನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಬೆಳಕು - ಶಾಂತರಸ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೪೬೦. ಬೆಸಗರಹಳ್ಳಿ ರಾಮಣ್ಣ ಅವರ ಆಯ್ದ ಕಥೆಗಳು - ಬಿ. ಆರ್. ರವಿಕಾಂತ್‌ಗೌಡ ರೂ. ೨೨೫=೦೦</p> <p>೪೬೧. ಬೆಳಗಿನ ಗಾಳಿ - ಬಸವರಾಜ ಕಟ್ಟೀಮನಿ ರೂ. ೧೪೦=೦೦</p> <p>೪೬೨. ಬೆಳ್ಳಿ ಮೂಡಿತು - ಭಾರತೀಸುತ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೪೬೩. ಬೇವು ಕಚ್ಚಿದ ಬಾಯಿ - ಪ್ರೊ. ಸೂಗಯ್ಯ ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೨೦=೦೦</p> <p>೪೬೪. ಬೇವು ಚಿಗುರು - ಜರಗನಹಳ್ಳಿ ಶಿವಶಂಕರ್ ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>೪೬೫. ಬೊಗಸೆಯೊಳಗಿನ ಸಂಜೆ - ಭಾರತಿ, ಗದಗ ರೂ. ೨೦=೦೦</p>	<p>೪೬೬. ಬೊಬ್ಬಿಹಾಡುಗಳು - ಸಂ: ರಾಜೇಂದ್ರ ಯರನಾಳೆ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೪೬೭. ಬೋಧವೊಂದೆ ಬ್ರಹ್ಮನಾದವೊಂದೆ - ಶಾಮಸುಂದರ ಬಿದರಕುಂದಿ ರೂ. ೭೦=೦೦</p> <p>೪೬೮. ಬ್ಯಾಡಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ದರ್ಶನ - ಸಂ: ಬಿ. ಎಂ. ಜಗಾಪೂರ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೪೬೯. ಭಯಂಕರ ಭೈರಾಗಿ - ಎನ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ರೂ. ೧೫೦=೦೦</p> <p>೪೭೦. ಭರತನಾಟ್ಯ ದಿಗ್ಗರ್ಶನ - ವಿ.ಎಸ್. ಕೌಶಿಕ್ ರೂ. ೪೦೦=೦೦</p> <p>೪೭೧. ಭರತೇಶ ವೈಭವ - ಪ್ರೊ. ಜಿ. ಬ್ರಹ್ಮಪ್ಪ, ಪ್ರೊ. ಹಂಪನಾ, ಡಾ. ಕಮಲ ಹಂಪನಾ ರೂ. ೨೭೦=೦೦</p> <p>೪೭೨. ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳೆಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಕಾಸ - ಪ್ರೊ. ಬಿ.ವಿ. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೪೭೩. ಭಾರತೀಯ ಯೋಗ ಮೀಮಾಂಸೆ - ಡಾ. ಎನ್.ಎಂ. ಗಿರಿಜಾಪತಿ ರೂ. ೭೦=೦೦</p> <p>೪೭೪. ಭಾವ ಬೆಳಗು - ಕುಮಾರ ದೇವರು ಬೂದಿಸ್ವಾಮಿ ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೪೭೫. ಭಾವ ಮೈದುನ - ಪ್ರೊ. ವೀರೇಂದ್ರ ಸಿಂಪಿ ರೂ. ೭೫=೦೦</p> <p>೪೭೬. ಭಾವ-ರಸ-ನಿರೂಪಣೆ - ಶ್ರೀವಿದ್ಯಾ ಮುರಳೀಧರ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೪೭೭. ಭಾಷೆ ಬದುಕು ಸಾಹಿತ್ಯ - ಅರ್ಜುನ ತಾ. ಕೋರಟಕರ್ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೪೭೮. ಭಿನ್ನ ವಿಭಿನ್ನ - ಡಾ. ಚಂದ್ರಿಕಾ ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>೪೭೯. ಮಂಜುಳಾ - ಹೊನ್ನಶೆಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿ ಗಿರಿರಾಜ್ ರೂ. ೭೪=೦೦</p> <p>೪೮೦. ಮಂಟೇಸ್ವಾಮಿ ಕಥಾ ಪ್ರಸಂಗ - ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಎಸ್. ಶಿವಪ್ರಕಾಶ್ ರೂ. ೧೬೦=೦೦</p>
--	--	--

<p> ೪೮೧. ಮಂಥನ - ಪದ್ಮ ವಿಠಲ್ ರೂ. ೨೫=೦೦ ೪೮೨. ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನೆಲೆ ಬೆಲೆ - ಎಸ್.ವಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ರೂ. ೪೫=೦೦ ೪೮೩. ಮಣ್ಣಿನ ಮಗಳು - ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಪುರಾಣಿಕ ರೂ. ೧೬೦=೦೦ ೪೮೪. ಮಣ್ಣಿನ ಹಣತೆ - ಡಾ. ದೊಡ್ಡರಂಗೇಗೌಡ ರೂ. ೧೨೦=೦೦ ೪೮೫. ಮದಿರೆ ಮತ್ತು ಯೌವನ - ಶಾಂತರಸ ರೂ. ೩೫=೦೦ ೪೮೬. ಮಧುರ ಚಿನ್ನರ ಸ್ಮೃತಿಗಳು - ಸಿಂಪಿ ಲಿಂಗಣ್ಣ ರೂ. ೭೫=೦೦ ೪೮೭. ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ (ಸಂಶೋಧನಾ ಬರಹಗಳು) - ಡಾ. ಜಿ.ಆರ್. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ರೂ. ೪೫=೦೦ ೪೮೮. ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ - ಡಾ. ಎಂ. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ ರೂ. ೧೪೦=೦೦ ೪೮೯. ಮನದಂಗಳದ ಮಾತುಕತೆ - ಸಂ: ಪ್ರೊ. ಜಿ. ಅಬ್ದುಲ್ ಬಷೀರ್ ರೂ. ೪೫=೦೦ ೪೯೦. ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ತೂರಿದ ಮಾತುಗಳು - ಸುರೇಖಾ ಹೆಗಡೆ ರೂ. ೨೫=೦೦ ೪೯೧. ಮರಾಠಿ ಲೋಕ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಡಾ. ಎಸ್.ಎಸ್. ಬ್ಯಾತನಾಳ ರೂ. ೩೫=೦೦ ೪೯೨. ಮರುಚಿಂತನೆ - ಪ್ರೊ. ಕೆ.ಜಿ. ನಾಗರಾಜಪ್ಪ ರೂ. ೧೧೦=೦೦ ೪೯೩. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ವಿರಚಿತ ಸ್ತೋತ್ರ ಸುಧಾರ್ಣವ - ಸಂ: ಎನ್. ಅನಂತರಂಗಾಚಾರ್ ರೂ. ೧೫೦=೦೦ ೪೯೪. ಮಲೆಯಾಳಂ ಕಥೆಗಳು - ಕರುಣಾಕರನ್ ಎಸ್. ರೂ. ೫೫=೦೦ ೪೯೬. ಮಹಾಜನ ವರದಿ - ಡಾ. ಓಂಕಾರ ಕಾಕಡೆ ರೂ. ೨೪೦=೦೦ </p>	<p> ೪೯೭. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಬಂಧ - ಡಾ. ಜಿ.ಎನ್. ಉಪಾಧ್ಯ ರೂ. ೪೦=೦೦ ೪೯೮. ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಸೇತುವೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಉರ್ದು ಕತೆಗಳು - ಡಾ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೮೦=೦೦ ೪೯೯. ಮಹಿಳಾ ದೌರ್ಜನ್ಯ - ದಯಾ ಪುತ್ತೂರ್ಕರ್ ರೂ. ೩೦=೦೦ ೫೦೦. ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಕೋಮುವಾದ - ಡಾ. ಮಾಧವಿ ಎಸ್. ಭಂಡಾರಿ ರೂ. ೪೦=೦೦ ೫೦೧. ಮಹಿಳೆ, ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳು - ಡಾ. ಪ್ರೇಮಾ ಸಿರ್ಸೆ ರೂ. ೪೦=೦೦ ೫೦೨. ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಮತ್ತು ಸಂಘಟನೆ - ಬಾ.ಹ. ರಮಾಕುಮಾರಿ ರೂ. ೪೦=೦೦ ೫೦೩. ಮಾಚಿಯ ಕಥನ ಗೀತೆಗಳು - ಡಾ. ಎಲ್.ಆರ್. ಹೆಗಡೆ ರೂ. ೪೦=೦೦ ೫೦೪. ಮಾಡಿದ್ದಣ್ಣೋ ಮಹಾರಾಯ - ಎಂ.ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ ರೂ. ೧೧೦=೦೦ ೫೦೫. ಮಾತಾಡುವ ಕನ್ನಡ ರೂ. ೧೪೦=೦೦ ೫೦೬. ಮಾದೇವಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ನಾಟಕಗಳು - ಡಾ. ಸುಜಾತ ಅಕ್ಕಿ ರೂ. ೪೫=೦೦ ೫೦೭. ಮಾನನೀಯ ದ್ರೌಪದಿ ಕಥೆ-ವ್ಯಥೆ - ಶ್ರೀಮತಿ ಸತ್ಯವತಿ ರಾಮನಾಥನ್ ರೂ. ೧೫೦=೦೦ ೫೦೮. ಮಾನವನ ಅನುವಂಶೀಯತೆ ಮೂಲಾಂಶಗಳು - ಸಾತನೂರು ದೇವರಾಜ್ ರೂ. ೩೦=೦೦ ೫೦೯. ಮಾನಸಾಂತರ - ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್. ಶಿವಪ್ರಕಾಶ ರೂ. ೧೪=೦೦ ೫೧೦. ಮಾನ್ವಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಶಾಸನಗಳು - ಚನ್ನಬಸವ ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೩೫=೦೦ ೫೧೧. ಮಾಮೂಲಿ ಮಳೆಯಲ್ಲ - ಫಾಲ್ಗುಣಗೌಡ ಅಚವೆ ರೂ. ೩೦=೦೦ </p>	<p> ೫೧೨. ಮುಂಜಾವು - ಕಾ.ತ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ ರೂ. ೧೩೦=೦೦ ೫೧೩. ಮುಂಬಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ: ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಜನಾಂಗ - ಲಿಂಗದಹಳ್ಳಿ ಹಾಲಪ್ಪ ರೂ. ೫೦=೦೦ ೫೧೪. ಮುಂಬಯಿ ದರ್ಪಣ - ಎಚ್.ಬಿ.ಎಲ್. ರಾವ್ ರೂ. ೧೦೦=೦೦ ೫೧೫. ಮುಂಬಯಿ ಮಿಡಿತ - ಎಚ್.ಬಿ.ಎಲ್. ರಾವ್ ರೂ. ೭೦=೦೦ ೫೧೬. ಮುಖಾ-ಮುಖಿಯ ಮನಸುಗಳು - ಬಿ.ಟಿ. ಕುಮುದಾನಾಯಕ್ ರೂ. ೩೦=೦೦ ೫೧೭. ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಮಾತನಾಡುವೆ - ತ.ರಾ. ಚಂದ್ರ ರೂ. ೫೮=೦೦ ೫೧೮. ಮುತ್ತಿನ ಚಿಪ್ಪಿನ ಸೂತ್ರಗಳು - ವಿರೂಪಾಕ್ಷಪ್ಪ ಕೋರಗಲ್ ರೂ. ೧೦೦=೦೦ ೫೧೯. ಮುದ್ದಣನ ಶಬ್ದ ಪ್ರತಿಭೆ - ಡಾ. ನಾ. ದಾಮೋದರ ಶೆಟ್ಟಿ ರೂ. ೪೦=೦೦ ೫೨೦. ಮುರಿದ ರೆಕ್ಕೆಗಳು - ನ್ಯಾ. ಬಿ. ಶಿವಲಿಂಗೇಗೌಡ ರೂ. ೧೦೦=೦೦ ೫೨೧. ಮುಸುಕಿನೊಳಗಿನ ಏಕಾಂತ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಪ್ರಬಂಧಗಳು - ತುರುವೇಕೆರೆ ಪ್ರಸಾದ್ ರೂ. ೪೦=೦೦ ೫೨೨. ಮೂಗಿಯ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು - ಎಂ. ನವೀನ್ ಕುಮಾರ್ ರೂ. ೩೨=೦೦ ೫೨೩. ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳು - ಜಿ. ರಂಗನಗೌಡ ನಿಲೋಗಲ್ ರೂ. ೧೮೫=೦೦ ೫೨೪. ಮೂರನೇ ತಲೆಮಾರು - ಎನ್.ಎಸ್. ರಘುನಾಥ್ ರೂ. ೪೦=೦೦ ೫೨೫. ಮೂರು ನಾಟಕಗಳು - ಕೆ. ಜಗದೀಶ್ ಬಳ್ಳಾರಿ ರೂ. ೩೫=೦೦ </p>
--	---	--

<p> ೫೨೬. ಮೂರುಗಳಿಗೆ ನೂರು ನೆನಪು - ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಹಡಪದ ರೂ. ೬೦=೦೦ ೫೨೭. ಮೇಲೋಗರ - ಎನ್.ಎಸ್. ಶಂಕರ್ ರೂ. ೫೫=೦೦ ೫೨೮. ಮೋಹದ ಬಲೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಣ್ಣ ಕಾವ್ಯಗಳು - ಡಾ. ಉಪ್ಪಂಗಳ ರಾಮಭಟ್ಟ ರೂ. ೪೫=೦೦ ೫೨೯. ಮೋಳಿಗೆ ಮಾರಯ್ಯನ ವಚನಗಳ ದೀಪಿಕೆ - ಡಾ. ರಾಜಶೇಖರ ಜಮದಂಡಿ ರೂ. ೬೦=೦೦ ೫೩೦. ಯಕ್ಷಗಾನ - ಕುಬ್ಜೂರು ಬಾಲಕೃಷ್ಣರಾವ್ ರೂ. ೧೮೦=೦೦ ೫೩೧. ಯಾನ ಪ್ರತಿಯಾನ - ಡಾ. ಎಂ.ಆರ್. ಮಂದಾರವಲ್ಲಿ ರೂ. ೩೦=೦೦ ೫೩೨. ರಂಗಭೂಮಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಥನ - ಹಂಚಿನಮನೆ ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ ರೂ. ೪೫=೦೦ ೫೩೩. ರಟ್ಟೀಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ದರ್ಶನ - ಸಂ: ರಾಘವೇಂದ್ರ ಎ.ಜಿ ರೂ. ೧೫೦=೦೦ ೫೩೪. ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ ಕವಿ ಕಾವ್ಯ ವಿಚಾರ - ವಿವಿಧ ಲೇಖಕರು ರೂ. ೫೦=೦೦ ೫೩೫. ರಾಜೇಂದ್ರನಾಮೆ - ಕಾವೇರಿ ಪ್ರಕಟಣಾಲಯ ರೂ. ೧೩೦=೦೦ ೫೩೬. ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಮತ್ತು ಇತರ ರೂಪಕಗಳು - ಶಾಂತಾದೇವಿ ಮಾಳವಾಡ ರೂ. ೫೦=೦೦ ೫೩೭. ರಾಣೇಬೆನ್ನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ದರ್ಶನ - ಸಂ: ವೀರೇಶ್ ಜಂಬಗಿ ರೂ. ೧೨೦=೦೦ ೫೩೮. ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಸಾಂಗತ್ಯ - ಸಂ: ಲಿ.ಹು.ಬ. ಶಿವರುದ್ರಯ್ಯ ಬಾಪುರಿ ರೂ. ೧೨೫=೦೦ ೫೩೯. ರಾಯಶಕ್ತಿ (ಅ.ಭಾ.೮೨ನೇ ಸಾ.ಸ ಮಂಡಿತವಾದ ಪ್ರಬಂಧಗಳು) - ಸಂ: ಡಾ. ಬೈರಮಂಗಲ ರಾಮೇಗೌಡ, ಡಾ. ಚಿತ್ರಯ್ಯ ಪೂಜಾರ್ ರೂ. ೨೩೦=೦೦ </p>	<p> ೫೪೦. ರಿವಾಯತಗಳ ಅನುಸಂಧಾನ - ಪ್ರೊ. ಎಚ್.ಎಂ. ಬೀಳಗಿ ರೂ. ೫೦=೦೦ ೫೪೧. ರುದ್ರಭಟ್ಟ ಕವಿ - ವಿವಿಧ ಲೇಖಕರು ರೂ. ೩೦=೦೦ ೫೪೨. ರೂಪ - ನಿರೂಪ - ಮಧುವನ ಶಂಕರ ರೂ. ೯೦=೦೦ ೫೪೩. ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಗಳು - ಪ್ರೊ. ವೀರೇಂದ್ರ ಸಿಂಘಿ ರೂ. ೫೦=೦೦ ೫೪೪. ಲಾಕುಳ ದರ್ಶನ - ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಎಸ್. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೪೦=೦೦ ೫೪೫. ಲಿಂಗಾಯತ ಜಾಗತೀಕರಣ - ಡಾ. ಎಸ್.ಆರ್. ಗುಂಜಾಳ ರೂ. ೩೦=೦೦ ೫೪೬. ಲೇಖನ ಮಾಲೆ - ಪ್ರೊ. ಎಚ್.ಕೆ. ಮಳಲಿಗೌಡ ರೂ. ೧೨೦=೦೦ ೫೪೭. ಲೋಕೋಪಕಾರಂ - ಸಂ: ಟಿ. ಚಂದ್ರಶೇಖರನ್ ರೂ. ೧೦೦=೦೦ ೫೪೮. ಲೋಹದ ಕಣ್ಣು - ಡಾ. ಎಚ್. ಎಸ್. ಪುಷ್ಪ ರೂ. ೭೦=೦೦ ೫೪೯. ವಚನ ಧರ್ಮಸಾರ - ಎಂ.ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿ ರೂ. ೧೨೦=೦೦ ೫೫೦. ವಚನ ರತ್ನತ್ರಯರು - ಎನ್.ಎಂ. ಗಿರಿಜಾಪತಿ ರೂ. ೧೬೦=೦೦ ೫೫೧. ವಚನ ಸಂಶೋಧನೆ - ವೀರಣ್ಣ ರಾಜೂರ ರೂ. ೩೫=೦೦ ೫೫೨. ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಯತ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳು - ಕೆ.ಎಂ. ರೇವಣ್ಣ ರೂ. ೬೦=೦೦ ೫೫೩. ವಚನಶಾಸ್ತ್ರ ರಹಸ್ಯವು - ರಂಗನಾಥ ರಾಮಚಂದ್ರ ದಿವಾಕರ ರೂ. ೨೪೦=೦೦ ೫೫೪. ವಚನಾಚಲ - ಇಟಿಗಿ ಈರಣ್ಣ ರೂ. ೩೫=೦೦ </p>	<p> ೫೫೫. ವಜ್ರಗಳು - ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕ್ಕರ್ ರೂ. ೧೧೫=೦೦ ೫೫೬. ವನದ ರಾಮಲಿಂಗಾಂಕಿತ ವಚನಗಳು - ರಾಮಣ್ಣ ಬಿಲ್ಲಪತ್ತಿ ರೂ. ೪೦=೦೦ ೫೫೭. ವರ್ತಮಾನದ ಕಥೆಗಳು - ಕನ್ನಾಡಿಗ ನಾರಾಯಣ ರೂ. ೧೯೦=೦೦ ೫೫೮. ವರ್ತಮಾನದೊಳಗೆ ಸ್ತ್ರೀ - ಕೆ.ಟಿ. ಜಯಶ್ರೀ ರೂ. ೭೦=೦೦ ೫೫೯. ವಸುದೇವ ಭೂಪಾಳಂ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂ-೧ - ಸಂ: ಡಾ. ಶ್ರೀಕಂಠ ಕೂಡಿಗ ರೂ. ೨೮೦=೦೦ ೫೬೦. ವಸುದೇವ ಭೂಪಾಳಂ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂ-೨ - ಸಂ: ಡಾ. ಶ್ರೀಕಂಠ ಕೂಡಿಗ ರೂ. ೨೦೦=೦೦ ೫೬೧. ವಿಗಡ ವಿಕ್ರಮರಾಯ (ನಾಟಕ) - ಸಂಸ ರೂ. ೩೦=೦೦ ೫೬೨. ವಿಚಯ - ಡಾ. ಬಿ.ಎನ್. ಸುಮಿತ್ರಾಬಾಯಿ ರೂ. ೧೩೦=೦೦ ೫೬೩. ವಿಚಾರ ತರಂಗ - ಜಿ.ಎಸ್. ವಡಗಾಂವಿ ರೂ. ೩೦=೦೦ ೫೬೪. ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಡಾ. ಕಾ.ವೆಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿ ರೂ. ೧೯೦=೦೦ ೫೬೫. ವಿಚಾರ ವೀಳ್ಯ - ಡಾ. ಕೆ. ವಿ. ಚಂದ್ರಣ್ಣಿಗೌಡ ರೂ. ೧೫=೦೦ ೫೬೬. ವಿಚಾರಣೆ - ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ ಕೊಡಸೆ ರೂ. ೪೦=೦೦ ೫೬೭. ವಿಧಿ ವಿಲಾಸ (ಕಾದಂಬರಿ) - ಕೂತಂಡ ಪಾರ್ವತಿ ಪೂವಯ್ಯ ರೂ. ೧೦೦=೦೦ ೫೬೮. ವಿನಾಯಕ ವಿರಚಿತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತ ಹಾಗೂ ಸುಪ್ತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಚಾರಗಳು - ಡಾ. ಎ.ಎಸ್. ಸಮ್ಮಸ್ಗಿ ರೂ. ೧೧೦=೦೦ ೫೬೯. ವಿಲಾಪಿಕಾ - ರಾಮಚಂದ್ರ ಕೊಟ್ಟಲಗಿ ರೂ. ೬೫=೦೦ </p>
---	--	--

<p> ಚಿ೨೨. ವೀರಬೋಮ್ನನಹಳ್ಳಿ ದಿಬ್ಬದ ವೀರಬೋಮ್ನನಕಾವ್ಯ ಮತ್ತು ಮಹಾಸತಿ ಬರಗೂರಿನ ಈರಮ್ನನ ಕಾವ್ಯ - ಡಾ. ಕೆ.ವಿ. ಮುದ್ದವೀರಪ್ಪ ರೂ. ೬೦=೦೦ ಚಿ೨೩. ವೀರಶೈವ ಪರಿಶೋಧ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ವರ್ತಮಾನ - ಡಾ. ಸಂಗಮೇಶ ಸವದತ್ತಿಮಠ ರೂ. ೩೫೦=೦೦ ಚಿ೨೪. ವೀರಶೈವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಲೇಖನಗಳು - ಪ್ರೊ. ಸಿ. ಮಹಾದೇವಪ್ಪ ರೂ. ೫೦=೦೦ ಚಿ೨೫. ವೀರೇಶ ಚರಿತೆ - ಬಿ. ಶಿವಮೂರ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರಿ ರೂ. ೩೫=೦೦ ಚಿ೨೬. ವೆರಿಯರ್ ಎಲ್ಲಿನ್‌ರ ಗಿರಿಜನ ಪ್ರಪಂಚ - ಎಚ್.ಎಲ್. ನಾಗೇಗೌಡ ರೂ. ೧೬೦=೦೦ ಚಿ೨೭. ವೇಣುಗೋಪಾಲ ಸೊರಬರ ಕವನಗಳು - ವೇಣುಗೋಪಾಲ ಸೊರಬ ರೂ. ೨೫=೦೦ ಚಿ೨೮. ವ್ಯಕ್ತಿಶಿಲ್ಪ ಭಾಗ - ೨ - ಶಾಂತಾದೇವಿ ಮಾಳವಾಡ ರೂ. ೪೦=೦೦ ಚಿ೨೯. ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ಕನ್ನಡ - ಡಾ. ಎಚ್.ಎನ್. ಮುರಳೀಧರ, ಪ್ರೊ. ಟಿ.ಯಲ್ಲಪ್ಪ ರೂ. ೫೦=೦೦ ಚಿ೩೦. ವ್ಯಾಸಂಗ ತರಂಗ - ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೫೦=೦೦ ಚಿ೩೧. ಶಬ್ದಾರ್ಥ ಮರುಮಂಥನ - ಎಚ್. ವಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶರ್ಮ ರೂ. ೨೫=೦೦ ಚಿ೩೨. ಶತಕದ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ -ನಾರಾಯಣ ಯಾಜಿ ಶಿರಾಲಿ ರೂ. ೨೫=೦೦ ಚಿ೩೩. ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ ದೀಪಿಕೆ - ಪ್ರೊ. ಜಿ. ಅಬ್ದುಲ್ ಬಷೀರ್ ರೂ. ೧೫೦=೦೦ ಚಿ೩೪. ಶರಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕವಳಿಗೆ - ಡಾ. ಸಿ. ನಾಗಭೂಷಣ ರೂ. ೧೬೦=೦೦ </p>	<p> ಚಿ೩೫. ಶರಣ ಸೊಲ್ಗುಡಿ - ಯು.ಎನ್. ಸಂಗನಾಳಮಠ ರೂ. ೮೦=೦೦ ಚಿ೩೬. ಶರಣರು ಹಾಗೂ ಸಂತರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾಳಜಿ - ಡಾ. ಕಾಶಿನಾಥ ಅಂಬಲಗೆ ರೂ. ೩೦=೦೦ ಚಿ೩೭. ಶಾಂತಶ್ರೀ - ಸಂ: ಪ್ರಭು ಖಾನಾಪುರೆ ರೂ. ೪೦=೦೦ ಚಿ೩೮. ಶಾಸನ ಸಂಗ್ರಹ - ಎ.ಎಂ. ಅಣ್ಣಿಗೇರಿ, ಆರ್. ಶೇಷಶಾಸ್ತ್ರಿ ರೂ. ೭೦=೦೦ ಚಿ೩೯. ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವಶರಣರು - ಡಾ. ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ರೂ. ೧೩೦=೦೦ ಚಿ೪೦. ಶಿಕ್ಷಣ ಮನಶಾಸ್ತ್ರ - ಪ್ರೊ. ಸಿ.ಎಚ್. ಮರಿದೇವರು ರೂ. ೪೫=೦೦ ಚಿ೪೧. ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮ ಕನ್ನಡಪರ ಆಂದೋಲನ ಮತ್ತು ವರದಿಗಳು - ಸ.ರ. ಸುದರ್ಶನ ರೂ. ೫೦=೦೦ ಚಿ೪೨. ಶಿಕ್ಷಣ ಶೋಧನೆ - ಡಾ. ಪಾದೇಕಲ್ಲು ನರಸಿಂಹಭಟ್ಟ ರೂ. ೪೦=೦೦ ಚಿ೪೩. ಶಿಕ್ಷಣ ತಾಲ್ಲೂಕು ದರ್ಶನ - ಸಂ: ಎಚ್. ಎನ್. ಮುಗಳಿ ರೂ. ೧೫೦=೦೦ ಚಿ೪೪. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ನಗರದ ಇತಿಹಾಸ ದರ್ಶನ - ಬಿ.ಎಸ್. ರಾಮಭಟ್ ರೂ. ೪೦=೦೦ ಚಿ೪೫. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಾವಂತೆಯರು - ಡಾ. ಕೆ. ಶ್ರೀಪತಿ ಹಳಗುಂದ ರೂ. ೩೮=೦೦ ಚಿ೪೬. ಶಿವಾಗಮಗಳು ಮತ್ತು ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಡಾ. ಪರಮೇಶ್ವರಿ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೪೦=೦೦ ಚಿ೪೭. ಶ್ಯಾಮಲ ಸಂಚಯ - ಡಾ. ವಿಜಯಾ ದಬ್ಬೆ ರೂ. ೨೦೦=೦೦ ಚಿ೪೮. ಶ್ರೀ ಕಡಕೋಳ ಮಡಿವಾಳೇಶ್ವರ ಚರಿತ್ರೆ - ಶ್ರೀ ಎಲ್.ಬಿ.ಕೆ. ಅಲ್ಪಾಳ ರೂ. ೧೨೦=೦೦ </p>	<p> ಚಿ೪೯. ಶ್ರೀ ಗುಡ್ಡಪ್ಪ ಹಳ್ಳಿಕೇರಿ : ರಾಜಕೀಯ-ಜೀವನ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆ - ಡಾ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗೇಶ ಸಂ.ಹಂಡಿಗಿ ರೂ. ೧೦೦=೦೦ ೬೦೦. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮೇಶ್ವರ ಪುರಾಣ - ಜಯದೇವಿ ತಾಯಿ ಲಿಗಾಡೆ ರೂ. ೨೮೦=೦೦ ೬೦೧. ಶ್ರೀಮನ್ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ - ಎಲ್. ಸ್ವಾಮಿರಾವ್ ರೂ. ೧೨೦=೦೦ ೬೦೨. ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ - ನಾ. ಗೀತಾಚಾರ್ಯ ರೂ. ೫೫=೦೦ ೬೦೩. ಷಡ್ಯಂತ್ರ - ಪ್ರೊ. ಕಮಲಾ ನರಸಿಂಹ ರೂ. ೪೦=೦೦ ೬೦೪. ಸಂಗತಿ (ಲೇಖನ ಸಂಕಲನ) - ಡಾ. ಉಪ್ಪುಗಳ ರಾಮಭಟ್ಟ ರೂ. ೮೦=೦೦ ೬೦೫. ಸಂಡೂರು ತಾ ಒಂದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಅಧ್ಯಯನ - ಡಾ. ಗಿರಿಜಾ ರೂ. ೧೨೦=೦೦ ೬೦೬. ಸಂತೆಯೊಳಗೊಂದು ಮನೆಯ ಮಾಡಿ - ಕಿಗ್ಗಾಲು ಎಸ್. ಗಿರೀಶ್ ರೂ. ೬೮=೦೦ ೬೦೭. ಸಂಪ್ರತಿ - ಹಾ.ಮಾ. ನಾಯಕ ರೂ. ೨೨೦=೦೦ ೬೦೮. ಸಂಬಂಧಗಳು - ಬಿ.ಎ. ಷಂಶುದ್ದೀನ್ ರೂ. ೩೦=೦೦ ೬೦೯. ಸಂಭಾವನೆ - ವಿವಿಧ ಲೇಖಕರು ರೂ. ೨೦೦=೦೦ ೬೧೦. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಸೃಜನಶೀಲತೆ - ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ ರೂ. ೩೦=೦೦ ೬೧೧. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂವಹನ - ಡಾ. ಎಂ. ಶಂಕರ ರೂ. ೫೦=೦೦ ೬೧೨. ಸತತ ಸಂಶೋಧಕ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಾವನೂರ - ಎಸ್.ಎಲ್.ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿ ರೂ. ೧೨೦=೦೦ ೬೧೩. ಸತ್ಯಾಪಲೋಕನಂ - ಪ್ರೊ. ಟಿ. ಕೇಶವಭಟ್ಟ ರೂ. ೯೦=೦೦ </p>
--	---	--

<p>ಓ೦೪. ಸತ್ಯದ ನಿಲುವು - ಡಾ. ಬಂಡಯ್ಯಸ್ವಾಮಿ, ಡಾ. ಜಗನ್ನಾಥ ಹೆಬ್ಬಾಳೆ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>ಓ೦೫. ಸಮನ್ವಯ - ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ರೂ. ೭೦=೦೦</p> <p>ಓ೦೬. ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮಗು - ತ್ರಿವೇಣಿ ರೂ. ೯೦=೦೦</p> <p>ಓ೦೭. ಸಮಾಲೋಕ (ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪ್ರಥಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಾವೇಶ-ದೆಹಲಿ) - ಸಂ: ಡಾ. ಬೈರಮಂಗಲ ರಾಮೇಗೌಡ, ಡಾ. ಡಿ.ಕೆ. ಚಿತ್ತಯ್ಯ ಪೂಜಾರ್ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>ಓ೦೮. ಸಮೂಹ ಶಿಕ್ಷಣ ಶೋಧ - ಡಾ. ಬಿ. ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ರಾವ್ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>ಓ೦೯. ಸರ್ವಭೂಷಣ ಶಿವಯೋಗಿ - ಡಾ. ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ರೂ. ೨೦=೦೦</p> <p>ಓ೧೦. ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು - ಉತ್ತಂಗಿ ಚನ್ನಪ್ಪ ರೂ. ೩೦೦=೦೦</p> <p>ಓ೧೧. ಸರ್ವಮಂಗಳಾ - ಚದುರಂಗ ರೂ. ೧೬೦=೦೦</p> <p>ಓ೧೨. ಸರ್ವೋರು ತಾಲ್ಲೂಕು ದರ್ಶನ - ಸಂ: ಸಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್ ರೂ. ೯೦=೦೦</p> <p>ಓ೧೩. ಸವ್ಯಸಾಚಿ ವಿರಚನ ಮೊಯ್ತಿ - ಆರತಿ ನಾಗೇಶ್ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>ಓ೧೪. ಸಹಸ್ರಂದನ - ಡಾ. ಸಿ. ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪರ ರೂ. ೩೦=೦೦</p> <p>ಓ೧೫. ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ ಶಿವಸಂಚಾರ - ಜ್ಞಾನದೇವ ಸಿ.ಪಿ. ರೂ. ೩೬=೦೦</p> <p>ಓ೧೬. ಸಾತು ಕ್ಯಾಮಣ್ಣನ ಲಾವಣಿಗಳು - ನಿಂಗಣ್ಣ ಸಣ್ಣಕ್ಕಿ ರೂ. ೩೫=೦೦</p> <p>ಓ೧೭. ಸಾಮಗಾನ - ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ರೂ. ೮೫=೦೦</p> <p>ಓ೧೮. ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳು - ಪ್ರೊ. ಜಿ. ಅಬ್ದುಲ್ ಬಷೀರ್ ರೂ. ೩೦=೦೦</p>	<p>ಓ೨೯. ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ: ದಿಕ್ಕೂಚಿ ಲೇಖನಗಳು - ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಎಸ್. ಕಟಗಿಹಳ್ಳಿಮಠ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>ಓ೩೦. ಸಾವಳಿಗಿ ಮಹ್ಯದಸಾಬ : ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಕೃತಿಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ - ಡಾ. ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ದಿಗ್ಗಂಕರ್ ರೂ. ೧೧೦=೦೦</p> <p>ಓ೩೧. ಸಾವಿನಾಚಿಯ ಅಳಲು - ಕೊಟ್ಟೇಶ್ ಎಸ್. ಉಪ್ಪಾರ್ ರೂ. ೪೮=೦೦</p> <p>ಓ೩೨. ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆತ್ಮಜಿಜ್ಞಾಸೆ - ಶ್ರೀರಂಗ ರೂ. ೨೦೦=೦೦</p> <p>ಓ೩೩. ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಿಂತನ (ಲೇಖನಗಳ ಸಂಚಯ) - ಡಾ. ಹೇಮಲತಾ ವಡ್ಡೆ ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>ಓ೩೪. ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಿಂತನೆ - ಸಂ. ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಶ, ಪ್ರೊ. ಎ.ವಿ. ನಾವಡೆ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>ಓ೩೫. ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಶೋಧನೆ - ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೩೦=೦೦</p> <p>ಓ೩೬. ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಹಾರ - ಡಾ. ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣ ಶರ್ಮ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>ಓ೩೭. ಸಾಹಿತ್ಯ ಶಾಲಾ (ಅ.ಭಾ.ಲಳನೇ ಸಾ.ಸ ಮಂಡಿತವಾದ ಪ್ರಬಂಧಗಳು) - ಸಂ: ಡಾ. ಪದ್ಮರಾಜ ದಂಡಾವತಿ ರೂ. ೩೫೦=೦೦</p> <p>ಓ೩೮. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂವಹನ - ಡಾ. ವಿಜಯಶ್ರೀ ಸಬರದ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>ಓ೩೯. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ದಲಿತ ಪ್ರಜ್ಞೆ - ಡಾ. ಅರವಿಂದ ಮಾಲಗತ್ತಿ ರೂ. ೧೮೦=೦೦</p> <p>ಓ೪೦. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸವ್ಯಸಾಚಿ ಭಾರತೀಸುತ - ಎನ್.ಪಿ. ಕಾವೇರಿ ಪ್ರಕಾಶ್ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>ಓ೪೧. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸುರಭಿ - ಡಾ. ಶ್ರೀವತ್ಸ ಎಸ್. ವಟಿ ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>ಓ೪೨. ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಹೊಸಮಾರ್ಗ - ವಿ. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ ರೂ. ೧೩೦=೦೦</p>	<p>ಓ೪೩. ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೊಂದು ದಾರಿದೀಪ - ಡಾ. ಸಾರಾ ಅಮೂಬಕ್ಕರ್ ರೂ. ೧೫೦=೦೦</p> <p>ಓ೪೪. ಸಾಹಿತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆ - ಡಾ. ವಿ. ಜಿ. ಪೂಜಾರ ರೂ. ೩೦=೦೦</p> <p>ಓ೪೫. ಸಾಲ್ವಭಾರತ ಒಂದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಆಧ್ಯಯನ - ಡಾ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ ಯಣ್ಣೆಕಟ್ಟೆ ರೂ. ೭೫=೦೦</p> <p>ಓ೪೬. ಸಿರಿಭೂಮಿ - ಗೋಪಾಲಗೌಡ ಕಲ್ವಮಂಜರಿ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>ಓ೪೭. ಸಿಸು ಸಂಗಮೇಶ ಆಯ್ದ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಪ್ರೊ. ಸಿದ್ದಣ್ಣ ಬಿ. ಉತ್ಸಾಳ್ ರೂ. ೩೦೦=೦೦</p> <p>ಓ೪೮. ಸೀತಾ ಸ್ವಯಂವರ - ಸಂ. ಶ್ರೀ ಹ.ಕ. ರಾಜೇಗೌಡ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>ಓ೪೯. ಸೀತೆ, ರಾಮ, ರಾವಣ ಮತ್ತು ವಿಮುಕ್ತಿ - ಹೆಚ್.ವಿ. ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ ರೂ. ೨೩೦=೦೦</p> <p>ಓ೫೦. ಸುಧಾರಣವ-೩ - ಡಾ. ಬಿ.ವಿ. ಮಲ್ಲಾಪುರ ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>ಓ೫೧. ಸುನಾಮಿ ಸುತ್ತ - ಎಂ. ವೆಂಕಟಸ್ವಾಮಿ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>ಓ೫೨. ಸುನೀತ ಸಂಪದ - ಚೆನ್ನವೀರ ಕಣವಿ ರೂ. ೧೮೦=೦೦</p> <p>ಓ೫೩. ಸುವರ್ಣಭಾರತಿ ಸಂ.೧ - ನಾ. ನಂಜಮ್ಮ, ಶಕುಂತಲ ಪ್ರಸಾದ್ ರೂ. ೩೫=೦೦</p> <p>ಓ೫೪. ಸುವರ್ಣಭಾರತಿ ಸಂ.೨ - ಡಾ. ಪಿ.ವಿ. ನಾರಾಯಣ, ಎಸ್.ಕೆ. ಸುಮಂಗಲಿ ರೂ. ೧೮=೦೦</p> <p>ಓ೫೫. ಸುವರ್ಣಭಾರತಿ ಸಂ.೩ - ಡಾ. ಕಮಲಾ ಹಂಪನಾ, ಡಾ. ಎಸ್.ಪಿ.ಪದ್ಮಪ್ರಸಾದ್ ರೂ. ೧೮=೦೦</p> <p>ಓ೫೬. ಸೃಜನ (ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಭ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ) - ರಾಮೇಶ್ವರ ಡಾಣೆ ರೂ. ೨೫=೦೦</p>
---	--	--

<p>೬೫೭. ಸೊಲ್ಲಾಪುರ ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನೆ - ಬಸವರಾಜ ಸಿ. ಮಸೂತಿ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೬೫೮. ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕ - ಸಂ: ಬೆಳ್ಳಾವೆ ವೆಂಕಟನಾರಣಪ್ಪ ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>೬೫೯. ಸೂಳೆಕೆರೆ ಸಾಂಗತ್ಯ - ಶ್ರೀ ಸಂತೇಬೆನ್ನೂರು ಸುಮತೀಂದ್ರ ನಾಡಿಗ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೬೬೦. ಸ್ಥಳನಾಮ ವೀರರು - ಡಾ. ಕೊಡ್ಲೂರು ವೆಂಕಟಪ್ಪ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೬೬೧. ಸ್ಥಳನಾಮಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತಿತರಪ್ರಬಂಧಗಳು - ಡಾ. ಕೆ.ಬಿ. ಗುರುಮೂರ್ತಿ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೬೬೨. ಸ್ವಂದನ - ಡಾ. ವಿ.ಎಸ್. ಮಾಳಿ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೬೬೩. ಸ್ಯಾಟ್‌ ಸಿಟಿ ಪೈಮರ್ - ಡಾ. ಎ. ರವೀಂದ್ರ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೬೬೪. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸೂರ್ಯೋದಯ - ಡಾ. ಸೂರ್ಯನಾಥ ಕಾಮತ್ ರೂ. ೧೬೦=೦೦</p> <p>೬೬೫. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಗೌರೀಶ ಕಾಯ್ಕಿಣಿ ರೂ. ೨೦=೦೦</p> <p>೬೬೬. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಒಳನೋಟ - ಡಾ. ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ ರೂ. ೧೧೦=೦೦</p> <p>೬೬೭. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಸಮಗ್ರ ಕೃತಿಸಾರ ಸಂಗ್ರಹ - ಡಾ. ಕೋ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ ರೂ. ೪೫೦=೦೦</p> <p>೬೬೮. ಹನಿ ಹನಿ ನೀರಿನ ಹಲವು ಮಜಲುಗಳು - ಡಾ. ಆರ್. ವೆಂಕಟೇಶ್ ರೂ. ೩೦=೦೦</p> <p>೬೬೯. ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಪಾಳೇಗಾರರ ಇತಿಹಾಸ ದರ್ಶನ - ಕುಂ.ಬಾ. ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೬೭೦. ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯಸಾರ - ಜಿ. ವರದರಾಜರಾವ್ ರೂ. ೩೦೦=೦೦</p>	<p>೬೭೧. ಹರಿಹರದೇವ - ವಿವಿಧ ಲೇಖಕರು ರೂ. ೧೧೦=೦೦</p> <p>೬೭೨. ಹವಾಲ್ದಾರ್ ನಂಜಪ್ಪ ಮತ್ತಿತರ ಕಥೆಗಳು - ಕಿಗ್ಗಾಲು ಎಸ್. ಗಿರೀಶ್ ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>೬೭೩. ಹಳಗನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ ಸೂತ್ರಗಳು - ಕರ್ನಾಟಕ ಥಿಯಾಲಾಜಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್, ಬಲ್ಲರ ರೂ. ೧೨೫=೦೦</p> <p>೬೭೪. ಹಳತು ಹೊನ್ನು (ಹಳಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿತವಾದ ಪ್ರಬಂಧಗಳು) - ಡಾ. ಪದ್ಮರಾಜ ದಂಡಾವತಿ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೬೭೫. ಹಳ್ಳಿಯ ಹಾಡುಗಳು (ತ್ರಿಪದಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹ) - ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ರೂ. ೧೨೫=೦೦</p> <p>೬೭೬. ಹಳ್ಳೀಮನೆ - ಡಾ. ಟಿ. ಗೋವಿಂದರಾಜು ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೬೭೭. ಹಳ್ಳೀರ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಡಾ. ಎನ್.ಆರ್. ನಾಯಕ್ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೬೭೮. ಹಾನಗಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕು ದರ್ಶನ - ಸಂ: ಷಣ್ಮುಖಪ್ಪ ಮುಚ್ಚಂಡಿ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೬೭೯. ಹಾವನೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ - ಡಾ. ಪ್ರಮೋದ್ ರೂ. ೮೦=೦೦</p> <p>೬೮೦. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಸಾಪ ಒಂದು ಪರಿಚಯ - ಸಂ: ಸಿ. ಎಸ್. ಮರಳಿಹಳ್ಳಿ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೬೮೧. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಧಕರ ಮಾಲೆ- ೧ - ಸಂ: ಲಿಂಗಯ್ಯ ಬಿ. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೬೮೨. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಧಕರ ಮಾಲೆ- ೨ - ಸಂ: ಲಿಂಗಯ್ಯ ಬಿ. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೬೮೩. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಧಕರ ಮಾಲೆ- ೩ - ಸಂ: ಲಿಂಗಯ್ಯ ಬಿ. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೧೩೦=೦೦</p> <p>೬೮೪. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಧಕರ ಮಾಲೆ- ೪ - ಸಂ: ಲಿಂಗಯ್ಯ ಬಿ. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p>	<p>೬೮೫. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಧಕರ ಮಾಲೆ- ೫ - ಸಂ: ಲಿಂಗಯ್ಯ ಬಿ. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೬೮೬. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಧಕರ ಮಾಲೆ- ೬ - ಸಂ: ಲಿಂಗಯ್ಯ ಬಿ. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೬೮೭. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಧಕರ ಮಾಲೆ- ೭ - ಸಂ: ಲಿಂಗಯ್ಯ ಬಿ. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೬೮೮. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಧಕರ ಮಾಲೆ- ೮ - ಸಂ: ಲಿಂಗಯ್ಯ ಬಿ. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೬೮೯. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಧಕರ ಮಾಲೆ- ೯ - ಸಂ: ಲಿಂಗಯ್ಯ ಬಿ. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೬೯೦. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಧಕರ ಮಾಲೆ- ೧೦ - ಸಂ: ಲಿಂಗಯ್ಯ ಬಿ. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೬೯೧. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಧಕರ ಮಾಲೆ- ೧೧ - ಸಂ: ಲಿಂಗಯ್ಯ ಬಿ. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೬೯೨. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಧಕರ ಮಾಲೆ- ೧೨ - ಸಂ: ಲಿಂಗಯ್ಯ ಬಿ. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೧೩೦=೦೦</p> <p>೬೯೩. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಧಕರ ಮಾಲೆ- ೧೩ - ಸಂ: ಲಿಂಗಯ್ಯ ಬಿ. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೬೯೪. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಧಕರ ಮಾಲೆ- ೧೪ - ಸಂ: ಲಿಂಗಯ್ಯ ಬಿ. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೬೯೫. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಧಕರ ಮಾಲೆ- ೧೫ - ಸಂ: ಲಿಂಗಯ್ಯ ಬಿ. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೬೯೬. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಧಕರ ಮಾಲೆ- ೧೬ - ಸಂ: ಲಿಂಗಯ್ಯ ಬಿ. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೬೯೭. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಧಕರ ಮಾಲೆ- ೧೭ - ಸಂ: ಲಿಂಗಯ್ಯ ಬಿ. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೬೯೮. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಧಕರ ಮಾಲೆ- ೧೮ - ಸಂ: ಲಿಂಗಯ್ಯ ಬಿ. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೬೯೯. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಧಕರ ಮಾಲೆ- ೧೯ - ಸಂ: ಲಿಂಗಯ್ಯ ಬಿ. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೭೦೦. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಧಕರ ಮಾಲೆ- ೨೦ - ಸಂ: ಲಿಂಗಯ್ಯ ಬಿ. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p>
--	--	--

<p>೨೦೧. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಧಕರ ಮಾಲೆ- ೨೧ - ಸಂ: ಲಿಂಗಯ್ಯ ಬಿ. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೨೦೨. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಧಕರ ಮಾಲೆ- ೨೨ - ಸಂ: ಲಿಂಗಯ್ಯ ಬಿ. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೨೦೩. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಧಕರ ಮಾಲೆ- ೨೩ - ಸಂ: ಲಿಂಗಯ್ಯ ಬಿ. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೨೦೪. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಧಕರ ಮಾಲೆ- ೨೪ - ಸಂ: ಲಿಂಗಯ್ಯ ಬಿ. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೨೦೫. ಹಾವೇರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ದರ್ಶನ - ಸಂ: ವೈ. ಬಿ. ಆಲದಕಟ್ಟಿ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೨೦೬. ಹಿಂದೂ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು ಭೂವಿಜ್ಞಾನಿಯ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ - ಡಾ. ಹೆಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೨೦೭. ಹಿರೇಕೆರೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ದರ್ಶನ - ಸಂ: ಎನ್. ಸುರೇಶಕುಮಾರ ರೂ. ೧೫೦=೦೦</p> <p>೨೦೮. ಹುಯಿಲಗೋಳ ನಾರಾಯಣರಾಯರು - ಬಿ.ಎಂ. ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೨೦೯. ಹುಲಕುಂದ ಭೀಮಕವಿ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಚೆನ್ನಕೃಷ್ಣಪಾವಟೆ ರೂ. ೫೫=೦೦</p> <p>೨೧೦. ಹೂವಿನ ಕೊಲ್ಲಿ - ಅಬ್ದುಲ್ ರಶೀದ್ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೨೧೧. ಹೆಸರಿಲ್ಲದವನು - ಡಾ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಯರನಾಳೆ ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೨೧೨. ಹೇರೂರು ವಿರೂಪನಗೌಡನ ಕೈವಲ್ಯಮಂಜರಿ - ಪ್ರೊ. ಶಾಶ್ವತಸ್ವಾಮಿ ಮುಕ್ಕುಂದಿಮಠ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೨೧೩. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಮೋಚನಾ ಚಳುವಳಿ - ಪ್ರೊ. ಬಾಲಚಂದ್ರ ಜಯಶೆಟ್ಟಿ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೨೧೪. ಹೊತ್ತರಳಿ (ಕವನ ಸಂಕಲನ) - ಶಿರೋಮಣಿ ತಾರೆ ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೨೧೫. ಹೊಯ್ಸಳನಾಡಿನ ಕೋಲಾಟದ ಪದಗಳು - ಮೇಟೆಗೆರೆ ಹಿರಿಯಣ್ಣ ರೂ. ೧೨೫=೦೦</p>	<p>೨೧೬. ಹೊರಳುಗಣ್ಣಿನ ಸಿರಿ - ಶಿವದೇವಿ ಅವನೀಶಚಂದ್ರ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೨೧೭. ಹೊಸ ಶತಮಾನದ ಕಾವ್ಯ - ಡಾ. ಕೆ. ಷರೀಫಾ ರೂ. ೧೬೦=೦೦</p> <p>೨೧೮. ಹೊಸಗನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ - ಎನ್. ರಂಗನಾಥಶರ್ಮ ರೂ. ೨೦=೦೦</p> <p>೨೧೯. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಚಾತ್ರಗಳು ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ - ಡಾ. ಜಗನ್ನಾಥ ಹೆಬ್ಬಾಳೆ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೨೨೦. ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಥಾಸಂಕಲನ - ಸಂ: ಶಾಂತಿನಾಯಕ್ ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೨೨೧. ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಥಾಸಂಕಲನ - ಸಂ: ಎಸ್.ಸಿ. ರಾಜಶೇಖರ ರೂ. ೧೫=೦೦</p> <p>೨೨೨. ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಥಾಸಂಕಲನ - ಸಂ: ರವಿಶೇಖರ ಅಬ್ಬಿಗೇರಿ ರೂ. ೩೦=೦೦</p> <p>೨೨೩. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಥಾಸಂಕಲನ - ಸಂ: ಕಾ.ನ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೨೨೪. ಗದಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಥಾಸಂಕಲನ - ಸಂ: ಸಿ.ವಿ. ಕೆರಿಮನಿ ರೂ. ೩೫=೦೦</p> <p>೨೨೫. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಥಾಸಂಕಲನ - ಸಂ: ಅಪ್ಪಾರಾವ್ ಅಕ್ಕೋಣಿ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೨೨೬. ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಥಾಸಂಕಲನ - ಸಂ: ಮಲೆಯೂರು ಗುರುಸ್ವಾಮಿ ರೂ. ೩೦=೦೦</p> <p>೨೨೭. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಥಾಸಂಕಲನ - ಸಂ: ಅಜ್ಜಂಪುರ ಜಿ. ಸೂರಿ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೨೨೮. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಥಾಸಂಕಲನ - ಸಂ: ಸಂ.ಶ. ಮಂಜುನಾಥ್ ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೨೨೯. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಥಾಸಂಕಲನ - ಸಂ: ಚಿ.ನಾ. ಏಕೇಶ್ವರ್ ರೂ. ೩೫=೦೦</p> <p>೨೩೦. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಥಾಸಂಕಲನ - ಸಂ: ಪ್ರದೀಪಕುಮಾರ ಕಲ್ಲೂರ ರೂ. ೫೦=೦೦</p>	<p>೨೩೧. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಥಾಸಂಕಲನ - ಸಂ: ಹೆಚ್. ಹಂಪನಗೌಡ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೨೩೨. ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಥಾಸಂಕಲನ - ಸಂ: ಅನ್ನದಾನಿ ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೧೫=೦೦</p> <p>೨೩೩. ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಥಾಸಂಕಲನ - ಸಂ: ಸಿದ್ದಾಮಪ್ಪ ಮುಸಿಮಡೆ ರೂ. ೩೦=೦೦</p> <p>೨೩೪. ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಥಾಸಂಕಲನ - ಸಂ: ಸು.ತ. ರಾಮೇಗೌಡ ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೨೩೫. ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಥಾಸಂಕಲನ - ಸಂ: ಡಾ.ಎಸ್.ಎಂ. ಹರದಗಟ್ಟಿ ರೂ. ೩೦=೦೦</p> <p>೨೩೬. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಥಾಸಂಕಲನ - ಸಂ: ಡಾ. ಜಿ.ಡಿ. ಜೋಶಿ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೨೩೭. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಥಾಸಂಕಲನ - ಸಂ: ಎಸ್. ಶರಣೇಗೌಡರ ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೨೩೮. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಥಾಸಂಕಲನ - ಸಂ: ಕತ್ತಿಗೆ ಬಿ. ಚನ್ನಪ್ಪ ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೨೩೯. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಥಾಸಂಕಲನ - ಸಂ: ಎಸ್.ವೈ. ಗುಬ್ಬಣ್ಣವರ ರೂ. ೩೦=೦೦</p> <p>೨೪೦. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಥಾಸಂಕಲನ - ಸಂ: ಹೆಚ್.ಬಿ. ಮದನಗೌಡ ರೂ. ೩೦=೦೦</p> <p>೨೪೧. ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಥಾಸಂಕಲನ - ಸಂ: ಡಾ. ವೀರಣ್ಣ ರಾಜೂರ ರೂ. ೪೫=೦೦</p> <p>೨೪೨. ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಥಾಸಂಕಲನ - ಸಂ: ಪ್ರೊ. ಎಸ್. ಬಿ. ರಂಗನಾಥ್ ರೂ. ೩೦=೦೦</p> <p>೨೪೩. ಉತ್ತಂಗಿ ಚನ್ನಪ್ಪ - ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಆರ್. ಗುಂಜಾಳ ರೂ. ೧೫=೦೦</p> <p>೨೪೪. ಎಂ.ಆರ್.ಶ್ರೀ ಜೀವನ, ಕಾರ್ಯ - ಹೊ.ರಾ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್, ರಾ.ಶಾ. ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿ ರೂ. ೫೫=೦೦</p> <p>೨೪೫. ಎಚ್.ವಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ - ಎಚ್.ವಿ. ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ ರೂ. ೧೩೦=೦೦</p>
---	---	--

<p>241. ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಚ್ಚಣ್ಣ ರೈ - ಸಂ: ಅಂಬಾತನಯ ಮುದ್ರಾಡಿ ರೂ. 25=00</p> <p>242. ಕಿಟ್ಟಪ್ಪಗೌಡ-ರುಕ್ಕಿಣಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿನ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು - ಡಾ. ಪಾರ್ವತೀಶ ರೂ. 25=00</p> <p>243. ಗಳಗನಾಥ ಮಾಸ್ತರರು - ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಾವನೂರ ರೂ. 100=00</p> <p>244. ಡಾ. ಎಂ.ಎಚ್. ಕೃಷ್ಣ - ಕೆ.ಜಿ. ನಾಗರಾಜನ್ ರೂ. 20=00</p> <p>245. ತಿರುಮಲಾಂಬಾ - ಜಿ.ನಾ. ಮಂಗಳಾ ರೂ. 25=00</p> <p>246. ತಿರುಮಲೆ ರಾಜಮ್ಮ - ಎಚ್.ಎಸ್. ಪಾರ್ವತಿ ರೂ. 20=00</p> <p>247. ನಾಟಕ ಶಿರೋಮಣಿ - ಎ.ವಿ. ವರದಾಚಾರ್ಯ - ಎಂ.ಜಿ. ಮರಿರಾವ್ ರೂ. 40=00</p> <p>248. ನಾನೊಂದು ಕನಸುಕಂಡೆ (ಕಮಲಾದೇವಿ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ) - ಡಾ.ಸರೋಜಿನಿ ಶಿಂತ್ರಿ ರೂ. 20=00</p> <p>249. ಪ್ರೊ. ಎಲ್.ಎಸ್. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್ - ಪ್ರೊ. ಎನ್.ಎಸ್. ಶ್ರೀಧರಮೂರ್ತಿ ರೂ. 20=00</p> <p>250. ಬೆಳ್ಳಾವೆ ವೆಂಕಟನಾರಣಪ್ಪ - ಡಿ. ಲಿಂಗಯ್ಯ ರೂ. 20=00</p> <p>251. ಮುಳಿಯತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯ - ತಕ್ಕಂಜಿ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣಭಟ್ಟ ರೂ. 40=00</p> <p>252. ರಾ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯ - ಎಚ್. ಅನಂತರಂಗಾಚಾರ್ಯ ರೂ. 100=00</p> <p>253. ವಿರುಪಾಕ್ಷಪ್ಪ ಅಬ್ಬಿಗೇರಿ - ಸಂ: ಬಿ.ಎ. ಕೆಂಚರಡಿ ರೂ. 25=00</p> <p>254. ಸಂ.ಶಿ. ಭೂಸನೂರಮಠ - ಡಾ. ಬಿ.ಎಸ್. ಗೊರವರ ರೂ. 25=00</p> <p>255. ಸತ್ಯಸೇಹಿ (ಶಾಂತರಸ ಹೆಂಬೇರಾಳು) - ಡಾ. ಪ್ರಭು ಖಾನಾಪುರ ರೂ. 20=00</p>	<p>256. ಸರ್ ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್ ಅವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ - ವಿ.ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾವ್ ರೂ. 200=00</p> <p>257. ಅರ್ಕಾವತಿ (ಅ.ಭಾ. 22ನೇ ಕ.ಸಾ. ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ, ಕನಕಪುರ) ರೂ. 100=00</p> <p>258. ಏಲಕ್ಕಿಹಾರ (ಅ.ಭಾ. 22ನೇ ಕ.ಸಾ. ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ, ಹಾವೇರಿ) ರೂ. 100=00</p> <p>259. ಕನಕಸಿರಿ (ಅ.ಭಾ. 22ನೇ ಕ.ಸಾ. ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ, ಕನಕಪುರ) ರೂ. 200=00</p> <p>260. ಕಳವೆ (ಅ.ಭಾ. 22ನೇ ಕ.ಸಾ. ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ, ಗಂಗಾವತಿ) ರೂ. 200=00</p> <p>261. ಕಾವೇರಿ ಸಿರಿ (ಅ.ಭಾ. 22ನೇ ಕ.ಸಾ. ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ, ಮಡಿಕೇರಿ) ರೂ. 200=00</p> <p>262. ಪೊನ್ನ ಕಂಠಿ (ಅ.ಭಾ. 22ನೇ ಕ.ಸಾ. ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ, ಮಂಗಳೂರು) ರೂ. 200=00</p> <p>263. ಬೆಂಗಳೂರು ಬಾಗಿನ (ಅ.ಭಾ. 22ನೇ ಕ.ಸಾ. ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ, ಬೆಂಗಳೂರು) ರೂ. 200=00</p> <p>264. ಬೆಳಗಾವಿ ಬೆಳಕು (ಅ.ಭಾ. 22ನೇ ಕ.ಸಾ. ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ, ಬೆಳಗಾವಿ) ರೂ. 200=00</p> <p>265. ಬೆಳ್ಳೂಲ ಬೆಳಕು (ಅ.ಭಾ. 22ನೇ ಕ.ಸಾ. ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ, ಗದಗ) ರೂ. 200=00</p> <p>266. ಹಿರಿಹೊಳೆ ರೂ. 100=00</p> <p>267. ಹೊಯ್ಸಳ ಸಂಪದ (ಅ.ಭಾ. 22ನೇ ಕ.ಸಾ. ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ, ಹಾಸನ) ರೂ. 200=00</p>	<p>268. ಅಂತರಂಗ - ಕೆ.ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ ಕೇಲಾರ ರೂ. 100=00</p> <p>269. ಅಂತರಗಂಗೆ - ಡಾ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಎನ್. ಗಡಾದ ರೂ. 200=00</p> <p>270. ಅನುಗ್ರಹ - ಎಚ್. ಚಂದ್ರಪ್ಪ ರೂ. 25=00</p> <p>271. ಅನುಭಾವದ ನುಡಿಗಳು - ಡಾ. ಶಿವರಾಜ ವಿ. ಪಾಟೀಲ ರೂ. 200=00</p> <p>272. ಅರಳು ಮಲ್ಲಿಗೆ - ಪ್ರೊ. ಇಟಗಿ ಈಶ್ವರ ರೂ. 200=00</p> <p>273. ಅರಿವು-ಹರಿವು - ಸಂ: ಡಾ. ಬಿ.ಟಿ. ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟೇಗೌಡ ರೂ. 200=00</p> <p>274. ಈ ನೆಲದ ಹಾಡುಗಳು - ಶೇಖರಗೌಡ ಮಾಲಿಪಾಟೀಲ ರೂ. 200=00</p> <p>275. ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಾತತ್ಯ - ಮುರಳೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯ ಹಿರಿಯಡಕ ರೂ. 200=00</p> <p>276. ಎಸಳುಗಳು - ಸಂ: ಟಿ.ಪಿ.ರಮೇಶ್ ರೂ. 200=00</p> <p>277. ಏಕಾಂಕ ಪಂಚಕ - ಮೋಹನ ಹಬ್ಬ ರೂ. 200=00</p> <p>278. ಒಡಲ ನುಡಿಗಳು - ಶೇಖರಗೌಡ ಮಾಲಿಪಾಟೀಲ ರೂ. 200=00</p> <p>279. ಕಟ್ಟಾಣಿ - ಸಂ: ಡಾ. ಬಿ.ಟಿ. ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟೇಗೌಡ ರೂ. 100=00</p> <p>280. ಕತ್ತಲ ರಾಜ್ಯದ ಕಥೆಗಳು - ಸೋಮಶೇಖರ ಬಿಸಲ್ವಾಡಿ ರೂ. 100=00</p> <p>281. ಕಥಾ ಕಣಜ - ಸಂ: ಡಿ. ಮಂಜುನಾಥ ರೂ. 100=00</p> <p>282. ಕಥಾ ಸಿರಿ - ಉದಯರವಿ ರೂ. 100=00</p>
--	--	--

<p>೭೮೮. ಕನ್ನಡ ಕಟ್ಟಿದವರು - ರವೀಂದ್ರನಾಥ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ ರೂ. ೮೦=೦೦</p> <p>೭೮೯. ಕನ್ನಡ ಶೌರ್ಯಸಾಗರ - ಗೂಳಪ್ಪಾ ಕೊಟ್ಟಪ್ಪಾ ಅರಳಿ ರೂ. ೨೫=೦೦</p> <p>೭೯೦. ಕಾಲ ಕಥಾ ದೀಪ - ಎ.ಎಸ್. ಮಕಾನದಾರ ರೂ. ೭೫=೦೦</p> <p>೭೯೧. ಕಾವ್ಯಕುಂದಣ - ಸಂ: ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಜಗಜಂಪಿ ರೂ. ೭೫=೦೦</p> <p>೭೯೨. ಕಾವ್ಯಕುಸುಮ - ಸಂ: ಡಾ. ಬಿ.ಟಿ. ಚಿಕ್ಕಮುಟ್ಟೇಗೌಡ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೭೯೩. ಕಾವ್ಯವಾಹಿನಿ - ಬನ್ನೂರು ಕೆ. ರಾಜು ರೂ. ೮೦=೦೦</p> <p>೭೯೪. ಕುವಳಾಲ - ಕೆ.ಆರ್. ನರಸಿಂಹನ್ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೭೯೫. ಕೊಡಗು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ದರ್ಶನ - ಸಂ: ಟಿ.ಪಿ.ರಮೇಶ್ ರೂ. ೭೫=೦೦</p> <p>೭೯೬. ಕೋಲ್ಹಿಂಚು - ಸಂ: ಕೆ.ಎನ್. ಭಗವಾನ್ ರೂ. ೭೫=೦೦</p> <p>೭೯೭. ಕ್ಷೀರಸಂಚಯ - ಸಂ: ಮಂಜುಳಾ ಭೀಮರಾವ್ ರೂ. ೮೦=೦೦</p> <p>೭೯೮. ಗಿರಿಚಂದನ - ಸಂ: ಟಿ.ಪಿ. ರಮೇಶ್ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೭೯೯. ಗೀಜಗ - ಸಂ: ಚನ್ನಪ್ಪ ಕಟ್ಟಿ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೮೦೦. ಗ್ರಾಮದರ್ಶನ - ಸಂ: ಶಿವಳ್ಳಿ ಕೆಂಪೇಗೌಡ ರೂ. ೮೦=೦೦</p> <p>೮೦೧. ಚಾಮರಾಜನಗರದ ಕನ್ನಡ ಚಳುವಳಿ ಮತ್ತು ಗಡಿನಾಡು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು - ಎ.ಎಂ. ನಾಗಮಲ್ಲಪ್ಪ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೮೦೨. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಹತ್ವದ ಲೇಖಕರ ಸಾಹಿತ್ಯವಲೋಕನ - ಸಂ: ಡಾ. ಹಾ.ಮಾ. ನಾಗಾರ್ಜುನ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p>	<p>೮೦೩. ಜಾನಪದ ಲೋಕ - ಡಾ. ಪ್ರಕಾಶ ಗ. ಖಾಡೆ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೮೦೪. ಜಾನಪದ ಸಿರಿ - ಡಾ. ನಲ್ಲೂರುಪ್ರಸಾದ್ ಆರ್.ಕೆ. ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೮೦೫. ಜಾನಪದ ಸುಗ್ಗಿ - ಡಾ. ನಲ್ಲೂರುಪ್ರಸಾದ್ ಆರ್.ಕೆ., ಕೆ. ಪ್ರಹ್ಲಾದರಾವ್ ರೂ. ೮೦=೦೦</p> <p>೮೦೬. ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ - ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಬೆಡಗು - ಪ್ರೊ. ಇಟಗಿ ಈರಣ್ಣ ೭೫=೦೦</p> <p>೮೦೭. ಜೀವನ್ಮುಖಿ - ಟಿ. ಸತೀಶ್ ಜವರೇಗೌಡ ರೂ. ೮೦=೦೦</p> <p>೮೦೮. ಜೀನಹನಿ - ಡಾ. ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ಗವಾಯಿ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೮೦೯. ಜೋಕಾಲಿ - ಕೆ.ಎ. ರೋಹಿಣಿ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೮೧೦. ಡಿಂಡಿಮ - ಜಿ. ಇಂದ್ರಕುಮಾರ್ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>೮೧೧. ಡೈನೋಸಾರ್ (ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಸಂಕಲನ) ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೮೧೨. ತಟ್ಟಾವು ಕಾವ್ಯ ಕಿರಣ - ಸಂ: ಡಾ. ಡಿ.ಎಂ. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೯೦=೦೦</p> <p>೮೧೩. ತಾರೆಗಳ ತೋಟ - ಕಮಲಾ ಕೊಂಡದಕುಳಿ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೮೧೪. ತಿರುಳು - ಶೇಖರಗೌಡ ಮಾಲಿಪಾಟೀಲ ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>೮೧೫. ದವನ ಕಟ್ಟು - ಸಂ: ಬಿ.ಎಂ. ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಶ್ಯಾಗಲೆ ರೂ. ೮೦=೦೦</p> <p>೮೧೬. ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆ ಒಂದು ಪಕ್ಷಿ ನೋಟ (ಐತಿಹಾಸಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ-ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ) - ಬಿ.ಎಂ. ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಶ್ಯಾಗಲೆ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೮೧೭. ದಿಬ್ಬಣ - ಎಸ್. ಶಿವರಾಂ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p>	<p>೮೧೮. ದೌಪದಿಯ ಸ್ವಗತ - ಮಂಜುಳಾ ಶೆಟ್ಟಿ ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>೮೧೯. ಧಾರಾನಗರಿ - ಡಾ. ಡಿ.ಎಂ. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೧೨೦=೦೦</p> <p>೮೨೦. ನಗರದ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ರೈತರ ಬಂಡಾಯ - ಬಿ.ಎಸ್. ರಾಮಭಟ್ಟ ರೂ. ೧೪೦=೦೦</p> <p>೮೨೧. ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಕಥೆಗಳು - ಸಂ: ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಜಗಜಂಪಿ ರೂ. ೭೫=೦೦</p> <p>೮೨೨. ನೆಲ ಬಾನು - ಸಂ: ಪೂರಿಗಾಲಿ ಮರಡೇಶ ಮೂರ್ತಿ ರೂ. ೮೦=೦೦</p> <p>೮೨೩. ನೆಲದ ದನಿ - ಸಂ: ಡಾ. ಬಿ.ಟಿ. ಚಿಕ್ಕಮುಟ್ಟೇಗೌಡ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೮೨೪. ನೆಲದ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು - ಸಂ: ನಾಗರಾಜ ಜಿ. ದ್ಯಾಮನಕೊಪ್ಪ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೮೨೫. ನೆಲದ ನೆನಪುಗಳು - ಸತೀಶ್ ಕುಲಕರ್ಣಿ ರೂ. ೮೫=೦೦</p> <p>೮೨೬. ಪ್ರಣತಿ - ಸೂರ್ಯಕಾಂತ್ ಪಾಟೀಲ ಸರಸಂಬಾ ರೂ. ೮೦=೦೦</p> <p>೮೨೭. ಪ್ರತಿಬಿಂಬ - ಸಂ: ಡಾ. ಡಿ.ಎಂ. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೯೦=೦೦</p> <p>೮೨೮. ಪ್ರಬಂಧ ಪರಿಮಳ - ಸಂ: ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಜಗಜಂಪಿ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p> <p>೮೨೯. ಪ್ರಬಂಧ ಲೋಕ - ಪಿ. ವೈ. ಗಿರಿಸಾಗರ ರೂ. ೬೫=೦೦</p> <p>೮೩೦. ಬನ್ನಂಜಿ ರಾಮಾಚಾರ್ಯರ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಸಂ.- ೧ - ಮುರಳೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯ ಹಿರಿಯಡಕ, ವಿನಯ ಬನ್ನಂಜಿ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>೮೩೧. ಬಯಲು ಸೀಮೆಗೆ ಬಾಗಿಲು - ಸಂ: ಡಾ. ಡಿ.ಎಂ. ಹಿರೇಮಠ ರೂ. ೯೦=೦೦</p> <p>೮೩೨. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ-ಐತಿಹಾಸಿಕ ದರ್ಶನ - ಪ್ರೊ. ಇಟಗಿ ಈರಣ್ಣ ರೂ. ೬೦=೦೦</p>
--	--	---

<p>ಲಷಿ. ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಥಾ ಲೋಕ - ಸಂ. ಉಮೇಶ ತಿಮ್ಮಪುರ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>ಲಷಿ. ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾವ್ಯ ಲೋಕ - ಸಂ: ಸದಾಶಿವ ಮಾಳಿ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>ಲಷಿ. ಬಾಳ ಬುತ್ತಿ - ಪ್ರೊ. ಸಿದ್ದಾಮಪ್ಪ ಮಾಸಿಮಡೆ ರೂ. ೮೦=೦೦</p> <p>ಲಷಿ. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆ - ಸಂ: ಎಚ್.ಎಮ್. ಕಡಕೋಳ ರೂ. ೧೫೦=೦೦</p> <p>ಲಷಿ. ಬಿಸಿಲ ಹುಡಿ - ಸಂ: ಎಸ್. ದೇವೇಂದ್ರಗೌಡ ರೂ. ೭೦=೦೦</p> <p>ಲಷಿ. ಬಿಸಿಲನಾಡಿನ ಬುಗ್ಗೆಗಳು - ಸಿದ್ದರಾಮ ಹೊನ್ನಳ್ಳಿ ರೂ. ೩೦=೦೦</p> <p>ಲಷಿ. ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಕವನ ಸಂಕಲನ - ಎಸ್. ರಾಮಲಿಂಗೇಶ್ವರ, ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಹಡಪದ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>ಲಷಿ. ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ - ಸಂ: ಎಸ್. ರಾಮಲಿಂಗೇಶ್ವರ(ಸಿಸಿರಾ), ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಹಡಪದ ರೂ. ೩೫=೦೦</p> <p>ಲಷಿ. ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ದರ್ಶನಿ - ಪ್ರೊ. ಚಂದ್ರಪ್ಪ ರೂ. ೭೫=೦೦</p> <p>ಲಷಿ. ಬೆಳಕು - ಎಸ್. ಯೋಗಾನಂದ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>ಲಷಿ. ಬೆಳಗಾವಿ ಭಾಗ್ಯ - ಡಾ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮರಾಠೆ, ಶಿರೀಷಜೋಶಿ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p>	<p>ಲಳಿ. ಬೇರುಚಿಗುರು - ಸಂ: ಜರಗನಹಳ್ಳಿ ಶಿವಶಂಕರ್ ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>ಲಳಿ. ಭಾವ ಚಿತ್ತಾರ - ಸಂ: ಟಿ.ಪಿ. ರಮೇಶ್ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>ಲಳಿ. ಭಾಷಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳು - ಡಾ. ಯು.ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>ಲಳಿ. ಮದ್ದುಂಟೆ ಜನನಮರಣಕ್ಕೆ - ಗುಂಡ್ಲಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಐತಾಳ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>ಲಳಿ. ಮಹಾಮರ - ಸಂ: ಡಾ. ಅಮೀರುದ್ದೀನ್ ಖಾಜಿ ರೂ. ೮೦=೦೦</p> <p>ಲಳಿ. ಮಳೆಬಿಲ್ಲು - ಎನ್.ಡಿ. ಮಂಜುಳಾ ರೂ. ೮೦=೦೦</p> <p>ಲಳಿ. ಮಾಗದ ಮೊಗ್ಗು - ಉದಯರವಿ ರೂ. ೮೦=೦೦</p> <p>ಲಳಿ. ಮುತ್ತಿನ ಮಾಲೆ - ಇಮಾಕುಲಾತ ನಜೀತ್ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>ಲಳಿ. ಯಾಲಕ್ಕಿ ಗೊಂಚಲು - ಸಂ: ವಿರುಪಾಕ್ಷಪ್ಪ ಕೋರಗಲ್ಲ ರೂ. ೮೦=೦೦</p> <p>ಲಳಿ. ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಗಳು - ಬಿ.ಎಲ್. ರವೀಂದ್ರನಾಥ್ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>ಲಳಿ. ಸಂತೋಧನೆಯ ತೋಧನೆಯಲ್ಲಿ - ಟಿ. ಪಿ. ರಮೇಶ್ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>ಲಳಿ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪರಂಪರೆ - ಸಂ: ಲಿಂಗರಾಜ ಕಮ್ಮಾರ ರೂ. ೧೦೦=೦೦</p>	<p>ಲಳಿ. ಸಮೃದ್ಧಿ - ಸಂ: ಮಹಾಂತೇಶ ಮಸ್ತಿ ರೂ. ೬೦=೦೦</p> <p>ಲಳಿ. ಸಿಡಿಲ ಸಿಂಚನ - ಗೋಪಾಲಗೌಡ ಕಲ್ವಮಂಜಲಿ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>ಲಳಿ. ಸಿಡಿಲು - ಪ್ರೊ. ಸಿದ್ದಾಮಪ್ಪ ಮಾಸಿಮಡೆ ರೂ. ೮೦=೦೦</p> <p>ಲಳಿ. ಸಿಡಿಲು ಸಂಪದ - ಸಿ.ಬಿ. ಹನುಮಂತಪ್ಪ ರೂ. ೫೦=೦೦</p> <p>ಲಳಿ. ಸುಮಸೌರಭ - ಸಂ: ಹೆಚ್.ಬಿ.ಎಲ್. ರಾವ್ ರೂ. ೪೦=೦೦</p> <p>ಲಳಿ. ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳದಿಂಗಳ ಕನಸು - ಸಂ: ಡಾ. ದಸ್ತೀರಸಾಬ್ ದಿನ್ನಿ ರೂ. ೭೦=೦೦</p> <p>ಲಳಿ. ಸೌರಭ - ಬಿ.ಆರ್. ರೇಣುಕಪ್ರಸಾದ್ ರೂ. ೧೮=೦೦</p> <p>ಲಳಿ. ಹಾಲರವಿ ಬಂತು... - ಎಸ್. ನಿರಂಜನಕುಮಾರ್ ರೂ. ೭೫=೦೦</p> <p>ಲಳಿ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲಾ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ - ಉದಯರವಿ ರೂ. ೭೦=೦೦</p> <p>ಲಳಿ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾರಸ್ವತ ದಿಗ್ಗಜರು - ಉದಯರವಿ ರೂ. ೬೫=೦೦</p> <p>ಲಳಿ. ಹೀಗಿದೆ ನಮ್ಮ ಬೀದರ - ಪ್ರೊ. ಸಿದ್ದಾಮಪ್ಪ ಮಾಸಿಮಡೆ ರೂ. ೮೦=೦೦</p> <p>ಲಳಿ. ಹೊನ್ನಕುಂದಣ - ಕೆ. ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ ರೂ. ೮೫=೦೦</p>
--	--	---

* * *

ಸತ್ಯವತಿ ವಿಜಯರಾಘವ ಚಾರಿಟಬಲ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿತರಣಾ ಸಮಾರಂಭದ ಉದ್ಘಾಟನೆ.

ಎಂ.ಜಿ. ಜೋಸೆಫ್ ಅವರಿಗೆ ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿತರಣೆ

ನಾಡಪ್ರಭು ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಜನ್ಮದಿನಾಚರಣೆ - ಪುಷ್ಪನಮನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಕುವೆಂಪು ಜನ್ಮದಿನೋತ್ಸವ ಹಾಗೂ ನವೀಕೃತಗೊಂಡ ಕುವೆಂಪು ಸಭಾಂಗಣದ ಉದ್ಘಾಟನೆ

ಡಾ. ರಾಜಕುಮಾರ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ದತ್ತಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರೊ. ಸಿ.ಹೆಚ್. ಮರಿದೇವರು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರು

೨೦೨೨ನೇ ಸಾಲಿನ ವಿವಿಧ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರು

ಸಂಪಾದಕರು : ಎನ್.ಎಸ್. ಶ್ರೀಧರಮೂರ್ತಿ
ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಚಾಮರಾಜೇಟಿ, ಬೆಂಗಳೂರು-೧೮
ದೂರವಾಣಿ : ೦೮೦-೨೬೬೧೨೯೯೧, ೨೬೬೨೨೫೮೪, ೨೨೪೨೨೮೬೭, ೨೬೬೭೨೯೯೨